

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Fakultet for miljøvitenskap og teknologi
Institutt for naturforvaltning

2015

ISSN: 1891-2281

INA fagrapport 29

Laksefiske i endring. – En spørreundersøkelse blant sportsfiskere som drev elvefiske etter laks, sjørret og sjørøye i Norge 2012-2014

Forfattere:

Stian Stensland, Knut Fossgard, Oddgeir Andersen og
Øystein Aas

Stian Stensland¹, Knut Fossgard¹, Oddgeir Andersen², Øystein Aas^{1,2}. 2015. Laksefiske i endring. – En spørreundersøkelse blant sportsfiskere som drev elvefiske etter laks, sjøørret og sjørøye i Norge 2012-2014. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås. INA fagrapport 29. 286 s.

¹ Institutt for naturforvaltning, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet.

² Norsk institutt for naturforskning (NINA).

Ås, juni 2015
ISSN: 1891-2281

RETTIGHETSHAVER

© Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Katrine Eldegard

KVALITETSSIKRET AV

Peter Fredman

OPPDRAGSGIVER(E)/BIDRAGSYTER(E)

Norges Forskningsråd, Miljødirektoratet.

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER/BIDRAGSYTER

Trond Einar Pedersen (Norges Forskningsråd), Helge Axel Dyrendal (Miljødirektoratet).

FORSIDEBILDE

En laks merket med ID-brikke gjenutsettes i Verdalselva som en del av et forskningsprosjekt i regi av NINA. Der ser man på hvordan gjenutsetting påvirker laksens atferd og overlevelse.

Foto: Stian Stensland, NMBU.

Kontaktperson: Stian Stensland, stian.stensland@nmbu.no Institutt for naturforvaltning, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, PB 5003, 1432 Ås.

NØKKEWORD: fangst, fiskeregler, frafall, gjenutsetting, rekruttering, sportsfiske,

KEYWORDS: catch & release, fishing regulations, harvest, lapsed anglers, recruitment, sport fishing

Forord

Denne rapporten presenterer resultatene fra to bredt anlagt spørreundersøkelser om elvefiske med stang etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge. For å gjøre det lettere å få med seg de viktigste funnene fra arbeidet har vi i hoveddelen presentert et mer kortfattet utdrag fra metode (kapittel 2) og resultater (kapittel 3). For en detaljert og omfattende oversikt over metode og alle resultater med tabeller og figurer vises det til vedleggene.

Undersøkelsene har følgende hovedformål:

- Beskrive fiskevaner og karakteristika til laksefiskerne anno 2014, med særlig vekt på geografisk fordeling av laksefiskere mellom regioner og over tid.
- Studere hva som begrenser og fremmer deltakelse i laksefisket hos ulike grupper laksefiskere, og deres tilpasninger for å fortsette eller øke sitt fiske.
- studere laksefiskere som fisket i Norge siste gang i 2012 eller før, deres karakteristika, hva som stoppet deres fiske, og hvorvidt ulike tiltak kan bidra til at de prøver laksefisket i Norge igjen.
- - Analysere forhold som kan ha påvirket antall innbetalinger til statens fiskefond (laksefiskeravgiften) over tid, herunder: (i) fiskernes interesse, holdninger til og kunnskap om laksefiskeravgiften, (ii) endring i metodiske/tekniske løsninger for innbetalinger .
- Foreslå tiltak for å (i) øke antall innbetalinger av fiskeravgiften, og (ii) hvordan en kan skaffe til veie enkle årvisse data om laksefiskerne når de betaler avgiften.
- Undersøke i hvor stor grad våre data (jf. metodiske forhold) kan sammenlignes med Tangeland et al. (2010) sin liknende nasjonale laksefiskerundersøkelse for sesongen 2008, for eventuelt å kunne si noe om utviklingen i laksefisket over tid.
- Dokumentere resultatene fra de to spørreundersøkelsene på en enkel, deskriptiv måte.

Rapporten inngår som en del av to prosjekter:

- «SALMONCHANGE –Bærekraftig laksefisketurisme i en verden i endring». Finansiert av Norges forskningsråds BIONÆR-program (Prosjektnummer 208056), jordbruksavtalemidler, og Statens fiskefond ved Miljødirektoratet.
- «Årsaker til nedgangen i innbetalinger til fiskefondet og forslag til tiltak for flere innbetalinger». Finansiert av Statens fiskefond ved Miljødirektoratet.

Undersøkelsen er muliggjort gjennom et godt samarbeid med Marianne Olsen Reitaas i Miljødirektoratet, sponsorer av svarpremier (www.talkeetnafishinglodge.com, Guideline, og magasinene Villmarksliv og Alt om Fiske) og alle fiskerne som har vært så samarbeidsvillige og positive til å besvare spørreskjemaet. Takk også til forskerkolleger på Island, i Finland, USA og Tyskland, samt Norske Lakseelver og Norges Jeger- og Fiskerforbund for deres innspill og bidrag til undersøkelsen.

Jeg takker også kolleger for godt samarbeid om en stor og omfattende rapport.

Ås, juni 2015

Stian Stensland

Prosjektleder

Innhold

Forord	
SAMMENDRAG (Norsk)	2
SUMMARY (English)	6
ZUSAMMENFASSUNG (Deutsch/German)	10
TIIVISTELMÄ (Soumi/Finnish)	14
1. Innledning	18
1.1 <i>Laksefisket i norske elver</i>	18
1.2 <i>Formålet med undersøkelsen</i>	20
1.3 <i>Hovedtrekk i endringene i fiskereguleringene i perioden 2012 - 2014</i>	21
1.4 <i>Fiskeravgiften</i>	22
1.4.1 Historikk.....	22
1.4.2 Antall innbetalinger av fiskeravgiften.....	22
1.4.3 Informasjon om og betalingssted for fiskeravgiften	23
2. Metode	24
2.1 <i>Antall personer i fiskeravgiftsregisteret og utvalg</i>	24
2.1.1 Utvalg 1: 2012-undersøkelsen (av de som kun var registrert i 2012):.....	24
2.1.2 Utvalg 2: Hovedundersøkelsen	24
2.2 <i>Datainnsamling</i>	25
2.2.1 Spørreskjema og distribusjon	25
2.2.2 Svarprosent og skjevheter i undersøkelsene.....	25
2.2.3 Ikke-svar-undersøkelse	25
2.2.4 Variabler i spørreskjema	25
2.3 <i>Dataanalyser</i>	26
3 RESULTATER	27
3.1 <i>Innledning/leserveiledning</i>	27
3.2 <i>Siste fiskesesong /betaling av avgifta</i>	27
3.3 <i>Sosiodemografiske kjennetegn</i>	27
3.4 <i>Generelle fiskevaner</i>	28
3.5 <i>Endring i fiskeinnsats i norske elver over tid</i>	28
3.6 <i>Interesse for og viktighet av laksefiske</i>	28
3.7 <i>Oppfatning av alternativer til laksefiske</i>	29
3.8 <i>Alternativer til laksefiske</i>	29
3.9 <i>Tilfredshet med fisket i Norge perioden 2007-2014</i>	30

3.10	<i>Arter, redskap, reisefølge og fiskeleie</i>	31
3.11	<i>Fangst og gjenutsetting</i>	31
3.12	<i>Holdninger og kunnskap om gjenutsetting</i>	32
3.13	<i>Geografisk fordeling av fisket etter laks, sjørøret og sjørøye i Norge</i>	32
3.13.1	Geografisk fordeling av laksefiskerne per land.....	34
3.14	<i>Norske fiskeres hovedområde i 2007-2009, sammenlignet med siste sesong</i>	35
3.15	<i>Norske fiskeres bosted kontra fiskeområde</i>	35
3.16	<i>Fiske i hovedelva</i>	35
3.16.1	Bruk av hovedelv	35
3.16.2	Lokal eller tilreisende i hovedelva	36
3.16.3	Grunner for fiske i hovedelva	36
3.16.4	Fornøydhhet med hovedelva	38
3.16.5	Stedstilknytning til hovedelva.....	39
3.16.6	Vurdering av hovedelva mot andre elver	39
3.17	<i>Vurderinger om framtidig laksefiske i Norge</i>	39
3.18	<i>Faktorer som påvirker deltagelse i laksefisket</i>	39
3.18.1	Forhold som påvirket deltagelse i laksefisket i 2014.....	39
3.18.2	Strategier for deltagelse i laksefisket	41
3.18.3	Dyktighet til å komme seg på laksefiske (forhandlingsevne)	43
3.19	<i>Årsaker til stopp/opphold i fiske</i>	43
3.20	<i>Tiltak for å starte fisket igjen</i>	44
3.21	<i>Fiskeravgiften - holdninger og praksis</i>	45
4	Diskusjon	46
4.1	<i>Metode, utvalg og demografi</i>	46
4.2	<i>Metodiske utfordringer ved sammenligning av endringer over tid</i>	47
4.3	<i>Fiskeravgiften og fiskeravgiftsregisteret</i>	48
4.3.1	Flere innbetalinger og bedret informasjon	48
4.3.2	Bedre data og statistikk.....	49
4.4	<i>Fiskevaner, redskapsbruk, innsats</i>	49
4.5	<i>Områdebruk</i>	49
4.6	<i>Gjenutsetting og fangst- holdninger og praksis</i>	50
4.7	<i>Syn på fiskeregler og kvalitet på fiskeopplevelsene</i>	51
4.8	<i>Faktorer som påvirker deltagelsen i laksefisket</i>	51
5	Referanser	53
	VEDLEGG 1. UTFYLLENDE OM FISKERAVGIFTEN	55

V1.1	<i>Historikk</i>	55
V1.2	<i>Antall innbetalinger av fiskeravgiften</i>	56
V1.3	<i>Betalingsmåte og distribusjon</i>	57
V1.4	<i>Informasjon om og betalingssted for fiskeravgiften</i>	59
VEDLEGG 2. DOKUMENTASJON AV METODE		60
V2.1	<i>Om antall personer i fiskeravgiftsregisteret (populasjonen)</i>	60
V2.2	<i>Uttrekk fra kontaktregisteret</i>	61
V2.2.1	<i>Utvalg 1 -2012-undersøkelsen (av de som kun var registrert i 2012):</i>	61
V2.2.2	<i>Utvalg 2 Hovedundersøkelsen</i>	61
V2.3	<i>Datainnsamling</i>	61
V2.3.1	<i>Spørreskjema og distribusjon</i>	61
V2.3.2	<i>Språk</i>	62
V2.3.3	<i>Utsendelse</i>	62
V2.3.4	<i>Gyldig utvalg</i>	64
V2.3.5	<i>Svarprosent og skjevheter i undersøkelsene</i>	65
V2.4	<i>Ikke-svar-undersøkelsen</i>	70
V2.4.1	<i>Ikke-svarresultater</i>	71
V2.5	<i>Variabler</i>	93
V2.6	<i>Dataanalyser</i>	94
V2.6.1	<i>Vekting av data for skjevheter i landsfordelingen</i>	94
VEDLEGG 3. DOKUMENTASJON AV RESULTATER		96
V3.1	<i>Innledning</i>	96
V3.2	<i>Siste fiskesesong /betaling av avgifta</i>	96
V3.2.1	<i>Oppsummering</i>	98
V3.3	<i>Sosiodemografiske kjennetegn</i>	98
V3.3.1	<i>Alder, kjønn og nasjonalitet</i>	98
V3.3.2	<i>Opplysninger om husholdningen</i>	99
V3.3.3	<i>Utdanning, inntekt og arbeid</i>	99
V3.3.4	<i>Oppsummering</i>	102
V3.4	<i>Generelle fiskevaner</i>	102
V3.4.1	<i>Fiskeerfaring i Norge</i>	102
V3.4.2	<i>Fiskeerfaring i utlandet</i>	105
V3.5	<i>Endring i fiskeinnsats i norske elver over tid</i>	109
V3.5.1	<i>Oppsummering</i>	111
V3.6	<i>Interesse for og viktighet av laksefiske</i>	111

V3.6.1 2012-undersøkelsen	112
V3.6.2 Oppsummering.....	113
<i>V3.7 Involveringsgrad i laksefiske</i>	<i>113</i>
V3.7.1 Involveringsgrad og siste fiskeår for nordmenn	114
V3.7.2 Oppsummering.....	115
<i>V3.8 Oppfatning av alternativer til laksefiske.....</i>	<i>115</i>
V3.8.1 2012-undersøkelsen	116
V3.8.2 Oppsummering.....	116
<i>V3.9 Ulike aktiviteter som alternativ til laksefiske</i>	<i>116</i>
V3.9.1 Endring i livskvalitet etter sluttet laksefiske	119
V3.9.2 Oppsummering.....	120
<i>V3.10 Fornøydhhet med fisket i Norge perioden 2007-2014.....</i>	<i>120</i>
<i>V3.11 Arter, redskap og reisefølge.....</i>	<i>121</i>
V3.11.1 Hvilke arter det fiskes etter og foretrekkes	121
V3.11.2 Redskapsvalg.....	121
V3.11.3 Reisefølge	124
V3.11.4 Type fiskeutleie.....	125
V3.11.5 Oppsummering arter, redskap, reisefølge, fiskeleie.....	126
<i>V3.12 Fangst og gjenutsetting</i>	<i>127</i>
V3.12.1 2012-undersøkelsen.....	130
V3.12.2 Oppsummering	132
<i>V3.13 Holdninger og kunnskap om gjenutsetting</i>	<i>132</i>
V3.13.1 2012-årgangen.....	134
V3.13.2 Oppsummering	134
<i>V3.13 Geografisk fordeling av fisket etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge.....</i>	<i>134</i>
V3.13.1 Geografisk fordeling av laksefiskere i Norge, per land.....	137
V3.13.2 2012-undersøkelsen.....	150
V3.13.3 Oppsummering	152
<i>V3.14 Norske fiskeres hovedområde i 2007-2009, sammenlignet med siste sesong.....</i>	<i>153</i>
<i>V3.15 Norske fiskeres bosted kontra fiskeområde</i>	<i>158</i>
<i>V3.16 Fiske i hovedelva</i>	<i>162</i>
V3.16.2 Lokal eller tilreisende i hovedelva.....	165
V3.16.3 Grunner for fiske i hovedelva	165
V3.16.4 Fornøydhhet med hovedelva.....	167
V3.16.5 Stedstilknytning til hovedelva.....	169
V3.16.6 Vurdering av hovedelva mot andre elver	171

<i>V3.17 Vurderinger om framtidig laksefiske i Norge.....</i>	<i>172</i>
V3.17.1 2012-undersøkelsen.....	173
V3.17.2. Oppsummering	173
<i>V3.18 Deltagelse i laksefisket 2014 – begrensinger, fremmere, og strategier</i>	<i>174</i>
V3.18.1 Forhold som påvirket deltagelse i laksefisket	174
V3.18.2 Strategier for deltagelse i laksefisket	178
V3.18.3. Dyktighet til å komme seg på laksefiske (forhandlingsevne).....	182
<i>V3.19. Grunner for laksefiskestopp etter 2012.....</i>	<i>183</i>
<i>V3.20 Tiltak for å fiske mere eller starte fisket igjen</i>	<i>185</i>
<i>V3.21 Fiskeravgiften - holdninger og praksis.....</i>	<i>187</i>
VEDLEGG 4. KOMMUNE OG REGIONINDELING AV NORSKE FISKERE.....	189
VEDLEGG 5. KONTAKTEPOSTER UT TIL RESPONDENTENE.....	196
VEDLEGG 6. OPPRINGINGSLOGG FOR IKKE-SVARSUNDERSØKELSE FRA NORSTAT. 2012-UNDERSØKELSEN.....	204
VEDLEGG 7. OPPRINGINGSLOGG FOR IKKE-SVARSUNDERSØKELSE FRA NORSTAT. HOVEDUNDERSØKELSEN.....	207
VEDLEGG 8A. TELEFONNUMMER - SPORINGSLOGGER FRA BISNODE. HOVEDUNDERSØKELSEN.....	210
VEDLEGG 8B. TELEFONNUMMER - SPORINGSLOGGER FRA BISNODE. 2012-UNDERSØKELSEN	210
VEDLEGG 9. SPØRRESKJEMA HOVEDUNDERSØKELSEN (NORSK)	210
VEDLEGG 10. SPØRRESKJEMA 2012-UNDERSØKELSEN (NORSK).....	210
VEDLEGG 11. QUESTIONNAIRE, MAIN SURVEY (IN ENGLISH)	210
VEDLEGG 12. QUESTIONNAIRE, 2012-SURVEY (IN ENGLISH)	210

SAMMENDRAG (Norsk)

Stensland, S., Fossgard, K., Andersen, O. & Aas, Ø. 2015. Laksefiske i endring. – En spørreundersøkelse blant sportsfiskere som drev elvefiske etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge 2012-2014. Norges miljø og biovitenskapelige universitet, Ås. INA-fagrapport 29.

Rapporten presenterer resultater fra to epostbaserte spørreundersøkelser om elvefiske med stang etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge (heretter kalt laksefiske), og inngår i to prosjekter:

- «SALMONCHANGE –Bærekraftig laksefisketurisme i en verden i endring». Finansiert av Norges forskningsråds BIONÆR-program (Prosjektnummer 208056), jordbruksavtalemidler, og Statens fiskefond ved Miljødirektoratet.
- «Årsaker til nedgangen i innbetalinger til fiskefondet og forslag til tiltak for flere innbetalinger». Finansiert av Statens fiskefond ved Miljødirektoratet.

Bakgrunn. Beregninger har vist til at om lag 100.000 laksefiskere i norske elver la igjen ca. 1 milliard kroner i elvedalene årlig de første årene av 2000-tallet. Færre laks inn til norskekysten de siste 5-7 årene har gitt strengere kvoter, redusert sesonglengde og stengte elver i flere regioner. Dette har medført at fiskerne i løpet av kort tid har måttet tilpasse seg nye fiskeregler og bestandsforhold ved å endre holdninger, atferd eller fiskedeltagelsen. Antall innbetalinger av den obligatoriske fiskeravgiften har gått ned de siste årene, spesielt i 2013 og 2014. Fra en topp på 81.000 registrerte laksefiskere i 2006/07 er man for 2014 nede på 64.000 betalende/registrerte fiskere. (I tillegg kommer fiskere under 16/18 år og noen som fisker uten å løse avgiften)

Formål. Undersøkelsene har hatt følgende hovedformål:

- 1) Beskrive fiskevaner og karakteristika til laksefiskerne anno 2014, med særlig vekt på geografisk fordeling av laksefiskere mellom regioner og over tid.
- 2) Studere hva som begrenser og fremmer deltakelse i laksefisket hos ulike grupper laksefiskere, og deres tilpasninger for å fortsette eller øke sitt fiske.
- 3) Studere laksefiskere som fisket i Norge siste gang i 2012 eller før, deres karakteristika, hva som stoppet deres fiske, og hvorvidt ulike tiltak kan bidra til at de prøver laksefisket i Norge igjen.
- 4) Analysere forhold som kan ha påvirket antall innbetalinger til statens fiskefond (fiskeravgiften) over tid, herunder: (i) fiskernes interesse, holdninger til og kunnskap om laksefiskeravgiften, og (ii) endring i metodiske/tekniske løsninger for innbetalinger.
- 5) Foreslå tiltak for å (i) øke antall innbetalinger av fiskeravgiften, og (ii) hvordan en kan skaffe til veie enkle årvisse data om laksefiskerne når de betaler avgifta.
- 6) Undersøke i hvor stor grad våre data (jf. metodiske forhold) kan sammenlignes med Tangeland et al. (2010) sin liknende nasjonale laksefiskerundersøkelse for sesongen 2008, for eventuelt å kunne si noe om utviklingen i laksefisket over tid.

Formål 1-5 (i) er beskrevet i sammendraget. Se hoveddelen for punktene 5 (ii) og 6.

Metode. Respondentene bestod av et tilfeldig utvalg sportsfiskere som hadde betalt fiskeravgiften via Miljødirektoratets webbløsning minst en av sesongene 2012-2014, og registrert i fiskeravgiftsregisteret som villig til å delta i en slik undersøkelse. Datainnsamling foregikk i desember 2014-januar 2015. «2012-undersøkelsen», gjort blant et utvalg av de som betalte fiskeravgiften siste gang i 2012 og fisket siste i gang i norske elver i 2012, har en svarprosent på 29 og svar fra 869 fiskere. «Hovedundersøkelsen» rettet seg mot et utvalg av de som betalte fiskeravgiften minst ett av årene 2012-2014, og hadde en svarprosent på 46 og svar fra 6475 personer. I hovedundersøkelsen var 2014 siste fiskesesong for 82% av

respondentene, 2013 for 12% og før 2013 for 6%. En ikke-svarsundersøkelse per telefon med svar fra 530 personer indikerer at reel svarprosent er høyere enn nevnt over. Ikke-svarerne var gjennomgående bosatt i mindre kommuner, hadde lavere utdanning, og var i større grad lokale fiskere enn respondentene i undersøkelsene. Vi har analysert og sammenlignet data for de land som er best representert i kontaktregistret 2012-2014: Norge (84,7% av alle fiskere), Sverige (4,3%), Finland (4,3%), Danmark (1,8%), Tyskland (1,2%), Storbritannia (0,3%) og andre land (3,3%). Gjennomsnittsdata for samtlige respondenter (alle land) ble vektet for å korrigere for en lavere svarprosent blant nordmenn, samt en overrepresentasjon av utlendinger trukket ut for å delta i spørreundersøkelsene.

Resultater. Laksefisket domineres av menn, og utgjør 92-95% av navnene i vårt kontaktregister for 2012-2014. Finske fiskere er i gjennomsnitt ca. 45 år mot 47-53 år for andre nasjonaliteter. Nordmenn hadde i gjennomsnitt laksefisket i 18 sesonger, og fått flere laks enn andre nasjoner siste sesong. Fluefiske dominerte. Norge og Danmark hadde størst variasjon i redskapsbruk. Laks er den foretrukne anadrome arten. Om lag 2/3 av fiskerne sa at de fikk laks sin siste sesong, mens ca. halvparten hadde gjenutsatt laks. Fiskere fra alle land mente at gjenutsetting i liten grad er dyreplageri eller sløsing med mat, og i stor grad mente det bidrar til å sikre fiskestammene. Nordmenn var noe mindre positive til gjenutsetting enn andre nasjonaliteter. Laksefiskerne er generelt svært interesserte, kommer tilbake nesten hvert år og bruker mye av sin fritid på laksefiske, utlendinger mer enn nordmenn. Tilfredsheten med laksefisket har sunket siden 2007, og i gjennomsnitt oppgir fiskerne å ha fisket færre dager i 2013/2014 sammenlignet med tidligere. Nordmenn er den gruppa/land med størst variasjon i svarfordelingen på nesten alle spørsmålene i undersøkelsene.

Gruppa som fisket siste gang i 2012 hadde sammenlignet med de som svarte på hovedundersøkelsen (dagens aktive fiskere) i gjennomsnitt: lavere alder, høyere andel kvinner, både fått færre og satt ut færre fisk, færre fiskesesonger, og lavere interesse for laksefiske. For 2012-fiskerne ga annet fiske, jakt, eller laksefiske i utlandet i stor grad samme tilfredshet som norsk laksefiske, og de har etter 2012 også økt deltagelsen sin i slike aktiviteter. Ingen av våre foreslåtte årsaker (variabler) til at de ikke hadde fisket i Norge etter 2012 var veldig viktige, men scorer heller middels eller lavt på skalaen vår. For å gjøre det lettere å tolke resultatene på dette (og flere andre spørsmål) reduserte vi antall variabler og grupperte dem gjennom en faktoranalyse. Variablene i faktoren «Mangel på tid» var i gjennomsnitt viktigst, fulgt av «forhold i elvene» som var viktigere grunn for svensker enn for nordmenn og finner. Dernest «fiskeregler», «mangel på kunnskap» og til slutt «venner og familie» som var lavest scoret. Forespurte tiltak for å få de tilbake til laksefisket i Norge igjen scoret lavt eller middels på skalaen. «Viktigst var faktoren «Økte fangster og bedre tilgjengelighet» med variabler som går på forhold i elva, mens den andre faktoren «kunnskap og informasjon» (fiskekurs/leie av utstyr, bedre informasjon via en laksefiskeportal, mm) scorer lavt. Merk at for utlendinger scoret en nasjonal laksefiskeportal tredje høyest av 12 enkeltvariabler.

Vi så også på hva som påvirket deltagelsen blant dagens laksefiskere (hovedundersøkelsen). «Familie, arbeid og fritid» og «Reisetid og kostnader» ved fisket begrenset deltagelsen noe for alle land, og spesielt for finner og tyskere. «Fiskeregler» (bruk av kvoter og framveksten av fang-og-slipp) var svakt begrensende for nordmenn og dansker, men fremmet deltagelsen for briter og gruppen «Andre land». For svensker, finner og tyskere, var effekten på deltagelsen fra faktoren fiskeregler omtrent nøytral, dvs. at i gjennomsnitt påvirket den ikke deltagelsen for disse nasjonene. «Fiskeristatus» (mengde fisk/fangstsannsynlig), «aksept og deltagelse fra andre» (noen å fiske med, venners og familiens syn på laksefiske) og «egen mestring» (egen kunnskap, ferdigheter, helse) fremmet i gjennomsnitt deltagelsen noe. Fiskerne vurderte også en rekke strategier for å kunne starte, fortsette eller øke sitt laksefiske.

Alle strategier scoret middels eller lavt. For alle land var «penger og ferdigheter» (dvs. forbedre egne fiskeferdigheter, sette av penger, dra til billigere elver) den viktigste faktoren og innen denne faktoren var ferdighetsvariabelen den som scoret høyest. Det å benytte «andre elver/tidspunkt» scoret midt på treet, mens lavest scoret blant landene var «andre folk» som gikk på å forhandle med familien, finne nye turkamerater eller organisere egen fiskegruppe. Nordmenn scoret alle faktorene lavere enn andre land.

Både fiskerne i 2012-undersøkelse og hovedundersøkelsen fiskere hadde i stor grad planer om å fiske laks i Norge i løpet av de neste fem årene.

De store elvene til Trondheimsfjorden er det viktigste fiskeområdet, fulgt av store elver i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Nordmenn fisker oftest nær der de bor, bortsett fra bosatte i Osloregionen som oftest fisker i Trøndelag. Utlendingene fisker oftest i Trøndelagselvene, bortsett fra finner som fisker klart mest i Finnmark, og tyskere og dansker som også fisker mye på Sørlandet og i Rogaland. Fiskernes områdebruk er i hovedsak relativt stabil de siste 7-8 årene, men de større elvene i Trondheimsfjorden har tapt andeler og større elver på i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal har økt sine andeler. Mye av norsk laksefiske konsentrerer seg rundt et t 15-talls velkjente elver. Bruken av mindre vassdrag ser ut til å ha minket over tid.

Fiskerne rapporterer at de i stor grad betaler fiskeravgiften hvert år de fisker. Mindre interesserte laksefiskere ser ut til å ikke betale avgifta like ofte som de som har laksefiske som en viktig fritidsaktivitet. Fiskerne mener at fiskeravgiftsmidlene brukes til viktige/gode fiskeforsterkningstiltak. Imidlertid vet de ikke hva slags prosjekter midlene går til. Fiskerne oppga at de i stor grad betaler fiskeravgiften før fisket var bestilt. 5-10% ender opp med å ikke fiske selv om de har betalt avgifta. Ikke alle opplever at de må forevise kvittering for betalt fiskeravgift ved kjøp av fiskekort. Nordmenn var gjennomgående de som var minst enige i at midlene fra fiskeravgiften var viktige for fiskeforsterkningstiltak eller ga bedre fiske. Omtrent 4% av de som løste avgifta siste gang i 2012, fisket uten avgift i 2013 eller 2014.

Konklusjoner. De som fisker i norske lakseelver er generelt ivrige, relativt trofaste til sitt område og bruker mye av sin fritid om sommeren på laksefiske, men tilfredsheten deres med laksefiske i Norge har gått noe ned de siste årene. Nordiske laksefiskere i Norge kan synes å ikke være lengre så matauk-orienterte som tidligere antatt, og vi tolker dette som at det er mulig at de har gått gjennom en endringsprosess og nå i større grad har nærmet seg de samme holdningene til gjenutsetting som laksefiskere fra andre land.

Vi ser en del dynamikk med forflytning av fiskere over tid, og at spesielt noen følger laksen dit fisket er godt. Andre igjen, og spesielt de som først og fremst fisket i et vassdrag nær sitt bosted virker å ha begrenset sitt fiske mer. Totalt sett har det foregått både en reduksjon i antallet fiskere og antallet fiskedøgn per fisker de senere årene. Det er en avskalling fra bunnen. Om trenden fortsetter står man igjen med en fiskermasse enda mer dominert av eldre og svært ivrige fiskere. Endringer i områdebruk 2007-2014 synes dels å kunne forklares med kvalitet (fangst) i fisket, samt viktige stengninger/åpninger/reguleringsendringer i perioden. Dette gjelder særlig økningen på Vestlandet og nedgangen i Trondheimsfjordregionen. Det er ingen omfattende andelstap i enkelte mye brukte elver, likevel er det en mobilitet blant fiskerne med forflytning til større eller velkjente elver.

Å få de som har fisket laks før til å gjenoppta fisket, samt få nyrekuttering av laksefiskere er viktig om en nedgangs- og forgubbingstrend ønskes unngått. Fra et forvaltningsståsted er det vanskelig å peke på konkrete, effektive enkelttiltak som kan få flere til å fiske og bruke flere dager på laksefisket. I sum så synes en kombinasjon av mer laks, bedre/mer tilgjengelig fiske, delvis billigere fiske og for utlendinger bedre informasjon om laksefiske i Norge å være de tiltak som vil ha størst effekt av tiltakene vi har undersøkt.

For å få en høyere andel av de som fisker laks til å betale til fiskefondet anbefaler vi at informasjon om avgiften og hva midlene går til styrkes, og helst på flere språk. Videre bør det gjennomføres tiltak overfor fiskekortsellere/utleiere for å tydeliggjøre den plikten de har til å kontrollere fiskeravgiften. Informasjon og kampanjer om fiskeravgiften må samordnes med annen informasjon om fiske i Norge i regi av rettighetshavere, turismemyndigheter m.fl.

SUMMARY (English)

Stensland, S., Fossgard, K., Andersen, O. & Aas, Ø. 2015. Changes in the salmon sport fishery:- A survey of anglers who fished for Atlantic salmon, sea trout and sea-run Arctic Char in Norwegian rivers 2012-2014. Norwegian University of Life Sciences. INA-fagrapport 29.

This report presents results from two e-mail based surveys about sportfishing for Atlantic salmon (*Salmo salar*), sea trout (*Salmo trutta*) and sea-run Arctic char (*Salvelinus alpinus*) in Norwegian rivers (from now on referred to as salmon fishing). The surveys are part of two research projects:

- Sustainable Salmon Fishing Tourism in a Changing World (SALMONCHANGE). Funded by the Research Council of Norway (project no. 208056), the Norwegian Environment Agency, and the Agricultural Research Fund.
- "Factors contributing to fewer national fishing fee payments, and suggestions for enhancing payment rates." Funded by the Norwegian Environment Agency.

Background. In the early 2000s it was estimated that the approximately 100.000 anglers fishing in Norwegian salmon rivers spent around 1 billion NOK annually in local river communities. Fewer salmon returning to the Norwegian coast in the last 5-7 years has led to stricter catch quotas, shortened fishing seasons and closed rivers in several regions. Accordingly, in a short period of time, anglers have adapted to new fishing rules and stock status by changing attitudes, behavior or participation frequency. The number of anglers paying the mandatory national salmon fishing fee has decreased in recent years, from a peak of 81.000 registered (=paying) salmon anglers in 2006/2007 to a low of 64.000 paying anglers in 2014. (In addition to these official statistics based on registration fees, there is an unknown number of anglers fishing (illegally) without paying the fee, and persons under 16/18 years not required to pay the fee).

Objectives. The surveys have the following primary objectives:

- 7) Describe fishing habits and characteristics of salmon anglers in Norwegian rivers as of 2014, with special emphasis on angler distribution between regions and over time.
- 8) Study which factors limit and facilitate participation among different groups of salmon anglers, and their adaptations to continue or increase their level of participation.
- 9) Study salmon anglers who fished in Norway for the last time in 2012 or before, their characteristics, what caused them to stop fishing, and to what degree different conditions/management actions would encourage them to try salmon fishing in Norway again.
- 10) Analyze which conditions have caused a change in the number of national fishing fee payments, including: (i) angler interest, attitudes and knowledge about the national fee and what the funds are used for, and (ii) changes in methods/technical procedures for payment.
- 11) Propose measures for (i) increasing the number of fishing fee payments, and (ii) improving data capture of basic, annual angler characteristics when anglers pay the fee online.
- 12) Investigate to what degree our data (regarding sampling issues) could be used to look at changes in the fishery over time, by comparing against findings of the 2008-season study by Tangeland et al. (2010).

Objectives 1-5(i) are outlined in this summary. See the main part (in Norwegian) for 5(ii), and 6.

Methods. Surveyed anglers were randomly drawn from a register of those who had paid the national fishing fee online in at least one of the years 2012-2014, and further accepted being contacted for such surveys. Data collection took place between December 2014 and January 2015. The “2012-survey” used a sample of anglers who paid the fee and fished for salmon the last time in 2012. Eight hundred and sixty nine replies were received, resulting in a response rate of 29%. The ”main survey” targeted those who paid the fee at in least one of the years 2012-2014, and yielded 6475 responses, an overall response rate of 46%. In the main survey 2014 was the last fishing season for 82% of respondents, 2013 for 12%, and before 2013 for 6%. A non-response survey conducted by phone yielded 530 answers, and indicated an actual higher response rate because many anglers claimed that they had never received the survey by e-mail. Compared to survey participants, non-responders were generally living in smaller municipalities, had fewer years of education, and were more often local anglers. We have analyzed and compared data for those countries best represented in the 2012-2014 register: Norway (84,7% of all anglers), Sweden (4,3%), Finland (4,3%), Denmark (1,8%), Germany (1,2%), United Kingdom (0,3%) and “Other countries” (3,3%). Results based on average values including all respondents in the surveys, used weighted data to correct for oversampling of other countries and a lower response rate among Norwegians than for other nationalities.

Results. Men dominate the salmon sport fishery, making up 92-95% of individuals in the 2012-2014 register. Finnish anglers were on average about 45 years old, compared to 47-53 years for other nationalities. Norwegians had on average been salmon fishing 18 seasons, and caught more salmon than other nationalities during their last fishing season. Fly fishing is the most common gear type used. Norway and Denmark had the most varied tackle use (spin, worm, fly etc). Salmon is the preferred anadromous species. About 2/3 of survey respondents reported catching a salmon in Norway their last season, while around half reported releasing a salmon. On average anglers from all countries considered live release not to be animal cruelty or wasting food, and they felt it contributed to the conservation of fish stocks. Norwegians had less positive views of live release compared to other nationalities. The salmon anglers are in general dedicated to the sport, and return to Norway almost every year.. This is even more true of foreigners than Norwegians. Angler satisfaction has dropped since 2007, and on average anglers report fewer fishing days in 2013/2014 than previous periods. Norwegians are in all aspects the group with largest variation in answer categories for almost every question of the survey.

Compared to active anglers who fished at least once between 2012 and 2014 (main survey), the 2012-survey anglers were younger, had a higher ratio women, both caught and/or released fewer fish, had fewer fishing seasons in Norway in total, and were less interested in salmon fishing. The 2012-survey anglers received to a large degree the same satisfaction from other types of fishing, hunting or salmon fishing in other countries as they received from salmon fishing in Norway. They have also increased their participation in these activities after 2012..one of our suggested causes for ceasing to fish in Norway after 2012 was rated very important by the 2012-survey respondents, but scored medium or low on our scale. For easier interpretation in this and several other questions, we reduced the number of variables by grouping them through a factor analysis. The variables in the factor “Lack of time” scored on average highest, followed by “river status”, which appeared to be a more important factor for Swedes than for Finnish and Norwegians. Thereafter, in decreasing order, “fishing rules”, “lack of knowledge”, and finally the lowest scoring “friends and family.” Similarly, all the suggestions of measures to encourage increases in salmon fishing in Norway scored low or medium on our scale. Overall, the variables related to river/fishery condition scored highest and were grouped in the factor “Increased catches and improved availability” : The second

and lower scoring factor was “knowledge and information,” which had to do with variables such as providing additional angling courses, tackle rental, and an improved national website for salmon fishing, etc. However, when examining individual variable rankings solely among foreign survey respondents, a national salmon fishing website was rated third of 12 variables.

Respondents in the main survey were asked about conditions impacting their salmon angling participation in Norway. Variables grouped in the factors “Family, work and leisure time” and “cost and travel time” on average limited participation for all countries, and specifically for Finnish and Germans. “Fishing rules” (variables: quotas, and the growth of catch & release) was rated as limiting participation for Norwegians and Danes, but facilitated participation for British anglers and respondents from Other countries. The effect on angling participation was about neutral for Swedes, Finnish and Germans, i.e. that fishing rules on an average level did not impact the participation of these countries. “Fishery status” (e.g., abundance of fish, catch probability), “acceptance and participation from others” (someone to fish with, friends’ and family’s views on salmon angling) and “own mastering” (own knowledge, skills, health) were on average reported to facilitate participation. Respondents were also asked to rate several strategies to start, continue, or increase their salmon angling. All strategies received medium or low scores on average.

The most important factor for all countries were “money and skills (improve own fishing skills, put aside money, travel to less expensive rivers). Within this factor, the skills variable was scored highest. Fishing in “other rivers/times” scored medium, while the lowest score was for the “other people” factor (e.g., negotiating with family to go fishing, find new fishing buddies, organize own group). Norwegians scored all factors lower than the other nationalities.

Respondents in both the 2012-anglers survey and main survey (current anglers) expressed a strong degree of intention and planning to fish again in Norway within the next five years.

The large rivers of the Trondheim Fjord receive the most angler use in Norway, followed by large rivers in the Sogn & Fjordane/ Møre & Romsdal counties of Western Norway. Norwegians commonly fish close to where they live, except people from the Oslo region who most often fish in Trøndelag (Trondheim Fjord, Namdalen/Fosen). Foreigners most often use the Trøndelag rivers, with the exception of the Finnish who prefer Finnmark county in Northern Norway, and German and Danes who also spend much time in Agder and Rogaland counties in Southern Norway. The regional distribution of angling activity has been fairly stable over the last 7-8 years, although the larger rivers of the Trondheim Fjord have lost market shares. Larger rivers in Sogn & Fjordane/ Møre & Romsdal counties have increased their shares during this time period. The overall use of smaller rivers seemed to have decreased over time. As of 2014 about half of Norwegian salmon angling takes place in around 15 well known rivers.

Respondents in the main survey reported that they paid the national fishing fee almost every year they fished. Less interested salmon anglers reported forgetting to pay the fee some of the years they fished. As whole, respondents held the opinion that fish fee funds were used for important fishery management/enhancement projects. However, they were generally not familiar with the specific projects for which funds are being used. Anglers reported that they mostly paid the fee before they booked their fishing. Five to ten percent reported that they did not end up fishing in a year when they had paid the fee. Not all anglers reported being checked by permit issuers (as they are required to do) whether the fee was paid.

There was less consensus among Norwegians compared to other nationalities that the fee funds were important for fishery management /enhancement projects or contributed to better

fishing. Around 4 % of those paying the fee for the last time in 2012, also fished in 2013 or 2014 although without paying the fee.

Conclusions. Anglers in Norwegian salmon rivers are generally dedicated to the sport of fishing, relatively loyal to their chosen fishing region, and spend a large percentage of their summer leisure time on salmon angling. Satisfaction has however dropped somewhat over the last 7-8 years. Nordic salmon anglers fishing in Norway seems to be less subsistence-oriented than previously thought. We interpret this as an indication that these anglers possibly have gone through a process of change, and have now adapted catch & release attitudes more similar to those of foreign anglers.

There is some geographical mobility of anglers over time, and some travel to places where fishing is good. Others, and especially those fishing close to where they live, seem to have more limited fishing participation compared to previous years. In total, there has been a reduction in both the number of anglers and the number of fishing days per angler in recent years. The lower interest anglers are more often ceasing their involvement in the sport. If this trend continues, the angler group will be increasingly dominated by older and very keen anglers in the future. Changes in area use between 2007 and 2014 seem partly to be explained by fishing quality (catch), and closures/openings/ stricter regulations in important regions/rivers during this period. This is particularly true for the increased use in Western Norway and the decline in the Trondheim fjord region. There has not been a dramatic loss of market shares for traditionally high use rivers. However, there has been some movement to larger and more well-known rivers.

In order to counteract trends in declining angler numbers and the shift toward an increasingly elderly salmon angler population, it is important to get o encourage lapsed/paused anglers to begin fishing again, and also recruit new salmon anglers. From a management perspective, it is hard to point to concrete, effective measures/actions to get more people angling or increase the numbers of days spent angling. Of the measures we investigated, those that appear to have the greatest potential to counteract these trends include: 1) increased salmon abundance, 2) better fishing/more available fishing stretches, 3) more affordable fishing opportunities, and 4) in the case of foreign anglers, availability of better information about fishing in Norway.

In order to achieve a higher number of anglers choosing to pay the national fishing fee, we recommend that the Norwegian Environment Agency provides more information – also in other languages than just Norwegian and English – about the fee and the programs it funds. Further, actions should be taken to remind permit issuers about their duty to check for fee payments. Information and educational campaigns about the fishing fee must be coordinated with other information about fishing in Norway that are currently provided by landowners, user groups, and governmental /tourism agencies.

ZUSAMMENFASSUNG (Deutsch/German)

Stensland, S., Fossgard, K., Andersen, O. & Aas, Ø. 2015. Lachsangeln im Wandel – Eine Umfrage unter Anglern, die 2012 - 2014 in norwegischen Flüssen auf Lachs, Meerforelle und Seesaibling fischten. Norwegische Universität für Lebenswissenschaften, INA-fagrapport 29.

Der nachfolgende Bericht fasst die Ergebnisse von zwei E-mail-Umfragen zusammen, die sich mit der norwegischen Flussangelei auf Lachs, Meerforelle und Seesaibling (nachfolgend als Lachangeln bezeichnet) beschäftigten. Die Umfragen waren Teil folgender Forschungsprojekte:

„SALMONCHANGE – Nachhaltiger Lachangelntourismus in einer sich wandelnden Welt“ finanziert vom BIONÆR-Programm des norwegischen Research Councils (Projektnummer 208056), Mitteln der norwegischen Behörde für Ernährung und Landwirtschaft und dem staatlichen Fischereifonds der norwegischen Umweltbehörde.

„Gründe für den Rückgang der Einzahlungen in den norwegischen Fischereifonds und Vorschläge für Maßnahmen“, finanziert vom staatlichen Fischereifonds der norwegischen Umweltbehörde.

Hintergrund. Berechnungen zeigen, dass in den ersten Jahren des 20. Jahrhunderts ca. 100.000 Lachsangler jährlich etwa 1 Milliarde Norwegische Kronen an norwegischen Flüssen ausgegeben haben. Die Tatsache, dass in den letzten 5 – 7 Jahren weniger Lachs in die norwegischen Flüsse aufstieg, führte zu strengeren Quoten, einer kürzeren Saison und Angelverbot in mehreren Flüssen. Dies zwang die Angler dazu, sich in kurzer Zeit durch Änderung ihrer Einstellung, des Verhaltens und Angelteilnahme an neue Regeln und Bestandszahlen anzupassen. Die Einzahlungen der obligatorischen jährlichen Lachsangelabgabe verringerten sich in den letzten Jahren, speziell in 2013 und 2014. Die Anzahl registrierter Lachsangler reduzierte sich von 81.000 in 2006/7 auf 64.000 bezahlende/registrierte Lachsangler in 2014. (Dazu kommen Angler unter 16/18 Jahren und einige wenige, die Angeln, ohne die Abgabe zu bezahlen.)

Zweck. Die Untersuchung hatte folgende Hauptzwecke:

Angelgewohnheiten und -eigenschaften von Anglern in 2014 zu beschreiben, mit speziellem Fokus auf der geographischen Verteilung der Lachsangler, zwischen den verschiedenen Regionen und über die Zeit hinweg.

Herauszufinden welche Faktoren die Lachsangelei in verschiedenen Gruppen von Lachsanglern fordert oder hemmt und wie diese mit diesen Faktoren umgehen um weiterhin oder sogar mehr angeln zu können.

Lachsangler und deren Eigenschaften zu untersuchen, die zuletzt in 2012 oder früher in Norwegen geangelt haben und herauszufinden, was diese zum Aufhören bewegt hat und in wieweit verschiedene Maßnahmen zum erneuten Fischen motivieren könnten.

Die Umstände zu analysieren, die die Anzahl bezahlter Lachsangelabgaben in den Fischereifond über die Jahre hinweg verändert haben können: (i) das Interesse der Angler und deren Wissen um die Abgabe, (ii) methodische/technische Lösungen zur Bezahlung.

Maßnahmen vorzustellen, die (i) die Anzahl an gezahlten Abgaben erhöhen können und (ii) die Datenerfassung von einfachen, jährlichen Anglereigenschaften bei der online-Bezahlung der Abgabe zu verbessern.

Zu untersuchen, in wieweit die Daten der vorliegenden Untersuchung (in Bezug auf die Methodik und Datenerfassung) mit der nationalen Lachsangeluntersuchung in der Saison 2008 von Tangeland et al. (2010) verglichen werden kann, um somit eventuell etwas über die Entwicklung der Lachsangelei über die Zeit hinweg aussagen zu können.

Methoden. Die befragten Angler wurden zufällig unter denjenigen Anglern ausgewählt, die die Fischereiabgabe für mindestens eines der Jahre 2012 bis 2014 online bezahlt hatten, und außerdem dazu bereit waren, an einer solchen Umfrage teilzunehmen. Die Daten wurden zwischen Dezember 2014 und Januar 2015 erhoben. Die „2012-Umfrage“, welche unter Anglern durchgeführt wurde, die zuletzt in 2012 die Fischereiabgabe bezahlt und gefischt hatten, hatte eine Rücklaufquote von 29 % mit 869 Antworten. Die „Hauptumfrage“ hatte Angler als Zielgruppe, die von 2012 - 2014 mindestens einmal die Fischereiabgabe bezahlt hatten. 6.475 Angler haben teilgenommen, entsprechend einer Rücklaufquote von 46%. In der Hauptumfrage hatten 82 % der Angler zuletzt in 2014, 12% in 2013 und 6% vor 2013 ihre letzte Angelsaison. Eine Telefonumfrage unter nicht teilnehmenden Anglern erzielte 550 Antworten und deutet darauf hin, dass die eigentliche Antwortquote höher war als oben erwähnt, da viele Angler behaupteten, die E-mail-Umfrage nie bekommen zu haben. Angler die nicht teilnahmen, lebten generell in kleineren Gemeinden, hatten ein niedrigeres Ausbildungsniveau und angelten in lokalen Gewässern. Die Daten der Länder, die von 2012 - 2014 am besten repräsentiert waren, wurden ausgewertet und verglichen: Norwegen (84,7% aller Angler), Schweden (4,3%), Finnland (4,3%), Dänemark (1,8%), Deutschland (1,2%), Großbritannien (0,3%) und “Andere Länder” (3,3%). Die Durchschnittsdaten aller Teilnehmer (der verschiedenen Länder) wurden unterschiedlich gewichtet, um die Überrepräsentation von Anglern aus anderen Ländern und die geringe Antwortquote der norwegischen Angler zu korrigieren.

Ergebnisse. Das Lachangeln wird mit einem Anteil von 92 - 95% der Teilnehmer, von 2012 - 2014, von Männern dominiert. Finnische Angler sind im Schnitt 45 Jahre alt im Vergleich zu 47 - 53 Jahren in den anderen Ländern. Die teilnehmenden Norweger hatten im Schnitt schon 18 Saisons auf Lachs geangelt und in der letzten Saison durchschnittlich mehr Fische gefangen als Angler anderer Nationen. Es wurde am meisten mit Fliege gefischt. Norweger und Dänen hatten die größte Variation in der Angelart (Spinn-, Fliegen-, Naturköderangeln). Lachs ist die bevorzugte Art unter den anadromen Fischen. Zwei Drittel der Angler berichteten von einem Lachsfang in ihrem letzten Lachsangeljahr und die Hälfte hatte einen Fisch zurückgesetzt. Angler aller Nationen meinten, dass das Zurücksetzen von Fischen weniger Tierquälerei und Verschwendung von Nahrungsmittel darstellt, sondern eher der Bewahrung eines guten Bestandes dient. Norweger waren generell etwas weniger positiv gegenüber Catch & Release eingestellt. Lachangler sind generell sehr interessiert und engagiert, kommen oft im Folgejahr an die gleiche Stelle zurück und widmen einen großen Teil ihrer Freizeit der Lachsangelei. Angler anderer Nationen mehr als Norweger. Nach Aussage der Lachsangler hat die Zufriedenheit seit 2007 abgenommen und im Durchschnitt verbrachten die Angler in 2013/2014 weniger Tage mit Lachsangeln als früher. Norweger sind die Gruppe mit der größten Variation in Ihren Antworten auf fast alle Fragen in der Studie.

Verglichen mit den aktiven Anglern, die mindestens einmal von 2012 - 2014 geangelt haben (Hauptumfrage), waren die Angler der 2012-Umfrage jünger, weniger interessiert am Lachsangeln, hatten eine höhere Frauenquote, weniger Angelsaisons und hatten weniger Fische gefangen und/oder zurückgesetzt. Für Angler aus der 2012-Umfrage war anderes Angeln, Lachsangeln außerhalb Norwegens oder Jagd größtenteils genauso befriedigend, und sie übten diese Aktivitäten nach 2012 auch aktiver aus. Keiner von unseren im Fragebogen vorgeschlagenen Antwortmöglichkeiten (Variablen), weshalb die Angler nach 2012 nicht

mehr in Norwegen auf Lachse geangelt haben, wurde von den Anglern als wirklich wichtig eingestuft. Die Argumente landeten eher in der Mitte oder unten auf unserer Skala. Um es einfacher zu machen die Ergebnisse für diese und einige andere Fragen zu interpretieren, reduzierten wir die Anzahl der Variablen und gruppierten sie mithilfe einer Faktoranalyse. Die Variablen innerhalb des Faktors `Mangel an Zeit` waren durchschnittlich am wichtigsten, gefolgt von `Bedingungen in den Flüssen`, was ein wichtigerer Grund für Schweden war, als für Norweger und Finnen. Danach kamen `Angelbestimmungen`, `Ungenügende Kenntnisse` und zuletzt `Freunde und Familie` mit der niedrigsten Bewertung. Vorgeschlagene Maßnahmen, um die Angler wieder zum Lachsangeln in Norwegen zu motivieren, wurden wiederum als mittel bis weniger wichtig eingestuft. Am wichtigsten war der Faktor `Bessere Fänge und bessere Zugänglichkeit` mit Antwortmöglichkeiten, die die Bedingungen im Fluss bestimmen. Der zweite Faktor `Kenntnis und Information`, welcher Parameter wie zum Beispiel Angelkurs, Leihgerät und bessere Information über ein online-Lachsangelportal beinhaltete, wurde als unwichtig gewertet. Interessanterweise landete das online-Lachsangelportal unter nicht-norwegischen Anglern auf Platz drei von zwölf.

Die Teilnehmer wurde ebenfalls dazu befragt, was die Häufigkeit des Angelns am meisten beeinflusst. Die Faktoren `Familie, Arbeit und Freizeit` und `Reisezeit und Kosten` begrenzten die Anzahl der Angeltage aller Angler und Deutsche und Finnen im Speziellen. Der Faktor `Angelbestimmungen` mit den Variablen `Quoten` und `Zunahme von Catch & Release` hatte wenig Einfluss auf Norweger und Dänen aber war wichtig für Briten und `Andere Länder`. Schweden, Finnen und Deutsche werteten diesen Faktor neutral. Die Faktoren `Fangbedingungen` (`Menge an Fisch` und `Fangwahrscheinlichkeit`), `Akzeptanz und Teilnahme Andere` (`Mitangler vorhanden` und `Meinung der Freunde und Familie über das Lachsangeln`) und `Selbstständigkeit` (`Eigenes Wissen`, `Fertigkeit/Fähigkeit` und `Gesundheit`) forderten durchschnittlich die Anzahl Angeltage.

Die Angler sollten außerdem verschiedene Faktoren bewerten, die sie dazu bewegen würden, mit dem Lachsangeln zu beginnen, fortzusetzen oder es zu intensivieren. Alle Faktoren wurden als mittel oder weniger relevant bewertet. Der wichtigste Faktor für alle Länder war `Geld und Fertigkeit` (Eigene Fertigkeiten verbessern, Geld zur Seite legen, Angeln in weniger teuren Flüssen) und innerhalb dieses Faktors war die Variable `Fertigkeit` am höchsten bewertet. Der Faktor `Andere Flüsse/anderer Zeitraum` wurde als moderat wichtig bewertet. Am unwichtigsten wurde über alle Länder hinweg der Faktor `Beteiligung andere Leute` (z.B. Mit der Familie zu verhandeln, neue Angelkameraden finden, eigene Angelgruppe organisieren). Norweger bewerteten alle Faktoren niedriger als Angler aus anderen Ländern.

Sowohl Angler aus der 2012 Umfrage als auch aus der Hauptumfrage hatten größtenteils geplant in den nächsten fünf Jahren wieder nach Norwegen zum Lachsangeln zu kommen.

Die großen Flüsse im Trondheimsfjord stellen das wichtigste Angelgebiet dar, gefolgt von großen Flüssen in Sogn und Fjordane und Møre und Romsdal. Norweger fischen meist in der Nähe ihres Wohnortes, ausgenommen der Angler aus Oslo, die meist im Trøndelag angeln. Die Angler aus anderen Nationen fischen meist in den Flüssen des Trøndelag, ausgenommen sind finnische Angler, die hauptsächlich in der Finnmark in Nordnorwegen angeln, und deutsche und dänische Angler, die oft auch in Südnorwegen fischen. Die Frequentierung der Angelgebiete war generell relativ stabil über die letzten 7 - 8 Jahre. Die größeren Flüsse im Trondheimsfjord haben jedoch an Zulauf verloren und die größeren Flüsse in Sogn und Fjordane/Møre und Romsdal wurden häufiger besucht. Ein großer Anteil der norwegischen Lachselei konzentriert sich auf ungefähr 15 Flüsse. Die Angelei in kleineren Gewässern scheint über die Zeit abgenommen zu haben.

Die Angler gaben an, die nationale Fischereiabgabe nahezu jährlich beglichen zu haben. Weniger interessierte Lachsangler scheinen die Abgabe weniger zuverlässig gezahlt zu haben als diejenigen, die das Lachseln als wichtige Freizeitaktivität ansehen. Insgesamt meinten die Angler jedoch, dass die Mittel aus der Abgabe für gute und wichtige Projekte zum Bestandserhalt eingesetzt werden. Ihnen war allerdings nicht bekannt, wofür die Gelder verwendet werden. Es wurde angegeben, dass die Fischereiabgabe meist schon bezahlt wurde bevor das Angeln gebucht wurde. 5 - 10 % der Angler haben nicht gefischt, obwohl sie die Abgabe entrichtet haben. Nicht alle Angler mussten beim Kauf einer Angelerlaubnis nachweisen, dass die Fischereiabgabe bezahlt wurde. Die norwegischen Lachsangler waren am wenigsten überzeugt davon, dass die Abgaben wichtig für den Bestandserhalt sind oder ein besseres Angeln möglich machen. Ungefähr 4 % der Angler, die 2012 das letzte Mal die Fischereiabgabe bezahlten, fischten in 2013 oder 2014 ohne zu bezahlen.

Konklusion. An den norwegischen Lachsflüssen findet man generell passionierte und engagierte Angler, die ihren Gewässern treu bleiben und einen Großteil ihrer Freizeit im Sommer dem Lachsangeln widmen. Bei der Zufriedenheit in den letzten Jahren ist jedoch ein leichter Abwärtstrend zu beobachten. Lachsangler aus den nordischen Ländern scheinen weniger Wert auf den Nahrungsbeschaffungsaspekt zu legen, als bisher angenommen. Wir werten dies als ein Anzeichen dafür, dass diese Angler möglicherweise einen Wandel durchlaufen haben und sich in ihrer Haltung gegenüber Catch & Release an Lachsangler anderer Nationen angenähert haben.

Wir konnten eine gewisse Dynamik in der Wahl des Angelreviers beobachten und einige Angler reisen guten Fängen hinterher. Andere Angler hingegen haben sich auf ein Gebiet beschränkt. Speziell diejenigen, die an einem Gewässer nahe ihres Wohnortes angeln. Insgesamt hat sowohl die Anzahl Angler, als auch die Anzahl an Angeltagen pro Angler in den letzten Jahren abgenommen. Bei gleichbleibender Entwicklung besteht das Milieu letztlich aus älteren und sehr eifrigen Anglern. Die Variation in der Wahl der Angelgebiete 2007 - 2014 kann teilweise mit der Qualität der Angelei (Fang) als auch mit Schließungen, Öffnungen und Änderungen in den Regulierungen erklärt werden. Dies gilt im Speziellen für die Zunahme in Westnorwegen und den Rückgang im Trondheimfjord. Es gibt keinen erheblichen Rückgang in einzelnen stark frequentierten Flüssen, aber trotzdem ist eine Entwicklung hin zu einer Angelei in den großen, bekannten Flüssen zu beobachten.

Um den Rückgang an Anglern und die Entwicklung hin zu einer stetig älteren Anglerschaft zu stoppen, ist es wichtig ehemalige Lachsangler wieder neu zu motivieren und Neueinsteiger zu gewinnen. Aus einer Verwaltungsperspektive ist es schwer effektive Maßnahmen aufzuzeigen, um mehr Leute zum Lachsangeln zu bewegen. Von den hier untersuchten Möglichkeiten, scheinen die folgenden am vielversprechendsten zu sein: 1) höhere Fischdichte 2) besseres Angeln/bessere Zugänglichkeit 3) bezahlbare Angelmöglichkeiten und 4) im Fall von nicht-norwegischen Anglern, ein besserer Zugang zu Informationen über das Lachsangeln in Norwegen.

Um mehr Angler dazu zu bewegen, die jährliche Lachsangelabgabe zu bezahlen, empfehlen wir die Informationen über die Gebühr, und speziell wofür die Mittel eingesetzt werden, zu verbessern und mehrsprachlich zu veröffentlichen. Außerdem sollten die Verkaufsstellen von Angelkarten darauf hingewiesen werden, dass sie die Pflicht dazu haben, sich den Nachweis zur bezahlten Abgabe zeigen zu lassen. Informationen und Kampagnen zur Lachsangelabgabe müssen zusammen mit anderen Informationen zum Angeln in Norwegen von den zuständigen Tourismusbehörden und Rechteinhabern koordiniert werden.

TIIVISTELMÄ (Soumi/Finnish)

Stensland, S., Fossgard, K., Andersen, O. & Aas, Ø. 2015. Muutokset lohen urheikkalastuksessa kyselytutkimus vapakalastajille jotka kalastivat lohta, meritaimenta ja nieriää Norjassa 2012-2014. Norjan biotieteiden yliopisto, INA-fagrapport 29.

Tässä raportissa esitellään kahden sähköpostitse tehdyn kyselyn tulokset Atlantin lohen (*Salmo salar*), meritaimenen (*Salmo trutta*) sekä nieriän (*Salvelinus alpinus*) urheilukalastuksesta norjalaisissa joissa (tästä eteenpäin 'lohen kalastus'). Kyselyt ovat osa kahta tutkimusprojektia:

- *Sustainable Salmon Fishing Tourism in a Changing World*. (Kestävä lohenkalastusturismi muuttuvassa maailmassa) (SALMONCHANGE). Tutkimuksen rahoittajat: Norjan tutkimusneuvosto (Research Council of Norway), Norjan ympäristökeskus (the Norwegian Environment Agency) ja Maatalouden tutkimussäätiö (the Agricultural Research Fund).
- *Factors contributing to fewer national fishing fee payments, and suggestions for enhancing payment rates*. (Vähentyneisiin kalastusmaksuihin vaikuttavat tekijät, sekä ehdotuksia parantamaan suoritettujen maksujen määrää). Rahoittajana Norjan ympäristökeskus.

Tutkimuksen tausta. 2000-luvun alussa arviolta 100 000 vapakalastajaa toi Norjan lohijoilla kalastaessaan noin miljardi NOK paikallisille jokiyhteisöille. Koska Norjan rannikolle palaavien lohien määrä on viimeisen 5-7 vuoden aikana vähentynyt, on pyyntikiintiöitä tiukennettu, kalastuskeskityksiä lyhennetty ja jokia suljettu monilla alueilla. Näistä syistä kalastajat ovat joutuneet sopeutumaan uusiin kalastussääntöihin sekä kiintiöihin muuttamalla joko kalastusasennettaan, -käyttäytymistään tai käyntimääriään. Pakollisen kansallisen lohenkalastusmaksun maksaneiden kalastajien määrä on vähentynyt viime vuosina korkeimmasta 81 000:sta rekisteröityneestä (= maksun suorittaneesta) lohenkalastajasta v. 2006/2007 64 000 maksaneeseen kalastajaan v. 2014. (Virallisen tilastomäärän lisäksi, joka perustuu rekisteröintimaksuihin, on myös tuntematon määrä (laittomasti) rekisteröitymättä kalastavia, sekä nuoria kalastajia (16/18 vuotiaita), joiden ei tarvitse suorittaa maksua.)

Tavoitteet. Kyselyille asetettiin seuraavat päätavoitteet:

- 1) Selvittää lohenkalastajien kalastustapoja sekä ominaisuuksia norjalaisilla joilla vuonna 2014, painottaen kalastajien jakautumista alueellisesti ja ajallisesti.
- 2) Tutkia mitkä tekijät rajoittavat ja edistävät erilaisten kalastajaryhmien kalastamista, sekä heidän sopeutumistaan jatkaa tai lisätä osallistumisensa määrää.
- 3) Tutkia niitä kalastajia, jotka kalastivat Norjassa v. 2012 tai sitä edeltävinä vuosina, heidän ominaisuuksiaan, kalastuksen lopettamiseen johtaneita syitä ja sitä kuinka paljon erilaiset kalastusolosuhteisiin vaikuttavat toimet voisivat innostaa heitä jälleen kalastamaan Norjassa.
- 4) Analysoida mitkä tekijät ovat vaikuttaneet muutokseen suoritetuissa kansallisissa kalastusmaksumäärissä, esimerkiksi i) kalastajien kiinnostus, asenne sekä tieto kalastusmaksuista sekä siitä, mihin niistä kertyneitä varoja käytetään, sekä ii) muutokset maksutapoihin/käytäntöihin.
- 5) Ehdottaa tapoja, joilla i) saadaan lisättyä suoritettuja kalastusmaksuja sekä ii) voidaan parantaa tiedonkeruuta kalastusmaksun sähköisesti suoritavasta henkilöstä.
- 6) Tutkia miten hyvin kerätty tutkimustieto kuvaa muutoksia kalastuksessa eri aikoina vertaamalla tuloksiin kaudella 2008 (Tangelang et al., 2010).

Tavoitteet 1-5(i) on kuvattu tässä tiivistelmässä. Katso julkaisu (norjaksi) tavoitteiden 5(ii) sekä 6 osalta.

Menetelmät. Kyselyyn valitut kalastajat valittiin satunnaisesti niiden kalastajien joukosta, jotka olivat maksaneet kansallisen kalastusmaksun sähköisesti ainakin kerran vuosina 2012-2014 ja antaneet suostumuksensa tutkimukseen osallistumisesta. Tiedonkeruu tapahtui joulukuun 2014 ja tammikuun 2015 välisenä aikana. "2012-tutkimuksessa" tehtiin otanta kalastajista, jotka maksoivat kalastusmaksun ja kalastivat lohta viimeksi vuonna 2012. Vastauksia palautui 869 kpl, mikä tuotti vastausprosentiksi 29. "Pääkysely", joka kohdentui kalastajiin, jotka maksoivat kalastusmaksun ainakin kerran vuosina 2012-2014, tuotti 6475 vastausta ja vastausprosentiksi 46%. Vuosi 2014 oli viimeisin kalastusvuosi 82%:lle vastaajista, 2013 12%:lle ja ennen vuotta 2013 6%:lle vastaajista. Ei-vastanneille suoritettu puhelinkysely tuotti 530 vastausta ja viittasi korkeampaan vastausprosenttiin, sillä moni kalastajista kertoi, ettei ollut vastaanottanut sähköpostikyselyä. Vastanneisiin verrattuna ei-vastanneet asuivat pienemmissä kunnissa, olivat vähemmän koulutettuja ja useimmiten paikallisia kalastajia. Eri maiden edustus vuosien 2012-2014 rekisterissä analysoitiin ja vertailtiin: Norja (84,7% kaikista kalastajista), Ruotsi (4,3%), Suomi (4,3%), Tanska (1,8%), Saksa (1,2%), UK (0,3%) ja muut maat (3,3%). Tutkimustietoa korjattiin ulkomaisten vastauksien yliedustuksen ja norjalaisten alemman vastausmäärien suhteen.

Tulokset. Lohenkalastajat ovat 92-95%:sti miehiä vuosien 2012-2014 rekisterissä. Suomalaiset kalastajat olivat keskimäärin 45-vuotiaita, mikä eroaa muiden maiden 47-53 vuoden keskimääräisestä iästä. Norjalaiset olivat kalastaneet lohta keskimäärin 18:na kalastuskautena ja saaneet enemmän kalaa edellisenä kautenaan kuin muiden maiden edustajat. Perhokalastus oli yleisin pyyntitapa. Norjalaiset ja tanskalaiset käyttivät eniten erilaisia kalastusvälineitä (kela, mato, perho jne.) Lohi oli tavoitelluin vaelluskala. Noin kaksi kolmesta vastaajasta kertoi saaneensa lohta saaliiksi Norjassa edellisellä kaudella, ja noin puolet kertoi vapauttaneensa saalislohen. Vastaajat eivät yleisesti pitäneet elävänä vapauttamista julmana tai ruoan haaskauksena, vaan pitivät sitä kalakantoja hyödyttävänä toimena. Norjalaiset olivat keskimäärin vähemmän myönteisiä elävänä vapauttamisen suhteen kuin muut kansallisuudet. Lohenkalastajat ovat yleisesti omistautuneita lajilleen ja palaavat kalastamaan Norjaan lähes vuosittain. Tämä pätee erityisesti ulkomaalaisiin kalastajiin. Kalastuksen mielekkyys on vähentynyt vuodesta 2007 ja kalastajat ilmoittivat kalastaneensa vähemmän vuosina 2013/2014 kuin aikaisempina vuosina. Norjalaiset ovat kaikissa vastauksissaan samankaltaisin ryhmä.

Verrattuna aktiivisesti kalastaviin, jotka kalastivat ainakin kerran vuosina 2012-2014 (pääkysely), vuoden 2012-kyselyn kalastajat olivat nuorempia, heidän joukossaan oli enemmän naisia, he saivat ja/tai vapauttivat vähemmän kaloja, olivat kokonaisuudessaan kalastaneet Norjassa vähempinä kausina ja olivat vähemmän kiinnostuneita lohen kalastuksesta. Vuoden 2012 kyselyn kalastajat saivat suurinpiirtein yhtä paljon tyydytystä muustakin kalastuksesta, metsästyksestä tai kalastuksesta muissa maissa kuin Norjassa. He olivat myös lisänneet osallistumistaan näihin aktiviteetteihin vuoden 2012 jälkeen. Yksi 2012-vastaajien arvioimista tekijöistä, joka arvioitiin erittäin tärkeäksi syyksi kalastuksen lopettamiseen Norjassa vuoden 2012 jälkeen, arvioitiin tutkimuksessa vain keskimääräiseksi tai vähän merkitseväksi. Tulosten tulkitsemisen helpottamiseksi tämän ja usean muun kysymyksen osalta vähensimme muuttujien määrän ryhmittelemällä ne faktorianalyysillä. "Ajanpuute"-tekijän muuttajat saivat korkeimman arvon, sen jälkeen "joen tila", mikä oli ruotsalaisille tärkeämpi tekijä kuin suomalaisille tai norjalaisille. Näiden jälkeen vähenevissä määrin tulivat "kalastussäännöt", "tiedonpuute" ja viimeisenä "ystävät ja perhe". Samoin kaikki ehdotetut tavat lisätä lohenkalastusta Norjassa saivat mitta-asteikollamme matalan tai keskivahvan arvon. Kaikenkaikkiaan joki-/kalastusolosuhteisiin liittyvät muuttajat saivat korkeimman arvion ja ryhmiteltiin tekijään "lisääntyneet saaliit ja parannettu saatavuus".

Toinen, vähemmän painottunut tekijä oli "tieto ja neuvonta", joka sisälsi esimerkiksi kalastuskurssien tarjonnan, välineiden vuokrauksen ja parannetun kansallisen lohenkalastusnettisivuston yms. Ulkomaisten vastaajien tuloksia tarkasteltaessa nettisivusto nousi kolmanneksi 12 muuttujan joukosta.

Pääkyselyyn vastanneilta kysyttiin tekijöistä, jotka vaikuttavat Norjassa kalastamiseen. Muuttajat, jotka kuuluivat ryhmiin "perhe, työ ja vapaa-aika" sekä "kustannukset ja matkustusaika" vähensivät osallistumista kaikkien kansallisuuksien osalta, ja erityisesti suomalaisten ja saksalaisten. "Kalastussäännöt" (muuttajat: kiintiöt sekä "pyydystä ja päästä" -kalastuksen kasvu) arvioitiin rajoittavan osallistumista norjalaisten ja tanskalaisten osalta, mutta lisäävän brittien ja 'muiden maiden' vastaajien osallistumista. Vaikutus oli ruotsalaisten, suomalaisten ja saksalaisten osalta neutraali. "Kalastuksen tila" (esim. kalan määrä, saaliin todennäköisyys), "toisten hyväksyntä ja osallistuminen" (kalastuskaveri, perheen ja ystävien näkemys lohenkalastuksesta) sekä "omat taidot" (omat tiedot, taidot, terveys) lisäsivät yleisesti osallistumista. Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan erilaisia strategioita, jotka innostaisivat aloittamaan, jatkamaan tai lisäämään heidän lohenkalastustaan. Kaikki ehdotetut toimia saivat keskimääräisen tai matalan arvon.

Kaikkein tärkeimmäksi tekijäksi kaikkien kansallisuuksien osalta nousi "raha ja taidot" (omien kalastustaitojen lisääminen, rahan säästäminen, matkustus edullisimmille joille). Näiden tekijöiden joukosta tärkeimmäksi nousivat taidot. Kalastus "muilla joilla/muina aikoina" sai keskimääräisen arvion ja alimman arvion sai "toiset ihmiset" (perheen kanssa neuvottelemisen kalastamisesta, uusien kalakaverien löytäminen, oman kalastusporukan perustaminen). Norjalaiset arvioivat kaikki nämä tekijät vähemmän merkittäviksi kuin muut kansallisuudet.

Sekä 2012- että pääkyselyyn vastanneet (aktiiviset kalastajat) ilmaisivat vahvan aikomuksen ja suunnitelman kalastaa Norjassa seuraavan viiden vuoden aikana.

Trondheimin vuonon suuret joet vetävät Norjassa eniten kalastajia. Sen jälkeen suosituimpia ovat Sogn ja Fjordane/Møre sekä Romsdalin läänit Länsi-Norjassa. Norjalaiset kalastavat tyypillisesti lähellä asuinpaikkakuntaansa, paitsi Oslon alueella asuvat, jotka kalastavat yleensä Trøndelagissa (Trondheimin vuono, Namdalen/Fosen). Ulkomaalaiset kalastavat yleensä Trøndelagin joilla, paitsi suomalaiset, jotka suosivat Finnmarkin aluetta Pohjois-Norjassa, sekä saksalaiset ja tanskalaiset, jotka viettävät paljon aikaa Agderin ja Rogalandin läänien alueella Etelä-Norjassa. Kalastuksen alueellinen jakaantuminen on ollut melko vakiintunutta viimeisen 7-8 vuoden aikana, vaikkakin Trondheimin vuonon suuremmat joet ovat menettäneet markkinaosuuttaan. Sognin & Fjordanen/Møren sekä Romsdalin läänien suurimmat joet ovat tänä aikana vastaavasti lisänneet markkinaosuuttaan. Pienien jokien käyttö näyttää vähentyneen ajan myötä. Vuonna 2014 puolet Norjan lohien kalastuksesta tapahtuu noin 15:llä hyvin tunnetulla joella.

Pääkyselyyn vastanneet kertoivat maksavansa kansallisen kalastusmaksun melkein jokaisena kalastamanaan vuotena. Vähemmän kiinnostuneet lohenkalastajat kertoivat joinakin kalastusvuosina unohtavansa suorittaa maksun. Kalastusmaksuista saatavat varat ajateltiin yleisesti kohdentuvan tärkeisiin kalastuksen hoitoon liittyviin projekteihin. Yksittäiset projektit, joihin varat kohdentuvat, eivät kuitenkaan olleet tunnettuja. Kalastajat ilmoittivat maksavansa yleensä kalastusmaksut ennenkuin varasivat kalastuksen. 5-10% vastaajista ilmoitti, ettei kalastanutkaan vuonna, jona olivat maksanut kalastusmaksun. Kaikilta kalastajilta ei tarkastettu maksun suorittamista, vaikka luvan myöntäjä onkin velvoitettu sen tekemään.

Norjalaisten keskuudessa oli pienempi yksimielisyys kalastusmaksujen tärkeydestä kalastuksenhoidolle /-parantamiselle kuin muiden maiden vastaajille, samoin kuin siitä, että maksut parantavat kalastusta. Noin 4% niistä, jotka maksoivat maksun viimeksi vuonna 2012, kalasti myös vuosina 2013 tai 2014 (maksua suorittamatta).

Päätelmät. Norjan lohijoissa kalastavat ovat yleensä omistautuneita lajilleen. He ovat yleensä lojaaleja valitsemalleen kalastusalueelle ja viettävät suuren osan kesän vapaa-ajastaan kalastaen lohta. Tyytyväisyys kalastukseen on kuitenkin laskenut viimeisen 7-8 vuoden aikana. Norjassa kalastavat pohjoismaiset kalastajat ovat kuitenkin vähemmän saalis-orientoituneita kuin on ajateltu. Tulkitsemme tämän merkitsevän sitä, että kalastajat ovat sopeutuneet pyydä ja päästä-asenteeseen, jollainen jo vallitsee ulkomaisilla kalastajilla.

Kalastajat siirtyvät jossain määrin eri alueille ja jotkut hakeutuvat hyviin kalastuspaikkoihin. Toiset, erityisesti asuinpaikkansa lähetyvillä kalastavat taas vähentävät kalastustaan verrattuna aikaisempiin vuosiin. Kaiken kaikkiaan sekä kalastajien määrä, että heidän kalastuspäiviensä lukumäärä on vähentynyt viime vuosina. Vähemmän kiinnostuneet kalastajat lopettavat useimmin harrastuksena. Jos tämä trendi jatkuu, kalastajien ryhmä koostuu tulevaisuudessa yhä enemmän vanhemmista ja erittäin innokkaista harrastajista. Muutokset alueellisessa käytössä vuosien 2007 ja 2014 näyttävät selittyvän osittain kalastuksen laadusta (saalis) sekä jokien sulkemisista/avaamisista/tiukemmista sääntelyistä tärkeillä alueilla/joilla tänä aikana. Tämä on erityisen merkittävää Länsi-Norjan lisääntyneelle ja Trondheimin vuonon alueen vähentyneelle käytölle. Perinteisesti paljon kalastetuilla joilla ei ole havaittu dramaattista markkinaosuuden vähenemistä. Siirtymistä suuremmille ja paremmin tunnetuille joille on kuitenkin jonkin verran tapahtunut.

Jotta trendi kalastuksen vähenemisestä ja kalastajien vanhenemisestä saataisiin muuttumaan, olisi kalastuksen lopettaneita innostettava aloittamaan kalastus uudelleen, ja löydettävä uusia lohenkalastajia. Hallinnon tasolta on vaikea osoittaa konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla lisää ihmisiä saataisiin kalastamaan tai käyttämään enemmän päiviä kalastukseen. Tutkituista menetelmistä suurin potentiaali, joilla nykyistä trendiä voitaisiin muuttaa, on 1) lohen määrän lisäämisellä, 2) kalastusmahdollisuuksien/paremmin saatavilla olevien kalastuspaikkojen lisäämisellä, 3) edullisempien kalastusmahdollisuuksien lisäämisellä, sekä ulkomaisille kalastajille: 4) parempi tiedonsaanti Norjan kalastusmahdollisuuksista.

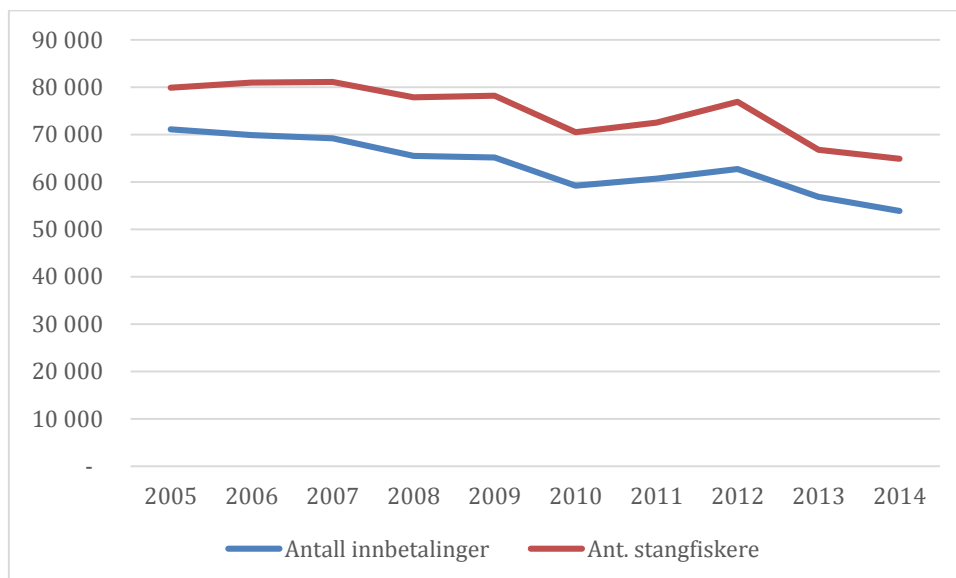
Jotta useampi kalastaja maksaisi kansallisen kalastusmaksun suosittelimme, että Norjan ympäristökeskus lisää tiedottamista maksusta - myös muilla kielillä kuin norja ja englanti - sekä niistä ohjelmista, joihin maksuista saatavat varat kohdentuvat. Lisäksi tulisi lisätä toimia, joilla lupien myöntäjiä muistutetaan heidän velvollisuudestaan tarkistaa kalastajilta maksujen suorittaminen. Kalastusmaksuista tiedottaminen tulisi koordinoita yhdessä maanomistajien, käyttäjäryhmien ja hallitus/matkailuviranomaisten kanssa.

1. Innledning

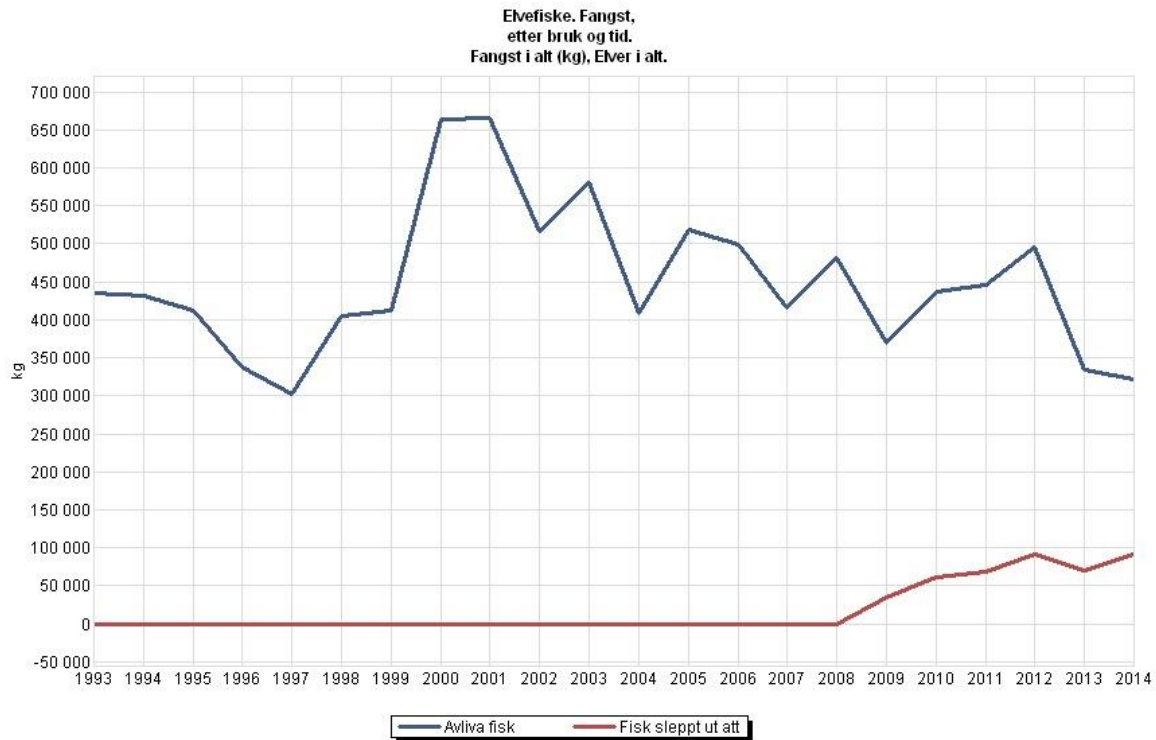
1.1 Laksefisket i norske elver

Sportsfiske etter anadrome laksefisk (laks, sjøørret og sjørøye) i elv (heretter kalt laksefiske) i Norge er en aktivitet som får mye oppmerksomhet. Siden britiske turister «oppdaget» laksefisket midt på 1800-tallet har de mange norske lakseelvene vært gjenstand for interesse fra fiskere fra så vel inn- som utland. Opprinnelig var fritidsfisket dominert av utenlandske gjester, men norske fiskere tok også tidlig opp aktiviteten. Med økende velstand og sosiale reformer som regulert arbeidstid og lovfestet ferie, ble laksefisket i mellomkrigstiden og særlig i de første to tiårene etter andre verdenskrig utviklet til et fiske som favnet alle samfunnsklasser. Laksefisket foregår i en lang rekke vassdrag spredt langs hele kysten. Blant elvene er det et betydelig antall store vassdrag som har et omfattende og stabilt fiske med så vel lokale som tilreisende fiskere. Det finnes også tallrike mindre vassdrag med et visst fiske, men dettedrives i hovedsak av lokale og folk med fritidshus eller tilknytning til området, gjerne i perioder med god vannføring.

Opp gjennom årene har det vært usikkerhet om hvor mange som har deltatt i fisket etter ferskvannsfisk (Aas, 1997; DVF, 1983; Vorkinn, Aas, & Kleiven, 1997). Om lag 80 000 personer har løst fiskeravgiften for laksefiske i ferskvann på 2000-tallet fram til 2010. De siste fem årene har antall innbetalinger vist en avtagende tendens, særlig de siste to årene (Figur 1.1). Dette sammenfaller også med minskede fangster i norske elver (figur 1.2).

Figur 1.1. Antall innbetalinger til Statens fiskefond fra elvefiskere og beregnet antall elvefiskere for perioden 2005-2014 (sjølaksefiskere er ikke inkludert). Kilde: Miljødirektoratet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.2. Offisielle fangsttall for norske elver 1993-2014. Antall kg av henholdsvis avlivet og gjenutsatt fisk (laks, sjørøret og sjørøye samlet i ett). Kilde. Statistisk sentralbyrå.

Trolig deltar flere i fisket fordi det antas at noen ikke løser avgiften (Aas, 1997) og i tillegg er det personer under 18 år som fisker laks og som ikke trenger løse avgiften. Det har derfor vært vanlig å anslå at det de siste ti-tjue årene har vært ca 100 000 laksefiskere som gir opphav til 1 000 000 fiskedager og en omsetning på om lag 1 mrd. NOK. Laksefisket genererer altså betydelige rekreative og økonomiske verdier (Fiske, Baardsen, Stensland, Hvidsten, & Aas, 2012; Stensland, 2011). En generelt økende profesjonalisering av lakseforvaltningen og strengere krav til lokal forvaltning gjør at det trolig er færre fisker uten avgift nå sammenlignet med tidligere. Dog, det finnes ikke gode undersøkelser av dette.

Fisket skjer på bestander som er utsatt for en rekke negative påvirkningsfaktorer, og de er derfor gjenstand for betydelig forvaltningsmessig oppmerksomhet. Økt menneskelig påvirkning på bestandene og dårlig sjøoverlevelse (Anon., 2014) har ført til behov for å redusere beskatningen av laks. I regi av myndighetene ved Miljødirektoratet har dette åpnet for mer kompliserte fiskereguleringer som varierer både i tid og rom. Kraftigere reguleringer av fisket kan dels skyldes at beskatningen i seg selv er såpass stor at mer fisk må beskyttes frem til gyting (Hindar et al., 2007), dels kan behovet for sterkere regulering skyldes andre negative påvirkninger.

Mer omfattende og detaljrike reguleringer kan bidra til å opprettholde fisket i situasjoner der alternativet er å ikke åpne for fiske. Detaljerte reguleringer er derfor ofte svaret dersom en, i tråd med lakselovens formålsparagraf, vil forsøke å ivareta de samfunnsmessige godene som fisket skaper, i situasjoner med utsatte bestander. Dersom reguleringene blir for kompliserte kan de imidlertid også skape utfordringer. Fra myndighetshold er fisketidsbestemmelser (sesonglengde) et hovedvirkemiddel, mens det i tillegg benyttes kvoter, redskapsreguleringer, fredningssoner og døgn- og ukefredninger (for eksempel om natten eller et døgn i uka). Dels

kan reguleringer gi konflikter mellom grupper og virke diskriminerende overfor visse grupper fiskere, samtidig som de kan bli for vanskelig å kontrollere og etterleve i praktisk fiske. Undersøkelser viser at det ofte er noen grupper laksefiskere som er tilhengere av sterke reguleringer, mens andre er mot (Fiske & Aas, 2001; Tangeland, Andersen, Aas, & Fiske, 2010). Kvoter som reguleringsmåte er i økende grad innført i norske lakseelver de siste årene, dels på bekostning av redskapsreguleringer og fredningsperioder på døgn- og ukebasis, og for å unngå innkorting i sesonglengde. Både ut fra et rettferdighetsperspektiv og ut fra hva som biologisk bidrar til å redusere uttak av fisk, anses kvoter som en mer hensiktsmessig regulering enn en del andre alternativer. Stengning av elver eller forkortet fisketid gir direkte negative virkninger på de sosiale og økonomiske godene som fisket kan skape. Siden fangst av laks skjer nokså sjelden og både dag-, uke- og sesongfangstene per fisker er nokså lave, må imidlertid kvotene som hovedregel være nokså små for at en kvote skal bidra til at gytebestanden øker.

1.2 Formålet med undersøkelsen

Undersøkelsen inngår i prosjektene «SALMONCHANGE – Bærekraftig laksefisketurisme i en verden i endring», og «Årsaker til nedgangen i innbetalinger til fiskefondet og forslag til tiltak for flere innbetalinger».

Undersøkelsen har følgende formål:

- Beskrive fiskevanene og karakteristika til laksefiskerne anno 2014, med særlig vekt på geografisk fordeling av laksefiskere mellom regioner og over tid.
- Studere hva som begrenser og fremmer deltakelse i laksefisket hos ulike grupper laksefiskere, og deres tilpasninger for å fortsette eller øke sitt fiske.
- Studere laksefiskere som fisket i Norge siste gang i 2012 eller før, deres karakteristika, hva som stoppet deres fiske, og hvorvidt ulike tiltak kan bidra til at de prøver laksefisket i Norge igjen.
- Analysere forhold som kan ha påvirket antall innbetalinger til statens fiskefond (laksefiskeravgiften) over tid, herunder: (i) fiskernes holdninger til og kunnskap om laksefiskeravgiften, (ii) endring i metodiske/tekniske løsninger for innbetalinger.
- Foreslå tiltak for å (i) øke antall innbetalinger av fiskeravgiften, og (ii) skaffe til veie årlige enkle data om laksefiskerne når de betaler avgifta.
- Undersøke i hvor stor grad våre data (jf. metodiske forhold) kan sammenlignes med Tangeland et al. (2010) sin liknende nasjonale laksefiskerundersøkelse for sesongen 2008, for eventuelt å kunne si noe om utviklingen i laksefisket over tid.
- Dokumentere resultatene fra de to spørreundersøkelsene på en enkel, deskriptiv måte.

Rapporten er basert på to spørreundersøkelser der mange av spørsmålene er like. Hovedundersøkelsen med svar fra 6475 fiskere er sendt ut til et tilfeldig utvalg av de som løste fiskeravgiften en eller flere sesonger årene 2012-2014 og ser på status for laksefisket i Norge de senere årene. 2012-undersøkelsen med svar fra 869 fiskere er sendt de som sist gang løste avgiften i året 2012, og ser spesielt på frafall i laksefisket.

Nedenfor går vi nærmere inn på hvordan laksefisket reguleres og historikk og oppslutning om laksefiske og fiskeravgiften, da dette er en vesentlig forutsetning for å vurdere resultater senere.

1.3 Hovedtrekk i endringene i fiskereguleringene i perioden 2012 - 2014

Fiskereguleringene i norsk laksefiske bestemmes i dag av Miljødirektoratet etter et system der det gjøres grundigere vurderinger hvert 4. – 5. år i såkalte hovedreguleringer. Mellom disse periodene skal det i utgangspunktet kun gjøres mindre lokale endringer eller såkalte ekstraordinære tiltak dersom innsiget av laks er mindre enn forutsatt. Den forrige hovedreguleringen skjedde i forkant av sesongen 2012 og det planlegges en ny hovedrevisjon før sesongen 2016.

Sett fra et fritidsfiskerperspektiv er reguleringene interessante av flere grunner. For det første gir reguleringene føringer som påvirker fordelingen av fangst mellom fisket med bunden redskap i sjøen og fisket i elv (i all hovedsak i sportsfiske unntatt fiske med bunden redskap, teiner og nøter i Tana, Neiden og Numedalslågen), noe som påvirker fangstmuligheten i elv og dermed også i prinsippet kan påvirke den opplevde kvaliteten på fisket. For det andre påvirker reguleringene direkte hva slags fiske som kan drives når i de ulike elvene rundt i landet. Dvs. reguleringene sier noe om vassdraget i det hele tatt åpnes for fiske, sesongens varighet (start – slutt) og hvilke kvoter, redskap og andre bestemmelser som kan påvirke måten fisket skal foregå på. Detaljerte, vassdragsvise reguleringer fastsettes enten av fylkesmannen eller av det lokale elveeierlaget (om det har en organisering for dette) innenfor de sentrale rammene.

I denne undersøkelsen er vi også opptatt av å belyse om endringene i kvaliteten på fisket og reguleringene medvirker til nedgangen i deltagelse i fisket, målt gjennom antall løste avgifter (se under). Derfor er det viktig å nevne kort hvilke reguleringsmessige endringer som kom i hovedreguleringen i 2012 og hvilke vesentlige lokale eller regionale endringer som har skjedd i årene 2013 og 2014, og som er av en slik art at de er viktig å kjenne til og eventuelt vurdere betydningen av når en skal vurdere deltagelse i fisket. Uten å gå inn i alle detaljene, oppsummerer vi de viktigste reguleringsmessige forholdene slik:

- Fangstene er totalt sett gradvis svakt nedadgående for landet som helhet, men med betydelige regionale variasjoner, der for eksempel Midt-Norge har hatt en stor nedgang i 2013 – 2014, mens Vestlandet hadde en oppgang i fangstene 2011 – 2013, og elvene i Finnmark har hatt stabilt gode fangster i perioden (unntatt Tana).
- De svake bestandene av sjørørret på Vestlandet og i Midt-Norge og sjørøye i Troms og Finnmark har medført at disse artene i mange vassdrag har vært helt eller delvis fredet (all eller nesten all fanget ørret og røye må settes ut igjen). Disse reguleringene har generelt vært omtrent den samme i årene før og etter 2012.
- Av viktigere/større vassdrag som har blitt stengt for fiske i perioden etter 2012 var Etneelva i Hordaland stengt i 2013 og 2014, det samme gjelder vassdragene i Vefsnregionen fra og med fiskesesongen 2012, etter rotenonbehandling i 2011/2012.
- Av vassdrag som har blitt åpnet for fiske etter 2012 er det spesielt verdt å nevne Lærdalselva som ble åpnet for fiske fra og med 2013.
- Generelt er det en økende bruk av kvoter i reguleringen av norsk elvelaksefiske, i flere landsdeler.
- Såkalte ekstraordinære reguleringstiltak ble innført i Trondheimsfjordregionen og/eller i Troms og deler av Finnmark i 2012, 2013 og 2014 etter midtsesongevaluering. Konsekvensene var blant annet hunfiskfredning og/eller strengere kvoter og sesonginnkorting i enkelte elver i siste halvdel av sesongen.

1.4 Fiskeravgiften

1.4.1 Historikk

Fiskeravgiften ble innført med lov om laks- og innlandsfisk fra 1964 (§22). Bakgrunnen for innføringen av fiskeravgiften var ønsket om øremerkede midler til lakse- og innlandsfiskeforvaltningen. Fiskeravgiften var fra starten en avgift som alle over 16 år, bortsett fra reindriftssamer, skulle betale hvis de skulle fiske etter laks, sjørørret, sjørøye eller innlandsfisk, både i ferskvann og i sjøen. For fiske i ferskvann var det i tillegg nødvendig med fisketillatelse fra rettighetshaver/grunneier, normalt ved å kjøpe fiskekort for det aktuelle området. Avgiften for fiske med stang i sjøen ble fjernet når lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. trådte i kraft 15. mai 1992. Fiskeravgiften ble opphevet fra 1. januar 2002 for fiske etter innlandsfisk og kreps, mens ordningen med fiskeravgift for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye (alt fiske på lakseførende strekning) i ferskvann og for de som fisker med faststående redskap i sjøen er videreført. Fra 1. januar 2013 ble aldersgrensen for å betale fiskeravgiften for fiske etter anadrom laksefisk økt fra 16 år til 18 år.¹

Fiskeravgiften går inn i Statens fiskefond, som brukes til tiltak for å bevare bestandene og tilrettelegge for fiske. Miljødirektoratet administrerer dette fondet som har et eget samråd der også brukergruppene er representert. Fiskefondets inntekter brukes nå kun til tiltak knyttet til bærekraftig bruk av bestander av laks, sjørørret og sjørøye. I 2013 utgjorde Statens fiskefond 15,04 millioner kroner, mens det i 2014 var på 14,41 millioner kroner. En stor del av fiskefondet blir overført til Fylkesmennene til fordeling til søknader om tilskudd til lokale fiskeformål.

1.4.2 Antall innbetalinger av fiskeravgiften

Antall innbetalinger av fiskeravgiften for elvefiske har avtatt over tid, fra 71.000 i 2005 til et foreløpig bunnivå på 53 881 i 2014 (Figur 1.1). I samme periode har antallet sportsfiskere disse innbetalingene omfatter gått fra en topp på 81.000 i 2006/2007 til et bunnivå på 64.000 personer (53 881 innbetalinger) i 2014 (tabell V1.2, i vedlegg 1). Det er altså en forskjell mellom antall innbetalinger og antall sportsfiskere (figur 1.1) fordi man kan løse en felles familieavgift for flere personer. Antallet fiskere det opereres med inkluderer bare de som er i avgiftspliktig alder. Aldersgruppen under 18 år (tidligere 16 år) vet vi derfor generelt lite om fordi de ikke registreres noe sted, og heller ikke har vært omfattet av tidligere undersøkelser i særlig grad.

Måtene man kan betale fiskeravgiften på har endret seg over tid. Tabell V1.3 viser antall innbetalinger per betalingsmåte over tid. Verdt å merke seg er at antallet elektroniske innbetalinger der man oppgir kontaktinformasjon slik som navn, land og epostadresse har gått fra 19 % i 2006 til 88 % i 2014. Man kan derfor nå ut til en større andel av fiskerne enn tidligere, da innbetalingene den gang ikke åpnet for slik informasjon om fiskerne. (Se også kapittel V1.2) for mer om dette, samt mer informasjon om fiskeravgiften).

¹ Ser man på aldersfordelingen av fiskere i kontaktregisteret for 2012 så er tallene veldig lave for de under 18 år, med 10 personer av drøye 48.000. For aldersgruppa 18-20 år var det 331 personer i kontaktregisteret. Det er derfor ingen grunn til å tro at hevingen av aldersgrensa for fiskeravgiften har medført betydelig nedgang i antall innbetalinger. En del i aldersgruppen er trolig også representert i familieavgiften.

1.4.3 Informasjon om og betalingssted for fiskeravgiften

Direktoratets nettside om fiskeravgiften finnes på norsk og engelsk. Adressen er <http://fiskeravgift.miljodirektoratet.no/> og er noe vanskelig å finne fram til utenom fiskelesongen (i sesong ligger den på framsida til Miljødirektoratet). Det finnes informasjon om hvem som skal betale, hvor mye, og hva pengene fra fondet går til. Utover det er det sparsomt med informasjon om hva midlene konkret går til.

For de som bruker Miljødirektoratets betalingsløsning på nett er det obligatorisk å oppgi navn, poststed/postnr, land (alternativene: Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island, Tyskland, Nederland, Storbritannia, Annet), fødselsdato, og epostadresse. Adresse og telefonnummer er frivillig. Dersom man ikke ønsker å bli kontaktet i forskningsøyemed (jf. spørreundersøkelser) må man aktivt velge bort dette med avkryssing.

Visitnorway.com som er Norges offisielle turistnettsted har egen informasjonsnettside om laksefiske i Norge på flere språk. Eksempelvis engelsk <http://www.visitnorway.com/uk/what-to-do/active-holiday/fishing-in-norway/salmon-rivers/> Fiskereglene med videre link til betalingsinformasjon (beløp oppgitt for 2013, 18-årsregelen ikke oppdatert) hos Miljødirektoratet finnes. Visitnorway.com spesifiserer ikke eksplisitt at fiskeravgiften gjelder kun ferskvannsfiske etter laks, sjøørret og sjørøye. <http://www.visitnorway.com/uk/what-to-do/active-holiday/fishing-in-norway/sport-fishing-rules-and-regulations-freshwater-fishing/> Den norskspråklige informasjonen på visitnorway.com er mangelfull.

2. Metode

Metoden er kort beskrevet i følgende kapittel. For mer omfattende dokumentasjon og detaljer vises til Vedlegg 2 Metode.

Vår undersøkelse sin styrke er at vi anser at den er særlig godt egnet til å studere forskjeller mellom:

- a) Aktive laksefiskere av ulike nasjonalitet sin fiskeatferd (redskap, geografi, fangst) og holdninger til ulike forhold knyttet regulering av fiske og hindringer/tiltak for å lette fiske
- b) Forskjeller mellom aktive fiskere og fiskere som «har sluttet/pauset» siden 2012

2.1 Antall personer i fiskeravgiftsregisteret og utvalg

Fra Miljødirektoratet fikk vi tilgang til data om personene som har betalt fiskeravgiften via betalingstjenesten på Internett (heretter omtalt som fiskeravgiftsregisteret) i perioden 2012-2014. Følgende opplysninger fantes for de 80-86% av alle innbetalingene som var registrert elektronisk (tabeller V1.2, V1.3): Navn, fødselsår, fylke, kommune, land, om de tillot å bli kontaktes i forbindelse med undersøkelser (egen avkryssing med ja-nei), telefonnummer (frivillig å oppgi), epostadresse og status om hvilke sesonger de hadde betalt i perioden 2012-2014. Etter vasking av registeret for dubletter (mot navn og epostadresse), sjølaksefiskere og dem som hadde reservert seg mot å bli kontaktet satt vi med et «kontaktregister» av 60 984 unike personer som ifølge fiskeravgiftsregisteret hadde løst avgiften ett eller flere av årene 2012-2014. Nordmenn utgjorde 84% av personene i kontaktregisteret. Vi trakk to ulike utvalg fra kontaktregisteret.²

2.1.1 Utvalg 1: 2012-undersøkelsen (av de som kun var registrert i 2012):

Av fiskere kun registrert i 2012 trakk vi et tilfeldig utvalg med omtrent halvparten av de som var representerte fra hvert land. Utvalget speiler dermed landsfordelingen i kontaktregisteret. Det ga 6500 norske respondenter og 1315 respondenter fra andre land. Formålet med undersøkelsen var å studere årsakene til at vedkommende ikke hadde fisket etter 2012.

2.1.2 Utvalg 2: Hovedundersøkelsen

Hovedundersøkelsen omhandler alle som ble registrert i kontaktregisteret, dvs. betalt avgiften minst ett av årene 2012, 2013 eller 2014. De som ble trukket ut for 2012-undersøkelsen ble ikke trukket ut i hovedundersøkelsen. Hovedundersøkelsen bestod av 10 000 nordmenn og 5517 utenlandske respondenter som alle ble tilfeldig uttrukket, i alt 15517 respondenter. Utlendinger var overrepresentert i utvalget vårt sammenlignet med landsfordelingen i kontaktregisteret, fordi vi ønsket å ha et høyt antall svar fra utlendinger som andelsvis utgjorde få fiskere. (For detaljer om hvordan og hvorfor utvalgene ble trukket slik de ble, se vedlegg 2)

² Andelen fiskere fra hvert land representert i det norske laksefisket er så å si likt i kontaktregisteret (n= 60 984) og bruttoregisteret (n= 74 097) som også inkluderer antallet familiefiskere (antall familieinnbetalinger x 2,51) og de som reserverte seg mot å bli kontaktet for en slik spørreundersøkelse. Vårt kontaktregister anses dermed som representativt mht. landsfordeling sammenlignet med vårt bruttoregister. Vi anslår antallet nordmenn i laksefisket for 2012-2014 til å ligge pluss minus rundt 80% for 2012-2014. Se V2.3.5 for nærmere detaljer om dette.

2.2 Datainnsamling

2.2.1 Spørreskjema og distribusjon

Spørreskjemaet er basert på Dillman, Smyth, & Christians (2009: 65-150) anbefalinger om utforming og konstruksjon. Etter anbefalinger fra Dillmann et al. (2009) og Vaske (2008) ble det sendt ut en forhåndsepost, hovedutsending og 4 påminnelser per e-post (via programvaren Questback) med 5-12 dagers mellomrom i ukene etter utsending. Datainnsamling foregikk 16.12.2014- 10.2.2015. De to utvalgene fikk to forskjellige spørreskjema. Om lag 2/3 av spørsmålene i 2012-undersøkelsen var kopiert fra hovedundersøkelsen. Respondentene kunne velge mellom å gjøre undersøkelsen på norsk, engelsk, tysk eller finsk.

2.2.2 Svarprosent og skjevheter i undersøkelsene

Total svarprosent for hovedundersøkelsen var 46% og for 2012-undersøkelsen 29% (tabeller V2.6 og V2.7). Merk at for begge undersøkelsene er svarprosenten høyere enn totalen for Sverige, Danmark, Finland og Storbritannia, og lavere for nordmenn og gruppa «andre land». Vi har vektet data i hovedundersøkelsen for å rette opp denne skjevheten i svarfordelingen for spørsmål der et «gjennomsnitt av alle land» er av interesse (se avsnitt V2.6.1). De respondentene som har svart på undersøkelsene er gjennomsnittlig eldre enn hva den gjennomsnittlige fisker er (tabell V2.7a). Dvs «yngre» fiskere er underrepresenterte i svarene våre.

2.2.3 Ikke-svar-undersøkelse

To ikke-svarsundersøkelser ble gjennomført per telefon til nordmenn, med svar fra 445 i hovedundersøkelsen og 85 fra 2012-undersøkelsen (se avsnitt V2.4). Respondentene i begge ikke-svarundersøkelsene ble sammenlignet med de som besvarte spørreskjemaene. Ikke-svarerne var gjennomgående bosatt i mindre kommuner, hadde lavere utdanning, og var i større grad lokale fiskere. Sammenlignet med de som svarte på spørreskjemaene var ikke-svarerne for 2012-årgangen eldre (50,4 år, vs. 47,5 år). For hovedundersøkelsen hadde ikke-svarerne fisket flere sesonger, flere dager og i flere elver, og var mer tilfredse med fiskereglene og den totale fiskeopplevelsen i sin hovedelv. Ikke-svarundersøkelsen viste ingen forskjell i interessen for laksefiske sammenlignet med de som svarte på spørreskjemaene. Mellom en tredel og halvparten av ikke-svarerne oppga at de ikke hadde mottatt spørreskjema. Av disse stadfestet 2/3 at epostadressa vi brukte var korrekt, noe som kan tyde på at eposten har havnet i søppelposten eller er oversett. For den resterende 1/3 hadde enten skiftet epostadresse (12%) (men som vi ikke hadde fått feilmelding på - dvs. eposten er «passiv») eller at epostadressa vi benyttet tilhørte en annen person (20%). Det kan tyde på at «egentlig» svarprosent er høyere enn vi rapporterer her.

2.2.4 Variabler i spørreskjema

Mange av spørsmålene som ble brukt i spørreskjemaene er tilpasset/inspirert eller tatt direkte fra tidligere undersøkelser/litteratur om sportsfiske, friluftsliv, atferdsteori eller aktivitetshindringer/fremmere. En oversikt over spørsmål/tema og tilhørende litteratur er som følger:

- Redskapsbruk (Tangeland et al., 2010).
- Gjenutsetting (Skullerud & Stensland, 2013; Stensland, Aas, & Mehmetoglu, 2013; Tangeland et al., 2010).
- Interesse for laksefiske/som fritidsaktivitet (Tangeland et al. 2010).

- Alternativer til laksefiske/substitutt (Manning, 2011; Shelby & Vaske, 1991)
- Stedstilknypning (Williams & Vaske, 2003).
- Planer om framtidig laksefiske (Fishbein & Ajzen, 2010).
- Grunner/motivasjon for å drive laksefiske (Beardmore, Haider, Hunt, & Arlinghaus, 2011; Skullerud & Stensland, 2013).
- Hindre/fremmere for laksefiske (Aas, 1995; Kuehn, Luzadis, & Brincka, 2013; Raymore, 2002; Walker & Virden, 2005; White, 2008).
- Strategier for å fortsette/kunne drive laksefiske (White, 2008).
- Tiltak for å øke deltagelsen i laksefisket (Aas, 1995).
- Fiskeområder i Norge (Tangeland et al. 2010).

2.3 Dataanalyser

Alle statistiske analyser i rapporten er gjennomført i SPSS med et generelt signifikansnivå på $\alpha = 0,05$ dersom ikke annet er oppgitt. Flere ulike type statistiske analysert ble gjennomført på dataene. For å avdekke forskjeller mellom ulike grupper ble t-test, og variansanalyse (ANOVA) med påfølgende post-hoc test benyttet (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006).

Ellers rapporteres gjennomsnittsverdier (kontinuerlige variable), gjennomsnittskårer (graderte/rangerte verdier langs en skala) og svarfrekvenser. For noen omfattende spørsmålsbatterier har vi foretatt faktoranalyser³ for å redusere antall variabler til et mindre antall faktorer slik at man lettere ser hovedmønsteret i resultatene. Resultatene er konsekvent rapportert per land for hovedundersøkelsen (inndeling: Norge, Sverige, Finland, Danmark, Tyskland, Storbritannia og «Andre land») og 2012-undersøkelsen (inndeling: Norge og andre land, eller Norge, Sverige, Finland, Danmark og «andre land»). Årsaken til inndeling i færre land i 2012-undersøkelsen er lavt antall respondenter per land. Se tabeller V2.6 og V2.7 for antall per land i undersøkelsene. For noen analyser der vi ønsker å si noe generelt om laksefisket i Norge har vi vektet data for justere for skjev landsfordeling, se V2.6.1.

³ På veletablerte spørsmålsbatterier fra litteraturen (eks. grunner/motivasjon for å fiske) har vi benyttet oss av prinsipal komponentanalyser, mens for mere utforskende analyser med «nye» spørsmålsbatterier har vi brukt principal axis factoring (Field, 2009).

3 RESULTATER**Innledning/leserveiledning**

Denne resultatdelen er holdt i en kortfattet tekstlig form der det stort sett henvises til detaljer som presenteres i tabeller og figurer og redegjøres for de statistiske testene i Vedlegg 3.

Resultatene i undersøkelsen rapporteres tematisk og slik at vi rapporterer både fra hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen fortløpende. Resultatene fra to store spørreundersøkelser er omfattende og krever mye plass. Derfor har vi en todelt framstilling av resultatene. I hoveddelen – det vil si dette kapitlet- gis det en oppsummering av resultatene med henvisning til mer en mer omfattende resultatdel med mer tekst, tabeller og figurer i vedleggsdelen.

For noen spørsmål sammenlignes resultatene våre med Tangeland et al. (2010) sin undersøkelse fra 2008-sesongen. Man må merke seg i så måte at Tangeland et al. (2010) sin studie fra laksefiskesesongen 2008 ikke nødvendigvis bygger på samme forutsetninger, fordi andelen av fiskeravgiftskjøpere inkludert i registeret økte mye fra 2008 til 2012 – 2014. Andelen eldre og nordmenn i registeret og i våre undersøkelser er langt høyere enn i Tangeland et al. (2010). Se mer om dette i diskusjonskapitlet (4.2).

3.2 Siste fiskesesong /betaling av avgifta

En stor majoritet (66-82%) fra hvert land i hovedundersøkelsen hadde fisket i 2014 (tabell V3.1). I 2012-undersøkelsen var det slik at over halvparten oppga at de faktisk hadde fisket og løst avgiften for 2013 eller 2014. Det betyr at måten betaling registreres på i fiskeravgiftsregisteret, dermed ikke er egnet til på følge enkeltfiskeres innbetaling fra år til år slik jegeravgiftsregisteret er (se vedlegg 3 for mer om dette). Om lag 5-10% løser avgiften uten å fiske, noen tilsynelatende av gammel vane. De fleste gjør om på planene om å fiske av personlige eller ressursmessige årsaker. Omtrent 4% av de som løste avgifta siste gang i 2012, fisket uten avgift i 2013 eller 2014. I våre analyser for 2012-undersøkelsen er ikke siste fiskeår 2013 eller 2014 inkludert. En god del av de som er «laksefiskere» fisker ikke/løser ikke avgiften hvert år og det er en betydelig andel som løser avgiften innimellom og ikke hvert år.

3.3 Sosiodemografiske kjennetegn

Laksefisket i Norge domineres kraftig av menn (ca 92-95%) og av fiskere med særlig norsk (ca 85%), og deretter dansk, finsk og svensk opprinnelse viser hovedundersøkelsen (tabell V3.3). Ser man på alder til samtlige fiskerne som har betalt fiskeravgiften på nett i perioden 2012-2014 («bruttoregisteret») så er disse yngre enn respondentene i hovedundersøkelsen (tabell V2.7a). Ut ifra dette bruttoregisteret kan vi si at finske fiskere er markert yngre, i gjennomsnitt ca. 45 år versus rundt 47-53 år for andre nasjonaliteter. Sverige, Danmark, Tyskland og Storbritannia har de eldste fiskerne. Respondentene på 2012-undersøkelsen er yngre og har noe flere kvinner fra Norge enn i hovedundersøkelsen. Generelt har fiskerne varierende inntekt, antall år med utdanning og sysselsettingsstatus (tabeller V3.5, V3.6, V3.7).

3.4 Generelle fiskevaner

De norske fiskerne har i gjennomsnitt fisket 18 sesonger, noe som er mer enn alle de andre landene (tabell V3.8). Det er verdt å merke seg at de norske er den gruppen med størst variasjon i antall sesonger fisket. Norske fiskere har også i gjennomsnitt fisket i relativt mange elver i Norge (6,3) i sin fiskerkarriere.

Nesten hver femte (18,7%) av de norske respondentene i hovedundersøkelsen hadde fisket i lakseelver i andre land enn Norge (tabell V3.10), sammenlignet med 13,6% av nordmennene i 2012-undersøkelsen (se V3.4.2.1). For de nordmenn som hadde fisket i utenlandske elver, var også gjennomsnittlig antall elver og sesonger i 2012-undersøkelsen (hhv. 1,7 elver og 2 sesonger) lavere enn i hovedundersøkelsen (hhv. 3 elver, 4 sesonger) (tabell V3.11).

For hovedundersøkelsen har vi også ytterligere data om utenlandserfaring. Utlendingene hadde ikke uventet oftere (større andel av fiskerne, hyppighet siste år) og mye lengre erfaring (antall år, elver) med fiske i andre elver enn nordmennene (tabell V3.11). Her var fiske i eget land, eller naboland vanligste land om det finnes laksefiskemuligheter der (tabell V3.12). Av de nordmenn med fiskerfaring fra utlandet hadde en av tre prøvd fiske i Sverige, mens 22% hadde prøvd britiske elver.

3.5 Endring i fiskeinnsats i norske elver over tid

I gjennomsnitt har respondentene i hovedundersøkelsen fra de fleste landene fisket færre dager per år i 2013/14 sammenlignet med både periodene 2007-2009 (9,7% flere dager enn 2013/14), og 2010-2012 (6,6%) (tabeller V3.14 og V3.15). Norske fiskere har redusert sin fiskeinnsatsen mer eller like mye som fiskere fra andre land. Det er imidlertid en stor andel (25-50%) fiskere fra alle land som har lik fiskeinnsats i de to første periodene sammenlignet med 2013/2014.

3.6 Interesse for og viktighet av laksefiske

Felles for både 2012-undersøkelsen (figur v3.1) - og hovedundersøkelsen (tabell 3.1) var at respondentene fra alle land var til dels svært interessert i laksefiske og så på laksefiske som en av deres viktigste fritidsaktiviteter. Nordmenn var imidlertid gjennomsnittlig mindre interessert i laksefiske enn respondentene fra andre land. For alle land i hovedundersøkelsen ble laksefiske viktigere som fritidsaktivitet over tid om man sammenligner periodene 2007-2009 med de to siste sesongene 2013-2014. Respondentene i 2012-undersøkelsen var for alle periodene generelt mindre interessert i laksefiske enn fiskerne i hovedundersøkelsen, og for 2012-respondentene hadde interessen også falt siden 2010-2012.

Tabell 3.1. Interesse for laksefiske og viktigheten av laksefiske som fritidsaktivitet om sommeren per land for hovedundersøkelsen

	N	Interesse for Laksefiske ^a	Viktigheten av laksefiske som fritidsaktivitet om sommeren ^b			Forskjeller mellom periodene ^c
			2007-2009(a)	2010-2012(b)	2013-2014 (c)	
1.Norge	3597	5,46 (1,41)	3,18 (1,51)	3,27 (1,42)	3,27 (1,40)	b, c>a
2.Sverige	515	6,27 (1,04)	3,86 (1,36)	4,01 (1,20)	4,06 (1,10)	b, c>a
3.Finland	690	6,07 (1,13)	3,59 (1,42)	3,85 (1,26)	4,00 (1,10)	c>b>a
4.Danmark	726	6,36 (0,98)	3,75 (1,39)	3,87 (1,28)	3,95 (1,21)	c>b>a
5.Tyskland	440	6,50 (0,92)	3,42 (1,60)	3,82 (1,39)	3,97 (1,24)	c>b>a
6.Storbritannia	127	6,66 (0,75)	4,02 (1,36)	4,15 (1,23)	4,33 (0,97)	c>b>a
7.Annet	305	6,26 (1,25)	3,12 (1,65)	3,53 (1,46)	3,75 (1,36)	c>b>a
Total	6400	5,83 (1,33)	3,37 (1,51)	3,53 (1,40)	3,58 (1,35)	c>b>a
F-verdi ^d		F6,6393= 123,2; p<0.001	F6,6393= 35,2; p<0.001;	F6,6393= 54,3; p<0.001	F6,6393= 82,2; p<0.001	
Post hoc ^d		1<2,3,4,5,6,7; 2<5,6; 3<2,4,5,6; 4,7<6;	1<2,3,4,6; 3,5,7<2; 7<3<6; 5,7<4; 5<6;	1,7<2,3,4,6; 1<5	1<2,3,4,5,6,7; 7<2; 3,4,5,7<6	

^a Målt på en 7-punktskala der 1= ikke interessert og 7= svært interessert. ^bMålt på en 5-punktskala der 1= ikke viktig aktivitet og 5= min viktigste fritidsaktivitet. ^c p<0,05. Par-utvalgs t-tester. ^dEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

3.7 Oppfatning av alternativer til laksefiske

For over halvparten av respondentene i hovedundersøkelsen, og mer for utlendinger enn nordmenn, fantes det ingen andre fritidsaktiviteter som ga dem den samme glede og tilfredsstillelse som laksefiske (tabell V3.19). Det var betydelig færre i 2012-undersøkelsen både blant nordmenn og utlendinger som oppga dette, men også her var utlendinger mer «avhengige» av laksefiske enn nordmenn (V3.8.1).

3.8 Alternativer til laksefiske

Respondentene i 2012-undersøkelsen fikk flere unike spørsmål om ulike aktiviteter som alternativ til laksefiske. Generelt hadde de økt sin deltagelse i andre fritidsaktiviteter etter at de sluttet å fiske laks i Norge (tabell V3.20). Både blant nordmenn og utlendinger var ulike former for fiske og gå på tur der flest hadde økt sin aktivitet. For nordmenn var også jakt hyppig forekommende substitutt, mens for utlendinger var laksefiske i andre land enn Norge viktigst.

Blant de norske respondentene i 2012 undersøkelsen oppga 63% at fiske etter ørret i ferskvann var en fullgod erstatning for laksefiske i Norge (tabell V3.21). Deretter kommer småviltjakt og fiske i saltvann generelt. Fiske etter laks i andre land enn Norge er det som utenlandske respondenter (59%) oppgir hyppigst som beste substitutt til å fiske laks i Norge, men mer enn halvparten oppgir også fiske etter ørret i ferskvann. Ulike former for fiske (31%) og jakt (16%) var nå viktigste fritidsaktivitet for nordmenn (tabell V3.22). Ulike former for fiske var nå viktigste fritidsaktivitet for over halvparten av de utenlandske respondentene. Om lag en tredel av de utenlandske og en av fire av de norske respondentene oppgav at deres livskvalitet hadde minsket etter at de sluttet å fiske laks i Norge.

3.9 Tilfredshet med fisket i Norge perioden 2007-2014

I gjennomsnitt var fiskerne fra alle land i hovedundersøkelsen ganske fornøyde med sitt laksefiske i Norge i alle 3 periodene 2007-2009, 2010-2012, og 2013-2014 (tabell 3.2). Tyskerne skiller seg ut som de minst fornøyde. Basert på de som har fisket alle tre periodene 2007-2009, 2010-2012, og 2013-2014 ser vi at fornøydheten gikk ned fra perioden 2007-2009 til 2013-2014 for alle land med unntak av Finland.

Tabell 3.2. Hvor fornøyde laksefiskerne i de ulike land var med laksefiskeopplevelsene i Norge for periodene 207-2009; 2010-2012 og 2013-2014.

Land	N	Fornøydhet med laksefiskeopplevelsen i Norge ^a				N	Forskjeller mellom periodene ^b
		2007-2009 (a)	N	2010-2012 (b)	N		
1.Norge	2978	5,54 (1,55)	3253	5,42 (1,55)	3478	4,97 (1,88)	2888 a>b>c
2.Sverige	423	5,44 (1,51)	461	5,29 (1,47)	499	4,49 (1,96)	407 a>b>c
3.Finland	496	5,47 (1,53)	565	5,54 (1,48)	656	5,42 (1,66)	461 b>a,c
4.Danmark	592	5,68 (1,59)	633	5,44 (1,63)	691	4,66 (2,05)	550 a>b>c
5.Tyskland	314	4,90 (1,78)	368	4,78 (1,82)	421	4,02 (2,03)	300 a,b>c
6.Storbritannia	65	5,57 (1,60)	78	5,32 (1,70)	120	4,78 (1,97)	58 a>b>c
7.Annet	179	5,22 (1,82)	238	5,17 (1,78)	279	4,58 (1,96)	168 a,b>c
Total	5047	5,49 (1,59)	5596	5,37 (1,59)	6144	4,85 (1,93)	4832 a>b>c
F-verdi ^c		F6,5040= 10,2; p<0.001;		F6,5589= 11,3; p<0.001		F6,6137= 30,3; p<0.001	
Post hoc ^c		5<1,2,3,4		5<1,2,3,4		5<2,4,7<1<3; 5<6<3	

^a Målt på en 7-punktskala der 1= svært misfornøyd til 7= svært fornøyd. ^b p<0,05. Par-utvalgs t-test, bare med de som fisket alle 3 perioder. ^c Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

3.10 Arter, redskap, reisefølge og fiskeleie

Nesten samtlige respondenter i hovedundersøkelsen, uansett land (93-100 % per land), har fisket etter laks, og dette er også den foretrukne arten for 4 av 5 fiskere eller mer per land. Fiske etter sjørøye og sjøørret varierer i popularitet og hyppighet mellom landene, men er mest populært blant norske fiskere (V3.11.1).

De som kun fisker med flue benevnes fluefiskespesialister. Spesialistgruppen er størst i Storbritannia (82%), Sverige (79%) og Finland (75%), og minst i Norge (28%) (tabell V3.25). Norge har også den største gruppen som ikke fisker med flue (30%), og den største gruppen som kombinerer annen redskap med flue (tabeller V3.24, V3.25). Nordmenn er altså det land med størst variasjon i redskapsbruk, fulgt av danskene som har et lignende mønster.

Å dra på laksefiske sammen med venner eller slektninger er det som er vanligst å gjøre blant alle land i begge undersøkelsene, og ligger på 50-75 % (tabell V3.27). Blant nordmenn, tyskere og annet-gruppen var det relativt vanlig å dra alene, og det gjaldt en av fire nordmenn. Å ha den nærmeste familien (ektefelle/partner og barn) som vanligste reisefølge, var vanligst blant tyskerne (20,7 %) og annet-gruppen (23,3%). Det kan se ut som om det var en større andel nordmenn som reiste med forretningsforbindelser/kollegaer i 2012-undersøkelsen (tabell V3.28) (8,5%) enn i hovedundersøkelsen (4,0%).

Den vanligste typen fisketillatelsen på valdet/strekningen i den elva respondentene i hovedundersøkelsen hadde fisket mest siste 5 år (=hovedelva) var begrenset kortsalg med et visst antall stenger per strekning (tabell V3.29). Denne typen leie var vanligst for alle land, bortsett fra hos danskene der åpent kortsalg var like vanlig. Totalt sett var åpent kortsalg vanligst for 28% av fiskerne i utvalget. Kjøp av fiskepakker som inkluderte overnatting forekom oftest hos britene (37%) og finnene (27%), mens det utgjorde 13% totalt sett.

3.11 Fangst og gjenutsetting

Det var forskjell mellom landene i hovedundersøkelsen på hvor stor andel som oppgav at de fikk laks sin siste sesong i Norge (tabell V3.30). Færrest dansker (63 %) og tyskere (63 %) fikk laks, mens det var finner (72 %) og briter (70%) som hadde den største andelen som fikk laks. Nordmenn (4,4 laks) og andre-gruppen (5,1) var de som oppgav at de fikk flest fisker ilt sesongen, mens svensker (3,0), dansker (2,6) og briter (2,8) færrest.

Totalt sett (vektet representativt gjennomsnitt) oppga 57% av fiskerne at de hadde fått sjøørret, av disse hadde 60% beholdt (minst en fisk) og 56% gjenutsatt sin siste sesong (tabell V3.31). Tilsvarende tall for sjørøye var 17% fått, derav 46 % beholdt og 62% gjenutsatt. Det var blant nordmenn vi finner den laveste andelen som har gjenutsatt en av de to artene og høyest andel som har beholdt. Ellers varierer det mellom land.

I vår hovedundersøkelse er det for alle nasjoner en langt høyere andel av fiskerne som oppgir at de har satt ut laks enn i Tangeland et al.s (2010) undersøkelse fra 2008-sesongen. I dagens laksefiske (vår hovedundersøkelse) oppgir nesten halvparten av alle fiskere at de har sluppet ut laks sin siste fiskesesong (tabell V3.32). Når det gjaldt å sette ut laks som de lovlig kunne ha beholdt var det minst vanlig hos nordmenn og dansker både for 2008-sesongen (hhv. 20% og 22%) og i vår hovedundersøkelsen (hhv 33% & 32%). Mellom 29 % (dansker) og 70 % (finner) av fiskerne i de ulike landene hadde siste sesong sluppet ut laks som man ifølge regelverket var tvunget å gjøre pga. regelverket. I 2008-sesongen varierte dette fra 13 til 28%. Fiskerne i 2012-undersøkelsen hadde både fått færre og satt ut færre fisk enn fiskerne i hovedundersøkelsen (tabeller V3.33, V3.34).

3.12 Holdninger og kunnskap om gjenutsetting

Generelt kan man si at fiskerne fra alle land, både i 2012 og hovedundersøkelsen, i gjennomsnitt har «positive» holdninger til gjenutsetting i og med at de i liten grad mener at gjenutsetting er dyreplageri eller sløsing med mat, og i stor grad mener det bidrar til å sikre fiskestammene (figur V3.2, tabell V3.35). De norske 2012-responentene er imidlertid noe mer enige i at gjenutsetting er sløsing med mat enn de norske respondentene i hovedundersøkelsen. Utenlandske fiskerne er mer positive enn nordmenn.

Hovedundersøkelsen fikk også noen tilleggsspørsmål: Egne gjenutsettingsferdigheter vurderes som gode, men tiltroen til at andre fiskere kan dette er atskillig mindre. Likeledes tror de fleste fiskerne at en fisk som håndteres riktig og er krokert i munnen vil overleve gjenutsetting. Nordmenn som gruppe er gjennomgående mer kritisk til og oppgir at de kan/vet mindre om gjenutsetting enn de andre landene.

3.13 Geografisk fordeling av fisket etter laks, sjørret og sjørøye i Norge

I alt 5791 av respondentene i hovedundersøkelsen har svart på spørsmålet om hvilke geografiske områder de fisket i sin siste sesong i Norge. Disse resultatene gir et øyeblikksbilde av laksefisket i Norge for (2012 til) 2014. Respondentene fikk oppgitt 10 geografiske områder som var delt i store og små vassdrag (i alt 20 delområder). De kunne så krysse av for hvilke av disse områdene de fisket mest, og dernest eventuelt nest mest og tredje mest i (tabell). Det var hhv. 47 % og 24 % som oppga et område de hadde brukt nest mest og tredje mest (tabell 3.3). Tallene tyder på at andelen som fisket i flere enn tre områder trolig var liten.

Det er klart flest (15%) av fiskerne som oppgir de større elvene i Trondheimsfjordregionen som mest brukt. Som førsteprioritetsområde kom de større elvene i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal på en 2.plass (9,5%) og større vassdrag i Vest-Finnmark eller Rogaland & Hordaland på en delt 3.plass (7,8%). Vi finner samme mønster når det gjelder totalsummen for de tre mest brukte områdene blant respondentene, der nær 23,5 % oppgir å ha besøkt de store Trondheimsfjordselvene, og 15,3% større elver i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal, mens større elver i Vest-Finnmark og Rogaland/Hordaland har besøk på 12 - 13% hver. Majoriteten av respondentene synes å benytte de større elvene mest.

Tabell 3.3. Fordeling av laksefiskere i Norge i hovedundersøkelsen per fiskeområde (n=5791), bruk av vektet gjennomsnitt for å gjenspeile de ulike landenes andel av fiskere totalt sett.

	OMRÅDE	Brukt mest (i %)	Brukt nest mest (i %)	Brukt tredje mest (i %)	Samlet bruk (i %)
ØSTLANDET	Større lakseelver inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen	5,4	2,5	2,7	10,6
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,9	1,6	0,8	4,4
AGDERFYLKENE	Større lakseelver inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna	4,8	1,3	0,9	7,0
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	0,6	0,9	0,3	1,8
ROGALAND og HORDALAND	Større laksevassdrag inkl. Bjerkreim, Ogna, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva	7,8	2,9	1,6	12,4
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	4,0	2,8	0,8	7,6
SOGN OG FJORDANE /MØRE OG ROMSDAL	Større laksevassdrag inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna	9,5	4,5	1,2	15,3
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	4,5	2,7	1,0	8,2
TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET	Større laksevassdrag inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga	15,7	5,1	2,7	23,5
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,3	1,7	0,7	3,7
FOSEN og NAMDALEN	Større laksevassdrag inkl. Stordalselva i Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva	5,8	2,9	1,2	10,0
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,6	1,3	0,6	3,5
NORDLAND	Større laksevassdrag inkl. Vefsna, Rana, Saldalselva, Åbjøra, Beiarn	3,7	1,7	1,1	6,5
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	5,2	2,2	0,8	8,3
TROMS	Større laksevassdrag inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn og Reisa	6,2	2,3	1,1	9,7
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	2,8	2,2	1,0	5,9

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune	Større laksevassdrag inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv	7,8	2,9	2,0	12,7
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	1,1	1,7	1,2	4,0
ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør- Varanger	Større laksevassdrag inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, Vestre Jakobselv, Komagelv og Neiden	6,9	2,3	1,3	10,4
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	2,2	1,6	0,7	4,6
	SUM	98,8*	47,1	23,7	

*Summen avviker litt fra 100% pga. avrundinger. Merknad: de som ikke har svart på dette spørsmålet er ikke med i utregningen.

Sammenligner man den geografiske fordelingen av norske fiskerne i 2012-årgangen (de som fisket siste gang i Norge i 2012 eller før) (tabell V3.41) med de i hovedundersøkelsen (93% fisket i 2013 eller 2014) så ser man det samme mønsteret for samlet bruksfrekvens av delområdene. Tallene for 2012-årgangen ligger gjennomgående «1-3% poeng» lavere eller likt med bruken av delområdene i hovedundersøkelsen. Unntaket er for Trondheimsfjordområdet (både større og mindre vassdrag) der 2012-årgangen ligger 3,5-4% poeng over hovedundersøkelsen. Samtidig ser vi at de større vassdragene i Vest-Finnmark trolig har større samlet bruksandel og andel nordmenn som har det som førsteprioritetsområde i hovedundersøkelsen (hhv. 12,2% og 7,3%) enn i 2012-undersøkelsen (hhv. 6,7% og 4,6%). Det indikerer at Vest-Finnmark har vunnet markedsandeler blant nordmenn.

Fra hovedundersøkelsen ser vi også at de norske fiskerne der i større grad tok i bruk flere delområder (49% har fisket 2 minst delområder), enn for 2012-undersøkelsen (39%) slik at for hovedundersøkelsen vil områdene derfor ha større samlet bruk slik vi rapporterer den sammenlignet med 2012-undersøkelsen der fiskerne var mindre mobile.

3.13.1 Geografisk fordeling av laksefiskerne per land

For samtlige nasjonaliteter bortsett fra finnene som har Finnmarksområdene som topp 3 er det de større elvene i Trondheimsfjordområdet som er mest brukt (tabell V3.37) Blant de norske fiskerne er det 21,5% som har brukt dette området sin siste sesong, dette er mindre enn hos de andre nasjonene (unntatt Finland) der bruksfrekvensen ligger på 27-61%. En spesielt stor andel svensker (61 %) og dansker (45%) oppgir mye fiske i de større elvene i Trondheimsfjordområdet. Ved sammenligning av tall fra 2008-sesongen (se tabell V3.37, samt Tangeland et al. 2010) og hovedundersøkelsens 2007-2009 periode (tabell V3.38), ser det ut til at andelen tyskere og dansker har gått tilbake i Trondheimsfjordelvene, dvs. at området har tapt «markedsandeler» i disse to landene. Tall for nordmenn kan tyde på en liten andelsnedgang i Trondheimsfjorden. Siden 2008 virker det som det har skjedd en endring i bruk av nordmenns områder, der større vassdrag i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal har

kommet opp på 2.plass (ikke topp 3 i 2008). Hos nordmenn er bruk av områdene mindre konsentrert om noen få regioner enn hos utlendingene.

Tallene indikerer at Trondheimsfjordområdet har tapt relativt flere fiskere enn andre områder.

3.14 Norske fiskeres hovedområde i 2007-2009, sammenlignet med siste sesong

Fiskerne i hovedundersøkelsen var relativt trofaste til sitt hovedområde fra 2007-2009 til sin siste sesong. Mellom 76 % og 91 % av de fiskerne som hadde større vassdrag i et bestemt område som hovedområde i 2007-2009, hadde samme hovedområde sin siste sesong (tabell V3.42). For den tredelen (33,6%) av fiskerne som hadde mindre vassdrag som sitt hovedområde i 2007-2009 var det derimot bare mellom 33% og 76% som hadde samme hovedområde også sin siste sesong. Blant disse norske fiskerne som vi har data fra på begge perioder ser vi at andelen med små vassdrag som hovedområde har gått fra 33,4 % i 2007-09 til 27,2 % siste sesong.

3.15 Norske fiskeres bosted kontra fiskeområde

Laksefiskemulighetene i Norge er ikke jevnt fordelt over landet, og fra hovedundersøkelsen ser vi at norske laksefiskerne fortrinnsvis bor i områder med mange lakseelver slik som Trøndelag (12%), Nordland (8%), Troms (11%) og Finnmark (10%) (tabell V3.43). Unntaket er Osloområdet som har 13,1% av laksefiskerne, men her bor det til gjengjeld svært mye folk. Det er en klar tendens til at folk fisker i området der de bor eller områder som grenser opp til dette. Dette er forventet ut i fra vi vet om forekomsten av lakseelver og bosetningsmønster.

De større vassdragene i Trondheimsfjorden hadde en mindre bruk i vår hovedundersøkelse siste sesong enn i 2008-sesongen /2007-2009 hos enkelte områdegrupper (Mjøs-/Gudbrandsdalen, Osloområdet, Trøndelag (tabeller V3.43, V3.44). For større vassdrag i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal er det en generell økning fra flere bostedsområder. Relativt flere trøndere virker nå å ha valgt større vassdrag i Namdalen/Fosen i stedet for Trondheimsfjordelvene. Bosatte i Bergensområdet har de siste årene i større grad fisket i Sogn og Fjordane/Møre enn i 2008/2007-2009. For bosatte i Troms har fisket i de store elvene i eget fylke gått litt opp siden 2008-sesongen (tabell V3.43) og perioden 2007-2009 (tabell V3.44).

3.16 Fiske i hovedelva

3.16.1 Bruk av hovedelv

Vi stilte noen spørsmål som spesifikt angikk den elva i Norge de hadde fisket mest i de siste fem årene til og med sin siste fiskesesong. Dette vassdraget ble betegnet som hovedelva.

Tabell 3.4 viser en oversikt over hovedelva for de ulike lands fiskere i hovedundersøkelsen. Storparten av fiskeinnsatsen i det norske laksefisket foregår i et fåtall av Norges om lag 400 lakseførende vassdrag. De seksten vanligste hovedelvene fanger opp mer enn halvparten av fiskerne fra hvert land, bortsett fra for nordmenn og finner der tallet er lavere.

Gaula eller Orkla er de mest brukte vassdragene for fiskere av alle nasjonaliteter bortsett fra finnene som oppgir Tana hyppigst og fiskere fra Tyskland som oftest oppgir Mandalselva.

15% av fiskerne har de siste årene hatt en av de store Trondheimsfjordelvene Orkla, Gaula eller Stjørdalselva som hovedelv.

Mønsteret for hva som er hovedelv for respondentene i 2012-undersøkelsen (tabell V3.46) og hovedundersøkelsen ser ganske likt ut. Det er stort sett de samme elvene som går igjen på topp 16. Da antallet fiskere per landkategori og for hver elv er liten (bortsett fra for Norge) i 2012-undersøkelsen skal man være forsiktig med å trekke noen bastante konklusjoner med sammenligning av tallene de to undersøkelsene imellom. Det kan imidlertid se ut som om det var en større andel av nordmenn som fisket i Gaula sin siste sesong i 2012-undersøkelsen (10,6%) enn i hovedundersøkelsen (6,0%). Det var også dobbelt så stor andel dansker med Gaula som hovedelv i hovedundersøkelsen (25,8%) som i 2012-undersøkelsen. Andelen dansker er 8,5%-poeng lavere i Mandalselva i hovedundersøkelsene enn i 2012. Videre viste resultatene at andelen finner med Lakselva som hovedelv i 2012-undersøkelsen var 18,1%, sammenlignet med 7,7% i hovedundersøkelsen.

3.16.2 Lokal eller tilreisende i hovedelva

Nær halvparten (46%, 49%) av alle fiskerne i norske elver anså seg selv som lokale fiskere i hovedelva si (ifølge tall fra henholdsvis hoved og 2012-undersøkelsene). Med lokal fisker mener vi en som bor hjemme under fisket, mens tilreisende fiskere som utgjorde vel halvparten (54%, 51%) av fiskerne overnatter borte fra hjemmet når man er i hovedelva si. Blant nordmenn var om lag halvparten (53%) lokale fiskere (se kapittel V3.16.2).

3.16.3 Grunner for fiske i hovedelva

Det var forskjell mellom landene i hovedundersøkelsen for hvilke grunner de hadde til å fiske i sin hovedelv (tabell V3.47). Viktigst for alle land var det det å oppleve natur, slappe av og koble av fra den daglige rutinene. Disse grunnene var viktigere for finner og tyskere enn alle de andre landene. Også det sosiale var viktig, men mer for nordmenn, svensker, finner og dansker enn for tyskere, briter og andre land. Selve de fiskemessige utfordringene var viktigst blant tyskere og briter, og minst viktig for nordmenn. Merk at det var størst variasjon innad i Norgesgruppen for denne grunnen. Minst viktig for alle landene var det å få mange fisk og det å spise/lagre fisk. Høyest score her hadde finner og tyskere, men britene mente dette var minst viktig og scoret dette lavere enn alle andre. 2012-undersøkelsen viser et likt mønster for hvilke motiver er de viktigste grunnene for å fiske i hovedelva (Tabell V3.48). Man kan merke seg at jevnt over så ser det for de fleste land ut til at fiskerne i 2012-undersøkelsen scorer de fleste motivene lavere enn i hovedundersøkelsen. Det kan komme av at laksefiske er mindre viktig for dem enn hos fiskerne i hovedundersøkelsen.

Tabell 3.4. Oversikt over hvilke vassdrag i Norge som de ulike lands fiskere har som hovedelv, andel i prosent per land for hovedundersøkelsen. Sortert etter vektet gjennomsnitt^a.

Hovedelv	Norge	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Storbritannia	Andre land	Vektet gjennomsnitt ^a
1.Gaula	6,0%	18,6%	4,3%	25,8%	14,5%	9,4%	10,5%	7,1%
2.Orkla	5,3%	19,4%	1,2%	10,7%	8,9%	15,0%	7,2%	6,0%
3.Namsenvassdraget	5,0%	6,2%	4,3%	7,6%	3,6%	2,4%	5,6%	5,0%
4.Altaelva m/Eibyelva	4,3%	1,2%	0,9%	0,4%	1,1%	13,4%	5,2%	4,0%
5.Tanavassdraget	3,0%	0,8%	22,0%	0,4%	0,9%	1,6%	3,6%	3,6%
5.Målselvvassdraget	4,1%	1,6%	0,6%	0,1%	0,0%	0,8%	1,0%	3,6%
7.Bjerkreimselva	2,9%	1,9%	0,0%	11,3%	5,5%	3,1%	3,3%	2,9%
8.Numedalslågen	3,2%	0,4%	0,0%	2,5%	0,7%	0,0%	1,0%	2,8%
9.Stjørdalselva	2,2%	10,5%	0,6%	1,2%	0,7%	3,9%	2,0%	2,5%
10.Mandalselva	1,7%	0,4%	0,0%	14,5%	18,9%	0,8%	4,6%	2,1%
11.Beiarelva	2,1%	4,3%	0,4%	0,3%	0,2%	1,6%	1,6%	2,0%
12.Reisavassdraget	1,9%	0,8%	4,1%	0,1%	0,0%	8,7%	0,3%	1,9%
13.Drømmenselva	2,2%	0,6%	0,0%	0,6%	0,0%	2,4%	1,6%	1,9%
14.Suldalslågen	1,7%	0,4%	0,0%	0,7%	2,3%	0,0%	2,3%	1,6%
15.Lakselva i Porsanger	1,0%	0,4%	7,7%	1,0%	4,8%	11,0%	4,9%	1,5%
15.Saltdalsvassdraget	1,4%	3,5%	0,6%	0,1%	0,7%	0,0%	1,6%	1,5%
Andre elver	56,4%	34,1%	71,8%	22,6%	39,0%	31,4%	48,0%	50,1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
N	3597	515	690	726	440	127	305	6400

^aMerk at vektet gjennomsnitt gjenspeiler totalfordelingen av laksefiskere fra de ulike land i forhold til kontaktregisteret. Det vil si at dette skal være representativt for omfanget av laksefisket i Norge per elv. Den mest populære hovedelva per land merket med fet skrift i tabellen.

3.16.4 Fornøydhets med hovedelva

Fiskerne i hovedundersøkelsen var i gjennomsnitt og totalt sett ganske fornøyde (score over 5 av 7 mulige for alle land) med fiskeopplevelsen i hovedelva si den siste sesongen de fisket der (tabell 3.5). Finnene er meget fornøyde med fiskeopplevelsene, og scorer her høyere enn alle andre grupper. Også nordmenn scorer ganske høyt. Fiskerne er i sum litt mer fornøyde enn misfornøyde med antall fiskere på valdet/fiskestrekningen sin, tyskerne mindre fornøyde enn alle andre grupper enn «andre land». Likeledes er det noen flere som er fornøyde med fiskereglene enn misfornøyde, spesielt dansker, tyskere og svensker er mindre fornøyde med fiskereglene. Finnene og britene er de som er mest fornøyde med fiskereglene. Når det gjelder egen fangst derimot så er fiskerne i de ulike landene i gjennomsnitt misfornøyde (unntak Finland), men her er det stor variasjon innad i gruppene. Finnene er de eneste som i snitt er mer fornøyde enn misfornøyde med egen fangst.

Generelt så var de norske fiskerne i hovedundersøkelsen mer fornøyde på alle punkter enn i de norske i 2012-undersøkelsen (figur V3.3). For utlendinger er mønsteret noenlunde det samme som i hovedundersøkelsen.

Tabell 3.5. Oversikt over hvor fornøyd fiskerne var med henholdsvis fiskeregler, antall fiskere på valdet/strekningen sin, egen fangst og deres samlede fiskeopplevelse den siste sesongen de fisket i hovedelva. Per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Fiskereglene	Antall fiskere på valdet	Egen fangst	Samlet fiskeopplevelse
1.Norge	3480-3558	5,01 (1,81)	5,14 (1,71)	3,57 (2,05)	5,40 (1,52)
2.Sverige	507-512	4,60 (1,92)	5,24 (1,73)	3,28 (2,01)	5,03 (1,65)
3.Finland	685-688	5,39 (1,53)	5,14 (1,55)	4,34 (1,94)	5,93 (1,20)
4.Danmark	718-721	4,56 (2,03)	5,15 (1,82)	3,25 (2,05)	5,08 (1,67)
5.Tyskland	433-440	4,54 (1,92)	4,68 (1,83)	3,20 (2,05)	5,04 (1,79)
6.Storbritannia	123-127	5,44 (1,64)	5,32 (1,74)	3,22 (1,90)	5,12 (1,60)
7.Andre land	294-302	4,96 (1,84)	5,06 (1,77)	3,46 (2,11)	5,17 (1,72)
Totalt	6256-6328	4,94 (1,84)	5,12 (1,72)	3,56 (2,06)	5,35 (1,57)
F _{6,6393} -verdi ^a		F _{6,6289} =21,1; p<0.001	F _{6,6249} =5,63; p<0.001	F _{6,6319} =23,9; p<0.001	F _{6,6321} =28,1; p<0.001
Post hoc ^a		2,4,5<1<3; 2<6; 7<3; 4<6,7; 5<6;	5<1,2,3,4,6;	2,4,5<1<3; 6,7<3	2,4,5<1<3; 6,7<3;

Merknad: Skala 1-7 der 1= svært misfornøyd og 7=svært fornøyd. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians.

3.16.5 Stedstilknytning til hovedelva

Begrepet «stedstilknytning» gir et uttrykk for det følelsesmessige (I), sosiale (II) og funksjonelle/aktivitetsspesifikke (III) rollen til hovedelva for fiskerne (tabell V3.50). Finland og Danmark er mer, men dog moderat, stedstilknyttet til sin hovedelv, og scorer høyere enn spesielt Sverige og «Andre land» her. Tyskere, briter og andre land scoret nøytralt eller lavere på den aktivitetsspesifikke tilknytningen til hovedelva, noe som betyr at for dem i større grad enn for nordmenn, finner og dansker, er det andre elver som gir dem like bra laksefiske. Generelt scorer alle grupper i 2012-undersøkelsen lavere på alle aspekter ved stedstilknytning enn respondentene i hovedundersøkelsen (figur V3.4)

3.16.6 Vurdering av hovedelva mot andre elver

Om lag 30% av alle fiskerne i utvalget var svært eller delvis enige (svarte 5-7) i at det ikke fantes noen fullgod erstatning erstatningselv (substitutt) for fiske i hovedelva deres (tabell V3.51). Nordmenn og dansker var de som var mest enig i dette med om lag 30% av alle fiskere, mens om lag to av tre briter og tyskere var svært eller delvis uenige om at det ikke fantes noen erstatning for deres norske hovedelv. Likeledes for nordmenn var lokale fiskere mer enige i dette enn tilreisende.

3.17 Vurderinger om framtidig laksefiske i Norge

I snitt for hovedundersøkelsen så ønsket fiskere fra alle land bortsett fra danskene å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 enn i 2014 (tabell V3.52). Når man ser på realitetene så er det kun nordmenn og finner som i snitt er delvis enige i at de faktisk planlegger å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015. Disse to landene er også de to eneste som er delvis enige i at de vil dra oftere om venner og familie ønsker å bli med. Alle landene var enige i at de kom til å fiske i Norge i løpet av en femårsperiode, men dansker og briter det i noe mindre grad enn noen av de andre landene. Samlet sett så var danskene minst enige i at de kom til å øke sitt framtidige fiske i Norge, og fra scoren på så vidt over 4,0 så ser deres fiske ganske uendret ut sammenlignet med i dag.

Respondentene fra 2012-undersøkelsen svarte på flere spørsmål om et eventuelt framtidig laksefiske i Norge (figur V3.5). Både de norske og utenlandske fiskerne var nokså uenige i påstanden om at de aldri ville reise på laksefiske i Norge igjen. Derimot var de utenlandske mer usikre enn nordmenn. Dette betyr at laksefiskere som de siste årene ikke har fisket laks i Norge likevel er en svært viktig målgruppe om en ønsker å rekruttere flere fiskere.

3.18 Faktorer som påvirker deltagelse i laksefisket

3.18.1 Forhold som påvirket deltagelse i laksefisket i 2014

Respondentene vurderte hvorvidt en rekke ulike forhold (variabler) enten hindret/begrenset eller fremmet/økte deres deltagelse i laksefisket i Norge i 2014. De 19 ulike variablene og hvordan gjennomsnittsfiskeren for hvert land scorer disse er vist i tabell V3.54. For lettere å kunne sammenstille informasjonen og se helheten om hva som påvirket respondentenes fiskedeltagelse i 2014 har vi gjort en faktoranalyse der vi samler beslektede variabler i faktorer og ender opp med 6 ulike faktorer (tabell 3.6) som vi kaller (i) familie, arbeid og fritid, (ii) reisetid og kostnader, (iii) fiskeregler, (iv) fiskeristatus, (v) aksept og deltagelse fra

andre, (vi) egen mestring. For detaljer om de enkelte variablene som inngår i faktoranalysen se tabell V3.54. Score under 4,0 kan tolkes som å ha en begrensende effekt, rundt 4,0 ingen effekt, mens score over 4,0 fremmet laksefiskedeltagelsen i 2014. For alle land ser vi at «Familie, arbeid og fritid» og «Reisetid og kostnader» ved fisket begrenset deltagelsen noe. Spesielt for finner og tyskere var disse faktorene mer begrensende. Forhold som gikk på «fiskeregler» (bruk av kvoter og framveksten av fang-og-slipp) var svakt begrensende for nordmenn og dansker, men fremmet deltagelsen for briter og «andre land». For svensker, finner og tyskere, var effekten omtrent nøytral. Det er verdt å merke seg at både for denne og andre faktorer er det til dels stor variasjon innad i landene. Faktorene «fiskeristatus» (mengde fisk/fangstsannsynlig), «aksept og deltagelse fra andre» (noen å fiske med, venners og familiens syn på laksefiske) og «egen mestring» (egen kunnskap, ferdigheter, helse) fremmet i gjennomsnitt deltagelsen noe. For tyskere som gruppe hadde fiskeristatus ingen effekt, mens spesielt finnene scoret «andre personer» høyere enn alle andre.

Tabell 3.6. Faktoranalyse. Forhold som påvirket deltagelsen i laksefisket i Norge i 2014, per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Familie, arbeid, fritid	Reisetid og kostnader	Fiskeristatus	Fiskeregler (kvoter, C&R)	Egen mestring	Aksept og deltagelse fra andre
1.Norge	3597	3,50 (1,08)	3,69 (1,14)	4,45 (1,35)	3,79 (1,10)	4,54 (1,04)	4,53 (0,99)
2.Sverige	515	3,59 (1,27)	3,48 (1,37)	4,44 (1,59)	4,14 (1,43)	4,68 (1,10)	4,67 (1,09)
3.Finland	690	3,20 (1,26)	3,14 (1,13)	4,84 (1,15)	4,12 (1,06)	4,65 (1,09)	5,13 (1,08)
4.Danmark	726	3,66 (1,21)	3,59 (1,41)	5,04 (1,58)	3,62 (1,43)	4,77 (1,11)	4,82 (1,07)
5.Tyskland	440	3,00 (1,35)	3,08 (1,51)	4,03 (1,48))	3,93 (1,43)	4,56 (1,25)	4,54 (1,12)
6.Storbritannia	127	3,29 (1,42)	3,28 (1,25)	5,09 (1,43)	4,62 (1,36)	4,71 (1,15)	4,59 (1,02)
7.Andre land	305	3,64 (1,47)	3,61 (1,66)	4,83 (1,62)	4,53 (1,55)	4,67 (1,17)	4,63 (1,09)
Total	6400	3,46 (1,19)	3,54 (1,27)	4,57 (1,43)	3,90 (1,24)	4,60 (1,08)	4,65 (1,05)
^a F		16,1	28,3	33,4	33,5	4,9	31,1
^a Post hoc		3,5<1,2,4,7	2,3,5,6<1; 3,5<2,4,7;	5<1,2<3,4,6,7	1,4<2,3<6,7; 4<5<6,7;	1<4	1<4<5; alle<3;
Cronbach's alpha		0,74	0,63	0,86	0,81	0,70	0,73
Varians forklart: 54,3 %		9,6%.	5,7%	13,0%	8,3%	8,5%	9,3%

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). Faktoranalysestatistikk: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0,75. Bartlett's Test of Sphericity $X^2_{120} = 17735$; $p > 0.001$. Determinant [R] = 0,008.

Ingen variabel ladet sterkere enn 0,4 på flere faktorer. Alle variabler fra tabell 3.6 ladet over 0,4 på en faktor. Tre variabler fra lista over opprinnelige variabler (tabell V3.54) ble fjernet før endelig faktorløsning ble klar. Dette

fordi de ladet $>0,3$ på mer enn en faktor eller ladet ikke over $0,3$ på noen faktor. Det betyr ikke at de er uten betydning, men at de ikke hører i lag med noen av de andre faktorene her. Disse tre variablene var: Muligheten for å kunne fiske gode strekninger/vald/elver; Lengden på fiskesesongen der jeg ønsker å fiske; Mine oppfatninger om det er rett eller galt å fiske laks med dagens situasjon for villaksen. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Faktoren er trukket ut fra en faktoranalyse (principal axis factoring) med utgangspunkt i de 19 variablene i tabell. Faktorene er gjennomsnittsverdien av de variablene som inngår i den. Fiskerne vurderte hvordan variablene påvirket deres deltagelse i laksefiske i Norge i 2014. Målt på en 7-punktsskala der 1= begrenset deltagelsen sterkt, 4= ingen effekt, 7 = fremmet deltagelsen sterkt. «Ikke relevant» var også et svaralternativ. Faktoren «Familie, arbeid, fritid» bestod av de tre variablene: Omfang av jobb/studier; Grad av familieforpliktelser; Hvor mye fri jeg har fra jobb/studier/familieforpliktelser. Faktoren «Reisetid og kostnader» bestod av variablene: Kostnader ved laksefiske i Norge; Reisetid til de elvene som er aktuelle for meg å fiske. Faktoren «Fiskeristatus» bestod av variablene: Størrelsen på lakseoppgangen; Sannsynligheten for å få fisk; Fangstsannsynlighet for storlaks. Faktoren «Fiskeregler» bestod av variablene: Økt omfang av fang-og-slipp fiske; Økt bruk av kvoter/fangstbegrensninger. Faktoren «Egen mestring» bestod av variablene: Min kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske; Min personlige helse/fysiske form/rørlighet; Mine ferdigheter som fisker. Faktoren «Aksept og deltagelse fra andre» bestod av variablene: Noen å kunne fiske sammen med; Familiens syn på mitt laksefiske; Venners syn på mitt laksefiske.

3.18.2 Strategier for deltagelse i laksefiske

Respondentene ble bedt om å vurdere sin bruk av en rekke tilpasninger eller strategier for å kunne starte, fortsette eller øke sitt laksefiske i Norge. De 13 ulike variablene og hvordan gjennomsnittsfiskeren for hvert land scorer disse er vist i oversikten i tabell V3.56. For lettere å sammenstille informasjonen og se helheten om hvilke strategier de bruker har vi gjort en faktoranalyse der vi samler beslektede variabler i lag i faktorer og ender opp med 3 ulike faktorer (tabell 3.7). For detaljer om de enkelte variablene som inngår i faktoranalysen se tabell V3.56. Jo høyere (1-7) score på faktoren jo mer enige var de i bruken av slike tiltak. For alle land var «penger og ferdigheter» (dvs.variablene forbedre egne fiskeferdigheter, sette av penger, dra til billigere elver) den viktigste faktoren og innen denne faktoren var ferdighetsvariabelen den som scoret høyest. Det å benytte «andre elver/tidspunkt» scoret midt på treet med 3,2-4,2 i snitt, mens lavest scoret blant landene var «andre folk» som gikk på å forhandle med familien, finne nye turkamerater eller organisere egen fiskegruppe. Nordmenn scoret alle faktorene lavere enn andre land. Merk også at finnene i mye større grad enn alle andre scoret «andre folk» høyt.

Tre enkeltvariabler som ikke hørte hjemme i faktoranalysen nevnes også (tabell V3.56). «Gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota» ble lavt scoret av nordmenn, men medium (+4) av alle andre. Det å bruke andre typer redskap ble relativt lavt prioritert (2-3), og minst av svensker og briter som begge i stor grad fisker kun med flue, og noe høyere av nordmenn, dansker og tyskere som har et mer variert redskapsvalg. Å forsøke å finne informasjon om hvor man kan få tilgang på bra laksefiske var relativt viktig blant utlendinger, men mindre viktig blant nordmenn.

Tabell 3.7. Faktoranalyse. Strategier for å kunne drive med laksefiske, per land i hovedundersøkelsen

Land	N	Faktorer		
		Andre folk	Andre elver/tidspunkt	Penger og ferdigheter
1.Norge	3597	2,63 (1,33)	3,15 (1,55)	3,75 (1,56)
2.Sverige	515	3,01 (1,37)	3,61 (1,42)	4,42 (1,46)
3.Finland	690	4,82 (1,03)	4,11 (1,09)	4,86 (1,17)
4.Danmark	726	3,28 (1,29)	3,64 (1,48)	4,57 (1,48)
5.Tyskland	440	3,54 (1,49)	4,28 (1,20)	4,74 (1,31)
6.Storbritannia	127	3,33 (1,33)	3,96 (1,33)	4,30 (1,38)
7.Annet	305	3,15 (1,40)	4,04 (1,48)	4,49 (1,52)
Total	6400	3,07 (1,48)	3,48 (1,51)	4,13 (1,55)
^a F-verdi		285,2	85,5	95,6
^a Post hoc		1<2<4,5,6,7<3; 1<alle; 2<3,5,7; 4<3,5,7; 4,7<5; 1<alle; 2,4,6,7<3; 2,6<5;		
Cronbach's alpha		0,60	0,80	0,66
Varians forklart i %.		20,1%	12,1%	12,0%

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). Faktoranalysestatistikk: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0,871. Bartlett's Test of Sphericity $X^2_{45} = 17926$; $p > 0.001$. Determinant $[R] = 0,061$. Tre variabler fra lista over opprinnelige variabler (tabell V3.56) ble fjernet før endelig faktorløsning ble klar. Dette fordi de ladet sterkt ($>0,4$) på mer enn en faktor eller ladet ikke over 0,3 på noen faktor. Disse tre variablene var: gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota; bruker andre typer fiskeredskap/fisketeknikk (eks. skifte fra slukfiske til fluefiske); forsøker å finne informasjon om hvor jeg kan få tilgang på bra laksefiske. Tre faktorer ble valgt her fordi dette ga en bedre teoretisk løsning enn den 2-faktorløsningen med grense egenverdi på 1. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Faktoren er trukket ut fra en faktoranalyse (principal axis factoring) med utgangspunkt i de 13 variablene i tabell V3.56. Faktorene er gjennomsnittsverdien av de variablene som inngår i den. Spørsmålsordlyd: «Nedenfor er det listet opp noen av tingene folk gjør for å unngå de hindringer de møter når de prøver å starte, fortsette eller øke sitt laksefiske (antall fiskedager) i Norge. Indiker i hvilken grad du er enig eller uenig med hvordan hver påstand under samsvarer med dine valg. For å starte, fortsette eller øke mitt laksefiske i Norge, så gjør/planlegger jeg å gjøre følgende:.....». Fiskerne vurderte påstandene på en 7-punktsskala der 1= svært uenig, 7= svært enig. Faktoren «andre folk» bestod av de tre variablene: forsøker å finne nye fiskekamerater; forhandler med familien for å kunne dra på laksefiske; organiserer fisketurer med min egen gruppe. Faktoren «andre elver/tilpasninger» bestod av: drar til lakseelver som har mer fisk; drar til lakseelver som har lengre sesong; drar til lakseelver med mindre trengsel; drar på laksefiske andre datoer/perioder av sesongen. Faktoren «Penger og ferdigheter» bestod av: forsøker å forbedre mine ferdigheter som fisker; setter av penger til laksefiske; drar til lakseelver som ikke er så dyre å fiske i.

3.18.3 Dyktighet til å komme seg på laksefiske (forhandlingsevne)

Enkelte personer er dyktigere enn andre til å komme seg forbi de hindringer som kan begrense laksefisket. For å måle dette ba vi respondenten vurdere enigheten i tre påstander på en 7-punktsskala der 1=svært uenig og 7=svært enig. Gjennomsnittscoren på de 3 påstandene ble ansett som et mål på hvor «dyktige» de er på å komme seg forbi hindringene for deres laksefiske (tabell V3.57. Påstandene var (i) «Jeg klarer å få til noe laksefiske, også om det er hinder i veien eller andre hensyn som skal tas», (ii) «Mine ivrigste fiskekamerater klarer å dra på laksefiske, til tross for at de møter hinder i veien og det er hensyn som skal tas», (iii) Min familie og venner oppmuntrer meg til å drive med laksefiske, selv når det er hinder i veien og andre hensyn som skal tas». Finnene er de som «forserer» hindringene best, mens nordmenn er mindre flinke enn andre land her.

3.19 Årsaker til stopp/opphold i fiske

Spørreskjemaet inneholdt en del påstander om årsakene til at fiskerne i 2012-undersøkelsen ikke hadde fisket i Norge etter 2012 (tabell V3.58), der svarskalaen gikk fra 1= ikke viktig grunn, til 7=svært viktig grunn. For lettere å se det store bildet gjorde vi en faktoranalyse som grupperte beslektede årsaker/hindringer (tabell 3.8). Gjennomgående ser vi at det er ingen av hindringene som har høy score, men heller middels eller lavt på skalaen. «Mangel på tid» har høyest score for samtlige land og ligger midt på skalaen med score pluss minus 4. Deretter kommer «forhold i elvene», hvor dette var viktigere grunn fra uteblivelse for fiske for svensker enn for nordmenn og finner. Dernest «fiskeregler», «mangel på kunnskap» og til slutt «venner og familie». Sistnevnte faktor var en lite viktig grunn for alle land, men ble ansett som relativt viktigere av finner enn nordmenn og svensker.

Tabell 3.8. Faktoranalyse. Vurdering av ulike faktorer for at respondentene ikke hadde fisket laks etter sesongen 2012. Nordmenn og de vanligste landene i 2012-undersøkelsen.

Land	N	Faktorer ^b				
		Mangel på tid	Fiskeregler	Forhold i elvene	Venner og familier aksept	Mangel på kunnskap
1. Norge	568	4,00 (2.21)	2,40 (1.30)	2,78 (1.48)	1,36 (0.78)	2,21 (1.28)
2. Sverige	67	3,51 (2.04)	2,12 (1.26)	3,57 (1.63)	1,38 (0.65)	1,86 (1.15)
3. Finland	94	3,81 (2.11)	2,46 (1.34)	2,84 (1.33)	1,75 (0.85)	2,26 (1.11)
4. Danmark	87	3,73 (2.25)	2,15 (1.16)	2,88 (1.57)	1,42 (0.75)	2,05 (1.17)
5. Andre land	81	3,99 (2.16)	2,06 (1.21)	2,84 (1.53)	1,19 (0.51)	2,27 (1.40)
Total	897	3,91 (2.19)	2,33 (1.29)	2,86 (1.50)	1,39 (0.76)	2,18 (1.26)
F-verdi		0,99; p=0,412	2,44, p=0,45	4,17; p=0,002	7,21; p=0,001	1,58; p=0,17
Post hoc (Tamhane)				2>1,3	1,2<3	
Cronbach's alpha		0,93	0,72	0,73	0,61	0,66
Forklart varians i %		12,0	11,8	10,8	8,8	5,4

Merknad: Tall som gjennomsnittsscore (standardavvik). ^b Faktorer trukket ut fra faktoranalyse (principal axis factoring) basert på hindringsvariablene i tabell V3.58. Optimalt antall faktorer basert på visuell vurdering av forklaringsbidraget til ulike antall faktorer (scree-plot) og en simuleringsteknikk kalt parallell analyse, hvor det optimale antall faktorer er i skjæringspunktet hvor eigenvalues i våre data og i simuleringen krysser hverandre. Varimax rotasjon ble benyttet, og inkluderte spørsmålsledd med faktorladning >.30. Spørsmålsledd som ladet

lite (<.30), eller ladet dobbelt, dvs på flere faktorer samtidig, ble fjernet fra analysene. Faktorene er gjennomsnittsverdiene av de variablene som inngår i dem. Fiskerne vurderte hindringene på en 7-punktsskala der 1=ikke viktig grunn, 7= svært viktig grunn. Faktoren «mangel på tid» bestod av de to variablene Jeg har for mange jobb-/studie-/ familieforpliktelser; Jeg har ikke nok tid for meg selv fri fra jobb/studier/familieforpliktelser. Faktoren «Reguleringer» bestod av de fire variablene: Kvotene/fangstbegrensningene er for restriktive; Jeg liker ikke økningen i fang-og-slipp fiske i norske elver; Elvene jeg ønsker å fiske i har for kort fiskesesong; Elvene jeg ønsker å fiske i har blitt stengt. Faktoren «Forhold i elvene» bestod av: Elvene jeg ønsker å fiske i har for lite fisk; Sannsynligheten for å få fisk er for lav; Jeg synes ikke det sømmer seg å dra på laksefiske slik situasjonen for fiskebestandene er nå. Faktoren «Venner og families aksept» bestod av: Vennene mine synes ikke jeg bør dra på laksefiske; Familien min synes ikke jeg bør dra på laksefiske; Jeg liker ikke å fiske. Faktoren «Mangel på kunnskap» bestod av: Jeg mangler de nødvendige fiskeferdighetene; Jeg har begrenset kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske; Jeg har ikke noen å dra på laksefiske med.

3.20 Tiltak for å starte fisket igjen

Fiskerne i 2012-undersøkelsen ble til slutt spurt hvor sannsynlig (1= ikke sannsynlig i det hele tatt, 7= veldig sannsynlig) en rekke tiltak var for at de ville fiske mere eller gjenoppta laksefisket i framtiden. For lettere å se det store bildet gjorde vi en faktoranalyse som grupperte tiltakene (tabell V3.60) i to ulike faktorer (tabell 3.9). Gjennomgående ser vi at tiltaksfaktorene scoret lavt eller middels på skalaen, noe som indikerer at tiltakene vi spurte om ikke har veldig stor effekt. Faktoren «økte fangster og bedre tilgjengelighet» som går på forhold i elva skårer mellom 3,4 – 3,6 for de fleste landene, med unntak av Sverige som har en gjennomsnittskåre på 3,9. Faktoren «kunnskap og informasjon» som dreier seg om fiskekurs/leie av utstyr, bedre informasjon via en laksefiskeportal, mm. scorer lavt og rundt 2,5 i snitt. Merk likevel at en laksefiskeportal (nasjonal internettside med informasjon om hvor man får kjøpt laksefiske) scoret tredje høyest blant enkelttiltakene for utlendinger.

Tabell 3.9. Faktoranalyse. Fiskernes vurderinger av ulike tiltak for at de skal fiske mer eller gjenoppta laksefisket i framtiden, for 2012-undersøkelsen

Land	N	Øke fangster og bedre tilgjengelighet	Øke ferdigheter og bedre informasjon
1 Norge	568	3,41 (1,44)	2,49 (1,25)
2 Sverige	67	3,94 (1,29)	2,21 (0,96)
3 Finland	94	3,41 (1,19)	2,71 (1,02)
4 Danmark	87	3,60 (1,39)	2,48 (1,18)
5 Andre land	81	3,56 (1,26)	2,80 (1,19)
Total	897	3,48 (1,39)	2,52 (1,20)
F-verdi		2,45; p=0.045	2,91; p=0.021
Post hoc (Tamhane)		1<2	2<3,5
Cronbach's alpha		0,79	0,75
Forklart varians i %		20,9	19,4

Merknad: Tall som gjennomsnittsscore (standardavvik). ^b Faktorer trukket ut fra faktoranalyse (principal axis factoring) basert på hindringsvariablene i tabell v3.60 . Optimalt antall faktorer basert på visuell vurdering av forklaringsbidraget til ulike antall faktorer (scree-plot) og en simuleringsteknikk kalt parallell analyse, hvor det optimale antall faktorer er i skjæringspunktet hvor eigenvalues i våre data og i simuleringen krysser hverandre. Varimax rotasjon ble benyttet, og inkluderte spørsmålsledd med faktorladning >.30. Spørsmålsledd som ladet lite (<.30), eller ladet dobbelt, dvs på flere faktorer samtidig, ble fjernet fra analysene. Faktorene er gjennomsnittsverdiene av de variablene som inngår i hver av dem. Fiskerne vurderte tiltaket på en 7-punktsskala der 1= ikke sannsynlig i det hele tatt, 7= veldig sannsynlig. Faktoren «Øke fangster og bedre tilgjengelighet» bestod av de seks variablene: Bedre fiske i min hovedelv, Lettere å få tilgang til gode vald/strekninger/elver, Færre fiskere /mindre trengsel per vald/strekning, Billigere fiskekort/leie av vald, La fiskerne beholde mer fisk. Faktoren «Øke ferdigheter og bedre informasjon» bestod av de seks variablene: Tilby kurs for å forbedre fiskeferdighetene, Tilby leie/lån av fiskeutstyr, Tilby fisketurer for enkeltpersoner som ønsker å bli kjent med nye fiskekamerater, Bedre fiskemuligheter for barnefamilier, Nettside med samlet, landsdekkende informasjon om tilgjengelig laksefiske, Lengre fiskesesong.

3.21 Fiskeravgiften - holdninger og praksis

Fiskerne i undersøkelsen rapporterer at de i stor grad betaler fiskeravgiften hvert år de fisker. Mindre interesserte laksefiskere var mer uenige i dette spørsmålet, noe som indikerer at de kanskje ikke betaler avgifta like ofte som de som har laksefiske som en viktig fritidsaktivitet. Fiskerne er også i stor grad enige eller svært enige (5-7 på skala) i at fiskeravgiftsmidlene brukes til viktige/gode fiskerforsterkningstiltak (tabell V3.62). Imidlertid vet de ikke hva slags prosjekter midlene går til. Fiskerne oppga at de i stor grad betaler fiskeravgiften før fiske var bestilt, noe som tyder på at det for mange er en vane. At de ble sjekket av grunneier/kortsølger for at fiskeravgiften var betalt er fiskerne delvis enige i, noe som betyr at ikke alle opplever at de må forevise kvittering for betalt fiskeravgift. Nordmenn var gjennomgående de som var minst enige i at midlene fra fiskeravgiften var viktige for fiskeforsterkningstiltak eller ga bedre fiske. (Se også kapittel 3.2 for praksis om innbetaling av avgifta).

4 DiskusjonMetode, utvalg og demografi

Et elektronisk register der de som løser fiskeravgiften kan oppgi om de er villige til å delta i undersøkelser er et verdifullt grunnlag for å kunne dokumentere endringer i laksefisket i Norge, og hvordan dette påvirker ressursforvaltning, friluftsliv og reiseliv. Å gjennomføre en tilsvarende undersøkelse som vi her har gjort via post f.eks. med forhåndsverving via telefon ville blitt langt dyrere og trolig av lavere kvalitet. Den korte historikken og de mange nødvendige tekniske endringene omkring hvordan avgiften løses, skaper imidlertid en del utfordringer. Spesielt om en ønsker å sammenligne ulike data de siste ti årene da det har skjedd store endringer i ordningene, både juridisk og teknisk/betalingsmessig.

Ut fra våre formål ønsket vi både å undersøke de vi antok var «aktive» laksefiskere og laksefiskere som ikke hadde fisket laks i Norge de siste årene. Av de som vi ut fra registeret antok ikke hadde fisket de to siste sesongene viste det seg imidlertid at mange likevel hevdet at de hadde løst avgiften og fisket laks. Fortrinnsvis hadde de løst avgifta på en annen måte eller var med i familieavgifta. For å kunne ha en enkel oversikt over laksefiskedeltagelsen over år er det ønskelig å sikre en mer enhetlig og oversiktlig registrering av de som betaler, uansett om de er villige til å delta i spesifikke undersøkelser eller ikke.

Undersøkelsene hadde varierende svarprosent, for noen segment lavere enn det vi i utgangspunktet ville anse som tilfredsstillende. Ikke-svarsundersøkelsen til nordmenn indikerte imidlertid at mange hevdet at undersøkelsen ikke hadde nådd dem på epost. Det betyr at svarprosenten som beregnes ut ifra hvor mange som har registrert undersøkelsen – reelt sett kan være høyere for samtlige land enn vi har oppgitt, selv om noen sikkert av bekvemmelighetsgrunner hevdet at undersøkelsen ikke var mottatt. Høy kvalitet på epostadresser i kontaktregistre, samt tiltak for å unngå at epost om slike undersøkelser sorteres vekk av «spamfilter» eller lignende bør tilstrebes. Vi kan imidlertid ikke peke på at vi skulle gjort noe annerledes i vår undersøkelse.

Alderssammensetningen i bruttoregisteret, dvs. samtlige som har betalt fiskeravgift ett av årene 2012-2014 for samtlige land er yngre for alle land enn for respondentene i hovedundersøkelsen. Det skyldes både at det er flere unge fiskere enn eldre som reserverer seg mot å kunne bli kontaktet i slike undersøkelser, samt at blant de som kontaktes er det eldre som har best svarprosent. Dvs. at vårt svarmateriale ikke helt nøyaktig gjenspeiler «virkeligheten». Ut ifra svarene på undersøkelsen ser vi at de yngre respondentene generelt sett er mindre interesserte i laksefisket enn eldre, så kan vi si at vårt materiale har en noe høyere andel av noe mer enn gjennomsnittet interesserte, eldre fiskere.

Generelt viste ikke-svarundersøkelsen (for nordmenn) ingen forskjell i interessen for laksefiske sammenlignet med de som svarte på undersøkelsene. Det er likevel resultater i ikke-svarundersøkelsene som tyder på at de som ikke svarte oftere anså seg som lokale fiskere, hadde lavere utdanning eller var bosatt i mindre kommuner i begge undersøkelsene. Ikke-svarerne 2012-undersøkelsen var også eldre enn de som svarte. For hovedundersøkelsen hadde ikke-svarerne sammenlignet med deltagerne fisket flere sesonger, flere dager og i flere elver, og var mer tilfredse med fiskereglene og den totale fiskeopplevelsen i sin hovedelv. I sum kan vi altså anta at begge undersøkelsene våre har en litt skjev fordeling av respondenter i forhold til slik det «egentlig» er. Likevel anser vi vår undersøkelse til å være mer representativ enn Tangeland et al.s (2010) undersøkelse for 2008-sesongen.

Fiskerne i hovedundersøkelsen var 2-4 år eldre per land enn hva tilfellet var for Tangeland et al. (2010) som undersøkte fiskere i 2008-sesongen. På grunn av forhold nevnt i dette avsnittet og avsnitt 4.2 under skal man ut ifra dette være forsiktig med å konkludere med at «gjennomsnittsfiskeren» har blitt eldre - jf. vår hovedundersøkelse og Tangeland et al. (2010).

Det er imidlertid noen tegn – som at fiskerne i 2012-undersøkelsen er yngre enn i hovedundersøkelsen – som kan tyde på at fiskerne har blitt noe eldre. Undersøkelsen bekrefter for øvrig Tangeland et al.s (2010) undersøkelse om at laksefiskeren er en norsk, dansk, svensk eller finsk, gjerne middelaldrende mann, der finnen er merkbart yngre enn de andre.

4.2 Metodiske utfordringer ved sammenligning av endringer over tid

Undersøkelsen har mange likheter med en tilsvarende nasjonal undersøkelse blant fiskere som fisket laks sesongen 2008, referert som Tangeland et al. (2010). Blant annet er flere av spørsmålene like eller tilnærmet like, og i noen tilfeller er 2008-resultatene diskutert opp mot våre resultater for om mulig å kunne se endringer i laksefisket over tid. På grunn av forskjellige forutsetninger for datainnsamling i vår undersøkelse og i 2008-sesongen skal man være varsom med å sammenligne de to undersøkelsene direkte. Vårt hovedutvalg har ikke en representativ svarfordeling av land. Imidlertid har vi for en del spørsmål vektet totalgjennomsnittet (inkluderer alle land) slik at dette gjenspeiler andelen fiskere fra hvert land i kontaktregisteret (også de som totalt sett har løst avgifta, men som har reservert seg mot å bli kontaktet). Et vektet gjennomsnitt kan sies å være representativt for laksefisket i Norge mht. de ulike landenes andel i fisket.

De viktigste grunnene til at en ikke ukritisk kan sammenligne de to undersøkelsene er at:

1) Andelen som løser fiskeravgiften på nett har økt siden 2008 da det var om lag 23.000 innbetalinger av totalt ca 67.000 (35%). Siden 2012 har elektronisk innbetaling via Miljødirektoratets betalingssystem dominert med 80-86 % av alle innbetalinger (tabell 1.2). Med all sannsynlighet er det som følge av dette også en større andel eldre fiskere som nå løser avgifta på nett enn i 2008. Dette er trolig grunnen til at vi har en større andel eldre i vår undersøkelse enn i 2008-undersøkelsen.

2) Tangeland et al. (2010) hadde 70 % nordmenn og 30% utlendinger i sin utvalgsramme/kontaktregister, og tilsvarende svarfordeling i undersøkelsen- noe som gjorde at data ikke ble vektet. I vårt kontaktregister har vi 85% nordmenn. Vi antar at forskjellen primært skyldes at det var en høyere andel nordmenn som betalte fiskeravgiften på andre måter enn på nett i 2008, og ikke at den relative fordelingen av utlendinger vs. nordmenn i det norske laksefisket har endret seg så mye. Den «virkelige» andelen utlendinger fra år til år vites ikke, og tallene baserer seg kun på data fra de elektroniske innbetalingene. Trolig ligger reelt antall nordmenn i laksefisket 2012-2014 kanskje rundt pluss minus 80%, da en del utlendinger nok løser avgifta på turistinformasjonen, som en del av fiskepakker, kjøper fra utleier o.l.

3) 2008-undersøkelsen hadde spørreskjema på to språk (norsk og engelsk). Svarprosenten blant nordmenn, dansker og svensker var 54-56%, mens for finner 43%, tyskere 35% og andre land 39%. Tangeland et al. (2010) mener at språkproblemer delvis forklarer lav svarprosent blant noen land. Spesielt vil nok dette gjelde eldre fiskere som kan være underrepresenterte både pga. språk og datautfordringer. Våre undersøkelser opererte med fire språk: norsk, engelsk, tysk og finsk. Vi hadde også en bedre svarprosent i vår hovedundersøkelse blant de utenlandske (55-71%) og spesielt blant finner (71%) og tyskere (64%), men lavere for nordmenn (40%) og «andre land (30%)». Vi antar derfor at for utlendinger er vår undersøkelse mer representativ enn Tangeland et al. (2010).

4) Mens Tangeland et al. (2010) rettet seg mot de som løste fiskeravgiften elektronisk i 2008-sesongen har vi i vårt hovedutvalg trukket et tilfeldig, representativt utvalg av de som betalte elektronisk minst ett av årene 2012-2014. Dette for å få med en større andel av de som ikke fisker hvert år, men som likevel regner seg som «laksefiskere». Vår undersøkelse har også tatt

høyde for at selv om man betaler fiskeravgiften et år, så er det ikke nødvendigvis slik at man fisker det året slik våre resultater viser. Tangeland et al. (2010) hadde kun spurt om 2008-sesongen i sin undersøkelse hvilket betyr at de som betalte men ikke fisket i 2008, enten har svart for feil år, eller at de ikke har svart på undersøkelsen i det hele tatt. Vår hovedundersøkelse bygger på årene 2012-2014 der 79 % hadde 2014 som sin siste fiskesesong.

5) For det området fiskerne benyttet mest – kalt hovedområdet- har vi i hovedundersøkelsen spørsmål om både 2007-2009, og siste sesong. Dette gjør at vi til en viss grad kan sjekke Tangeland et al. (2010) sine svar for hovedområde i 2008-sesongen opp mot våre, og dermed si noe om hvor «gyldige» 2008-svarene var. Det vil si om de gir tilnærmet samme verdier eller mønster som vår 2007-2009 periode. Det er et par forhold for hovedområdespørsmålet som medfører usikkerhet utover punktene 1-4 over. I hovedundersøkelsen spør vi de samme fiskerne om deres hovedområde i to tidsperioder. Det vil si de som fisker nå, om hva de gjorde før. I og med at det har vært en nedgang i antall fiskere siden 2008, vil det i Tangeland et al.s (2010) studie kunne være en høyere andel personer som ikke fisker nå enn i hovedundersøkelsen. Tangeland et al. (2010)-studien kan derfor på akkurat det grunnlaget, tenkes å være mer representativ for laksefisket i perioden rundt 2008, enn vårt mål på hva dagens fiskere gjorde i 2007-2009. Hva som er korrekt her kan vi ikke vite.

Alt i alt tilsier dette at det er nødvendig med varsomhet når en sammenligner resultatene i vår undersøkelse med resultatene fra 2008-sesongen.

4.3 Fiskeravgiften og fiskeravgiftsregisteret

4.3.1 Flere innbetalinger og bedret informasjon

Antall innbetalinger av fiskeravgiften har gått ned. Vi har ingen grunn til å tro at det er veldig mange som fisker uten avgiften i dag. Dette vet vi imidlertid ikke nok om. Omtrent 4% av de som løste avgiften siste gang i 2012, fisket uten avgift i 2013 eller 2014. Våre data tyder på at de fiskerne som er mindre interesserte i laksefiske trolig løser avgiften noe sjeldnere enn andre. Det er et godt utgangspunkt at de fleste respondentene er positivt innstilt til fiskeravgiften. Mange vet imidlertid lite om den. Basert på data fra undersøkelsen (tabell V3.62) og erfaringer med spørreundersøkelser, foreslår vi flere ulike tiltak. For å sikre høy innbetaling til fiskefondet, og flest mulig lovlige fiskere, er det viktig å samordne flere tiltak:

- Informasjon om avgiften bør styrkes, ettersom mange respondenter ikke kjente til konkrete prosjekter midlene går til.
- Utsendingen av informasjon og påminnelser om å løse avgiften til tidligere registrerte kjøper har potensial for å profesjonaliseres og struktureres ytterligere, for å utnytte registerets muligheter. Vi anbefaler tre epostutsendinger, en rett etter påske, en rett før fiskestart 1. juni og en rett før fellesferien. Utsendingene bør inneholde egnet informasjon om hva midlene går til med eksempler på konkrete prosjekter.
- Det er etter vårt syn et klart behov for at informasjonen finnes på flere språk enn i dag, herunder at den engelske informasjonen er fyllestgjørende og korrekt. Vi anbefaler at man inkluderer minimum tysk og finsk i tillegg til dagens norsk og engelsk, ut fra nasjonaliteten til viktige grupper av laksefiskere i Norge.
- I tråd med våre funn, bør det gjennomføres tiltak overfor fiskekortselgere/utleiere for å tydeliggjøre den plikten de har til å kontrollere fiskeravgift, i samråd med Norske Lakseelver, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Statskog og Finnmarkseiendommen (FeFo).

- Informasjon og kampanjer om fiskeravgiften må samordnes med annen informasjon om fiske i Norge, fra sentrale brukerorganisasjoner, rettighetshavere og turismemyndighetene/Innovasjon Norge.
- Det bør vurderes å lage en egen mobil-app for fiskeravgiften.

4.3.2 Bedre data og statistikk

Registeret er et meget godt utgangspunkt for å følge endringene i norsk laksefiske, og visse enkle endringer i den elektroniske registreringen i forbindelse med kjøp kan øke informasjonsverdien. Dette bør gjøres slik at mer innhenting av informasjon ikke oppleves som en byrde. Det er ønskelig å inkludere mer eksakt informasjon om fiskernes hjemland (enkeltland, ikke grupper av land), kjønn og alder på de som inngår i familieavgiften. Som denne undersøkelsen viser kan spørreundersøkelser gi en høyere snittalder på respondentene enn hva som er tilfellet for fiskerne i virkeligheten. Det er derfor spesielt viktig å samle basal informasjon om fiskeren allerede ved innbetaling av fiskeravgiften. Det er også ønskelig at når fiskeravgiften løses for flere fra en og samme terminal (eksempelvis turistkontor, lodge eller camping etc. som selger avgiften direkte til fisker) at det samles inn personinformasjon på en måte som kan brukes til å i alle fall identifisere vedkommende med visse kjennetegn (alder, kjønn, land). I Nord-Amerika foregår alt fiskekortsalg fra det offentlige per terminal med relativt omfattende registrering av personinformasjon. Her hjemme har Inatur nå innført et system med unikt brukernummer per fisker, og man bør vurdere et lignende system for laksefiskeravgiften. Dette er også kjent fra jegeravgiftsregisteret. For å unngå omfattende feilskrivning av epostadresser anbefales det at epostadressa skrives inn to ganger (=verifisering) slik det gjøres mange andre steder. Laksefiskere under 18 år (aldersgrensa for fiskeravgiften) er per i dag ikke inkludert i de offisielle beregningen over antall laksefiskere i Norge. Vi har heller ingen annen informasjon om denne gruppen.

4.4 Fiskevaner, redskapsbruk, innsats

Interessen for laksefiske blant respondentene er sterk og stabilt høy, men er som ventet klart lavere blant de som ikke har fisket i Norge etter 2012.

Fluefiske er dominerende redskap, men norske og danske fiskere utpreger seg med at de aller helst bruker variert redskap, inkludert flue. For de andre nasjonalitetene er fiskerne i praksis dominert av fiskere som kun fisker med flue. Det er vanskelig å vurdere endringer i redskapsbruk 2008 – 2014 fordi vår undersøkelse er mer representativ enn Tangeland et al.s (2010) undersøkelse. Generelt kan vi si at dagens aktive laksefiskerne er svært interesserte i sitt laksefiske, og at laksefiske som fritidsaktivitet har holdt seg viktig for dem fra 2007-2009 og fram til i dag. Dette til tross for at fiskernes innsats i form av antall fiskedager, og tilfredshet rapporteres om å ha gått noe ned i nevnte periode. For disse fiskerne sitter det langt inne å ikke fiske laks, og de vil strekke det langt for få fisket ettersom de er svært involverte i sin hobby (jmfør Stebbins (1992) «serious leisure»-konsept eller Bryan's (1977) spesialiserings-konsept).

4.5 Områdebruk

Områdebruken synes i hovedsak å være relativt stabil mellom årene, dog med visse endringer som vi kommenterer nærmere lengre ned. De store elvene til Trondheimsfjorden er det

viktigste fiskeområdet, fulgt av store elver i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det er klare, til dels forventede forskjeller i områdebruk avhengig av bosted og nasjonalitet. Nordmenn fisker oftest nær der de bor, bortsett fra bosatte i Osloregionen der folk oftest fisker i Trøndelag. Utlendingene fisker oftest i Trøndelagselvene, bortsett fra finner som fisker klart mest i Finnmark, og tyskere som også fisker mye på Sørlandet. Om vi sammenholder oppgitt områdebruk for ulike perioder i denne undersøkelsen, og våre resultater med Tangeland et al. (2010), finner vi med forbehold grunnlag for følgende endringer har skjedd med andelen av fiskere i hvert område:

- Mye av norsk laksefiske konsentrerer seg om et 15-talls elver.
- Færre (lavere andel) fisker i Trondheimsfjordelvene enn i 2008, likevel er området fortsatt det klart mest brukte.
- En høyere andel fisker i de store elvene på Vestlandet – noe som kan forklares med et bedret fiske særlig i årene 2011 – 2013 og åpningen av Lærdalselva for laksefiske fra 2013.
- Noen flere av fiskerne i Trøndelag har flyttet fisket sitt til Namdalen, noe som kan forklares med et relativt sett bedre fiske i 2013-2014 der enn i Trondheimsfjordelvene
- Trondheimsfjordelvene er likevel klart viktigst for særlig svenske, men også danske fiskere.
- Finnmarkselver som Alta, Tana, Lakselv er særlig viktig for finske og britiske fiskere, samt de som er bosatt i Nord-Norge.
- Mandalselva er viktig for tyske fiskere, det samme gjelder for danske fiskere som også er ivrige besøkende i Bjerkreimsvassdraget.
-

Endringer i områdebruk 2007 – 2014 synes altså dels å kunne forklares med kvalitet (fangst) i fisket, samt viktige stengninger/åpninger/reguleringsendringer i perioden, særlig økningen på Vestlandet og nedgangen i Trondheimsregionen. Det er ingen omfattende svikt i deltagelsen i mye brukte elver, likevel er det en mobilitet blant fiskerne, med enda større vekt enn før på større/velkjente elver. Bruken av mindre vassdrag ser ut til å ha minket over tid.

4.6 Gjenutsetting og fangst– holdninger og praksis

Fiskerne rapporterer om utstrakt gjenutsetting, både frivillig og som følge av reguleringer/fiskeregler. Omfanget har vokst betydelig fra 2008, også om vi hensyntar ulike utvalg og forskjeller, som at vår undersøkelse omfatter flere eldre fiskere enn Tangeland et al. (2010). Det er imidlertid ulikheter i omfang av gjenutsetting avhengig av nasjonalitet. Økningen er i tråd med andre indikatorer, for eksempel SSBs fangststatistikk eller laksebørser for flere elver. Selv om det er variasjon på hvordan fiskerne, og spesielt de norske, ser på gjenutsetting, så finner vi at holdningene til gjenutsetting i stor grad er «positive» og mer så blant utlendinger enn nordmenn. Disse resultatene bekrefter funn fra elvespesifikke studier i Norge (Stensland et al., 2013). Nordiske laksefiskere kan synes å ikke lengre være så matauk-orienterte som tidligere antatt (Aas, Thailing, & Ditton, 2002), og vi tolker dette som at det er mulig at de har gått gjennom en endringsprosess og nå i større grad har nærmet seg de samme holdningene til gjenutsetting som laksefiskere i andre land.

Når det gjelder fangsttall og antall så må man være oppmerksom på at fiskernes egenrapportering i ettertid av fiskesesonger - som i denne undersøkelsen – gir unøyaktige, og oftest for høye tall ettersom fiskerne runder av og ofte overvurderer egen fangst.

4.7 Syn på fiskeregler og kvalitet på fiskeopplevelsene

Fiskerne er gjennomgående fornøyd med fiskeopplevelsene sine. Tilfredsheten går imidlertid ned i perioden 2007 – 2014, unntatt for finnene som er like fornøyde i hele perioden. Det er også forskjeller mellom nasjonalitet, der tyskerne er mindre fornøyde enn de andre. Ulikhetene kan forklares med områdeforskjeller. Finnene fisker mye i Finnmark som i mange elver har hatt et meget godt fiske i perioden, om en ser bort fra Tana. Kanskje er det også slik at fordi finnene er yngre så har de ikke like mye erfaring. Dermed har de heller ikke den samme forventningen eller krav til hva enn god fiskesesong skal være sammenlignet med de eldre som i større grad opplevde de gode 70- og 80-årene med mer laks. Tyskerne fisker mye i Trondheimselvene og på Sørlandet og begge regioner har hatt svake sesonger de siste årene.

4.8 Faktorer som påvirker deltagelsen i laksefisket

Det er noe usikkerhet om hvor godt undersøkelsen vår er egnet til å beskrive representative kjennetegn ved de som har sluttet (midlertidig) å fiske laks i Norge. Det vi kan si er at hovedinntrykket fra 2012-undersøkelsen sammenlignet med hovedundersøkelsen, er at frafallet de to siste årene i størst grad skjer blant de som er yngre, middels (eller mindre) interesserte og blant de som fisker i nærmiljøet og i mindre elver. Disse 2012-fiskerne fisket sjeldnere, hadde mindre erfaring, var mindre fornøyde og fikk også færre fisk per sesong enn de som er aktive nå (=hovedundersøkelsen). Man kan litt forenklet si at det har skjedd en avskaling fra bunnen i norsk laksefiske der de som fisker laks litt tilfeldig og ikke har det som en så viktig fritidsaktivitet faller ut, mens den harde kjerne av dedikerte laksefiskere består.

Hva som påvirker folks deltagelse i laksefiske i vår studie er en miks av hva vi kan kalle (i) personlige (intrapersonlig), (ii) sosiale (interpersonlig) og (iii) strukturelle faktorer (Crawford & Godbey, 1987). Faktorene kan begrense (være «hindre») eller øke («fremmere») (Kuehn et al., 2013; Raymore, 2002) deltagelsen i laksefisket, og kan virke forskjellig mellom ulike land eller grupper fiskere. For eksempel bekrefter undersøkelsen at reiseavstand/reisekostnader i ulik grad fungerer som hindre, avhengig av avstand fra bosted til den regionen i Norge en fisker i. Økt bruk av gjenutsetting i norske elver er en enkeltvariabel som for norske laksefiskere i gjennomsnitt er oppgitt å være et svakt hinder for deltagelse, men ser man på variasjonen i undersøkelsen så viser det seg at det er slik at gjenutsetningsframveksten både begrenser og fremmer deltagelse blant nordmenn. For briter og «andre land» fremmet gjenutsetting generelt deltagelsen. I våre undersøkelser ser vi at det i sum er ingen enkeltvariabler eller faktorer (gruppe variabler) som anses som veldige viktige for å hindre eller fremme deltagelse. Det som likevel påvirker deltagelsen mest er ulike former for strukturelle faktorer, der -som i andre fiske eller friluftslivsstudier (Aas, 1995; Kuehn et al., 2013; Walker & Virden, 2005) - tidsmangel, familie- og jobbforpliktelser, samt reisetid & kostnader er de viktigste begrensende faktorer. Noe dårligere fiske, noe mer kronglete regelverk med kvoter og gjenutsetting, vurderinger av kost/nytte holdt opp mot andre, ikke-ressursrelaterte hindre og alternative aktiviteter til laksefiske i Norge bidrar i sum også til at norsk laksefiske velges bort av en del. Viktige fullgode alternativer til laksefiske i Norge er for nordmenn andre former for fiske, særlig ørretfiske, samt jakt og friluftsliv. For utlendinger er det spesielt fiske etter laks i andre land enn Norge.

Det er viktig og positivt sett fra et friluftsliv- og reiselivsperspektiv, at mange av de som ikke har fisket siden 2012 uttrykker klar interesse og konkrete planer om å fiske laks i Norge igjen. Det betyr at de i mellomtiden «shopper» andre aktiviteter og gjøremål som gir dem samme eller større utbytte/nytte per i dag. Dersom det skjer endringer faktorene nevnt over,

eksempelvis i familiesituasjon (barn blir eldre/flytter ut) eller at fisket bedres så vil det medføre til at en del passive fiskere starter opp laksefisket igjen. Fra et forvaltningsståsted er det likevel vanskelig å peke på konkrete, effektive enkelttiltak som kan bidra til å øke aktiviteten til disse fiskerne som nå har tatt seg «pause». I sum så er en kombinasjon av bedre/mer tilgjengelig fiske, delvis billigere fiske og for utlendinger bedre informasjon om laksefiske i Norge de tiltak som vil ha størst effekt av dem vi har undersøkt.

Hva som skal til for at de som aldri har fisket laks til å starte med laksefiske har vi ikke studert i denne undersøkelsen, men av det vi vet så driver laksefiskerne også med annet fiske slik at det er noe overlapp her. Det er dermed viktig å ha en stor base generelle fiskere å kunne ta av. Imidlertid har andelen nordmenn (over 16 år) som sier de har vært på fisketur sunket fra 59% til 43% per år i tidsrommet 1997-2014 (SSB, 2014). Deri ligger en utfordring for rettighetshavere, turismeaktører, offentlig forvaltning, utstyersbransjen og sportsfiskerinteressene.

5. Referanser

- Aas, Ø. (1995). Constraints on Sportfishing and Effect of Management Actions to Increase Participation Rates in Fishing. *North American Journal of Fisheries Management*, 15(3), 631-638.
- Aas, Ø. (1997). Characteristics of freshwater anglers fishing without the compulsory national fishing licence in Norway. *Fisheries Management and Ecology*, 4(1), 77-79. doi: 10.1046/j.1365-2400.1997.00099.x
- Aas, Ø., Thailing, C. E., & Ditton, R. B. (2002). Controversy over catch-and-release recreational fishing in Europe. In T. J. Pitcher & C. E. Hollingworth (Eds.), *Recreational Fisheries: Ecological, Economic and Social Evaluation* (pp. 96-106). Oxford: Blackwell Science.
- Anon. (2014). Status for norske laksebestander i 2014 *Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 6* (pp. 225).
- Beardmore, B., Haider, W., Hunt, L. M., & Arlinghaus, R. (2011). The Importance of Trip Context for Determining Primary Angler Motivations: Are More Specialized Anglers More Catch-Oriented than Previously Believed? *North American Journal of Fisheries Management*, 31(5), 861-879. doi: 10.1080/02755947.2011.629855
- Bryan, H. (1977). Leisure value systems and recreational specialization: The case of trout fishermen. *Journal of Leisure Research*, 9, 174-187.
- Crawford, D. W., & Godbey, G. (1987). Reconceptualizing barriers to family leisure. *Leisure Sciences*, 9(2), 119-127. doi: 10.1080/01490408709512151
- DVF. (1983). *Befolkningens adgang til fiske i Norge*. Trondheim: Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. London: SAGE Publications Ltd.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (2010). *Predicting and changing behavior. The reasoned action approach*. New York: Psychology Press.
- Fiske, P., & Aas, Ø. (2001). Laksefiskeboka. Om sammenhenger mellom beskatning, fiske og verdiskaping ved elvefiske etter laks, sjøaure og sjørøye. *NINA Temahefte 20*.
- Fiske, P., Baardsen, S., Stensland, S., Hvidsten, N. A., & Aas, Ø. (2012). Sluttrapport og evaluering av oppleieordningen i Trondheimsfjorden. (Korrigert versjon av NINA Rapport 546) *NINA Rapport(546)*, 1-70.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis (6th ed.)*. New Jersey: Prentice Hall.
- Hindar, K., Diserud, O., Fiske, P., Forseth, T., Jensen, A. J., Ugedal, O., . . . Sættem, L. (2007). *Gytebestandsmål for laksebestander i Norge*. NINA Rapport 226: 1-78.
- Kuehn, D., Luzadis, V., & Brincka, M. (2013). An Analysis of the Factors Influencing Fishing Participation by Resident Anglers. *Human Dimensions of Wildlife*, 18(5), 322-339. doi: 10.1080/10871209.2013.820370
- Manning, R. E. (2011). *Studies in Outdoor Recreation. Search and Research for Satisfaction (Third edition)*. Corvallis, OR: Oregon State University Press.
- Miljøverndepartementet. (2001a). *Stortingsmelding 24 (2000-2001). Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand*. Oslo: Miljøverndepartementet.
- Miljøverndepartementet. (2001b). *Stortingsmelding nr 39 (2001 – 2002). Friluftsliv : ein veg til høgare livskvalitet*. Oslo: Miljøverndepartementet.
- Næstad, H. (1973). *Loven om laksefiske og innlandsfiske av 6. mars 1964 med kommentarer av Henry Næstad*. Oslo: Grødahl & søns forlag.
- Qvenild, T., & Skurdal, J. (1987). Innlandsfisket av større betydning enn laksefisket. *Jakt & Fiske(1/2)*, 8-11.
- Raymore, L. A. (2002). Facilitators to Leisure. *Journal of Leisure Research*, 34(1), 37-51.

- Shelby, B., & Vaske, J. J. (1991). Resource and activity substitutes for recreational salmon fishing in New Zealand. *Leisure Sciences*, 13(1), 21-32. doi: 10.1080/01490409109513122
- Skullerud, E., & Stensland, S. (2013). Laksefiskere og motivasjon for å fiske i Lakselva, Finnmark. *Tidsskriftet utmark*(1).
- SSB. (2014). Idrett og friluftsliv, levekårsundersøkelsen, 2014. Retrieved 04.05.2014, 2015, from <http://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/fritid/hvert-3-aar/2014-12-18>
- Stebbins, R. A. (1992). *Amateurs, professionals and serious leisure*. Montreal, QC: McGill-Queen's University Press. .
- Stensland, S. (2011). *Angling Tourism and Landowner Based Management of Atlantic Salmon Stocks in the Trondheim Fjord Region of Norway*. (PhD), Norwegian University of Life Sciences, Ås, Norway. Retrieved from <http://statisk.umb.no/ina/forskning/drgrader/2011-Stensland.pdf>
- Stensland, S., Aas, Ø., & Mehmetoglu, M. (2013). The influence of norms and consequences on voluntary catch & release angling behavior. *Human Dimensions of Wildlife*, 18, 1-13. doi: 10.1080/10871209.2013.811617
- Tangeland, T., Andersen, O., Aas, Ø., & Fiske, P. (2010). Elvefiske etter anadrome laksefisk i Norge sesongen 2008. Fiskevaner, fangst, innsats og holdninger til fangstreguleringer, herunder fiskernes syn på reguleringene for sesongen 2008 *NINA Rapport*, 545. Lillehammer: Norsk institutt for naturforskning (NINA).
- Vorkinn, M., Aas, Ø., & Kleiven, J. (1997). Friluftslivutøvelse blant den voksne befolkningen. Utviklingstrekk og status i 1996 *ØF-Rapport 07/1997*. Lillehammer: Østlandsforskning.
- Walker, G. J., & Virden, R. J. (2005). Constraints on outdoor recreation. In E. L. Jackson (Ed.), *Constraints to Leisure* (pp. 201-219). State College, Pennsylvania: Venture Publishing.
- White, D. D. (2008). A Structural Model of Leisure Constraints Negotiation in Outdoor Recreation. *Leisure Sciences*, 30(4), 342-359. doi: 10.1080/01490400802165131
- Williams, D. R., & Vaske, J. J. (2003). The Measurement of Place Attachment: Validity and Generalizability of a Psychometric Approach. *Forest Science*, 49(6), 830-840.

VEDLEGG 1. UTFYLLENDE OM FISKEAVGIFTEN

V1.1 Historikk

Fiskeravgiften (tidligere kalt fisketrygdavgiften) ble innført med lov om laks- og innlandsfisk fra 1964 (§22). Bakgrunnen for innføringen av fiskeravgiften var ønsket om øremerkede midler til lakse- og innlandsfiskeforvaltningen. Avgiften ble ikke begrenset til noen spesiell gruppe fiskere, den ble kalt fisketrygd og ble av stortingskomiteen oppfattet som en «forsikringspremie som vil bidra til å realisere hensiktsmessige tiltak til forebygging av nedgang i fisket, og på den annen side som en investeringsavgift med henblikk på økning av fiskeutbyttet» (Næstad, 1973).

Fiskeravgiften var fra starten en avgift som alle over 16 år, bortsett fra reindriftssamer, skulle betale hvis de skulle fiske etter laks, sjørret eller innlandsfisk, både i ferskvann og i sjøen. Fisketrygden gikk til et fiskefond til fremme av lakse- og innlandsfiske under administrasjon av Miljøverndepartementet (fra 1972). For fiske i ferskvann var det i tillegg nødvendig med fisketillatelse fra rettighetshaver/grunneier, normalt ved å kjøpe fiskekort for det aktuelle området.

Avgiften ble innført i en periode hvor fisket i stor grad hadde et nærings- og nytteperspektiv og da forvaltningen var underlagt Landbruksdepartementet. Det ble drevet med omfattende fiskestell både når det gjaldt laks og innlandsfisk. Da Miljøverndepartementet overtok forvaltningsansvaret og vi fikk mer kunnskap om bestandsstrukturen hos laksefisk, skjedde det over tid en endring i målsettingene, og fokus ble i større grad å ta vare på de naturlige bestandene og ikke gjøre tiltak som forstyrret den naturlige balansen. Avgiften, og kanskje i enda større grad disponeringen av den, har opp gjennom årene skapt diskusjon. Fordelingen av midlene på forskning i regi av sentrale institusjoner versus praktiske tiltak lokalt har vært ett tema, fordeling på anadrome laksefisk og innlandsfisk et annet (Qvenild & Skurdal, 1987). Også kunnskap om at mange som skulle ha løst avgiften, men som ikke gjorde det, har vært en annen utfordring (Aas, 1997). Dette skapte diskusjon både om avgiftens legitimitet og om hva som kunne gjøres for å rette på forholdet.

Over tid har det derfor skjedd flere endringer i fiskeravgiften. Den skiftet navn fra fisketrygdavgift til fiskeravgift i 1992. Dette skjedde i forbindelse med innføring av ny lov om laksefisk og innlandsfisk av 15. mai 1992. Videre ble fiskeåret endret fra å følge kalenderåret til å gjelde fra 1. april til og med 30. mars i forskriften av 1993 (FOR 1993-06-15 nr 532: Forskrift om fiskeravgift). Det ble også innført ordninger for innlandsfisk hvor det var mulig å betale fiskeravgift for en uke og for ektefelle og samboere med barn i alderen 16-20 år for et år eller en uke (s.k. familiekort). Årsaken var at en ikke ønsket at avgiften skulle bli et vesentlig hinder. Det ble også innført en dispensasjonsordning hvor kommunene kunne gi dispensasjon fra kravet om å betale fiskeravgift til skoler eller institusjoner som har fiske som en del av undervisning, behandling eller aktivitetstilbud. I tillegg ble det lagt til rette for å forenkle innbetalingen.

En viktig målsetning med fiskeforvaltningen de siste tiårene har vært å stimulere allmennheten til deltakelse i fritidsfiske. Miljøverndepartementet (2001a) uttalte i Stortingsmelding 24 (2000-2001): "Det er videre behov for å gå kritisk igjennom de ordninger og bestemmelser som bidrar til å skape barrierer for jakt og fritidsfiske, slik som kvaliteten på tilbudene og informasjon om mulighetene, virkningene av avgiftene for jakt og fritidsfiske, fiskeravgift og aldersgrenser for kort. Siktemålet må være å stimulere til økt høsting av naturens overskudd."

I Stortingsmelding om friluftsliv fra 2001 foreslår regjeringen å «gjere sportsfiske etter innlandsfisk lettare tilgjengeleg og rimelegare ved å fjerne fiskeravgifta» (Miljøverndepartementet, 2001b). Hovedbegrunnelsen for fjerning av fiskeravgiften for innlandsfisk var et ønske om å redusere terskelen for deltakelse i fisket. Fiskeravgiften ble opphevet fra 1. januar 2002 for fiske etter innlandsfisk og kreps, mens ordningen med fiskeravgift for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye (alt fiske på lakseførende strekning) i ferskvann og for de som fisker med faststående redskap i sjøen er videreført. Det vil si at personer over 16 år som fisker etter laks, sjørørret og sjørøye i elv, eller etter innlandsfisk i vassdragsstrekninger der disse tre artene kan forekomme, plikter å løse fiskeravgiften. Vassdrag regnes vanligvis som lakseførende fram til en foss som laksen ikke klarer å passere, eller til grense fastsatt av fylkesmannen. Fra 1. januar 2013 ble aldersgrensen for å betale fiskeravgiften for fiske etter anadrom laksefisk økt fra 16 år til 18 år.⁴

For fiske etter laks, sjørørret og sjørøye i sjøen skal det betales avgift ved bruk av faststående redskap (lakseverp (sitjenot), kilenot og krokgarn). En høyere avgift enn for stangfiske ble innført i 2005, sammen med muligheten for å løse familieavgift for fiske i vassdrag. Avgiften for fiske med stang i sjøen ble fjernet når lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. trådte i kraft 15. mai 1992. Også de relativt få personer som fisker med faststående redskap i elv (Tana, Neiden, Numedalslågen) skal betale avgiften. Prisene for avgifta vises i tabell V1.1.

Tabell V1.1. Pris årsavgiftene for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye i 2015.

Årsavgift enkeltperson for fiske i vassdrag	kr 247
Årsavgift familie for fiske i vassdrag (ektepar/samboere med eventuelle barn mellom 18 og 20 år eller enslige med barn i samme aldersgruppe).	kr 394
Fiske med faststående redskap i sjøen med sesongstart før 1. juli	kr 616
Fiske med faststående redskap i sjøen med sesongstart etter 1. juli	kr 374

Fiskeravgiften går inn i Statens fiskefond, som brukes til tiltak for å bevare bestandene og tilrettelegge for fiske. Miljødirektoratet administrerer dette fondet som har et eget samråd der også brukergruppene er representert (Norske lakseelver, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Fylkesmannen, Kommunenes Sentralforbund, Noregs grunneigar- og sjølaksefiskarlag). Fiskefondets inntekter brukes nå kun til tiltak knyttet til bærekraftig bruk av bestander av laks, sjørørret og sjørøye. I 2013 utgjorde Statens fiskefond 15,04 millioner kroner, mens det i 2014 var på 14,41 millioner kroner. En stor del av fiskefondet blir overført til Fylkesmennene til fordeling til søknader om tilskudd til lokale fiskeformål.

V1.2 Antall innbetalinger av fiskeravgiften

Antall innbetalinger av fiskeravgiften for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye i elv har vært svakt avtagende over tid, fra omlag 80.000 i 2002 til et foreløpig bunnivå på 55.000 i 2014

⁴ Ser man på aldersfordelingen av fiskere i kontaktregisteret for 2012 så er tallene veldig lave for de under 18 år, med 10 personer av drøye 48.000. For aldersgruppa 18-20 år var det 331 personer i kontaktregisteret. Det er derfor ingen grunn til å tro at hevingen av aldersgrensa for fiskeravgiften har medført betydelig nedgang i antall innbetalinger. En del i aldersgruppen er trolig også representert i familieavgiften.

(Figur 1.1). I samme periode har antallet sportsfiskere disse innbetalingen omfatter (se lengre nede i avsnittet) gått fra knappe 78.000 i 2002 via en topp på 81.000 i 2006/2007 til et bunnivå på 64.000 personer (53 881 innbetalinger) i 2014 (tabell V1.2). Det er altså en forskjell mellom antall innbetalinger og antall sportsfiskere (figur 1) fordi man kan løse en felles familieavgift for flere personer. I betalingsløsningen som trådte i kraft i 2012, kan man hente ut statistikk på hvor mange i avgiftspliktig alder det er registrert per familieavgift. Når det gjelder tallene til og med 2011, er det for antall familieavgifter multiplisert med faktoren fra 2012 ($\approx 2,49$), mens faktoren i 2013 var $\approx 2,46$, og i 2014 var $\approx 2,51$. Det er viktig å merke seg at antallet fiskere det opereres med bare inkluderer de som er i avgiftspliktig alder. Aldersgruppen under 18 år (tidligere 16 år) vet vi derfor generelt lite om fordi de ikke registreres noe sted, og heller ikke har vært omfattet av tidligere undersøkelser i særlig grad. Fra og med sesongen 2005 ble sjølaksefiskerne skilt ut som egen kategori (se tabell V1.2), og sjølaksefiskerne er ikke tatt med i figur 1.1 som kun viser de som løste avgift for fiske i elv.

V1.3 Betalingsmåte og distribusjon

Måtene man kan betale fiskeravgiften på har endret seg over tid. Tabell V1.3 viser antall betalinger per betalingsmåte over tid.

Før 2005: Betaling direkte inn på konto for Statens fiskefond ble gjort via skranke i bank/posten, giro eller nettbank, oftest ved bruk av ferdig trykte fiskeravgiftsblanketter på Posten. Ingen informasjon om de som løste avgiften ble registrert elektronisk.

2005 - 2012: Betalingsløsning på Internett driftet av nettstedet «Inatur.no» etableres. Det var fortsatt mulig å betale direkte inn til konto for Statens fiskefond via post eller egen (nett)bank. I 2010 ble det slutt på å legge ut ferdig trykte fiskeravgiftsblanketter på Posten. Inatur sendte e-postlister til Direktoratet slik at de årlig kunne sende en påminnelse til de som hadde betalt året før.

2009-2011: I denne perioden var det i tillegg til nettbetaling som beskrevet over og betaling direkte til konto mulighet for å betale via SMS. Teletopia driftet denne løsningen, og den var kun tilgjengelig for enkeltavgift og for norske telefonnummer. Det var forholdsvis dyrt å benytte seg av denne løsningen for brukeren. Kun 1 % av innbetalingene kom fra SMS i 2009, og 2 % i 2010 og 2011.

Fra og med 2012: Miljødirektoratets egen betalingsløsning for fiskeravgiften på internett ble satt i drift. Avgiften kan også betales per giro i nettbank eller over skranke i post/bank og benyttes av ca. 15-20 % per år i denne perioden. I perioden januar-mars 2012 hadde Miljødirektoratet en avtale med Inatur om at de driftet den gamle betalingsløsningen frem til egen betalingsløsning var ferdig utviklet og klar til å bli satt i drift. Miljødirektoratet inngikk avtale med Inatur om eksponering av den nye betalingsløsningen på forsiden av deres nettside samt nyhetsbrev i perioden fra april til september 2012. De som prøvde å gå inn på betalingsløsningen til Inatur ble henvist videre til den nye løsningen. I 2014 er det sendt ut to påminnelser (2. april og 2. juli 2014) på e-post om betaling av fiskeravgiften via betalingstjenesten på Internett (tidligere år ble det sendt ut en påminnelse rett før sesongstart). Påminnelsen som ble sendt ut den 2. juli hadde lenke til en «gladsak» om fiskeravgiften som var publisert på Miljødirektoratets nettsider, og som lå på forsiden av miljødirektoratet.no gjennom hele sommeren. Det blir nå registrert avgiftstype, fornavn, etternavn, postnummer, poststed, land, fødselsdato, e-postadresse og om de har krysset av for at de kan kontaktes i forbindelse med forskningsprosjekter. Fiskeravgiften justeres hvert 2. år og følger konsumprisindeksen. Avgiften ble sist justert i 2015.

Tabell V1.2. Oversikt over antall innbetalinger til fiskeravgiftsfondet, og beregnet antall fiskere per år. Kilde: Miljødirektoratet.

Avgiftstype	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Enkeltperson				65200	62383	61202	57200	56360	51550	52733	53209	50083	46587
Familie				5900	7475	8009	8300	8788	7630	7967	9524	6788	7294
Sjø, før 1. juli				796	1060	1282	900	878	650	683	565	546	539
Sjø, etter 1. juli				511	656	618	600	708	500	460	354	327	367
Totalt	79160	78410	76000	72407	71574	71111	67000	66734	60330	61843	63652	57744	54787
Totalantall fiskere	79160	78410	76000	81175	82683	83014	79335	79794	71669	73683	77806	67670	65818
Antall innbetalinger elvefiskere				71 100	69 858	69 211	65 500	65 148	59 180	60 700	62 733	56 871	53 881
Antall uten sjølakse-fiskerne				79868	80967	81114	77835	78208	70519	72540	76887	66797	64912
Faktor familiemedlemmer				2,486	2,486	2,486	2,486	2,486	2,486	2,486	2,486	2,462	2,512

Tabell V1.3. Antall innbetalinger til fiskefondet fordelt på betalingsmåte 2006-2014. Kilde: Miljødirektoratet.

Betalingsmåte	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(i) Inatur netthandel og mobilportal	13 279	18 330	23 227	28 780	37 648	46 400	2 289		
(ii)dirnat.no/ miljodirektoratet.no							48 728	46 958	47 420
(iii) SMS				379	998	1 011			
(iv) Bank/post, giro, nettbank	58 295	52 781	43 729	37 575	21 744	14 432	12 635	10 786	7 348
(v)Totalt	71 574	71 111	66 956	66 734	60 390	61 843	63 652	57 744	54 768
(i+ii+(v)) Andel som har registrert epostadresse	18,6 %	25,8 %	34,9 %	43,1 %	62,3 %	75,0 %	80,1 %	81,3 %	86,6 %

V1.4 Informasjon om og betalingssted for fiskeravgiften

Direktoratets nettside om fiskeravgiften finnes på norsk og engelsk. Adressen er <http://fiskeravgift.miljodirektoratet.no/> og er noe vanskelig å finne fram til utenom fiskesesongen (i sesong ligger den på framsida til MD). Det finnes informasjon om hvem som skal betale, hvor mye, og hva pengene fra fondet går til. Utover det er det sparsomt med informasjon om hva midlene konkret går til.

For de som bruker MDs betalingsløsning på nett er det obligatorisk å oppgi navn, poststed/postnr, land (alternativene: Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island, Tyskland, Nederland, Storbritannia, Annet), fødselsdato, og epostadresse. Adresse og telefonnummer er frivillig. Dersom man ikke ønsker å bli kontaktet i forskningsøyemed (jf. spørreundersøkelser) må man aktivt velge bort dette med avkryssing.

Visitnorway.com som er Norges offisielle turistnettsted har egen informasjonsnettside om laksefiske i Norge på flere språk. Eksempelvis engelsk <http://www.visitnorway.com/uk/what-to-do/active-holiday/fishing-in-norway/salmon-rivers/> Fiskereglene med videre link til betalingsinformasjon (beløp oppgitt for 2013, 18-årsregelen ikke oppdatert) hos MD finnes. Visitnorway.com spesifiserer ikke eksplisitt at fiskeravgiften gjelder kun ferskvannsfiske etter laks, sjøørret og sjørøye. <http://www.visitnorway.com/uk/what-to-do/active-holiday/fishing-in-norway/sport-fishing-rules-and-regulations-freshwater-fishing-/> Den norskspråklige informasjonen på visitnorway.com er mangelfull.

VEDLEGG 2. DOKUMENTASJON AV METODE

V2.1 Om antall personer i fiskeravgiftsregisteret (populasjonen)

Vi fikk tilgang til data om personene som var registrert i statens fiskefond (heretter omtalt som laksefiskeregisteret) i perioden fra 2012-2014. Vi fikk tilgang til følgende opplysninger: Navn, fødselsår, fylke, kommune, land, om de kunne kontaktes i forbindelse med undersøkelser (egen avkryssing med ja-nei), telefonnummer (frivillig å oppgi), epostadresse og status om hvilke sesonger de hadde betalt i perioden 2012-2014. Siden det ikke er noen unik id-nøkkel på personer (f.eks. fødselsdato og personnummer) - kun fødselsår som registreres- sjekket vi for dobbeltregistreringer av navn. Vi fant 1753 personer som var registrert flere ganger i registeret. Vi korrigererte derfor disse, slik at vi fikk registrert hvilke år vedkommende hadde løst avgiften. I noen tilfeller var det også personer som hadde løst flere avgifter i samme navn, men med forskjellige fødselsår, som vi antok var ulike. Vi la da til et siffer bak vedkommende person sitt navn. Vi kontrollerte de som ikke hadde oppgitt nasjonalitet, ved å se på landsbenevnelsen i epostadressene, i de tilfeller hvor disse kunne identifiseres (dette er eksempelvis ikke utført for epostadresser som ender på .com). Etter å ha fjernet alle åpenbare dobbeltregistreringer av navn, satt vi igjen med 88980 personer i registeret. Deretter fjernet vi ytterligere 14 386 dobbeltregistreringer av epostadresser i registeret. Så tok vi bort sjølaksefiskere fra registeret for 2014-sesongen (n=497). Vi hadde ikke informasjon om hvilken type avgift som var løst for 2012- og 2013-sesongene, slik at noen sjølaksefiskere er mest sannsynlig med i utvalget vårt. Vi satt da igjen med 74 097 unike respondenter i «bruttoregisteret». Videre tok vi bort de som i 2013 eller 2014 hadde reservert seg mot å bli kontaktet (n=13 311) («Reservasjonsregisteret»). Vårt endelige «kontaktregister» besto da av 60 984 unike personer som ifølge fiskeravgiftsregisteret hadde fisket ett eller flere av årene 2012-2014⁵, og som ikke hadde reservert seg mot å bli kontaktet for en slik spørreundersøkelse. Fordelingen på antall fiskere/innbetalinger som var registrert for årene 2012-2014 fremgår av tabell V2.1.

Tabell V2.1. Antall fiskere i «kontaktregisteret» per år, fordelt over årene 2012-2014.

År	Antall
2012	48411
2013	46615
2014	46276
Sum unike personer i kontaktregisteret	60984

⁵ Svarene vi fikk i spørreundersøkelsene viser at fiskeravgiftsregisteret ikke egner seg til å følge enkeltpersoners årlige fiske over tid. Eksempelvis var det i «2012-undersøkelsen» (de som i følge fiskeravgiftsregisteret ikke hadde fisket etter 2012) hele 55 % som oppgav at de hadde fisket i 2013 eller 2014. Ikke-svarundersøkelsen viste samme mønster. Se mer om dette i resultatene.

V2.2 Uttrekk fra kontaktregisteret

Vi trakk to utvalg fra kontaktregisteret.

V2.2.1 Utvalg 1 -2012-undersøkelsen (av de som kun var registrert i 2012):

Vi filtrerte ut de norske fiskerne som kun var registrert i 2012, og ikke hadde løst avgiften de påfølgende årene (n=13 140). Vi trakk et tilfeldig utvalg av fiskere med omtrent halvparten av de som var representerte fra hvert land. Utvalget speiler dermed landsfordelingen i kontaktregisteret. Det ga oss 6500 norske respondenter, samt 1315 respondenter fra andre land. De som ble trukket for denne undersøkelsen ble samtidig fjernet fra hovedundersøkelsen for å unngå at samme person ble trukket ut til begge undersøkelsene. Formålet med denne undersøkelsen var å studere årsakene til at vedkommende ikke hadde fisket etter 2012. Fordelingen av respondenter i henholdsvis kontaktregister og trukket utvalg er vist i tabell V2.4

V2.2.2 Utvalg 2 Hovedundersøkelsen

Hovedundersøkelsen omhandler alle som ble registrert i kontaktregisteret, dvs. betalt avgifta minst ett av årene 2012, 2013 eller 2014. Hovedutvalget bestod av 10 000 nordmenn⁶ og 5517 utenlandske respondenter som alle ble tilfeldig uttrukket, i alt 15517 respondenter. I hovedundersøkelsen trakk vi ut 1000 personer hver fra Sverige, Finland og Danmark (Tabell V2.5) og fra de med ukjent nasjonalitet. Vi inkluderte samtlige respondenter fra land med mindre enn 1000 registrerte fiskere. Nordmenn er dermed underrepresentert i utvalget vårt sammenlignet med landsfordelingen i kontaktregisteret. Vi har vektet data for å rette opp denne skjevfordelingen i spørsmål der en «gjennomsnitt av alle» er av interesse.

V2.3 Datainnsamling

V2.3.1 Spørreskjema og distribusjon

Spørreskjemaet er basert på Dillman, Smyth, & Christians (2009: 65-150) anbefalinger om utforming og konstruksjon. Undersøkelsen ble laget i programvaren Questback (QB) og sendt ut per e-post via QB. Undersøkelsen ble sendt ut etter oppsett som vist i Tabell V2.2. Ved utsending av spørreskjema fulgte et informasjonsskriv om undersøkelsens formål.

Før utsending av undersøkelsen ble det sendt ut en forhånds-e-post med kort informasjon om undersøkelsen. Denne ble sendt ut som ordinær e-post via Outlook. En tillegghensikt med forhånds-e-posten var å kunne luke ut ugyldige e-postadresser gjennom automatiske tilbakemeldinger fra mailsystemene.

For å forsikre at flest mulig besvarte spørreskjema ble det etter anbefalinger fra Dillmann et al. (2009) og Vaske (2008) gjennomført 4 påminnelser per e-post (via QB) med 5-12 dagers mellomrom i ukene etter utsending. Påminnelsene ble lagt til ulike ukedager og tidspunkter på dagene for å øke sjansen for at de ble lest og at mottaker hadde tid til å svare på undersøkelsen.

⁶ Vi trakk 10 000 norske fiskere, men korrigererte for gruppen som kun hadde fisket i 2012, fordi vi allerede hadde fjernet 6500 respondenter herfra (brukt i utvalg 1). For å unngå underrepresentasjon av de gjenværende norske respondentene som kun hadde fisket i 2012, justerte vi utvalgsstørrelsen etter følgende formel (kun 2012 utvalget= $13140/\text{antall norske i hovedutvalget}=51658$) som gir en andel på 25,44%. Vi trakk derfor ut 2 544 norske personer fra de norske fiskerne som kun hadde fisket i 2012 (n=6640) og deretter et tilfeldig utvalg på 7456 personer blant de øvrige respondentene ($2544+7456=10000$).

Det ble laget to spørreskjemaer:

1. Hovedundersøkelsen: Distribuert per e-post (via QB) direkte til hovedutvalget.
2. 2012-undersøkelsen: Distribuert per e-post (via QB) direkte til 2012-utvalget⁷.

Spørreskjemaene finnes i vedleggene 9 og 10 (samt på engelsk i vedlegg 11 og 12). Forhånds-e-post, invitasjon og påminnelser finnes i vedlegg 5.

Det ble opprettet 4 ulike e-postadresser i forbindelse med undersøkelsen; to for hovedundersøkelsen og to for 2012-undersøkelsen. Den ene e-postadressen i de to parene ble brukt som avsender for forhånds-e-post, hovedutsending og påminnelser. Den andre e-postadressen i hvert par ble kommunisert som tilbakemeldingsadresse for respondenter som ønsket å ta kontakt underveis i prosessen. Hensikten med to-delingen var å kunne skille automatiske feilmeldinger fra mailsystemer og tilbakemeldinger fra personer.

V2.3.2 Språk

Alt utsendt materiale (forhånds-e-poster, spørreskjemaer og påminnelser) ble for hver av undersøkelsene, produsert på 4 språk; norsk (NO), engelsk (UK), tysk (DE) og finsk (FI). Tyske og finske forskere med kunnskap om sportsfiske og forvaltning stod for oversettelsene av disse. Respondentene kunne selv velge språkversjon av spørreskjema. Se Tabell V2.2 for hvordan språkvariantene ble distribuert.

Tabell V2.2. Undersøkelsens språkalternativer

Land	Forhånds-e-post	Invitasjons-e-post	Påminnelser-e-post	Introduksjonstekst & spørreundersøkelse
Danmark, Norge og Sverige	Norsk og engelsk	Norsk og engelsk	Norsk og engelsk	
Finland	Finsk	Finsk	Finsk	Valgfritt for respondenten:
Tyskland	Tysk	Tysk	Tysk	Engelsk, norsk, tysk, finsk
Alle andre land, inkl. ukjent land	Engelsk, norsk, tysk og finsk	Engelsk, norsk, tysk og finsk	Engelsk, norsk, tysk og finsk	

V2.3.3 Utsendelse

Alle trinn i utsendingsopplegget for de to undersøkelsene ble gjort samtidig i perioden 16.12.2014 til 24.1.2015. Det ble sendt ut én forhånds-e-post som varsel/forberedelse (uten

⁷ 2012-undersøkelsen var rettet mot de som fisket siste gang i 2012, og inneholdt spørsmål om hva som var årsaker til at de siste gang fisket i 2012, og hvilke aktiviteter de hadde gjort (stedet for laksefiske) årene etter 2012. Derfor fikk de som krysset av for at de hadde fisket etter 2012, kun 3 spørsmål før de kom til enden av undersøkelsen. De ble imidlertid vist til en ny link med identiske spørsmål som i hovedundersøkelsen. Disse svarene (n=272) er ikke med i analysene i rapporten.

spørreskjemalink), én hovedutsending med link til spørreskjema og 4 påminnelser med link til spørreskjema, som vist i tabell Tabell V2.3. Avvik mellom antall oppføringer i de to utvalgene (se over) og antall utsendte forhånds-e-post og hovedutsendinger skyldes at enkelte respondenter var oppført dobbelt (dubletter⁸) eller hadde syntaksfeil i sin e-postadresse. Hoveddelen av disse ble luket ut før utsending av forhånds-e-post, mens andre ble luket ut før hovedutsending.

Tabell V2.3 Utsendingsforløp og hvor mange det er sendt til

	Forhånds- e-post	Hoved- utsending	Påminnelser			
			1	2	3	4
Dato	16.12.2014	20.12.2014	30.12.2014	07.01.2015	12.01.2015	24.01.2015
Hovedundersøkelse (n)	14898	14877	11752	9909	9118	8573
2012-undersøkelse (n)	7802	7785	7004	6314	6009	5809

Merknad: Antall utsendinger (n) minker etterhvert som folk svarer, og man får korrigert gyldige epostadresser i undersøkelsene.

Basert på tilbakemeldinger fra respondentene underveis i undersøkelsen ble det gjort ytterligere korrigeringer i utvalget. Det ble til slutt foretatt en manuell gjennomgang av automatiske feilmeldinger fra ulike mailsystemer etter utsendelse av forhånds-e-post. Etter siste påminnelse ble også noen respondenter slettet basert på tilbakemeldinger fra disse (tabell V2.4).

⁸ Det ble funnet ulike varianter av dubletter: Samme person registrert på samme land med ulik stavemåte eller ulik e-postadresse, samme person registrert på ulike land (f.eks. Ukjent land og UK) eller samme person registrert både i hovedutvalget og 2012-utvalget.

Tabell V2.4. Justeringer og korreksjoner i utvalg

Dato	Forhånds- e-post	Hoved- utsending	Påminnelser				Sluttkorreksjoner fra	
			1	2	3	4	Resp.	Mailsys ⁹ .
	16.12.14	20.12.14	30.12.14	07.01.15	12.01.15	24.01.15	Fram til 22.02.2015	
Hovedundersøkelsen:								
Dubletter	267	1	-	2	2	1	2	-
Ugyldig/ukjent e-postadresse	352	17 ¹⁰	3	15	2	7	4	734
Ikke fisket/Feil person	-	3	-	17	4	5	4	-
Vil ikke delta, men har fisket	-	-	-	3	2	9	3	-
Oppdatert e-postadresse ¹¹	-	-	7	5	-	2	-	-
2012-undersøkelsen:								
Dubletter	9	-	-	-	-	1	-	-
Ugyldig/ukjent e-postadresse	4	16 ¹²	-	15	-	3	2	797
Ikke fisket/Feil person	-	1	-	8	3	2	-	1
Vil ikke delta, men har fisket	-	-	-	1	-	5	-	-
Oppdatert e-postadresse ¹³	-	-	1	6	-	-	-	-

V2.3.4 Gyldig utvalg

Gyldig utvalg blir opprinnelig utvalg korrigert for dubletter, ugyldige/ukjente e-postadresser og de som ikke hadde fisket/var feil personer gjennom hele undersøkelsesforløpet, samt for feilmeldinger fra mailsystemer etter utsendelse av forhånds-e-post (Tabell V2.5).

⁹ Slettinger basert på automatiske feilmeldinger etter utsendelse av forhånds-e-post.

¹⁰ 8 av disse var ugyldige e-postadresser som ble automatisk slettet ved innlegging av adresser i Questback.

¹¹ Ved oppdatering av e-postadresse, ble undersøkelsen sendt ut til ny e-postadresse, mens gammel e-postadresse ble slettet. Disse endringene har altså ingen innvirkning på antall respondenter.

¹² 6 av disse var ugyldige e-postadresser som ble automatisk slettet ved innlegging av adresser i Questback.

¹³ Ved oppdatering av e-postadresse, ble undersøkelsen sendt ut til ny e-postadresse, mens gammel e-postadresse ble slettet. Disse endringene har altså ingen innvirkning på antall respondenter.

Tabell V2.5. Gyldig utvalg for undersøkelsene

	Hovedundersøkelse (n)	2012-undersøkelse (n)
Brutto utvalg	15517	7815
Dubletter	267	9
Ugyldige/ukjente	352	4
Ikke fisket/feil personer	0	0
Forhåndsepost	14898	7802
Dubletter	1	0
Ugyldige/ukjente	9	10
Ikke fisket/feil personer	3	1
Slettet automatisk av QB ved innlegging	8	6
Questback	14877	7785
Dubletter	6	1
Ugyldige/ukjente	30	20
Ikke fisket/feil personer	30	14
Feilmeldinger fra mailsystemer ¹⁴	734	797
Gyldig utvalg	14077	6953

V2.3.5 Svarprosent og skjevheter i undersøkelsene

Flere steg i den metoden vi har måttet bruke kan gi skjevheter i de svar vi har fått inn. En svakhet er at vi vet lite om dem som har reservert seg mot å bli kontaktet. Fra fiskeravgiftsregisteret har vi imidlertid alder på disse, men ikke kjønn¹⁵. Fra tabell V2.7a ser vi at samtlige unike fiskere/innbetalinger 2012-2014, altså de som vi har opplysninger om, inngår i «bruttoregisteret». Man ser at for samtlige land (unntatt for Storbritannia) så er gjennomsnittsalderen for de som har reservert seg mot å bli kontaktet signifikant lavere enn i kontaktregisteret. Følgelig blir de personene som kan kontaktes eldre enn den «virkelige» gjennomsnittsfiskeren. Videre ser vi at de i kontaktregisteret som har svart på hovedundersøkelsen (=respondentene) ser ut til å være eldre enn gjennomsnittet for kontaktregisteret. Det blir altså en dobbel forskyvning der respondentene i gjennomsnitt er eldre enn hva som er tilfellet for fiskerne i virkeligheten.

¹⁴ Alle feilmeldinger fra utsendelse av forhånds-e-post ble registrert og antallet trukket fra ved beregning av gyldig utvalg.

¹⁵ Per i dag krysser man ikke av for kjønn når man kjøper avgifta på nett. Vi antar det er en del damer som inngår i familieavgifta, men andelen der vet vi ikke noe om.

Tabell V2.7a. Antall innbetalinger av fiskeravgifta, antall fiskere og gjennomsnittsalder (st.avvik)²⁰ for fiskerne i hhv bruttoregisteret, kontaktregister, reservasjonsregisteret og hovedundersøkelsen, per land.

	Antall innbetalinger fiskeravgifta (I) ¹⁶	Antall fiskere (II)	Fordeling av fiskere per land (III)	Andel familiefiske re ¹⁷ (av II)	Bruttoregister (I)	Kontaktregister (IV)	Reservasjonsregister (V)	Hovedundersøkelsen (VI) ¹⁸
1.Norge	61466	77200	84,53 %	33,7 %	47,2 (14,3)	48,7 (14,1)	44,7 (14,3)	49,2 (12,8)
2.Sverige	3349	3677	4,03 %	14,8 %	50,2 (13,2)	51,3 (13,0)	47,7 (13,4)	53,0 (11,4)
3.Finland	3562	3957	4,33 %	16,3 %	44,7 (12,7)	45,3 (12,8)	43,4 (12,5)	46,2 (12,5)
4.Danmark	1518	1657	1,81 %	13,9 %	50,9 (13,7)	52,6 (12,9)	47,9 (14,4)	54,9 (11,5)
5.Tyskland	1026	1246	1,36 %	28,2 %	49,5 (12,8)	50,1 (12,8)	48,6 (12,8)	50,9 (11,3)
6.Storbritannia	278	314	0,34 %	18,5 %	52,5 (12,4)	52,5 (12,3)	52,2 (12,9)	55,3 (8,7)
7.Annet	2772	3244	3,55 %	23,8 %	46,5 (14,1)	48,1 (14,5)	44,4 (13,4)	51,2 (13,4)
Total	73971 ¹⁹	91330	100 %					
F-verdi ved enveis variansanalyse					F=72,4;p<0.001			
Tamhane Post hoc test					3<alle; 1<2,4,5,6; 7<2,4,5<6			

¹⁶ Antall innbetalinger av fiskeravgifta gjelder unike respondenter (vasket for dobbeloppføringer med navn/epost) som har brukt Miljødirektoratets betalingsløsning minst ett av årene 2012-2014. Dette tilsvarer vårt «bruttoregister» som inneholder de personer som har reservert seg mot å bli kontaktet (V) og de som kan kontaktes = «kontaktregister» (IV).

¹⁷ Dvs. antall personer som inngår i familieavgiften. Faktor på 2,51 personer per familieavgift.

¹⁸ Hovedundersøkelsen. Gjennomsnittsalder for respondentene i hovedundersøkelsen. Disse er tatt fra kontaktregisteret. Se også tabell V3.3.

¹⁹ De få som har angitt alder under 16 år eller over 90 år er luket ut av aldersberegningen.

²⁰ For familieinnbetalingen har vi kun alder på den som har løst avgifta, ikke på de beregnede 1,5 andre personene som inngår i familieavgifta.

Man kan også tenke seg at det kan være skjevheter på landsfordelingen, dvs, at fiskerne fra enkelte land er mer tilbøyelige til å reservere seg mot å kunne bli kontaktet i slike undersøkelser. Andelen fiskere fra hvert land representert i det norske laksefisket er imidlertid så å si likt i kontaktregisteret (n= 60 984) og bruttoregisteret (n= 74 097) som også inkluderer antallet familiefiskere (antall familieinnbetalinger x 2,51) og de som reserverte seg mot å bli kontaktet for en slik spørreundersøkelse (tabell V2.7a). Vårt kontaktregister for hovedundersøkelsen (jf. tabell V2.7) anses dermed som representativt mht. landsfordeling i bruttoregisteret.

Tabell V2.6 og V2.7 viser svarprosent fordelt på ulike land, sammenlignet med fordelingen i register og utvalg. Land oppført i register og utvalg, ble korrigert der respondenten oppga annet land i undersøkelsen. Tabellene viser de 6 hovedlandene samt øvrige land samlet i «Andre». Totalt sett var svarprosenten 46,0 for hovedundersøkelsen og 29,1 for 2012-undersøkelsen. Svarprosenten varierte mye mellom land, og var for begge undersøkelsene lavest for nordmenn og «andre land». Fra figurene V2.1 og V2.2 ser vi at antall svar var størst på de første utsendelsene og avtar så etter hvert. Merk også hvor raskt etter en purring at antall svar avtar.

Vi ser ut fra tabellene V2.6 og V2.7 at nordmenn utgjør 83-85% av alle fiskerne i kontaktregisteret^{21,22}. I hovedundersøkelsen har vi trukket ut et utvalg med en lavere andel nordmenn enn det andelen i kontaktregisteret tilsier. For 2012-undersøkelsen er forholdet landene imellom i utvalget som i kontaktregisteret. For begge undersøkelsene er svarprosenten blant nordmenn lavere enn hos de fleste øvrige land, men den er også klart lavere blant nordmenn i 2012-undersøkelsen enn i hovedundersøkelsen. Det betyr at totalt sett er svargivingen skjevfordelt og at en lavere andel nordmenn er representert i våre analyser (56,1%) enn i virkeligheten (84,7% i kontaktregisteret). I de analyser som deler opp i ulike land har dette ikke noe å si (gjennomgående benytter vi en landinndeling i analysene). På grunn av denne skjevheten så er det imidlertid viktig å huske at total-/gjennomsnittsverdiene for samtlige respondenter IKKE er lik «den gjennomsnittlige laksefisker i Norge» med mindre det framgår at resultatene er vektet for å korrigere et skjevt utvalg (se eget avsnitt om vekting av resultater).

6

²¹ Andelen fiskere fra hvert land representert i det norske laksefisket er så å si likt i kontaktregisteret (n= 60 984) og bruttoregisteret (n= 74 097) som også inkluderer antallet familiefiskere (antall familieinnbetalinger x 2,51) og de som reserverte seg mot å bli kontaktet for en slik spørreundersøkelse. Vårt kontaktregister for hovedundersøkelsen (jf tabell V2.7) anses dermed som representativt mht. landsfordeling sammenlignet med vårt bruttoregister. Fordelingen i bruttoregisteret var som følger: Norge 84,5%; Finland 4,3%, Sverige 4,0%, Danmark 1,8%, Tyskland 1,4%, Storbritannia 0,3%, andre land 3,6%. For mer om dette og aldersfordeling mellom bruttoregisteret og kontaktregisteret se tabell V2.7a

²² Vi antar at andelen utlendinger i kontaktregisteret kan være litt lavere enn i virkeligheten, fordi det er mulig med videresalg av fiskeravgiften. Videresalg skjer først og fremst på steder som etter seg mot turister, som turistinformasjoner, campingplasser eller hos andre fisketurismetilbydere. Vi antar utlendinger er noe høyere representert andelsmessig enn nordmenn hos disse og totalt sett kanskje ligger oppimot 20% av alle fiskere.

Tabell V.2.6. Utvalgsfordeling og svarprosent i 2012-undersøkelsen per land

	Kontaktregister		Utvalg		Gyldig utvalg		Korrigert land		Svar		Svar-%
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Norge	13140	83,3	6500	83,2	5764	82,9	5706	82,1	1502	74,4	26,3
Finland	606	3,8	303	3,9	259	3,7	268	3,9	154	7,6	57,5
Danmark	310	2,0	163	2,1	149	2,1	202	2,9	108	5,3	53,5
Sverige	693	4,4	337	4,3	300	4,3	299	4,3	101	5,0	33,8
Tyskland	229	1,5	113	1,4	106	1,5	113	1,6	54	2,7	47,8
Storbritannia	41	0,3	21	0,3	19	0,3	26	0,4	15	0,7	57,7
Andre land ²³	747	4,7	378	4,8	356	5,1	339	4,9	86	4,3	25,4
Sum	15766	100	7815	100	6953	100	6953	100	2020	100	29,1

²³ De 339 personene i «Andre land» bestod av (iht. «korrigert land»-kolonnen) antall (svarprosent): ukjent 250 stk. (16,1%), Frankrike 18 (16,7%), Nederland 16 (56,3%), Polen 10 (40,0%), Tsjekkia (40,0%), Italia 7 (57,1%), Sveits 5 (60,0%), Russland 5 (40,0%), Island 4 (50%), Spania 3 (100%), USA 3 (100%), resterende 8 (100 %). Merk at det for vårt korrigerte utvalg, og de land med få fiskere, er usikkerheter for hvor mange som finnes av fiskere fra det landet. Dvs. at svarprosenten (eks 100%) er oppgitt av hvor mange vi vet nasjonaliteten på. Dette skyldes måten fiskerne er registrert på i fiskeravgiftsregisteret.

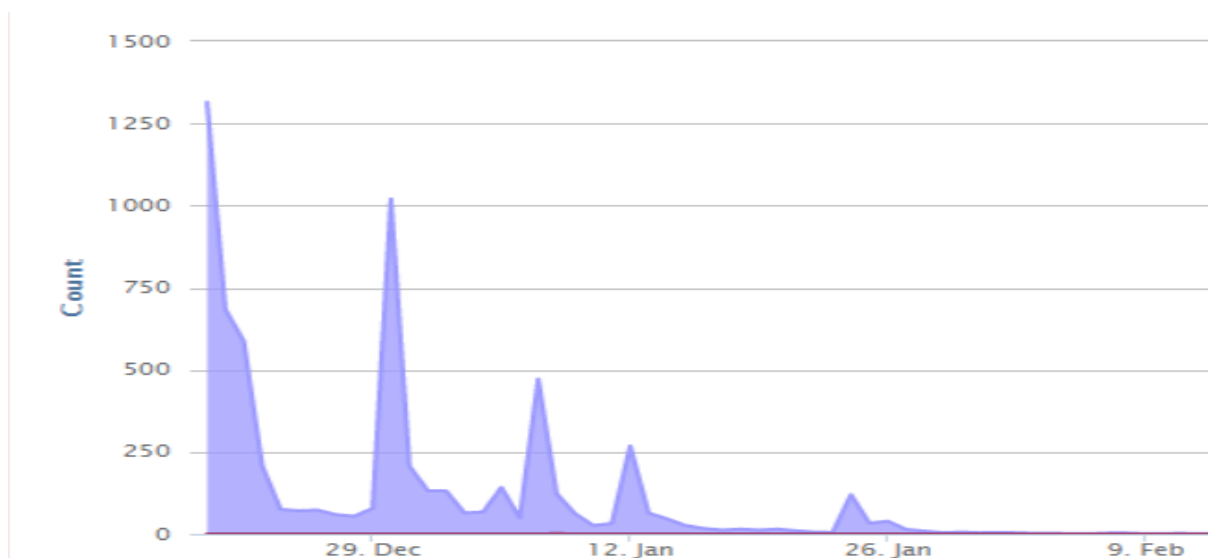
Tabell V2.7. Utvalgsfordeling og svarprosent i hovedundersøkelsen per land

	Kontaktregister		Utvalg		Gyldig utvalg		Korrigert land ²⁴		Svar		Svar- % ²⁵
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Norge	51658	84,7	10000	64,4	9220	65,5	9091	64,6	3635	56,1	40,0
Danmark	1081	1,8	1000	6,4	927	6,6	1104	7,8	727	11,2	65,9
Finland	2648	4,3	1000	6,4	902	6,4	983	7,0	701	10,8	71,3
Sverige	2637	4,3	1000	6,4	875	6,2	933	6,6	521	8,0	55,8
Tyskland	745	1,2	745	4,8	702	5,0	706	5,0	448	6,9	63,5
Storbritannia	198	0,3	198	1,3	185	1,3	204	1,4	129	2,0	63,2
Andre land ²⁶	2017	3,3	1574	10,1	1266	9,0	1056	7,5	314	4,8	29,7
Sum	60984	100	15517	100	14077	100	14077	100	6475	100	46,0

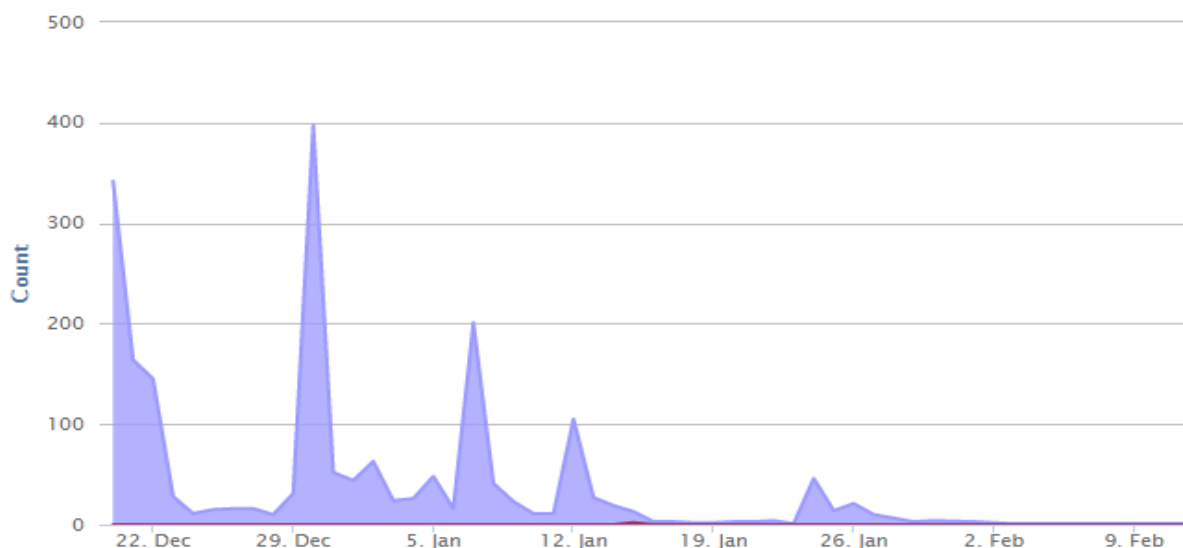
²⁴ Korrigert land: Respondentene ble i et av de siste spørsmålene i undersøkelsen bedt om oppgi land. Der dette avviker fra land oppført i utvalget, benyttes svaret fra undersøkelsen. Noen respondenter ble «penset» ut av undersøkelsen før landspørsmålet, eksempelvis hvis de ikke hadde fisket i elv. Disse står oppført med land som oppgitt i utvalget. Også de som ikke har svart, står oppført med land som oppgitt i utvalget.

²⁵ Svarprosent er antall svar i forhold til korrigert land.

²⁶ De 1056 personene i «Andre land» bestod av (iht «korrigert land»-kolonnen) antall (svarprosent): ukjent 567 stk. (1,2%), Frankrike 110 (52,7%), Nederland 92 (57,6%), Sveits 55 (70,9%), Russland 37 (21,6%), Italia 37 (64,9%), Polen 35 (54,3%), Tsjekkia 21 (28,6%), Østerrike 17 (100%), USA 16 (100%), Spania 10 (100%), Island 9 (33%), resterende land 50 stk. Merk at det for vårt korrigerte utvalg, og de land med få fiskere, er usikkerheter for hvor mange som finnes av fiskere fra det landet. Dvs. at svarprosenten (eks 100%) er oppgitt av hvor mange vi vet nasjonaliteten på. Dette skyldes måten fiskerne er registrert på i fiskeravgiftsregisteret.

Figur V2.1. Antall innkomne svar per dato i hovedundersøkelsen. De fem toppene viser dato for henholdsvis førsteutsending av undersøkelsen og de fire påfølgende purringene.

Figur V2.2. Antall innkomne svar per dato i 2012-undersøkelsen. De fem toppene viser dato for henholdsvis førsteutsending av undersøkelsen og de fire påfølgende purringene.

V2.4 Ikke-svar-undersøkelsen

Etter at undersøkelsene var avsluttet ble det gjennomført en ikke-svarundersøkelse blant nordmenn i kontaktregisteret. At vi kun valgte nordmenn her skyldes en lavere svarprosent blant disse. For utlendinger var den informasjonen som fantes i kontaktregistret uansett for mangelfull (manglet postadresse, kun få telefonnumre oppgitt) til at telefonnumre lot seg oppspore. For hver av undersøkelsene ble det laget en liste over alle i gyldig utvalg som var oppført med land lik Norge, og som ikke hadde svart på undersøkelsen. Personer som ikke var oppført med navn ble ikke tatt med i listene. Firmaet Biznode ble engasjert for å komplettere listene med telefonnummer (vedlegg 8). Respondentene ble deretter tildelt et tilfeldig sekvensnummer og oversendt NORSTAT som gjennomførte ikke-svar-undersøkelsen per

telefon. Se tabell V2.8 for gangen i utvelgelsen av telefonnummer ikke-svarundersøkelsen. Svarprosenten i de to ikke-svarundersøkelsene var 65 og 67 % (vedlegg 6 og 7)

Det ble laget to ikke-svarsundersøkelser i Questback med et utvalg av spørsmål fra hhv. hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen. Linker til de to ikke-svar-undersøkelsene ble distribuert til NORSTAT, som benyttet disse ved oppringing.

Tabell V2.8. Respondenter ikke-svar-undersøkelse

	Hovedundersøkelse	2012-undersøkelse
a) Antall på ikke-svar-liste ²⁷	5371	4278
b) Antall oversendt Norstat ²⁸	3171	1574
c) Antall forsøkt oppringt av Norstat	2137	1344
d) Antall nådd (Gyldig utvalg)	687	445
e) Antall svar på ikke-svar-undersøkelse	445	296 (85) ²⁹
f) Svarprosent av gyldig utvalg	65 %	67 %

V2.4.1 Ikke-svarresultater

V2.4.1.1. Hovedfunn

Hovedfunn presenteres i følgende tekstbit. For samtlige resultater og tabeller, se avsnitt V.2.4.1.2 under. De norske respondentene i begge ikke-svar-undersøkelsene (hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen) var gjennomgående bosatt i mindre kommuner enn de som svarte på spørreskjemaene (hvor de store byene lå øverst på listen over bostedskommune). Aldersmessig var det ingen forskjell for hovedundersøkelsen, men respondentene i ikke-svar-undersøkelsen for 2012-årgangen hadde høyere gjennomsnittsalder (50,4 år) enn de som svarte på spørreskjemaet (47,5 år). For både hovedutvalget og 2012-årgangen hadde ikke-svar-respondentene lavere utdanning enn respondentene fra spørreskjemaet. En opptelling av fornavn på de norske fiskerne i utvalgene gir en kvinnefordeling på 6,8% i hovedundersøkelsen og 8,4% i 2012-undersøkelsen. Det er bare for de norske vi har kunnet gjøre dette. Det betyr at i iallfall norske kvinner er noe underrepresentert blant de norske respondentene våre. Se også tabell v2.11 fra ikke-svarsundersøkelsene.

På spørsmål om spørreskjemaet var mottatt, svarte 52 % av 2012-årgangen at de ikke hadde mottatt skjemaet, mens 34 % i hovedutvalget ikke hadde mottatt spørreskjemaet. Av de som hadde mottatt skjemaet, oppga omlag halvparten (hovedutvalg 47 % og 2012-årgang 54 %) at de hadde fisket, men at undersøkelsen tok for lang tid, var for vanskelig eller at de hadde annet å bruke tiden på.

²⁷ Gyldig utvalg minus antall svar på spørreskjema og minus oppføringer uten navn.

²⁸ Etter nummersøk

²⁹ Av disse var det 85 stykk som ikke hadde fisket etter 2012. Det er kun disse 85 stykk som er med i videre analyser.

For hovedundersøkelsen var det i gjennomsnitt lengre tid (flere år) siden respondentene på ikke-svarundersøkelsen hadde fisket enn respondentene på spørreskjemaet. For 2012-utvalget var forholdet motsatt, der var det kortere tid siden ikke-svar-respondentene fisket. På spørsmål om hvor mange sesonger de hadde fisket i Norge gjennom årene, hadde respondentene på ikke-svar-undersøkelsen i hovedutvalget gjennomsnittlig flere sesonger (21,4 sesonger) enn svarene fra spørreskjemaet (18,3 sesonger). For hovedutvalget hadde også ikke-svar-respondentene flere fiskedager siste sesong enn de som svarte på spørreskjemaet (gjennomsnitt hhv. 15,7 og 12,8 dager). Tilsvarende var det for antall norske elver fisket i siste sesong hvor ikke-svar (hovedutvalg) gjennomsnittlig hadde 2,3 elver, mens de som besvarte spørreskjemaet hadde 2,0 elver. For 2012-årgangen var det ikke signifikante forskjeller på disse tre spørsmålene.

For både hovedutvalget og 2012-årgangen var andelen som oppfattet seg som lokale fiskere høyere (hhv. 67 % og 70 %) enn respondentene fra spørreskjemaet (hhv. 53 % og 49 %).

Ikke-svar-respondentene i hovedutvalget oppga at de var noe mer fornøyd enn spørreskjema-respondentene på spørsmål om hvor tilfreds de var med fiskereglene i sin hovedelv (gjennomsnittskår hhv. 5,3 og 5,0 på en skala fra 1 til 7). Tilsvarende gjaldt for den totale fiskeopplevelse i hovedelven (skår hhv. 5,6 og 5,3). Det var ikke signifikante forskjeller i 2012-årgangen ang. tilfredshet med hovedelv. Ikke-svarundersøkelsen viste ingen forskjell i interessen for laksefiske sammenlignet med de som svarte på undersøkelsene.

V2.4.1.2. Tabeller og resultatdokumentasjon ikke-svarundersøkelsen

Spørsmålene er listet i rekkefølgen fra Ikke-svar-undersøkelsene. Spørsmål fra spørreskjemaene (vedlegg 9 og 10) er tatt med der de korresponderer med ikke-svarspørsmålene.

I ikke-svarundersøkelsen ble spørsmålene i hovedsak stilt som åpne spørsmål hvor intervjuer ikke leste opp svaralternativene, men fylte inn svaret eller krysset av alternativ ut fra svaret til respondenten.

Det var kun ikke-svarundersøkelsene som hadde Vet ikke-alternativ. Derfor er ikke Vet ikke-alternativet rapportert i tabellene som viser både spørreskjema- og ikke-svar-resultater.

Merk at det kun er respondenter fra Norge i resultatene under. Dette var respondenter som var registrert med Norge i fiskeravgiftsregisteret, eller respondenter som i sine svar har oppgitt at de er fra Norge, uansett hvilken nasjonalitet de opprinnelig var registrert med.

For 2012-årgangen er kun de om har fisket i 2012 eller tidligere med i resultatene. Merk dog at for spørsmål 10 er *alle* i 2012-årgangen, også de som har fisket etter 2012 (men fortsatt kun de fra Norge), med i resultatene.

Alle tabeller viser % om ikke annet er oppgitt.

Bostedskommune

Spørreskjema: Respondentene som oppga at de bodde i Norge, ble bedt om å velge kommune fra en nedtrekksmeny.

Ikke-svar: Intervjuer spurte om postnummer på respondentens bosted. Dette ble i analysen gjort om til kommunenavn.

Tabellene viser kommuner med mer enn 1,2 % skår.

Tabell V2.9 Bostedskommune, hovedundersøkelsen. Fordeling i %.

Spørreskjema		Ikke-svar		Totalt	
Oslo	5,0	Alta	4,0	Oslo	4,7
Tromsø	3,9	Trondheim	3,8	Trondheim	3,8
Trondheim	3,9	Bergen	3,4	Tromsø	3,8
Bergen	3,5	Tromsø	3,1	Bergen	3,5
Alta	3,3	Kristiansand	2,5	Alta	3,4
Stavanger	2,4	Oslo	2,2	Stavanger	2,2
Bærum	2,0	Nordreisa	2,2	Bærum	2,0
Sandnes	1,7	Lenvik	2,2	Kristiansand	1,6
Bodø	1,6	Bodø	1,8	Bodø	1,6
Kristiansand	1,5	Bærum	1,6	Sandnes	1,6
-	-	Deatnu Tana	1,6	-	-
-	-	Time	1,6	-	-
-	-	Målselv	1,3	-	-
-	-	Øksnes	1,3	-	-
Andre	71,3	Andre	67,2	Andre	71,8
Sum	100	Sum	100	Sum	100
N	3635	N	445	N	4080

Kji-kvadrat-test viste signifikant forskjell mellom de to gruppene. $p < 0,01$.

Tabell V2.10 Bostedskommune 2012-undersøkelsen. Fordeling i %.

Spørreskjema		Ikke-svar		Totalt	
Oslo	8,1	Bergen	4,7	Oslo	7,7
Trondheim	6,3	Oslo	4,7	Trondheim	5,8
Bergen	4,9	Alta	3,5	Bergen	4,9
Tromsø	4,2	Andebu	2,4	Tromsø	3,8
Bærum	2,5	Eid	2,4	Bærum	2,2
Bodø	2,0	Gamvik	2,4	Alta	1,7
Sandnes	2,0	Kristiansand	2,4	Stavanger	1,7
Stavanger	1,8	Levanger	2,4	Bodø	1,7
Asker	1,6	Melhus	2,4	Sandnes	1,7
Alta	1,4	Roan	2,4	Kristiansand	1,6
Kristiansand	1,4	Skien	2,4	Melhus	1,6
Melhus	1,4	Trondheim	2,4	Malvik	1,4
Malvik	1,4	Verran	2,4	Asker	1,4
Molde	1,3	-	-	Molde	1,3
Vadsø	1,3	-	-	-	-
Andre	58,3	Andre	63,5	Andre	61,7
Sum	100	Sum	100	Sum	100
N	554	N	85	N	639

Alder

Spørreskjema: Respondentene ble bedt om å velge alder fra en nedtrekksmeny.

Ikke-svar: Intervjuer spurte om respondentens alder.

Tabell V2.11 Alder. Fordeling i %.

År (intervall)	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total
0-19	0	1	0	0	0	0
20-29	7	10	8	7	11	8
30-39	16	13	15	23	12	21
40-49	26	26	26	28	25	28
50-59	28	24	27	21	27	22
60-69	17	19	17	16	14	16
70-79	5	7	6	4	11	5
80+	1	0	0	0	1	0
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt	48,7	49,4	49	47,5	50,4	47,8 (*)
St.av.	13,7	14,1	13,8	12,6	14,5	12,9
N	3597	445	4042	568	85	653

Merknad: (*) $p < 0,1$. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Kjønn

Spørreskjema: Respondentene ble bedt om krysse av for kjønn.

Ikke-svar: Intervjuer noterte respondentens kjønn.

Tabell V2.12 Kjønn, fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total
Mann	95	96	95	92	96	93
Kvinne	5	4	5	8	4	7
Sum	100	100	100	100	100	100
N	3635	445	4080	568	85	653

Merk at en opptelling basert på fornavn viste at 8,2% av ikke-svarerne i begge undersøkelsene var kvinner.

Utdanning

Spørreskjema: Respondentene ble bedt om krysse av for sin høyeste utdanning.

Ikke-svar: Intervjuer leste opp svaralternativene og krysset av respondentens svar.

Tabell V2.13. Utdanning, fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total
Ungdomskole/folkeskole (årstrinn 1-9/10) (1)	8	9	8	5	12	6
Videregående/yrkesfag/teknisk fagskole/landbrukskole (årstrinn 9/10-12/13 år) (2)	43	54	44	39	43	39
1-3 år på universitet/høyskole (3)	23	19	23	24	22	24
4 år eller mer på universitet/høyskole (4)	26	18	25	32	23	30
Sum i %	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt (av 1-4)	2,7	2,5	2,6 **	2,8	2,6	2,8 *
St.av.	0,95	0,88	0,94	0,94	0,98	0,95
N	3566	437	4003	563	83	646

** $p < 0,05$. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere. * $p < 0,05$. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Mottatt undersøkelsen (kun ikke-svar)

Intervjuer spurte respondent om spørreskjema var mottatt.

Svaralternativene "Nei" og "Vet ikke/Husker ikke" ledet til spørsmål 6. Svaralternativ "Ja" ledet til spørsmål 7 og 8.

Tabell V2.14. Mottatt spørreskjema? Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen	2012-undersøkelsen
	Ikke-svar	Ikke-svar
Nei	34	52
Ja	54	34
Vet ikke/Husker ikke	12	14
Sum	100	100
N	445	292

Korrekt e-postadresse (kun ikke-svar)

Intervjuer leste opp e-postadressen som var registrert på respondenten og spurt om den tilhørte respondenten.

Svaralternativet «Ønsker ikke å svar» avsluttet ikke-svar-undersøkelsen.

Tabell V2.15. Korrekt e-postadresse? Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen	2012-undersøkelsen
	Ikke-svar	Ikke-svar
Ja, adressa brukes fortsatt	67	66
Ja, men adressa brukes ikke lengre	13	10
Nei, en annen persons epost	19	22
Ønsker ikke å svare	0	2
Vet ikke	1	0
Sum	100	100
N	206	193

Grunn for å ikke ha svart på spørreskjema (kun ikke-svar)

Bare de som svarte «Ja» på spørsmål 5 («Har du mottatt undersøkelsen?») fikk spørsmål 7.

Intervjuer stilte åpent spørsmål «Kan du angi grunnen til at du ikke har svart?» og krysset av passende svar, eventuelt for flere svaralternativer.

For svaralternativ «Annen grunn til å ikke ha svart» ble respondentens grunn notert som fritekst.

Tabell V2.16. Grunn for å ikke ha svart på spørreskjema. Fordeling i %.

<i>Predefinerte grunner (andel i % av N)</i>	Hovedundersøkelsen	2012-undersøkelsen
	Ikke-svar	Ikke-svar
Har svart (eks. har fått sendt til 2 epostadresser, etc.)	3	2
Har ikke fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i elv i Norge i perioden 2012-2014.	5	2
Har fisket, men ønsker ikke å delta/glemt å svare: Lite interessert i laksefiske	4	4
Har fisket, men ønsker ikke å delta/glemt å svare: Har fisket lite/føler meg ikke i målgruppen for undersøkelsen	8	7
Har fisket, men ønsker ikke å delta/glemt å svare: Undersøkelsen tar for lang tid/er vanskelig/ har andre ting å bruke tida på	47	54
Klarer ikke å svare: Klarte ikke å åpne undersøkelsen/linken virket ikke	3	3
Klarer ikke å svare: Klarer ikke å svare pga. alder, manglende datakunnskaper, helse/sykdom	5	2
Klarer ikke å svare: Sykmeldt/har permisjon	0	2
Vært/er på ferie/reise	1	2
Annen grunn til å ikke ha svart	28	26
N	237	98

Tabell V2.17. Spesifisering av Annen grunn for å ikke ha svart på spørreskjema. Fordeling i %.

<i>Annen grunn spesifisert</i>	Hovedundersøkelsen	2012-undersøkelsen
	Ikke-svar	Ikke-svar
Spam/Mistillit	9	32
Ikke tid/ikke ork	37	36
Ikke interessert	18	16
Teknisk feil/trøbbel	4	4
Annet	31	12
Sum	100	100
N	67	25

Eventuell annen/alternativ e-postadresse (kun ikke-svar)

Bare de som svarte «Ja» på spørsmål 5 («Har du mottatt undersøkelsen?») fikk spørsmål 8.

Intervjuer spurt om respondenten eventuelt hadde en alternativ e-postadresse.

Ingen svar.

Grunn for å ha betalt laksefiskeravgift, men ikke fisket (kun ikke-svar)

Bare de som svarte «Har ikke fisket etter laks, sjørret eller sjørøye i elv i Norge i perioden 2012-2014.» på spørsmål 7 («Kan du angi grunnen til at du ikke har svart») fikk spørsmål 8.

Intervjuer stilte åpent spørsmål «Hva er grunnen til at du har betalt laksefiskeravgifta, men ikke fisket i elv 2012-2014?» og krysset av passende svar.

Dette spørsmålet avsluttet ikke-svar-undersøkelsen.

Tabell V2.18. Grunn for å ha betalt laksefiskeravgift, men ikke fisket. Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen	2012-undersøkelsen
	Ikke-svar	Ikke-svar
Har fisket med kilenot i sjøen.	0	0
Har fisket (etter laks, sjørørret og sjørøye) i sjøen (trodde avgifta måtte betales da).	0	50
Har fisket etter annen ferskvannsfisk i skogen/ på fjellet (trodde avgifta måtte betales da).	18	0
Planla å dra på laksefiske, men det ble ikke noe av det.	45	50
Har betalt for en annen person.	9	0
Undersøkelsen er sendt feil person.	9	0
Annen grunn for ha betalt laksefiskeravgifta, men ikke fisket i elv.	18	0
Sum	100	100
N	11	2

Siste sesong/år for fiske etter laks, sjørørret eller sjørøye i elv Norge

Spørreskjemaordlyd: «Hvilket år var siste sesongen du fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i Norge?» Respondentene ble bedt om å sette kryss for sitt svar.

Ikke-svarundersøkelse, ordlyd: «Hvilket år var det siste du fisket med stang etter laks, sjørørret eller sjørøye i elver i Norge?» Intervjuer leste opp svaralternativene og krysset av respondentens svar. Tabell 2 Siste sesong for fiske i Norge.

Tabell V2.19. Siste sesong fisket i Norge. Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen ¹		
	Spørre- skjema	Ikke- svar	Total	Spørre- skjema	Ikke- svar	Total
2011 eller før (1)	2	7	3	6	11	7
2012 (2)	4	3	4	32	15	29
2013 (3)	12	8	11	20	25	21
2014 (4)	82	78	82	40	46	41
Har aldri fisket etter laks, sjøørret eller sjørøye i elv i Norge	0	4	0	2	3	2
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt (av 1-4)	3,7	3,6	3,7 *	3,0	3,1	3,0 (*)
St.av.	0,6	0,8	0,7	1,0	1,0	1,0
N	3598	424	4022	1502	285	1787

¹ Alle norske fiskere i 2012-undersøkelsen, uansett når de fisket sist, er inkludert i *denne tabellen*.

* $p < 0,05$. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

(*) $p < 0,1$. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Interesse for stangfiske etter laks, sjøørret eller sjørøye i elv

Spørreskjema: «Generelt sett, hvordan vil du vurdere din egen interesse for laksefiske». Ordet laksefiske var tidligere i spørreskjemaet definert til å inkludere fiske etter laks, sjøørret eller sjørøye. Respondentene ble bedt om krysse av for sin interesse på en skala fra 1 til 7, der 1 var lik ikke interessert, og 7 var lik svært interessert.

Ikke-svar: «På en skala fra 1 til 7, der 1 er lik ikke interessert, og 7 er lik svært interessert. Generelt sett, hvordan vil du vurdere din egen interesse for stangfiske etter laks, sjøørret eller sjørøye i elv?» Intervjuer leste opp svaralternativene og krysset av respondentens svar.

Tabell V2.20. Interesse for laksefiske. Fordeling i %.

	Ikke inter..						Svært inter.	Sum	Gj. snitt	St. av.	N
	1	2	3	4	5	6	7				
Hoved-undersøkelsen											
Spørre-skjema	0	3	6	16	23	19	32	100	5,5	1,4	3597
Ikke-svar	1	5	6	13	22	16	36	100	5,4	1,6	410
Totalt	0	3	6	16	23	19	33	100	5,5	1,4	4007
2012-undersøkelsen											
Spørre-skjema	2	10	20	30	26	6	7	100	4,1	1,4	568
Ikke-svar	6	18	14	21	18	9	13	100	4,1	1,8	77
Totalt	2	11	19	29	25	6	7	100	4,1	1,4	645

Antall fiskesesonger i Norge

Spørreskjema: «Antall sesonger i Norge? Omtrent...» Respondentene ble bedt om velge antall fra en nedtrekksmeny.

Ikke-svar: «Inkludert din siste sesong, hvor mange sesonger har du drevet stangfiske etter laks, sjørret eller sjørøye i elv i Norge? Gi et anslag.» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.21 Antall fiskesesonger i Norge. Fordeling i %.

Antall sesonger	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total
1	5	6	5	18	22	19
2	5	4	5	13	9	12
3	6	4	6	11	6	11
4	4	3	4	5	5	5
5-6	8	9	8	12	6	11
7-9	5	2	5	6	4	5
10-11	9	8	9	9	9	9
12-14	5	4	5	3	1	3
15-19	10	9	10	8	6	7
20-24	10	9	10	4	6	4
25-29	8	6	8	4	5	4
30-39	13	13	13	5	5	5
40-49	8	9	9	2	6	2
50+	4	10	4	1	1	1
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt	18,3	21,4	18,6 **	9,1	11,8	9,4
St.av.	14,2	17,1	14,6	10,4	13,4	10,8
N	3555	397	3952	557	73	630

**p<0,01. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Fiske utenfor Norge

Spørreskjema: «Har du noen gang fisket etter laks, sjøørret eller sjørøye i ferskvann i andre land enn Norge, Ta også med stillehavslaks og sjøvandrende ørret/røyearter» Respondentene ble bedt om krysse av for Ja eller Nei.

Ikke-svar: «Har du drevet stangfiske etter laks, sjøørret eller sjørøye i elv i andre land enn Norge?» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.22. Fisket utenfor Norge? Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total
Nei	81	83	81	86	88	87
Ja	19	17	19	14	12	13
Sum	100	100	100	100	100	100
N	3597	406	4003	568	77	645

Fiske i norske elver (antall) gjennom årene

Spørreskjema: «Norske elver, totalt antall omkring...?» Respondentene ble bedt om velge antall fra en nedtrekksmeny. Enkelttall oppgitt.

Ikke-svar: «Over årenes løp, i hvor mange norske elver har du drevet stangfiske etter laks, sjørøret eller sjørøye? Gi et anslag.» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.23. Antall norske elver respondenten har fisket i gjennom årene. Fordeling i %.

Antall norske elver	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørreskjem a	Ikke-svar	Total	Spørreskjem a	Ikke-svar	Total
1	13	20	14	26	27	26
2	13	13	13	20	17	20
3	13	10	13	19	23	20
4	11	8	10	10	5	9
5	11	9	11	8	8	8
6	7	6	6	5	1	4
7	4	4	4	2	3	2
8	4	3	4	3	8	4
9	2	1	2	1	0	0
10-14	13	14	13	4	5	4
15-19	5	4	5	1	1	1
20-29	3	6	4	0	1	0
30-39	1	2	1	0	0	0
40+	0	1	1	0	0	0
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt	6,3	7,0	6,4	3,5	3,8	3,6
St.av.	6,4	8,6	6,6	3,1	3,5	3,2
N	3555	397	3952	555	77	632

Antall fiskedager i Norge siste sesong

Spørreskjema: «Antall fiskedager siste sesong i Norge? Omtrent...» Respondentene ble bedt om velge antall fra en nedtrekksmeny.

Ikke-svar: «Den siste sesongen du drev stangfiske etter laks, sjørret eller sjørøye i elv i Norge, hvor mange fiskedager hadde du i Norge? Om du bare fisket noen minutter en dag, så regnes det likevel som en fiskedag.» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.24. Antall fiskedager i Norge siste sesong. Fordeling i %.

Antall fiskedager	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total	Spørre- skjema	Ikke-svar	Total
1	5	7	5	16	15	16
2	9	6	9	18	17	18
3	9	12	9	19	20	19
4	8	4	7	13	13	13
5-6	13	13	13	13	9	12
7-9	10	8	10	7	7	7
10-14	16	14	16	10	9	10
15-19	7	7	7	1	3	1
20-29	12	9	12	2	4	2
30-49	8	11	8	1	3	1
50+	3	7	4	0,4	0,0	0,3
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt	12,8	15,7	13,1 **	5,1	5,8	5,2
St.av.	13,7	19,5	14,4	6,4	6,7	6,5
N	3505	390	3895	507	75	582

**p<0,01. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Antall elver i Norge siste sesong

Spørreskjema: «Antall elver i Norge siste sesong? Omtrent...» Respondentene ble bedt om velge antall fra en nedtrekksmeny.

Ikke-svar: «Den siste sesongen du drev stangfiske etter laks, sjørret eller sjørøye i Norge, i hvor mange norske elver fisket du i?» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.25. Antall elver i Norge siste sesong. Fordeling i %.

Antall elver	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total
1	51	51	51	70	68	69
2	26	21	25	22	22	22
3	12	13	12	6	7	6
4	5	6	5	1	1	1
5-6	4	4	4	1	1	1
7-9	1	2	1	0	0	0
10-14	1	1	1	0	0	0
15+	0	1	0	0	0	0
Sum	100	100	100	100	100	100
Gj.snitt	2,0	2,3	2,1	1,5	1,5	1,5
St.av.	2,0	2,9	2,1	1,0	0,8	1,0
N	3439	402	3841	484	76	560

**p<0,01. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Hovedelv i Norge

Spørreskjema: «Hvilken norsk lakseelv fisket du mest i de siste fem årene til og med din siste sesong?» Respondentene ble bedt om velge elv fra en nedtrekksmeny eller skrive inn elvenavn om den ikke sto på nedtrekksmenyen.

Ikke-svar: «Hvilken norsk lakseelv inkludert sjørøye-/sjørretelver fisket du mest i de siste fem årene til og med din siste sesong?» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar, enten fra nedtrekksmeny eller som fritekst om elvenavnet ikke sto på nedtrekksmenyen.

Tabellene viser elver med andel mer enn 1,5 %.

Tabell V2.26. Hovedelv i Norge, hovedundersøkelsen. Fordeling i %.

Spørreskjema		Ikke-svar		Totalt	
Gaulavassdraget (Trøndelag)	7,1	Namsenvassdraget	5,3	Gaulavassdraget (Trøndelag)	6,8
Orkla	6,3	Gaulavassdraget (Trøndelag)	5,0	Orkla	6,0
Namsenvassdraget	5,8	Altavassdraget m/Eibyelva	5,0	Namsenvassdraget	5,8
Altavassdraget m/Eibyelva	5,1	Måselvvassdraget	4,3	Altavassdraget m/Eibyelva	5,1
Måselvvassdraget	4,8	Orkla	3,8	Måselvvassdraget	4,7
Numedalslågen	3,8	Reisavassdraget (Nordreiselva)	3,3	Numedalslågen	3,6
Tana m/bielver (norsk del)	3,5	Tana m/bielver (norsk del)	3,0	Tana m/bielver (norsk del)	3,4
Bjerkreimselva	3,4	Numedalslågen	2,8	Bjerkreimselva	3,2
Stjørdalsvassdraget	2,6	Drammenselva	2,8	Drammenselva	2,6
Drammenselva	2,5	Mandalselva	2,5	Stjørdalsvassdraget	2,4
Beiarvassdraget	2,4	Otra	2,5	Reisavassdraget (Nordreiselva)	2,4
Reisavassdraget (Nordreiselva)	2,3	Suldalslågen (Sandselva)	2,3	Beiarvassdraget	2,3
Mandalselva	2,0	Bjerkreimselva	1,8	Mandalselva	2,1
Suldalslågen (Sandselva)	2,0	Håelva	1,8	Suldalslågen (Sandselva)	2,0
Surna m/Rinna	1,7	-	-	Saltdalsvassdraget	1,7
Saltdalsvassdraget	1,7	-	-	Surna m/Rinna	1,6
Figgjo	1,7	-	-	Figgjo	1,6
Repparfjordelva m/Skaidijohka	1,6	-	-	Otra	1,6
Andre	39,9	Andre	53,9	Andre	41,2
Sum	100	Sum	100	Sum	100
N	3635	N	445	N	4080

Tabell V2.27. Hovedelv i Norge, 2012-undersøkelsen. Fordeling i %.

Spørreskjema		Ikke-svar		Totalt	
Gaulavassdraget	10,7	Gaulavassdraget	11,8	Gaulavassdraget	10,8
Numedalslågen	3,9	Namsenvassdraget	8,8	Namsenvassdraget	4,0
Bjerkreimselva	3,6	Altavassdraget m/Eibyelva	7,4	Altavassdraget m/Eibyelva	3,8
Orkla	3,6	Ørstaelva	4,4	Numedalslågen	3,7
Namsenvassdraget	3,4	Lakselva i Porsanger	4,4	Bjerkreimselva	3,2
Altavassdraget m/Eibyelva	3,4	Drammenselva	2,9	Orkla	3,2
Drammenselva	3,0	Suldalslågen	2,9	Drammenselva	3,0
Stjørdalsvassdraget	2,5	Eidselva	2,9	Måselvvassdraget	2,2
Måselvvassdraget	2,3	Verdalsvassdraget	2,9	Stjørdalsvassdraget	2,2
Beiarvassdraget	2,1	Etneelva	2,9	Beiarvassdraget	1,9
Saltdalsvassdraget	2,0	Lågen	2,9	Saltdalsvassdraget	1,9
Drivavassdraget	2,0	Terrok	2,9	Drivavassdraget	1,8
Tana m/bielver	1,8	-	-	Suldalslågen	1,8
Reisavassdraget	1,8	-	-	Tana m/bielver	1,8
Vestre Jakobselv	1,8	-	-	Oselva i Os	1,6
Suldalslågen	1,6	-	-	Reisavassdraget	1,6
Oselva i Os	1,6	-	-	Vestre Jakobselv	1,6
Andre	48,9	Andre	42,6	Andre	50,0
Sum	100	Sum	100	Sum	100
N	564	N	77	N	641

Lokal eller tilreisende til hovedelv

Spørreskjema: «Anser du deg som lokal eller tilreisende fisker i din hovedelv som du oppga i forrige spørsmål? «Lokal fisker» har kort reisevei fra hjemmet til elva og bor oftest hjemme i forbindelse med fisket. «Tilreisende fisker» er en som overnatter borte fra hjemmet under fisket.» Respondentene krysset av for enten «Lokal» eller «Tilreisende».

Ikke-svar: «Anser du deg som lokal eller tilreisende fisker i din hovedelv som du oppga i forrige spørsmål? «Lokal fisker» har kort reisevei fra hjemmet til elva og bor oftest hjemme i forbindelse med fisket. «Tilreisende fisker» er en som overnatter borte fra hjemmet under fisket.» Åpent spørsmål hvor intervjuer noterte respondentens svar.

Tabell V2.28. Lokal eller tilreisende til hovedelv. Fordeling i %.

	Hovedundersøkelsen			2012-undersøkelsen		
	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total	Spørre-skjema	Ikke-svar	Total
Lokal (1)	53	67	54	49	70	51
Tilreisende (2)	47	33	46	51	30	49
Sum	100	100	100	100	100	100
G.snitt	1,5	1,3	1,5 **	1,5	1,3	1,5 **
N	3597	394	3991	568	67	635

** Kji-kvadrat-test viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene. $p < 0,01$.

Tilfredshet med hovedelv (kun til de som oppga hovedelv, ref. spm 17)

Spørreskjema: «Det siste året du fisket i din hovedelv, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med ...» Respondentene ble bedt om krysse av for sin interesse på en skala fra 1 til 7, der 1 var lik svært misfornøyd, og 7 var lik svært fornøyd.

Ikke-svar: «På en skala fra 1 til 7, der 1 er lik svært misfornøyd og 7 er lik svært fornøyd: Det siste året du fisket i din hovedelv, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med...» Intervjuer leste opp svaralternativene og krysset av respondentens svar.

Tabell V2.29. Tilfredshet med hovedelv (hovedundersøkelsen). Fordeling i %.

Hovedundersøkelsen													
	Svært misfornøyd						Svært fornøyd		Husker ikke	Sum	Gj. snitt	St. av.	N
	1	2	3	4	5	6	7						
<i>.... fiskereglene?</i>													
Spørre-skjema	6	6	8	14	18	19	27	2	100	5,0	1,8	3597	
Ikke-svar	4	2	9	12	21	19	30	1	100	5,3	1,7	396	
Totalt	6	6	8	14	18	19	27	2	100	5,0**	1,8	3993	
<i>... antall fisker du fikk?</i>													
Spørre-skjema	22	15	13	15	12	8	13	2	100	3,6	2,1	3597	
Ikke-svar	31	10	11	11	12	7	18	1	100	3,5	2,3	394	
Totalt	23	15	12	15	12	8	13	1	100	3,6	2,1	3991	
<i>.... total fiskeopplevelse?</i>													
Spørre-skjema	2	3	8	14	19	23	31	1	100	5,3	2,1	3597	
Ikke-svar	2	2	6	11	20	20	40	0	100	5,6	1,5	397	
Totalt	2	3	7	14	19	23	32	1	100	5,3**	2,0	3994	

**p<0,01. T-test med antatt ulik varians viste signifikant forskjell for gjennomsnittet mellom de to gruppene av fiskere.

Tabell V.2.30. Tilfredshet med hovedelv (2012-undersøkelsen). Fordeling i %.

2012-undersøkelsen													
	Svært misfornøyd						Svært fornøyd		Husker ikke	Sum	Gj. snitt	St. av.	N
	1	2	3	4	5	6	7						
<i>.... fiskereglene?</i>													
Spørre-skjema	4	6	8	20	16	18	19	8	100	4,8	1,7	568	
Ikke-svar	6	4	13	10	16	15	34	1	100	5,1	1,9	68	
Totalt	5	6	8	19	16	18	20	8	100	4,9	1,7	636	
<i>... antall fisker du fikk?</i>													
Spørre-skjema	32	18	12	18	5	4	5	5	100	2,8	1,8	568	
Ikke-svar	41	12	9	9	10	6	12	1	100	3,0	2,2	68	
Totalt	33	18	12	17	6	4	6	4	100	2,8	1,8	636	
<i>.... total fiskeopplevelse?</i>													
Spørre-skjema	2	5	10	20	20	22	20	1	100	5,0	1,5	568	
Ikke-svar	1	3	7	15	29	21	24	0	100	5,2	1,4	68	
Totalt	2	5	9	20	21	22	21	1	100	5,0	1,5	636	

Generell tilfredshet med fiske i Norge (for de som ikke oppga hovedelv) Kun ikke-svar.

Ikke-svar: «På en skala fra 1 til 7, der 1 er lik svært misfornøyd og 7 er lik svært fornøyd: Det siste året du fisket med stang etter laks, sjørret eller sjørøye i elv i Norge, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med...» Intervjuer leste opp svaralternativene og krysset av respondentens svar.

Tabell V2.31. Generell tilfredshet med fiske i Norge (for de uten hovedelv). Fordeling i %.

	Svært mis- fornøyd						Svært fornøyd		Husker ikke	Sum	Gj. snitt	St. av.	N
	1	2	3	4	5	6	7						
Hovedundersøkelsen (ikke-svar)													
.... fiske- reglene?	0	7	21		21	14	29	7	100	5,1	1,8	14	
... antall fisker du fikk?	36	21	7	7	14	0	7	7	100	2,7	2,0	14	
.... total fiske- opplevelse?	7	7	14	7	14	43	7	0	99,9	5,5	1,8	14	
2012-undersøkelsen (ikke-svar)													
.... fiske- reglene?	0	0	5	15	10	40	20	10	100	5,6	1,2	20	
... antall fisker du fikk?	60	5	5	10	10	5	5	0	100	2,4	2,0	20	
.... total fiske- opplevelse?	10	0	0	10	5	50	25	0	100	5,5	1,8	20	

V2.5 Variabler

Mange av spørsmålene som ble brukt i spørreskjemaene er tilpasset/inspirert eller tatt direkte fra tidligere undersøkelser/litteratur om sportsfiske, friluftsliv, atferdsteori eller aktivitetshindringer/fremmere. En oversikt over spørsmål/tema og tilhørende litteratur er som følger:

- Redskapsbruk (Tangeland et al., 2010).
- Gjenutsetting (Skullerud & Stensland, 2013; Stensland, Aas, & Mehmetoglu, 2013; Tangeland et al., 2010).
- Interesse for laksefiske/som fritidsaktivitet (Tangeland et al. 2010).
- Alternativer til laksefiske/substitutt (Manning, 2011; Shelby & Vaske, 1991)
- Stedstilknypning (Williams & Vaske, 2003).
- Planer om framtidig laksefiske (Fishbein & Ajzen, 2010).
- Grunner/motivasjon for å drive laksefiske (Beardmore, Haider, Hunt, & Arlinghaus, 2011; Skullerud & Stensland, 2013).
- Hindre/fremmere for laksefiske (Aas, 1995; Kuehn, Luzadis, & Brincka, 2013; Raymore, 2002; Walker & Virden, 2005; White, 2008).
- Strategier for å fortsette/kunne drive laksefiske (White, 2008).
- Tiltak for å øke deltagelsen i laksefisket (Aas, 1995).
- Fiskeområder i Norge (Tangeland et al. 2010).

V2.6 Dataanalyser

Alle statistiske analyser i rapporten er gjennomført i SPSS med et generelt signifikansnivå på $\alpha = 0,05$ dersom ikke annet er oppgitt. Flere ulike type statistiske analysert ble gjennomført på dataene. For å avdekke forskjeller mellom ulike grupper ble t-test, og variansanalyse (ANOVA) med påfølgende post-hoc test benyttet (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006).

Ellers rapporteres gjennomsnittsverdier (kontinuerlige variable), gjennomsnittskårer (graderte/rangerte verdier langs en skala) og svarfrekvenser. For noen omfattende spørsmålsbatterier har vi foretatt faktoranalyse³⁰ for å redusere antall variabler til et mindre antall faktorer slik at man lettere ser hovedmønsteret i resultatene. Resultatene er konsekvent rapportert per land for hovedundersøkelsen (inndeling: Norge, Sverige, Finland, Danmark, Tyskland, Storbritannia og «Andre land») og 2012-undersøkelsen (inndeling: Norge og andre land, eller Norge, Sverige, Finland, Danmark og «andre land»). Årsaken til inndeling i færre land i 2012-undersøkelsen er lavt antall respondenter per land. Se tabeller V2.6 og V2.7 for antall per land i undersøkelsene. For noen analyser der vi ønsker å si noe generelt om laksefisket i Norge har vi vektet data for justere for skjev landsfordeling, se V2.6.1.

V2.6.1 Vekting av data for skjevheter i landsfordelingen

Vi trakk et skjevt utvalg av respondenter fra kontaktregisteret i hovedundersøkelsen fordi vi ville ha med oss mange nok respondenter fra ulike land. I tillegg varierer svarprosenten fra 29 % til 71% mellom landene. Som konsekvens er eksempelvis norske fiskere underrepresentert i vår hovedundersøkelse. Det betyr at et rent gjennomsnitt av de respondentene vi har i vår hovedundersøkelse ikke representerer den «gjennomsnittlige» laksefisker i Norge, eller kan brukes til å angi hvor stor totalandel av alle fiskerne som fisker et visst sted. Når man deler opp og ser på de enkelte landene har et slikt landsskjevt utvalg ingenting å si. For å kunne si noe om «gjennomsnittsfiskeren» eller hvilke områder som har den største andelen av fiskerne i norske elver, har vi korrigert for dette på en del spørsmål (angitt) ved å benytte et vektet gjennomsnitt. Vi følger da Vaske (2008, s. 214) sin oppskrift der vi benytter en vektvariabel for hvert land fra følgende formel:

Vekt for land $n = \frac{\text{Populasjonsprosent}}{\text{Utvalgsprosent}}$, hvor:

Populasjonsprosent = $\frac{\text{Antall fiskere for landet i kontaktregisteret}}{\text{Antall fiskere totalt i kontaktregisteret}}$

Utvalgsprosent = $\frac{\text{Antall svar for landet}}{\text{Antall svar totalt}}$

³⁰ På veletablerte spørsmålsbatterier fra litteraturen (eks. grunner/motivasjon for å fiske) har vi benyttet oss av prinsippal komponentanalyser, mens for mere utforskende analyser med «nye» spørsmålsbatterier har vi brukt prinsippal axis factoring (Field, 2009).

Tabell V2.32 og V2.33 under viser vektene for hvert land for henholdsvis hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen.

Tabell V2.32. Populasjonsprosent, utvalgsprosent og vekt, samt antall svar og antall i kontaktregistreret, per land i hovedundersøkelsen.

	Kontaktregister	Utsendt	Svar	Pop %	Utvalgs %	Vekt
Norge	51658	9091	3635	0,847	0,561	1,509
Danmark	1081	1104	727	0,018	0,112	0,158
Finland	2648	983	701	0,043	0,108	0,401
Sverige	2637	933	521	0,043	0,080	0,537
Tyskland	745	706	448	0,012	0,069	0,177
Storbritannia	198	204	129	0,003	0,020	0,163
Andre	2017	1056	314	0,033	0,048	0,682
Sum	60984	14077	6475			

Tabell V2.33. Populasjonsprosent, utvalgsprosent og vekt, samt antall svar og antall i kontaktregistreret, per land i 2012-undersøkelsen.

	Kontaktregister	Utvalg	Svar ^a	Pop %	Utvalgs %	Vekt
Norge	13140	5706	568	0,833	0,633	1,316
Finland	606	268	94	0,038	0,105	0,367
Danmark	310	202	87	0,020	0,097	0,203
Sverige	693	299	67	0,044	0,075	0,588
Andre samlet ^b	1017	512	81	0,065	0,090	0,714
Sum	15766	6953	897			
Tyskland	229	113	33			
Storbritannia	41	26	12			
Annet	747	339	36			

^a Totalt 2020 personer svarte på 2012-undersøkelsen, men kun 897 som hadde fisket siste gang i 2012 eller før. Det er disse 897 vi har data fra, og vi vekter derfor i henhold til landsfordelingen blant disse 897. ^b «Andre samlet» består av Tyskland, Storbritannia, og annet. Disse er slått sammen fordi det er få respondenter per land her.

VEDLEGG 3. DOKUMENTASJON AV RESULTATER

V3.1 Innledning

Resultatene i denne dokumentasjonsdelen rapporteres tematisk og slik at vi rapporterer både fra hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen fortløpende. Hvert tematisk avsnitt avsluttes med en kortfattet oppsummering der vi også trekker fram de viktigste forskjellene mellom de to datasettene. Se også leserveiledningen i hoveddelens kapittel 3.1.

V3.2 Siste fiskesesong /betaling av avgifta

I hovedundersøkelsen var det 75 av 6475 respondenter (1,2%) som oppga at de aldri hadde fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i norske elver til tross for at de hadde betalt avgifta mist et av årene 2012-2014. For 2012-undersøkelsen var det 2,1 % (42 av 2020) som aldri hadde fisket. Hovedgrunnene som disse 117 fiskerne krysset av for dette var:

- Hadde planlagt å fiske, men personlige forhold fikk meg til å gjøre noe annet i stedet (53 stk).
- Andre grunner (47 stk), der 3 hovedårsaker (ble skrevet opp av respondenten) som dominerende. 1) Trodde man måtte ha avgifta for fiske etter annen ferskvannsfisk/ laksefisk i sjø, 2) fisket ferskvannsfisk der det også finnes laks, 3) planla å fiske laks
- Hadde planlagt å fiske, men dårlige fiskerapporter fikk meg til å gjøre noe annet i stedet (9 stk).
- Noen andre løste fiskeravgiften ved bruk av min epostadresse (8 stk).

Som tabell V3.1 viser så hadde 4 av 5 fiskere av de som besvarte hovedundersøkelsen fisket i 2014-sesongen. Mønsteret per land viser den samme tendensen med at en stor majoritet (66-82%) fra hvert land hadde fisket i 2014. Vi ser også at 2% oppgir at de fisket siste gang i 2011 eller tidligere til tross for at de løste fiskeravgiften en eller flere ganger 2012-2014.

Tall fra ikke-svarsundersøkelsen (tabell V2.19) viser et lignende mønster for siste fiskesesong, men andelen som ikke fisket i 2012-2014 er noe høyere enn i hovedundersøkelsen, med 7% som fisket før 2012, og 4% som aldri har fisket. Trolig er det da noe over 5% av de som betalte avgiften i vårt utvalg for hovedundersøkelsen (årene 2012-2014) som ikke fisket den perioden.

I 2012-undersøkelsen har vi 2020 svar, imidlertid er det over halvparten av disse som har fisket i 2013 (18%, 363 stk.) eller 2014 (35,5%, 718 stk.), samt 2,1% (42 stk.) som aldri har fisket. Vi sitter da igjen med 897 personer som har fisket siste gang i 2012 (38%, 768 stk.) eller før (6,4%, 129 stk.) og som vi bruker i det videre analysearbeidet for 2012-undersøkelsen. Ikke-svarsundersøkelsen for 2012-undersøkelsen (tabell V2.19) viser et lignende mønster, der 71% har fisket etter 2012, 11% før 2012, og 3% aldri har fisket. For 2012-undersøkelsen kan man da anslå at oppimot 10 % av de som løste avgifta i 2012 ikke fisket det året. I tillegg kommer de som fisket i 2013 eller 2014, men som ikke fisket i 2012. Antallet her vet vi ikke.

Av de 1081 i 2012-undersøkelsen som oppga av de hadde fisket i 2013 eller 2014, var det følgende (opplistede) årsaker som ble nevnt som grunn for at de ikke var registrert med navn/epost i kontaktregisteret for 2013/2014:

- Glemte å betale avgifta (6,8%; 74 stk.)
- Avgifta innbetalt på annen måte via sms, bank, utleier etc. (55%, 597 stk.)
- Inkludert i familieavgifta betalt av annet familiemedlem (8%, 87 stk.)
- Annen grunn, skrevet ned av fisker (30%, 323 stk.), der følgende ble nevnt hyppigst:
1) har betalt – må være feil i registeret, 2) fisket kun i sjøen.

Nasjonalitetsfordelinga for 2012-undersøkelsen før og etter filtrering av fiskerne som var aktive etter 2012 vises i tabell V3.2.

Tabell V3.1. Fordeling av laksefiskere i utvalget per land og deres siste fiskeår i Norge for hovedundersøkelsen.

Land	N	2011 eller før	2012	2013	2014
1.Norge	3597	2,3%	3,7%	11,8%	82,2%
2 Sverige	515	1,9%	4,5%	16,9%	76,7%
3 Finland	690	1,3%	5,5%	16,1%	77,1%
4 Danmark	726	2,3%	6,2%	18,6%	72,9%
5.Tyskland	440	1,6%	7,5%	14,3%	76,6%
6.Storbritannia	127	2,4%	3,1%	19,7%	74,8%
7.Andre	305	0,7%	10,5%	23,0%	65,9%
Vektet gjennomsnitt	6400	2,2%	4,1%	12,7%	81,0%

Tabell V3.2. Landsfordeling for 2012-undersøkelsen (rådatafila, før vi filtrerte vekk de som hadde fisket etter 2012) og arbeidsfila (fisket siste gang i 2012), antall svar og prosentvis andel av utvalget.

	2012 Rådatafil		2012 Arbeidsfil	
	N	%	N	%
Norge	1502	74,4	568	63,3
Finland	154	7,6	94	10,5
Danmark	108	5,3	87	9,7
Sverige	101	5,0	67	7,5
Tyskland	54	2,7	33	3,7
Storbritannia	15	0,7	12	1,3
Andre land	86	4,3	36	4,0
Sum	2020	100	897	100

V3.2.1 Oppsummering

- Anslagsvis 5-10 % av fiskerne løser avgiften et gitt år uten å fiske, noen tilsynelatende av gammel vane. De fleste gjør om på planene om å fiske av personlige eller ressursmessige årsaker.
- En god del av de som er «laksefiskere» fisker ikke/løser ikke avgiften hvert år og det er en betydelig andel som løser avgiften innimellom og ikke hvert år.
- En del av fiskerne (i 2012-undersøkelsen), rundt 7%, løste ikke avgiften hvert år de fisket.
- Over halvparten av de som vi trodde ikke hadde fisket etter 2012 oppgav at de hadde fisket og løst avgiften senere. Måten betaling registreres på i fiskeravgiftsregisteret er dermed ikke egnet til på følge enkeltfiskeres innbetaling fra år til år slik jegeravgiftsregisteret er.

V3.3 Sosiodemografiske kjennetegn

V3.3.1 Alder, kjønn og nasjonalitet

Laksefiskerne i hovedundersøkelsen domineres kraftig av menn (95%) og av fiskere med særlig norsk, og deretter dansk, finsk og svensk opprinnelse. Fiskere fra andre land enn de fennoskandiske utgjør en liten del av fiskerne i hovedundersøkelsen (tabell V2.7).

Gjennomsnittsfiskeren i et vektet utvalg er 49,4 år gammel (tabell V3.3.). De finske fiskerne er i gjennomsnitt yngre (46 år) enn hos de andre nasjonene. Sverige, Danmark og Storbritannia har de eldste fiskerne i Norge. I et vektet utvalg er det 8,8% av fiskerne som er yngre enn 30 år, og 10% som er 67 år og eldre. Andelen kvinner er høyest blant de norske (5,1%). Se også tabell V2.7a for alder på fiskerne i bruttoregisteret.

Tabell V3.3. Alder og kjønnsfordeling per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Gjennomsnitt i år	St.avvik	Minimum	Maksimum	Posthoc ^a	Andel kvinner
1.Norge	3582	49,2	12,8	16	80	3<1<2,4,6;	5,1%
2 Sverige	514	53,0	11,4	23	78	3<5,7;	1,9%
3 Finland	690	46,2	12,5	19	79	5,7<4,6	2,2%
4 Danmark	725	54,9	11,5	20	80		1,0%
5.Tyskland	439	50,9	11,3	21	79		1,8%
6.Storbritannia	126	55,3	8,7	32	79		0%
7.Andre	304	51,2	13,4	18	79		3,0%
Vektet gj.snitt	6380	49,4	12,8	16	80		5,0%

^a p<0.05. Enveisvariansanalyse (ANOVA) fulgt opp med Tamhane's post hoc test for ulik varians.

Gjennomsnittsalderen for 2012-undersøkelsen på de norske respondentene var 47,5 år (S.E. 0.53) og 47,6 år (S.E. 0.69) hos de utenlandske to år etter at de sluttet å fiske. Respondentene på 2012-undersøkelsen var altså yngre enn i hovedundersøkelsen, både absolutt og det siste året de fisket. Det var 8 % kvinner og 92 % menn blant de norske respondentene, og 98 % av utenlandske var menn.

V3.3.2 Opplysninger om husholdningen

I gjennomsnitt har respondentene i 2012-undersøkelsen to (1,99) barn under 18 år som bor hjemme. For hovedundersøkelsen var tallene litt lavere (1,84) enn i 2012-undersøkelsen for nordmenn (tabell. Finnene har flere barn under 18 år (2,24) boende hjemme enn alle andre. Nordmenn flere enn svensker, dansker, tyskere og «andre land». I begge undersøkelser var omtrent fire av fem gift eller samboere for alle landene.

Tabell V3.4. Antall barn under 18 år i husholdningene, per land for hovedundersøkelsen.

Land	N	Gjennomsnittlig antall barn under 18 år	St.avvik
1.Norge	3141	1,84	1,08
2 Sverige	433	1,64	,93
3 Finland	435	2,21	1,21
4 Danmark	619	1,60	,95
5.Tyskland	365	1,54	,86
6.Storbritannia	118	1,77	1,11
7.Andre	259	1,57	,91

F6,5363=23,5; p<0,001

Posthoc^a Alle<3; 2,4,5,7<1;

^a p<0.05. Enveisvariansanalyse (ANOVA) fulgt opp med Tamhane's post hoc test for ulik varians.

V3.3.3 Utdanning, inntekt og arbeid

Om lag halvparten av fiskerne i hovedundersøkelsen (vektet gjennomsnitt) har utdanning fra universitet eller høyskole (tabell V3.5). Briter, finner og andre land skiller seg ut med en større andel (mer enn 60%) som har høyere utdanning fra universitet og høyskole. Sammenligner man med Tangeland et al. (2010) så kan det se ut som om det er en høyere andel nordmenn med kun grunnskole- eller videregåendeutdanning i vår hovedundersøkelse. I 2012-undersøkelsen var det ingen forskjell mellom de norske og de andre landene (samlet alle i en gruppe). Blant de norske var det en noe høyere andel med høgskole/universitetsutdanning (56%) enn i hovedundersøkelsen (49%).

Tabell V3.5. Lengste fullførte utdanning for fiskerne, andel per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Grunnskole	Videregående	Høgskole/ Universitet – inntil 3 år eller Bachelorgrad	Høgskole/ Universitet – med 4 år eller mer
Norge	3566	7,9%	43,2%	23,2%	25,7%
Sverige	511	10,4%	35,6%	30,7%	23,3%
Finland	688	4,7%	35,2%	31,5%	28,6%
Danmark	719	9,2%	38,8%	19,7%	32,3%
Tyskland	428	18,2%	23,8%	15,2%	42,8%
Storbritannia	126	4,8%	25,4%	44,4%	25,4%
Andre	304	10,5%	24,0%	27,3%	38,2%
Vektet gj.snitt	6342	8,1%	41,5%	24,0%	26,4%

Vi ser fra tabell V3.6 at personlig bruttoinntekt og husholdningsinntekta er høyere blant britiske fiskere enn alle andre grupper. For de andre landene er det mindre forskjeller. Bruttoinntekta for de norske fiskerne ligger i gjennomsnitt på 737 tusen kroner per år, mens husholdningsinntekta ligger på om lag det dobbelte 1,4 mill kr.³¹. For 2012-undersøkelsen er husholdningsinntekta 735 tusen for nordmenn, men virker lavere for utlendinger samlet sett (652 tusen).

³¹ Ifølge http://www.ssb.no/lonnansatt/var_beregnet_arslonn for alle ansatte i Norge, som er en sammenstilling av årslønn i offentlig og privat sektor 489 200 kroner i 2013. Gitt lik lønnsvekst som fra 2012 til 2013 (3,9 prosent) for årene 2013 til 2014, utgjør dette 508.000 for 2014. Dette årslønns målet er ikke direkte sammenlignbart med bruttoinntekt i tabellen fordi i spørreundersøkelsen er det også en del selvstendig næringsdrivende som har eks. næringsinntekt i tillegg til (i stedet for) lønnsinntekt. Merk også at lønnsinntekt (personlig og husholdning) ikke er sammenlignbart med Tangeland et al. (2010) som brukte en skala med 100.000 intervaller opp t.o.m. 1 mill. (personlig) og 2 mill. (husholdning), mens vi for 2014 brukte 200.000- (personlig) og 400.000 (husholdning)-intervaller og et tak på henholdsvis 3 og 6 mill. kroner for årssinntekt. Et ytterligere punkt som taler mot å sammenligne inntekt med andre undersøkelser/statistikk er at respondentene har en tendens til å overdrive egen inntekt, samt at våre svarkategorier kan avvike fra andre undersøkelser.

Tabell V3.6. Fiskernes personlige bruttoinntekt og husholdningens bruttoinntekt for 2014, gjennomsnitt (standardavvik) per land i hovedundersøkelsen.

Land	Personlig bruttoinntekt i kr			Brutto husholdningsinntekt i kr		
	N	Gj.snitt	St.avvik	N	Gj.snitt	St.avvik
1.Norge	3305	736 823	624118	2820	1 399 617	1 347 440
2.Sverige	454	718 281	744068	370	1 238 216	1 406 901
3.Finland	635	643 622	683608	391	1 181 023	1 275 309
4.Danmark	633	769 036	750562	516	1 587 790	1 690 028
5.Tyskland	319	672 100	614043	247	1 102 024	1 285 423
6.Storbritannia	91	1 305 494	979496	84	2 245 238	1 957 709
7.Andre	227	729 955	732544	182	1 088 571	1 254 638
Total	5664	733 704	671652	4610	1 376 368	1 405 668
F-verdi		$F_{6, 5657} = 13,9$ $p < 0,001$			$F_{6, 4603} = 12,3$ $p < 0,001$	
Posthoc ^a		$6 > 1, 2, 3, 4, 5, 7; 3 < 1, 4$			$6 > 1, 2, 3, 5, 7;$ $1, 4 > 3, 5, 7; 4 > 2$	

Merknad: Tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik) i kroner. ^a Enveisvariansanalyse, med Tamhane post hoc test med ulik varians.

For et vektet utvalg som helhet er nesten 2 av 3 arbeidstakere, 13% selvstendige næringsdrivende, mens pensjonister utgjør 14% og øvrige ikke i arbeid 4% (tabell V3.7). Svært få (2%) er studenter/skoleelever. Størst andel selvstendig næringsdrivende er det blant britene med nesten halvparten (46%) av fiskerne. To av tre norske fiskere er arbeidstakere, mens for britene gjelder dette bare en av tre.

Tabell V3.7. Sysselsettingsstatus, andel per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Arbeidstakernæringsdrivende	Selvstendig Pensjonist	Annet/uføretrygdet /jobbsøker/arbeidsledig	Student/ skoleelev	
Norge	3562	67,5%	12,1%	13,2%	4,6%	2,5%
Sverige	512	59,8%	18,8%	18,9%	1,8%	0,8%
Finland	685	66,4%	15,5%	11,4%	3,5%	3,2%
Danmark	721	55,6%	15,1%	24,5%	3,4%	1,2%
Tyskland	433	54,7%	25,4%	14,1%	4,4%	1,4%
Storbritannia	126	32,5%	46,0%	19,8%	1,6%	0,0%
Andre	302	44,0%	27,8%	20,2%	5,8%	2,3%
Vektet gj.snitt	6341	65,9%	13,4%	13,8%	4,4%	2,4%

Merknad: Kjikvadrat $X^2_{,36}=438,0$, $p<0.001$.

V3.3.4 Oppsummering

Laksefisket er kraftig dominert av menn og av fiskere med særlig norsk, men deretter dansk, finsk og svensk opprinnelse. Fiskere fra andre land enn de fennoskandiske utgjør en liten del av fiskerne. Generelt har fiskerne varierende antall år med utdanning. Finske fiskere er markert yngre (gjennomsnitt midten av 40-åra vs. rundt 50 år) enn andre nasjonaliteter. Respondentene på 2012-undersøkelsen er yngre og har noe flere kvinner fra Norge enn i hovedundersøkelsen.

V3.4 Generelle fiskevaner

V3.4.1 Fiskeerfaring i Norge

Fiskerne i hovedundersøkelsen er erfarne og har avhengig av nasjonalitet i gjennomsnitt 8-18 års fiskeerfaring fra norske elver (tabell V3.8). Resultatene som gjelder totalutvalget (alle land slått sammen) har vi vektet for land. Her er det 27% som har fisket 5 eller færre sesonger, mens 6% har fisket kun en sesong. De norske fiskerne har i gjennomsnitt fisket 18 sesonger, noe som er mer enn alle de andre landene. Deretter følger svensker (15,9) og dansker (14,7). Det er verdt å merke seg at de norske er den gruppen med størst variasjon (standardavvik) i antall sesonger fisket. Norske fiskere har også i gjennomsnitt fisket i relativt mange elver i Norge (6,3) i sin fiskerkarriere, og flere enn for Finland, Danmark og Storbritannia som har færrest. 28 % av fiskerne i totalutvalget har fisket i to elver, mens 14% har fisket i kun en elv. 21% har fisket i 10 eller flere elver. Norske fiskere hadde i gjennomsnitt 12,8 fiskedager sin siste sesong, noe som er mer enn alle land bort sett fra gruppa «andre land». 37 % av alle fiskerne hadde 5 eller færre dager, mens 5% hadde kun fisket en dag. Fiskerne benyttet få elver i sin siste sesong, med et gjennomsnitt på 2,0. 53% benyttet kun én elv sin siste sesong, mens bare 3% hadde prøvd 5 eller flere elver. Nordmenn og «Andre land» (gjennomsnitt 2 elver) benyttet i større grad flere elver enn svenske, finner og dansker. Fiskedeltagelsen per år

er høy der gjennomsnittfiskeren (vektet) har fisket nesten 4 av de 5 periodene om oppgis (tabell V3.9). Nordmenn, svensker og dansker er de som i snitt fisker oftest i Norge, mens britene har fisket færrest perioder med 2,6 i snitt.

Tabell V3.8. Fiskeerfaring etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge, per land i hovedundersøkelsen. Gjennomsnitt (standardavvik).

Land	N	Antall sesonger i Norge	Antall norske elver fisket	Antall fiskedager i Norge siste sesong	Antall elver fisket i Norge siste sesong
1.Norge	3439-3555	18,3 (14,2)	6,3 (6,4)	12,8 (13,7)	2,0 (2,2)
2.Sverige	505-513	15,9 (12,1)	5,8 (5,0)	9,2 (7,6)	1,6 (1,4)
3.Finland	615-686	10,1 (9,5)	4,7 (4,6)	6,8 (5,4)	1,6 (1,1)
4.Danmark	707-724	14,7 (11,0)	4,9 (4,4)	8,8 (7,6)	1,4 (1,4)
5.Tyskland	423-439	10,8 (10,0)	5,4 (6,1)	10,2 (9,7)	1,7 (1,7)
6.Storbritannia	124-127	8,5 (9,7)	3,5 (4,7)	7,5 (4,8)	1,5 (2,0)
7.Andre land	294-303	8,5 (9,9)	5,6 (7,8)	11,2 (11,8)	2,0 (1,7)
Vektet gj.snitt	6107-6347	17,3 (14,0)	6,1 (6,3)	12,2 (13,2)	2,0 (1,9)
F ^a		81,5	15,1	35,9	18,4
Post hoc ^a		1>2>4>3,5,6,7; 5>7	1,2>3,4,6; 5,7>6;	1>2,3,4,5,6; 2,4,5,7>3; 7>4,6; 5>6	1,7>2,3,4; 4<5<1

Merknad: tall er gjennomsnitt (standardavvik). ^a Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

Tabell V3.9. Andel per land i hovedundersøkelsen, som fisket i nevnte perioder i norske elver.

	2007-2009	2010-2011	2012	2013	2014	N	Gj.snitt ^b (st.av)
1.Norge	69,7%	75,8%	79,7%	82,9%	80,0%	3442	3,88 (1,47)
2.Sverige	68,1%	76,8%	76,6%	81,5%	76,8%	508	3,79 (1,46)
3.Finland	57,6%	64,6%	69,0%	74,5%	76,0%	667	3,42 (1,54)
4.Danmark	70,6%	74,7%	75,5%	76,8%	73,3%	703	3,71 (1,43)
5.Tyskland	55,7%	64,0%	69,7%	66,5%	73,9%	433	3,30 (1,59)
6.Storbritannia	40,3%	42,7%	48,4%	61,3%	71,0%	124	2,64 (1,62)
7.Annet	43,8%	55,6%	63,0%	66,7%	65,7%	297	2,95 (1,57)
Vektet gj.snitt	68,0%	74,4%	78,2%	81,5%	79,0%	6174	3,81 (1,49)
Kjikkvadrat	$X^2_{6}=170,8;$ $p<0.001$	$X^2_{6}=157,1;$ $p<0.001$	$X^2_{6}=130,7;$ $p<0.001$	$X^2_{6}=133,2;$ $p<0.001$	$X^2_{6}=50,2;$ $p<0.001$		
Post hoc ^a							F= 41,1; p<0.001 3,5,6,7<1,2,4; 6,7<3; 6<5

^aEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians. ^bGjennomsnitt er beregnet ut fra at om man har fisket en periode så gis verdien 1, mens om man ikke har fisket perioden så får verdien 0. Deretter summeres alle periodene slik at maksverdi er 5, mens minimumsverdien er 1.

V3.4.1.1 2012-undersøkelsen

På spørsmål om antall norske elver de hadde fisket i, svarte henholdsvis de norske og utenlandske fiskerne at de i gjennomsnitt hadde fisket i 3,45 og 3,61 norske elver. Blant de norske fiskerne hadde 66 % fisket 3 elver eller færre, mens blant de utenlandske fiskerne hadde 67,5 % fisket i tre elver eller færre. For begge grupper, hadde om lag 75% fisket i 4 elver eller færre.

Når det gjelder lengde på oppholdet, og antall elver som ble besøkt siste sesongen man fisket laks i Norge, svarte nordmenn at de i gjennomsnitt hadde fisket 4,7 dager og besøkt 1,2 elver, mens fiskere fra andre land svarte at de hadde fisket i 4,8 dager og besøkt 1,1 elv. De har med andre ord vært en kort uke på laksefiske og stort sett oppholdt seg i samme elv.

V3.4.1.2 Oppsummering

Respondentene i 2012-undersøkelsen var mindre erfarne, hadde fisket i færre elver og var mindre aktive (antall fiskedager) enn de som svarte på hovedundersøkelse.

V3.4.2 Fiskeerfaring i utlandet

Nesten en av tre (28,1%= vektet gj.snitt) fiskerne i hovedundersøkelsen hadde også fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i «utlandet» - det vil si andre land enn Norge (tabell V3.10). Fiskere fra andre land hadde gjort dette i stor grad (71-96%), men det var knappe en av fem norske fiskere som hadde prøvd utenlandske elver. Av de fiskerne som hadde fisket i utenlandske elver (tabell V3.11) hadde de norske kortest erfaring med 4 sesonger i gjennomsnitt, fulgt av Tyskland (snaut 9 sesonger). Britene hadde lengre erfaring enn samtlige med 25 år i snitt. Også for antall elver fisket i utlandet hadde nordmenn minst erfaring med 3 elver i snitt, fulgt av Finland (4,6). Også her var det britene som hadde fisket flest elver med 16 i snitt.

Om man ser på hvilke land fiskerne hadde erfaring fra (tabell V3.12) er mønsteret at det er svært vanlig å ha fisket laks i sitt hjemland (>95 %) eller i naboland, gitt at det finnes relativt gode muligheter for laksefisket der. Eksempelvis slik det finnes for Danmark, Finland, Sverige og Storbritannia. For tyskerne var det over 60% som hadde fisket i Danmark som var vanligste land utenom Norge. En av tre av de nordmenn med fiskerfaring fra utlandet hadde prøvd fiske i Sverige, mens britiske elver kom som nr 2 med 22%. Mer eksotiske eller eksklusive reisemål som Island (12,7 %), Kolahalvøya (11,1 %) og Stillehavselvene (15,6 %) var besøkt av flere enn hver tiende av de som hadde fisket i utlandet. Blant de som har fisket i utenlandske elver var nordmenn den gruppa som hadde færrest perioder i utlandet med 2 turer i gjennomsnitt (tabell V3.13). For de andre landene ligger det på fra 3 til drøye 4 turer i snitt, med svenskene og britene som hadde fisket hyppigst i andre land enn Norge.

Tabell V3.10. Andel per land i hovedundersøkelsen som har fisket etter arter av laks, sjørørret eller sjørøye i andre land enn Norge.

	Norge	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Storbritannia	Andre	Vektet gj.snitt
Andel	18,7%	89,7%	72,8%	88,6%	79,5%	96,1%	71,1%	28,1%
n	3597	515	690	726	440	127	305	6400

$X^2_{6}=2604,5; p<0.001$

Tabell V3.11. Antall fiskesesonger og elver i andre land enn Norge respondentene har fisket etter arter av laks, sjøørret eller sjørøye, per land i hovedundersøkelsen kun for de som har fisket i andre land enn Norge.

Land	N	Sesonger andre land	Elver andre land
1.Norge	607-613	4,1 (6,0)	3,1 (3,7)
2.Sverige	444-448	14,5 (12,0)	6,0 (5,9)
3.Finland	494-496	12,7 (10,8)	4,6 (4,2)
4.Danmark	623-625	14,4 (13,8)	5,6 (6,0)
5.Tyskland	329-343	8,7 (8,8)	5,9 (6,2)
6.Storbritannia	119-121	25,0 (14,1)	16,0 (12,8)
7.Andre	210-213	10,5 (10,6)	7,9 (8,2)
Total	2828-2857	11,4 (11,9)	5,6 (6,5)
F-verdi ^a		95,8	85,0
Post hoc ^a		1<5<2,3,4<6; 2,4,6>7; 1<3<2,4,5,7<6; 7>4,5;	

Merknad: Antall er gjennomsnitt (standardavvik). ^a Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

Tabell V3.12. Hvilke land man har fisket etter arter av laks, sjørret eller sjørøye, andel per land (av de som har fisket i andre land enn Norge) i hovedundersøkelsen.

	Norge	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Stor- britannia	Andre	Total	X ² , p<0.001
Fisket i?:									
Island	18%	9,5%	5,2%	11,8%	11,7%	24,6%	17,5%	12,7%	67,7
Danmark	17,8%	12,8%	4,8%	96,6%	64,3%	1,6%	20,7%	36,9%	1628,5
Sverige	34,5%	97,2%	49,2%	64,9%	52,0%	10,7%	35,9%	54,5%	607,4
Finland	5,5%	7,4%	98,2%	1,7%	4,3%	7,4%	15,2%	21,3%	2152,6
Kolahalvøya, Russland	12,2%	9,3%	12,7%	5,0%	8,3%	28,7%	20,7%	11,1%	89,5
Storbritannia	22,7%	22,7%	8,4%	13,8%	26,0%	95,9%	28,1%	22,2%	473,4
Irland	4,2%	4,8%	2,8%	6,7%	25,4%	51,6%	36,4%	11,4%	504,8
Atlantisk Nord- Amerika	5,6%	3,5%	2,4%	6,7%	8,9%	15,6%	16,6%	6,6%	77,1
Stillehav Nord- Amerika	16,3%	10,8%	7,0%	13,1%	26,0%	23,8%	28,6%	15,5%	102,9
Stillehav Russland	1,3%	0,4%	1,4%	0,8%	2,6%	0,8%	2,8%	1,3%	12,2 (p<0,1)
N	673	462	502	643	350	122	217	2969	

Tabell V3.13. Andel per land av de som har fisket i utlandet, som fisket i nevnte perioder i utenlandske elver i hovedundersøkelsen.

	2007-2009	2010-2011	2012	2013	2014	N	Gj.snitt ^b (st.av)
1.Norge	60,9%	43,7%	38,4%	37,2%	31,9%	529	2,1 (1,5)
2.Sverige	81,9%	82,5%	81,7%	79,4%	77,1%	432	4,0 (1,4)
3.Finland	79,1%	74,5%	71,7%	73,4%	71,9%	470	3,7 (1,5)
4.Danmark	80,0%	83,3%	79,0%	75,2%	73,4%	609	3,9 (1,4)
5.Tyskland	72,3%	67,1%	60,0%	55,5%	51,3%	310	3,1 (1,6)
6.Storbritannia	87,5%	88,3%	88,3%	87,5%	86,7%	120	4,4 (1,3)
7.Andre land	70,4%	64,8%	61,2%	63,8%	55,6%	196	3,2 (1,6)
Total	75,1%	70,7%	67,0%	65,5%	62,2%	2666	3,4 (1,6)
Kjikkvadrat	$X^2_{,6}=93,4$; $p<0.001$ $X^2_{,6}=286,7$; $p<0.001$ $X^2_{,6}=317,1$; $p<0.001$ $X^2_{,6}=301,8$; $p<0.001$ $X^2_{,6}=347,9$; $p<0.001$						F=106,5; p<0.001.
Post hoc ^a							1<2,3,4,5,6, 7; 2>3,5,7; 6>3,4>5,7;

^aEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians. ^bGjennomsnitt er beregnet ut fra at om man har fisket en periode så gis man verdien 1, mens om man ikke har fisket perioden så får man verdien 0. Deretter summeres alle periodene slik at maksverdi er 5, mens minimumsverdien er 1 (ettersom alle disse har fisket minst en sesong i utenlandske elver).

V3.4.2.1 2012-undersøkelsen

Vi spurte fiskerne om de hadde fisket laks, sjørøret eller sjørøye i ferskvann i andre land enn Norge. Blant de norske fiskerne (n=568) svarte 13,6 % ja og 86,4 % nei. Blant fiskere fra andre land (n=329), svarte 78,1 % «ja», mens 21,9 % ikke hadde fisket i andre land. Antall sesonger i Norge var gjennomsnittlig 9 sesonger for norske fiskere og 6 sesonger for utenlandske fiskere. De norske fiskerne (n=77) som hadde fisket i andre land, hadde i gjennomsnitt fisket 2 sesonger i andre land, mens de utenlandske fiskerne hadde i gjennomsnitt fisket i 11,5 sesonger i andre land.

Når det gjelder elver i andre land, hadde de norske fiskerne i gjennomsnitt fisket i 1,7 elver, mens de utenlandske fiskerne hadde fisket i 5,8 elver. Har var fordelingen slik at 75 % av de norske fiskerne hadde fisket i inntil 2 elver, mens 74,3 % av de utenlandske hadde fisket i inntil 6 elver.

V3.4.2.2 Oppsummering

Nesten hver femte (18,7%) av de norske respondentene i hovedundersøkelsen hadde fisket i andre lakseførende elver enn i Norge, sammenlignet med 13,6% av nordmennene i 2012-undersøkelsen. For de nordmenn som hadde fisket i utenlandske elver, var også gjennomsnittlig antall elver og sesonger i 2012-undersøkelsen (hhv. 1,7 elver og 2 sesonger) lavere enn i hovedundersøkelsen (hhv. 3 elver, 4 sesonger).

For hovedundersøkelsen har vi også ytterligere data om utenlandserfaring. Utlendingene hadde oftere (større andel av fiskerne, hyppighet siste år) og mye lengre erfaring (antall år, elver) med fiske i andre elver enn nordmennene. Her var fiske i eget land, eller naboland vanligste land om det finnes laksefiskemuligheter der. En av tre av de nordmenn med fiskerfaring fra utlandet hadde prøvd fiske i Sverige, mens britiske elver kom som nr. 2 med 22%.

V3.5 Endring i fiskeinnsats i norske elver over tid

Vi ser fra tabell (V3.14) at respondentene i hovedundersøkelsen oppgir at de i gjennomsnitt fisket 9,7 % flere fiskedager per år i 2007-2009 enn i 2013/14. Respondenter fra Storbritannia og «Andre land» var de eneste som ikke hadde redusert antall fiskedager per år i 2013/14 sammenlignet med 2007-2009. Nordmenn og svensker var de landene som hadde redusert sitt fiske mest med hhv. 10,4% og 9,1% siden 2007-2009. Merk at for alle land så var det mellom 27% og 42% som oppgav at de fisket omtrent samme antall dager i begge perioder.

Sammenligner man årene 2010-2012 med 2013-2014 så ble det i 2010-2012 for alle landene bortsett fra for britene og Andre land oppgitt fisket flere fiskedager per år enn i 2013/14 (tabell V3.15). Oppgitte fiskedager per år i 2010-2012 var 6,6% høyere totalt sett (vektet) enn for 2013/2014. Mellom 37 og 52% av fiskerne fra hvert land fisket omtrent det samme antall dager i 2010-2012 som i 2013/14-sesongene. Det var ingen statistisk forskjell mellom landene på hvor mye fiskeinnsatsen var redusert. Det var en stor andel briter som ikke fisket i Norge i 2010-2012 (39%) og 2007-2009 (48%).

Tabell V3.14. Frekvensfordeling på de sju oppgitte svaralternativene over gjennomsnittlig antall fiskedøgn i norske elver per land i hovedundersøkelsen i perioden 2007-2009 sammenlignet med perioden 2013/2014.

	Fisket ikke denne perioden	Under 50% av 2013/14	16-50% mindre enn 2013/14	Omtrent samme som (+/-15%) 2013/14	16-50% mer enn 2013/14	Over 50% mer enn 2013/14	Husker ikke	n	Gj.snitt fiskeinnsats i 2007-2009 jf. 2013/2014 ^b
1.Norge	16,2%	8,0%	6,3%	27,3%	11,2%	19,5%	11,5%	3597	+10,4% * (33,8)
3.Sverige	19,0%	8,0%	6,6%	29,9%	9,9%	18,8%	7,8%	515	+9,1% * (33,4)
3.Finland	31,4%	6,7%	5,9%	32,2%	9,3%	8,3%	6,2%	690	+3,1% * (29,6)
4.Danmark	18,0%	5,4%	5,2%	42,7%	7,4%	12,5%	8,7%	726	+6,0% * (28,1)
5.Tyskland	32,0%	6,1%	5,7%	33,9%	5,9%	11,6%	4,8%	440	+4,5% * (30,2)
6.Storbritannia	48,0%	7,1%	6,3%	26,8%	3,1%	4,7%	3,9%	127	-4,7% (29,1)
7.Andre land	46,2%	4,9%	3,0%	27,2%	3,0%	7,5%	8,2%	305	+2,9% (29,1)
Vektet gj.snitt	18,3%	7,7%	6,2%	28,0%	10,7%	18,3%	10,8%	6400	+9,7* (33,5)
F-verdi ^a									7,07; p<0.001
Post hoc ^a									1>3,4,6; 2>6;

^aEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians. * p<0.05. T-test viser at gjennomsnittet er forskjellig fra 0. ^b Spørsmålsordlyd: «I gjennomsnitt, hvor mange DAGER per år fisket du etter laks, sjørøret eller sjørøye i Norge i periodene 2007-2009 sammenlignet med det du gjorde i 2013-2014?» Gjennomsnittlig fiskeinnsats er beregnet ut fra midtpunktet for de fem prosentintervallene som var oppgitt som svaralternativ og gitt %-verdier på henholdsvis -51, 33, 0,33, 51. De som svarte at de «ikke husker» eller «ikke har fisket i denne perioden» er ikke med i gjennomsnittsverdien.

Tabell V3.15. Frekvensfordeling på de sju oppgitte svaralternativene over gjennomsnittlig antall fiskedøgn per år i norske elver per land i hovedundersøkelsen i perioden 2010-2012 sammenlignet med perioden 2013/2014.

	Fisket ikke denne perioden	Under 50% av 2013/14	16-50% mindre enn 2013/14	Omtrent samme som (+/-15%) 2013/14	16-50% mer enn 2013/14	Over 50% mer enn 2013/14	Husker ikke	N	Gj.snittlig fiskeinnsats i 2010-2012 jf. 2013/2014 ^b
1.Norge	9,0%	7,7%	6,9%	37,5%	16,5%	12,4%	10,1%	3597	+6,8%* (30,2)
3.Sverige	9,7%	7,4%	6,0%	43,9%	13,2%	13,8%	6,0%	515	+6,7%* (29,3)
3.Finland	19,7%	3,9%	7,0%	45,1%	9,9%	9,3%	5,2%	690	+4,9%* (26,0)
4.Danmark	12,5%	5,4%	4,5%	51,8%	7,6%	9,8%	8,4%	726	+4,1%* (25,5)
5.Tyskland	18,2%	4,8%	5,9%	45,9%	8,4%	12,5%	4,3%	440	+6,2%* (27,3)
6.Storbritannia	39,4%	5,5%	5,5%	37,0%	3,9%	5,5%	3,1%	127	-0,9% (26,2)
7.Annet	24,6%	6,2%	6,2%	38,0%	5,2%	12,5%	7,2%	305	+4,2%* (29,7)
Total	10,3%	7,4%	6,8%	38,5%	15,4%	12,2%	9,5%	6400	+6,6%* (29,9)
F-verdi ^a									1,8; i.s.
Post hoc ^a									

^aEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians. * $p < 0.05$. T-test viser at gjennomsnittet er forskjellig fra 0. ^b Spørsmålsordlyd: «I gjennomsnitt, hvor mange DAGER per år fisket du etter laks, sjørøret eller sjørøye i Norge i periodene 2010-2012 sammenlignet med det du gjorde i 2013-2014?» Gjennomsnittlig fiskeinnsats er beregnet ut fra midtpunktet for de fem prosentintervallene som var oppgitt som svaralternativ og gitt %-verdier på henholdsvis -51, 33, 0,33, 51. De som svarte at de «ikke husker» eller «ikke har fisket i denne perioden» er ikke med i gjennomsnittsverdien.

V3.5.1 Oppsummering

I gjennomsnitt så har respondentene (i hovedundersøkelsen) fra de fleste landene fisket færre dager per år i 2013/14 sammenlignet med både periodene 2007-2009 (9,7% flere dager enn 2013/14), og 2010-2012 (6,6%). Norske fiskere har redusert sin fiskeinnsatsen mer eller like mye som andre land. Det er imidlertid en stor andel fiskere fra alle land som har lik fiskeinnsats over alle tre perioder.

V3.6 Interesse for og viktighet av laksefiske

I hovedundersøkelsen var respondentenes interessene for laksefiske i gjennomsnitt stor blant fiskerne alle land (tabell V3.16). Norske fiskere er imidlertid mindre interessert i laksefiske enn de andre nasjonalitetene, og det er verdt å merke seg at det også er større variasjon innad i Norge-gruppen enn hos de andre landene. Laksefiske var en av de to viktigste fritidsaktivitetene om sommeren for alle andre enn hos nordmenn, der lå laksefiske rundt en

3.plass. For alle land ble laksefiske viktigere som fritidsaktivitet over tid om man sammenligner periodene 2007-2009 med de to siste sesongene 2013-2014.

Tabell V3.16. Interesse for laksefiske og viktigheten av laksefiske som fritidsaktivitet om sommeren per land.

	N	Interesse for Laksefiske ^a	Viktigheten av laksefiske som fritidsaktivitet om sommeren ^b			Forskjeller mellom periodene ^c
			2007-2009(a)	2010-2012(b)	2013-2014 (c)	
1.Norge	3597	5,46 (1,41)	3,18 (1,51)	3,27 (1,42)	3,27 (1,40)	b, c>a
2.Sverige	515	6,27 (1,04)	3,86 (1,36)	4,01 (1,20)	4,06 (1,10)	b, c>a
3.Finland	690	6,07 (1,13)	3,59 (1,42)	3,85 (1,26)	4,00 (1,10)	c>b>a
4.Danmark	726	6,36 (0,98)	3,75 (1,39)	3,87 (1,28)	3,95 (1,21)	c>b>a
5.Tyskland	440	6,50 (0,92)	3,42 (1,60)	3,82 (1,39)	3,97 (1,24)	c>b>a
6.Storbritannia	127	6,66 (0,75)	4,02 (1,36)	4,15 (1,23)	4,33 (0,97)	c>b>a
7.Annet	305	6,26 (1,25)	3,12 (1,65)	3,53 (1,46)	3,75 (1,36)	c>b>a
Total	6400	5,83 (1,33)	3,37 (1,51)	3,53 (1,40)	3,58 (1,35)	c>b>a
F-verdi ^d		F6,6393= 123,2; p<0.001	F6,6393= 35,2; p<0.001;	F6,6393= 54,3; p<0.001	F6,6393= 82,2; p<0.001	
Post hoc ^d		1<2,3,4,5,6,7; 2<5,6; 3<2,4,5,6; 4,7<6;	1<2,3,4,6; 3,5,7<2; 7<3<6; 5,7<4; 5<6;	1,7<2,3,4,6; 1<5	1<2,3,4,5,6,7; 7<2; 3,4,5,7<6	

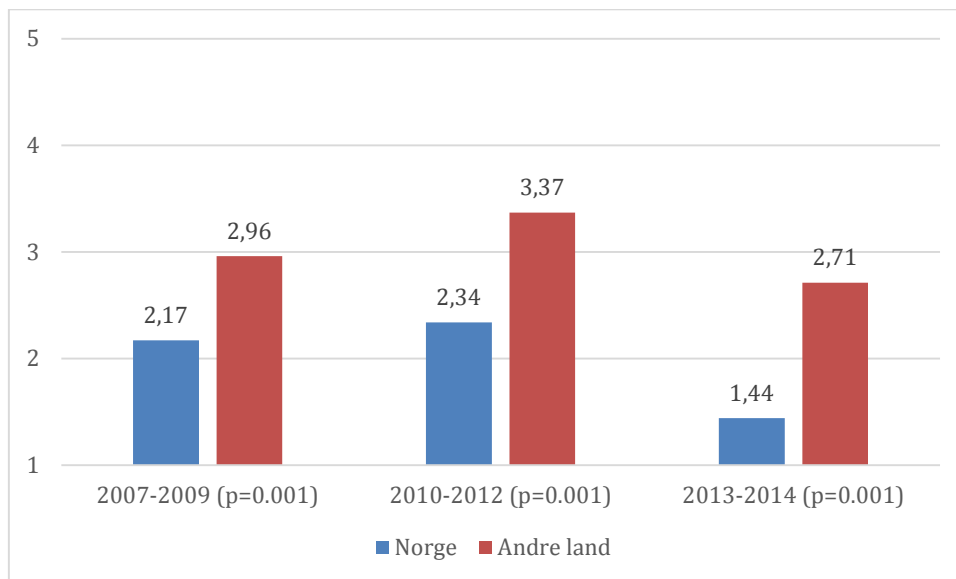
^a Målt på en 7-punktskala der 1= ikke interessert og 7= svært interessert. ^bMålt på en 5-punktskala der 1= ikke viktig aktivitet og 5= min viktigste fritidsaktivitet. ^c p<0,05. Par-utvalgs t-tester. ^d Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

V3.6.1 2012-undersøkelsen

Vi ba også disse respondentene om å rangere sin interesse for laksefiske langs en skala fra 1= ikke interessert, til 7= veldig interessert. De norske respondentene ga en gjennomsnittscore på 4,11, mens fiskere fra andre land ga en signifikant høyere score med 5,47 (p=0.001). Sekstien prosent av de norske fiskerne rangerte laksefiske som verdi 4 eller lavere på skalaen, mens bare 24,3 % av de utenlandske fiskerne rangerte laksefiske som 4 eller lavere.

Deretter ble fiskerne bedt om å rangere sin interesse i laksefiske med andre fritidsaktiviteter og sammenligne disse med ulike tidsperioder. Vi finner også her klare forskjeller mellom land og tidsperiode. Fiskere fra andre land rangerer konsekvent laksefiske som viktigere, sammenlignet med andre fritidsaktiviteter, enn hva norske fiskere gjør (Figur V3.1). Felles for norske og utenlandske fiskere er at sesongen 2010-2012 rangeres laksefiske som noe viktigere

enn perioden før og etter 2010-2012, og at betydningen av laksefiske har avtatt i løpet av den siste perioden (2013-2014).

Figur V3.1. Fiskernes interesse for laksefiske, sammenlignet med andre fritidsaktiviteter i periodene 2007-2009, 2010-2012 og 2013-2014. For 2012-undersøkelsen. Skala: 1= Ikke viktig, 5= min viktigste aktivitet. Signifikansnivå mellom land er angitt i parentes etter tidsperiode.

V3.6.2 Oppsummering

Felles for både 2012- og hovedundersøkelsen var at respondenten fra alle land var til dels svært interessert i laksefiske og så på laksefiske som en av deres viktigste fritidsaktivitet. Nordmenn var imidlertid mindre interessert i laksefiske enn respondentene fra andre land. Respondentene i 2012-undersøkelsen var for alle periodene generelt mindre interessert i laksefiske enn fiskerne i hovedundersøkelsen, og for 2012-respondentene hadde interessen også falt siden 2010-2012.

V3.7 Involveringsgrad i laksefiske

For hovedundersøkelsen gjorde vi noen ytterligere analyser om involvering i laksefiske. I gjennomsnitt kan man si at involveringsgraden (interesse + viktighet) i laksefiske var høy til svært høy for alle nasjoner bortsett fra Norge der man kan bruke betegnelsen høy (tabell V3.17). Det er svært få fiskere i undersøkelsen som er lite involvert i laksefiske, men de som forekommer er først og fremst blant nordmenn. Variasjonen innad i landene er størst for Norge, noe som betyr at de norske fiskerne er en mindre homogen/mer ulik sammensatt gruppe enn de andre landene mht. involvering i laksefiske. Britene hadde høyere involvering enn alle andre land. Litt enkelt kan vi altså konstatere at jo lengre fiskerne har for å reise til Norge, jo høyere involveringsgrad har de.

Tabell V3.17. Involveringsgraden i laksefiske per land i hovedundersøkelsen, andeler fordelt på en skala fra 0 (lav) til 10 (høy).

	N	Gj.snitt (st.av.)	Involveringsgrad, frekvensfordeling i %										
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.Norge	3597	6,73 (2,56)	0,2	1,9	3,0	6,7	10,9	12,8	10,8	10,5	11,0	11,8	20,5
2.Sverige	515	8,33 (1,89)	0,0	0,2	0,4	1,0	4,3	4,9	7,2	8,5	14,8	21,4	37,5
3.Finland	690	8,07 (2,02)	0,0	0,3	1,0	2,3	3,6	5,4	8,1	11,3	15,8	19,1	33,0
4.Danmark	726	8,30 (1,90)	0,0	0,1	0,3	1,4	2,9	6,5	7,4	10,6	12,1	20,9	37,7
5.Tyskland	440	8,48 (1,92)	0,0	0,0	0,2	1,6	3,2	6,1	7,5	6,6	10,0	19,8	45,0
6.Stor- britannia	127	8,99 (1,54)	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	3,9	2,4	6,3	9,4	19,7	55,9
7.Annet	305	8,02 (2,33)	1,0	0,3	2,3	2,0	4,3	4,6	9,8	9,5	8,5	20,0	37,7
Total	6400	7,41 (2,44)	0,1	1,1	2,0	4,4	7,7	9,6	9,4	10,0	11,8	15,5	28,4
F-verdi ^a		F6,6393= 652,6; p<0.001											
Post hoc ^a		1<2,3,4,5,7< 6; 3<5;											

Merknad: De to spørsmålene knyttet til interesse (1-7) og viktighet av laksefiske i 2013-2014 (1-5) ble slått sammen for å gi et samlet mål på involveringsgraden i fiskeaktiviteten som vist. Dette gav en variabel fra 2 til 12. For presentasjonen sin skyld har vi justert verdiene ned 2 trinn, til en skala med verdier fra 0 til 10. Her betyr minimumsverdien 0 (=2 før nedjusteringen) at respondenten er svært lite involvert i fiske, mens maksimumsverdien 10 (=12 før nedjustering) tyder på at respondenten har svært høy involveringsgrad i laksefiske. ^aEnveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

V3.7.1 Involveringsgrad og siste fiskeår for nordmenn

Involveringsgrad påvirker deltagelsen i laksefiske. Det er en positiv sammenheng (korrelasjon) mellom det siste året man fisket og involveringsgrad (Pearson $r=0,38$). Vi ønsker å se spesielt på nordmenn som gruppe og hvordan sammenhengen er mellom involveringsgrad og hvilket år var det siste de fisket i Norge. Tabell V3.18 viser at de nordmenn som fisket i 2014 har høyere involveringsgrad enn de som hadde siste fiskeår i Norge før dette.

Tabell V3.18 Involveringsgrad i laksefiske blant nordmenn og hvilket år som var det siste man fisket i Norge, i hovedundersøkelsen.

Siste år fisket	N	Gjennomsnitt (st.av.)	Inv.grad 0-3	Inv.grad 4-5	Inv.grad 6-7	Inv.grad 8-9	Inv.grad 10
1)2011 eller før	83	4,13 (2,70)	47,0%	25,3%	13,3%	8,4%	6,0%
2)2012	133	3,89 (2,11)	48,1%	30,1%	15,0%	4,5%	2,3%
3)2013	423	4,83 (2,04)	25,8%	41,8%	21,7%	8,0%	2,6%
4)2014	2958	7,20 (2,38)	7,1%	20,8%	21,7%	26,2%	24,3%
Total	3597	6,73 (2,56)	11,7%	23,7%	21,3%	22,8%	20,5%
F-verdi ^a		F _{3,3593} = 233,5; p<0.001					
Post hoc ^a		1,2,3<4; 2<3					

V3.7.2 Oppsummering

Det er svært få fiskere i hovedundersøkelsen som er lite involvert i laksefiske, men de som forekommer er først og fremst blant nordmenn. Litt enkelt kan vi altså konstatere at jo lengre fiskerne har for å reise til Norge, jo høyere involveringsgrad har de. Blant nordmenn ser vi ikke uventet at de som fisket siste gang i 2014 hadde høyere involveringsgrad enn den som fisket siste gneg før dette.

V3.8 Oppfatning av alternativer til laksefiske

For ytterligere å undersøke betydningen av laksefiske, ba vi respondentene angi i hvilken grad de var enige i påstanden om at «det er ingen annen fritidsaktivitet som gir meg samme glede og tilfredsstillelse som laksefiske» på en skala fra 1= svært uenig, 7= svært enig. Mellom 50% (Norge) og 75 % (Sverige) av fiskerne i hovedundersøkelsen var svært enige, enige eller delvis enige i at det ikke finnes noen annen fritidsaktivitet som gir dem samme tilfredsstillelse og glede som laksefiske (tabell V3.19). Nordmenn var den gruppen der størst andel (bortsett fra Andre land) mente det fantes andre aktiviteter som ga dem en fullgod erstatning til laksefiske.

Tabell V3.19. Fiskernes oppfatning av fullgode erstatninger (substitutter) for laksefiske, gjennomsnitt (standardavvik) og frekvensfordeling på svarene per land i hovedundersøkelsen.

Det er ingen annen fritidsaktivitet som gir meg samme tilfredsstillelse og glede som laksefiske ^a									
	N	Gj.snitt (st.av)	1=svært uenig	2	3	4	5	6	7=svært enig
1.Norge	3597	4,50 (2,05)	12,7%	8,5%	9,5%	16,1%	15,8%	13,1%	24,3%
2.Sverige	515	5,49 (1,67)	4,1%	3,7%	3,9%	12,8%	16,7%	20,4%	38,4%
3.Finland	690	4,86 (1,78)	5,7%	7,7%	7,5%	17,7%	20,1%	18,1%	23,2%
4.Danmark	726	5,21 (1,90)	7,2%	5,6%	6,1%	12,1%	13,9%	19,6%	35,5%
5.Tyskland	440	4,90 (1,90)	6,1%	7,7%	10,2%	16,1%	16,1%	13,0%	30,7%
6.Storbritannia	127	5,36 (1,90)	6,3%	6,3%	3,9%	11,8%	14,2%	15,0%	42,5%
7.Annet	305	4,80 (1,98)	9,8%	7,9%	6,9%	14,1%	18,4%	15,1%	27,9%
Total	6400	4,76(1,99)	9,9%	7,6%	8,3%	15,4%	16,2%	15,1%	27,6%
F-verdi ^b	F6,6393=33,1; p<0,001								
Post hoc ^d	1<2,3,4,5,6; 7<4; 2>3,5,7; 3<4,5								

^a Målt på en 7-punktskala der 1= svært uenig til 7= svært enig ^b Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

V3.8.1 2012-undersøkelsen

Blant nordmenn var det 16 % som var svært enige, enige eller delvis enige i at det ikke finnes noen annen fritidsaktivitet som gir dem samme tilfredsstillelse og glede som laksefiske, for andre land 43%. De norske og utenlandske fiskerne hadde henholdsvis 2,73 og 4,04 i gjennomsnittscore på denne 7-punktskalaen.

V3.8.2 Oppsummering

For over halvparten av respondentene i hovedundersøkelsen, og mer så for utlendinger enn nordmenn, fantes det ingen andre fritidsaktiviteter som ga dem den samme glede og tilfredsstillelse som laksefiske. Det var betydelig færre i 2012-undersøkelsen både blant nordmenn og utlendinger som oppga dette, også her var utlendinger mer «avhengige» av laksefiske enn nordmenn.

V3.9 Ulike aktiviteter som alternativ til laksefiske

Respondentene i 2012-undersøkelsen fikk flere spørsmål om ulike aktiviteter som alternativ til laksefiske. Ett av dem var i hvilken grad de hadde endret deltagelsen sin i ulike aktiviteter

etter at de fisket laks i Norge siste gang. Dette ga følgende mønster (Tabell V3.20): De norske respondentene oppga at de går mer på tur, fisker ørret i ferskvann, beveger seg mer i form av gå/løpe/jogge, jakter mer etter storvilt og småvilt eller fisker mer i saltvann. De utenlandske fiskerne svarte de at de gjør andre utendørsaktiviteter, går mer på tur, fisker i saltvann eller fisker ørret eller andre arter i ferskvann, sykler eller fisker laks i andre land enn Norge. Generelt viser det seg å være en svak økning i en rekke aktiviteter, mens kun et fåtall aktiviteter har en snittscore som indikerer en reduksjon i aktivitetsnivå.

Tabell V3.20. Utøvelse av andre aktiviteter sammenlignet med de siste fem årene før respondentene sluttet å fiske laks. 2012-undersøkelsen.

	Norge		Andre land		Sign.
	N	Snitt	N	Snitt	
Gå på tur	493	4,68	221	4,29	***
Fiske ørret i ferskvann	499	4,64	281	4,26	***
Gå, jogge, løping (mosjonere)	489	4,57	239	4,35	*
Storviltjakt	223	4,56	107	3,75	***
Annet fiske i saltvann	470	4,55	235	4,29	*
Småviltjakt	305	4,55	125	4,17	*
Gå turer i fjellet (mountaineering)	429	4,50	120	3,66	***
Andre utendørs fritidsaktiviteter	504	4,48	250	4,41	NS
Sykle	445	4,48	211	4,27	NS
Stå på ski (langrenn, alpint, løssnøkjøring, snowboard)	458	4,41	176	4,14	*
Kajakk, kano, robåt	348	4,31	150	4,03	NS
Fiske andre arter (enn ørret) i ferskvann	437	4,23	269	4,39	NS
Sjøørretfiske i sjøen	372	4,10	228	4,16	NS
Andre former for idrett	316	4,10	173	4,06	NS
Golf	180	4,03	87	3,48	**
Svømme	371	3,99	185	3,89	NS
Tennis, badminton	180	3,81	127	3,75	NS
Fotball	225	3,78	110	3,42	*
Laksefiske i andre land enn Norge	200	3,50	256	4,23	***

Merknad: Sign.= signifikansnivå (mellom Norge og andre land). NS= ikke signifikant, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. N=antall svar, Snitt= gjennomsnittscore. Aktivitetene er sortert etter gjennomsnittscore for de norske respondentene, skala 1: mye mindre, 4= uendret, 7= mye mer. De som har krysset av for «ikke relevant» er utelatt fra analysene.

Vi spurte også om hvilke aktiviteter som gir omtrent den samme glede og tilfredsstillelse av å utøve, som å fiske laks i Norge. Det vi vil kalle en fullgod erstatning eller substitutt for laksefiske. Blant de norske respondentene dominerte fiske etter ørret i ferskvann, hvor 63% svarer dette. Deretter kommer småviltjakt og fiske i saltvann generelt. Fiske etter laks i andre

land enn Norge er det som utenlandske respondenter (59%) oppgir hyppigst som beste substitutt til å fiske laks i Norge, men mer enn halvparten oppgir også fiske etter ørret i ferskvann (Tabell V3.21).

Tabell V3.21. Andel som krysset av for at aktiviteten gir omtrent samme glede og tilfredsstillelse som å fiske laks i Norge, fordelt på norske (n=543) og utenlandske (n=309) respondenter. Andelen angir prosentandel (av n) som har krysset av for “ja” på spørsmålet.

	Norge	Andre land	Sign.
Fiske ørret i ferskvann	63	51	***
Småviltjakt	39	20	***
Annet fiske i saltvann	36	28	NS
Gå på tur	31	16	***
Fiske andre arter (enn ørret) i ferskvann	30	30	NS
Sjøørretfiske i sjøen	30	32	NS
Stå på ski (langrenn, alpint, løssnøkjøring, snowboard)	30	18	***
Gå turer i fjellet (Mountaineering)	27	06	***
Laksefiske i andre land enn Norge	20	59	***
Storviltjakt	20	12	**
Sykle	17	9	***
Andre utendørs fritidsaktiviteter	16	11	*
Kajakk, kano, robåt	15	9	*
Gå, jogge, løping (mosjonere)	14	9	*
Andre former for idrett	9	6	NS
Golf	6	3	NS
Fotball	6	5	NS
Svømme	5	5	NS
Tennis, badminton	3	7	**

Merknad: Forskjeller mellom Norge og andre land per aktivitetskategori analysert i en generalized linear model (GZlm). Hver aktivitet (responsvariabelen) spesifisert med en binær respons (0 er referanseverdi), og Norge – Andre land som kategorisk variabel. Signifikansnivået til parameterestimatene rapporteres for land-variabelen (ikke hele modellen). NS= ikke signifikant, *= p<0.05, **=p<0.01, ***p<0.001.

Vi ba respondentene oppgi hva som for tiden var den viktigste fritidsaktiviteten (Tabell V3.22). For nordmenn var det ørretfiske i ferskvann (13%) hyppigst forekommende. Ulike former for fiske var viktigste fritidsaktivitet for 31 % av nordmenn og jakt for 16 %. For de utenlandske respondentene var det for over halvparten ulike former for fiske som var viktigste fritidsaktivitet. Laksefiske i andre land forekom oftest (16,4%), fulgt av ørretfiske i ferskvann, sjøørretfiske i sjøen og fiske etter andre ferskvannarter. Videre er det å gå på tur, jakte småvilt eller mosjonere blant de hyppigst forekommende aktivitetene blant nordmenn

Tabell V3.22 Hvilke fritidsaktiviteter som for tiden er ansett som den viktigste blant norske og utenlandske respondenter (prosentandeler). N= 568 for Norge og N= 329 for andre land.

	Norge	Andre land
Ørretfiske i ferskvann	13,9	13,1
Gå på tur	11,1	3,3
Småviltjakt	9,7	5,2
Gå, jogge, løping (mosjonere)	9,2	5,8
Annet...	8,8	7,0
Stå/gå på ski	7,0	4,3
Storviltjakt	6,5	4,0
Sykle	6,0	3,0
Annet fiske i saltvann	5,3	4,3
Gå tur i fjellet (Mountaineering)	3,9	,9
Andre former for idrett	3,5	5,2
Fiske sjørret i sjøen	2,8	9,1
Andre utendørs fritidsaktiviteter	2,8	2,4
Golf	2,8	2,7
Fiske andre arter (enn ørret) i ferskvann	2,5	8,8
Fotball	1,9	,9
Kajakk, kano, robåt	,7	1,2
Laksefiske i andre land	,5	16,4
Svømme	,5	-
Tennis, badminton	,5	2,4
Total	100,0	100,0

V3.9.1 Endring i livskvalitet etter sluttet laksefiske

Når det gjelder hvordan livskvaliteten har endret seg etter at man sluttet å fiske laks i Norge for de i 2012-undersøkelsen, svares det for begge landgrupper at den i gjennomsnitt har endret seg svakt i negativ retning (gjennomsnittscore for både nordmenn og fiskere fra andre land var på 3,66, ikke signifikant), men blant de norske svarer 73 % at livskvaliteten er uforandret,

mens hos de utenlandske fiskerne svarer 58 % av livskvaliteten er uforandret. Det er bare 2 % av de norske og 8,8 % av utenlandske som svarer at livskvaliteten har økt.

V3.9.2 Oppsummering

Generelt hadde respondentene i 2012-undersøkelsen økt sin deltagelse i andre fritidsaktiviteter etter at de sluttet å fiske laks i Norge. Både blant nordmenn og utlendinger var ulike former for fiske og gå på tur der flest hadde økt sin aktivitet. For nordmenn var jakt hyppig forekommende også, mens for utlendinger var det laksefiske i andre land enn Norge.

Blant de norske respondentene oppga 63% at fiske etter ørret i ferskvann var en fullgod erstatning for laksefiske i Norge. Deretter kommer småviltjakt og fiske i saltvann generelt. Fiske etter laks i andre land enn Norge er det som utenlandske respondenter (59%) oppgir hyppigst som beste substitutt til å fiske laks i Norge, men mer enn halvparten oppgir også fiske etter ørret i ferskvann. Ulike former for fiske (31%) og jakt (16%) var nå viktigste fritidsaktivitet for nordmenn. Ulike former for fiske var nå viktigste fritidsaktivitet for over halvparten av de utenlandske respondentene. Om lag en tredel av de utenlandske og en av fire av de norske respondentene oppgav at deres livskvalitet hadde minsket etter at de sluttet å fiske laks i Norge.

V3.10 Fornøydhets med fisket i Norge perioden 2007-2014

Fiskerne fra alle land i hovedundersøkelsen var i gjennomsnitt ganske fornøyde med sitt laksefiske i Norge i alle 3 periodene 2007-2009, 2010-2012, og 2013-2014 (tabell V3.23). Tyskerne skiller seg ut som de minst fornøyde. Basert på de som har fisket alle tre periodene 2007-2009, 2010-2012, og 2013-2014 ser vi at fornøydhetsen gikk ned fra perioden 2007-2009 til 2013-2014 for alle land med unntak av Finland.

Tabell V3.23. Hvor fornøyde laksefiskerne i de ulike land var med laksefiskeopplevelsene i Norge for periodene 207-2009; 2010-2012 og 2013-2014.

	Fornøydhets med laksefiskeopplevelsen i Norge ^a						Forskjeller mellom periodene ^b	
	N	2007-2009 (a)	N	2010-2012 (b)	N	2013-2014 (c)		N
1.Norge	2978	5,54 (1,55)	3253	5,42 (1,55)	3478	4,97 (1,88)	2888	a>b>c
2.Sverige	423	5,44 (1,51)	461	5,29 (1,47)	499	4,49 (1,96)	407	a>b>c
3.Finland	496	5,47 (1,53)	565	5,54 (1,48)	656	5,42 (1,66)	461	b>a, c
4.Danmark	592	5,68 (1,59)	633	5,44 (1,63)	691	4,66 (2,05)	550	a>b>c
5.Tyskland	314	4,90 (1,78)	368	4,78 (1,82)	421	4,02 (2,03)	300	a, b>c
6.Storbritannia	65	5,57 (1,60)	78	5,32 (1,70)	120	4,78 (1,97)	58	a>b>c
7.Annet	179	5,22 (1,82)	238	5,17 (1,78)	279	4,58 (1,96)	168	a, b>c
Total	5047	5,49 (1,59)	5596	5,37 (1,59)	6144	4,85 (1,93)	4832	a>b>c
F-verdi ^c	F6,5040= 10,2; p<0.001;		F6,5589= 11,3; p<0.001		F6,6137= 30,3; p<0.001			
Post hoc ^c	5<1,2,3,4		5<1,2,3,4		5<2,4,7<1<3; 5<6<3;			

^a Målt på en 7-punktskala der 1= svært misfornøyd til 7= svært fornøyd. ^b p<0,05. Par-utvalgs t-test, bare med de som fisket alle 3 perioder. ^c Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

V3.11 Arter, redskap og reisefølge

V3.11.1 Hvilke arter det fiskes etter og foretrekkes

Nesten samtlige respondenter i hovedundersøkelsen, uansett land (93-100 % per land), har fisket etter laks. Det er små forskjeller mellom landene her. Nordmenn (57%) og tyskere (52%) er de som hyppigst har fisket etter sjørørret, mens danskene ligger lavest med 20 %. Finner (15%), nordmenn (9%) og andre (11%) er de som oftest har fisket etter sjørøye. Ser man på foretrukket art så varierer det for laks fra 79% for Norge til 97% for briter og dansker. Sjørørret er mest populært hos nordmenn og er foretrukket art blant 18% av disse. Svensker og «Andre land» kommer deretter med 10%. Tyskere er den gruppen der flest foretrekker sjørøye, men dette gjelder bare 3% av tyskerne.

V3.11.2 Redskapsvalg

Å fiske med fluefiskeutstyr den siste sesongen de fisket i Norge dominerte blant alle landene i hovedundersøkelsen. Nordmenn var de som hadde færrest som fisket med flue – men likevel 70% (tabell V3.24). Over 90% av svensker, finner og briter fluefisket. Drøye halvparten av nordmenn (60%) og dansker (55%) hadde fisket med sluk, spinner eller wobblers, mens slikt

fiske ble drevet av kun 15% av britene. Markfiske utøves av 42% av nordmenn, men mye mindre av de andre nasjonene. Også her er det danskene (21,5%) som er mest likt nordmennene.

Tabell V3.24. Redskapsbruk den siste sesongen de fisket i Norge, per land for hovedundersøkelsen.

	N	Sluk/spinner/wobbler	Mark	Fluefiske	Flue med haspelutstyr	Annet utstyr
1.Norge	3586	60,7%	42,8%	69,9%	10,2%	1,9%
2.Sverige	512	19,9%	6,8%	92,2%	2,5%	0,6%
3.Finland	684	23,5%	1,6%	92,1%	2,3%	0,7%
4.Danmark	725	55,0%	21,5%	80,6%	7,4%	0,7%
5.Tyskland	440	34,5%	14,3%	83,4%	2,3%	0%
6.Storbritannia	126	15,1%	5,6%	98,4%	3,2%	0%
7.Annet	304	36,8%	13,2%	80,6%	2,6%	0,3%
Total	6377	48,9%	29,0%	77,3%	7,4%	1,3%
Kjikkvadrat		X ² ,6=669,8; p<0.001	X ² ,6=841,5 p<0.001	X ² ,6=309,2 p<0.001	X ² ,6=109,3 p<0.001	X ² ,6=25,8 p<0.001

De som kun fisker med flue benevnes fluefiskespesialister. Spesialistgruppen er størst i Storbritannia (82%), Sverige (79%) og Finland (75%), og minst i Norge (28%). Norge har også den største gruppen som ikke fisker med flue (30%), og den største gruppen som kombinerer annen redskap med flue. Nordmenn er altså det land med størst variasjon i redskapsbruk, fulgt av danskene som har et lignende mønster (tabell V3.25).

Fluefiske var den foretrukne redskapstypen blant 64% av fiskerne (tabell V3.26). Briter, svensker og finner var de gruppene der flest foretrakk fluefiske med om lag ni av ti fiskere. Til sammenligning var det kun halvparten av nordmennene som foretrakk fluefiske. Markfiske var det nordmenn som hadde flest som foretrakk med 20%, fulgt av dansker (9%). Sluk/wobbler/spinner var mest populært blant nordmenn, dansker og annet-gruppen med 19-25% av fiskerne fra disse landene. Danskene er de som ligner mest på nordmenn i foretrukket redskapstype.

Tabell V3.25. Redskapsbruk inndelt etter om fluefiske inngår eller ikke, den siste sesongen de fisket i Norge, per land for hovedundersøkelsen.

	N	Ikke fluefiske	Annen redskap inkl. flue	Kun fluefiske
1.Norge	3586	30,1%	42,1%	27,9%
2.Sverige	512	7,8%	13,5%	78,7%
3.Finland	684	7,9%	16,7%	75,4%
4.Danmark	725	19,4%	38,9%	41,7%
5.Tyskland	440	16,6%	21,8%	61,6%
6.Storbritannia	126	1,6%	16,7%	81,7%
7.Annet	304	19,4%	21,7%	58,9%
Total	6377	22,7%	33,8%	43,5%
Kjikkvadrat	$X^2,12= 1082,3; p<0.001$			

Tabell V3.26. Foretrukket redskap om man måtte velge kun en redskapstype, per land for hovedundersøkelsen.

	N	Sluk/wobbler/ Mark spinner	Fluefiske	Flue med haspel	Annet utstyr	
1.Norge	3597	24,2%	20,1%	52,5%	2,4%	0,8%
2.Sverige	515	6,6%	3,3%	89,5%	0,0%	0,6%
3.Finland	690	12,8%	0,3%	86,1%	0,6%	0,3%
4.Danmark	726	24,8%	9,0%	64,7%	1,0%	0,6%
5.Tyskland	440	16,1%	7,3%	75,5%	0,7%	0,5%
6.Storbritannia	127	3,1%	1,6%	94,5%	0,8%	0,0%
7.Annet	306	19,3%	5,6%	73,8%	0,7%	0,7%
Total	6400	20,4%	13,4%	63,9%	1,6%	0,6%
Kjikkvadrat	$X^2,24=668,1; p<0.001$					

V3.11.3 Reisefølge

Å dra på laksefiske sammen med venner eller slektninger er det som er vanligst å gjøre blant alle land, og ligger på mellom 50-75% (tabell V3.27). Det er minst vanlig blant nordmenn, tyskere og annet-gruppen der 50% hadde dette som vanligst. Disse tre landene var de der det var relativt vanligst å dra alene, og det gjaldt en av fire nordmenn. Å ha den nærmeste familien (ektefelle/partner og barn) som vanligste reisefølge, var vanligst blant tyskerne (20,7%) og annet-gruppen (23,3%). Kun 1-5% per land dro på laksefiske hovedsakelig med forretningsforbindelser eller kolleger.

Tabell V3.27. Hvem man hovedsakelig dro på laksefiske i Norge med, per land i hovedundersøkelsen.

	N	Alene	Med ektefelle/partner eller barn	Venner og andre slektninger	Forretningsforbindelser/kolleger	Jevn fordeling av gruppene foran	Annet
1.Norge	3597	24,4%	12,6%	49,9%	4,0%	7,4%	1,7%
2.Sverige	515	7,8%	10,1%	72,6%	1,7%	7,0%	0,8%
3.Finland	690	5,2%	12,5%	66,5%	3,3%	11,4%	1,0%
4.Danmark	726	4,3%	10,3%	70,5%	1,5%	10,1%	3,3%
5.Tyskland	440	19,3%	20,7%	49,5%	1,4%	7,5%	1,6%
6.Storbritannia	127	3,9%	7,9%	75,6%	4,7%	4,7%	3,1%
7.Annet	306	13,1%	23,3%	52,1%	3,0%	7,9%	0,7%
Total	6400	17,4%	13,1%	56,5%	3,3%	8,1%	1,7%
Kjikkvadrat		X ² ,30=491,5; p<0.001					

3.11.3.1 2012-undersøkelsen

Vi spurt også de i 2012-undersøkelsen om hvem de i hovedsak reiste sammen med på laksefiske i Norge. For både nordmenn og utenlandske fiskere er det venner og slektninger som er den dominerende gruppen (tabell V3.28), mens hver 5. nordmann reiser alene på fiske, så har 1 av 10 utenlandske fisker med seg ektefellen. Reisefølgemønsteret som tegner seg for 2012-undersøkelsen ligner på hovedundersøkelsen. Det kan se ut som om det var en større andel nordmenn som reiste med forretningsforbindelser/kolleger i 2012-undersøkelsen (8,5%) enn i hovedundersøkelsen (4,0%).

Tabell V3.28. Hvem fiskere reiste sammen med, sist gang de fisket laks i Norge. N= 568 for Norge og N= 329 for Andre land. Fordeling i %.

	Norge	Andre land
Alene	19,5	7,0
Ektefelle/partner og/eller barn	13,0	10,3
Venner eller slektninger	53,2	70,2
Forretningsforbindelse eller kollega	8,5	4,3
En kombinasjon av kategoriene som nevnt over	3,7	6,1
Annet, spesifiser	2,1	2,1
Total	100,0	100,0

V3.11.4 Type fiskeutleie

Den vanligste type fisketillatelsen på valdet/strekningen i den elva respondentene i hovedundersøkelsen hadde fisket mest de siste 5 år var begrenset kortsalg med et visst antall stenger per strekning, noe som gjaldt for nesten halvparten av fiskerne i utvalget (tabell V3.29). Denne typen utleie var vanligst for alle land, bortsett fra hos danskene der åpent kortsalg var like vanlig. Totalt sett var åpent kortsalg vanligst for 28% av fiskerne i utvalget. Kjøp av fiskepakker som inkluderte overnatting forekom oftest hos britene (37%) og finnene (27%), mens det utgjorde 13% totalt sett.

Tabell V3.29. Karakterisering av typen fiskeutleie på fiskernes strekning/vald i hovedelva, per land i hovedundersøkelsen.

	N	Åpent kortsalg uten begrensninger på antall strenger per strekning (dag-, uke- eller sesongkort)	Begrenset kortsalg med et visst antall stenger per strekning (dag-, uke- eller sesongkort)	Langtidsutleie av valdet til en gruppe fiskere for hele sesongen	Salg av fiskepakker av halvukes til ukes varighet, inkludert fiske og overnatting	Fiskekort selges gjennom et lotterisystem
1.Norge	3360	28,4%	49,0%	8,6%	8,7%	5,3%
2.Sverige	509	18,1%	41,7%	11,0%	26,9%	2,4%
3.Finland	669	32,6%	42,9%	1,3%	16,9%	6,3%
4.Danmark	699	34,9%	32,3%	13,2%	18,9%	0,7%
5.Tyskland	429	33,1%	50,6%	1,9%	12,6%	1,9%
6.Storbritannia	123	6,5%	43,1%	6,5%	37,4%	6,5%
7.Annet	292	24,7%	53,1%	4,5%	14,0%	3,8%
Total	6081	28,4%	46,0%	7,8%	13,4%	4,3%

Merknad: kategorien «annen type fisketillatelse» (åpent spørsmål) – utgjør 5% - utelatt fra oversikten. Kjikvadrattest for hele matrisa, $X^2_{24}=443,0$, $p<0,001$.

V3.11.5 Oppsummering arter, redskap, reisefølge, fiskeleie

Nesten samtlige respondenter i hovedundersøkelsen, uansett land (93-100 % per land), har fisket etter laks, og dette er også den foretrukne arten for 4 av 5 fiskere eller mer per land. Fiske etter sjørøye og sjørørret varierer i popularitet og hyppighet mellom landene, med Norge på topp.

De som kun fisker med flue benevnes fluefiskespesialister. Spesialistgruppen er størst i Storbritannia (82%), Sverige (79%) og Finland (75%), og minst i Norge (28%). Norge har også den største gruppen som ikke fisker med flue (30%), og den største gruppen som kombinerer annen redskap med flue. Nordmenn er altså det land med størst variasjon i redskapsbruk, fulgt av danskene som har et lignende mønster.

Å dra på laksefiske sammen med venner eller slektninger er det som er vanligst å gjøre blant alle land i begge undersøkelsene, og ligger på 50-75 %. Blant nordmenn, tyskere og annetgruppen var det relativt vanlig å dra alene, og det gjaldt en av fire nordmenn. Å ha den nærmeste familien (ektefelle/partner og barn) som vanligste reisefølge, var vanligst blant tyskerne (20,7 %) og annetgruppen (23,3%). Det kan se ut som om det var en større andel nordmenn som reiste med forretningsforbindelser/kollegaer i 2012-undersøksen (8,5%) enn i hovedundersøkelsen (4,0%). Den vanligste type fisketillatelsen på valdet/strekningen i den elva respondentene i hovedundersøkelsen hadde fisket mest de siste 5 år var begrenset kortsalg med et visst antall stenger per strekning, noe som gjaldt for nesten halvparten av fiskerne i utvalget. Denne typen utleie var vanligst for alle land, bortsett fra hos danskene der åpent kortsalg var like vanlig.

V3.12 Fangst og gjenutsetting

Det var forskjell mellom landene i hovedundersøkelsen på hvor stor andel som oppgav at de fikk laks sin siste sesong i Norge (tabell V3.30). Færrest dansker (63 %) og tyskere (63 %) fikk laks, mens det var finner (72 %) og briter (70%) som hadde den største andelen som fikk laks. Nordmenn (gjennomsnitt 4,4 laks) og andre-gruppen (5,1) var de som oppgav at de fikk flest laks ilt sesongen, mens svensker (3,0), dansker (2,6) og briter (2,8) færrest. Om man derimot ser på andelen gjenutsatt laks så slapp britene ut mest med 64% av all fangst, og nordmenn (33%), dansker (40%), finner (38%) og tyskere (44%) færrest.

Totalt sett (vektet representativt gjennomsnitt) oppga 57% av fiskerne at de hadde fått sjørørret sin siste sesong (tabell V3.31). Høyest var dette blant nordmenn (60 %) og lavest blant briter og finner (35 %). Totalt sett av de som oppga at de hadde fått sjørørret var det 60 % som hadde beholdt og 56 % som hadde gjenutsatt. Flest nordmenn 63% og færrest briter 16% hadde beholdt sjørørret. Når det gjaldt utsetting var mønsteret omvendt der nordmenn hadde gjort det minst (53%) og briter mest (87%). Sjørøye var det bare 17% av fiskerne som hadde fått. Vanligst var det blant finnene (som fisker i nord) med 26% og minst vanlig blant briter (9%) og tyskere (10%). Halvparten av de nordmenn som fikk sjørøye beholdt slik fisk, mens 57% gjenutsatte i alle fall noen. En lavere andel (13-28%) blant de andre landene beholdt sjørøye, mens en høyere andel (73-93%) gjenutsatte.

Tabell V3.30. Egenrapportert antall laks fanget, beholdt, og gjenutsatt den siste sesongen de fisket i Norge, per land i hovedundersøkelsen. Gjennomsnittstall for samtlige fiskere.

Land	N	Antall laks fanget			Andel som har fått laks %	Antall laks beholdt		Antall laks gjenutsatt		Gjenutsetningsandel ^b (gjenutsatt/fanget)		
		Gj.snitt	St.avvik			Gj.snitt	St.avvik	Gj.snitt	St.avvik	N	Gj.snitt	St.avvik
1.Norge	3597	4,44	7,17	67,6%	2,66	4,63	1,78	4,30	2432	0,33	0,36	
2.Sverige	515	2,97	5,20	67,4%	0,93	1,50	2,04	4,56	347	0,58	0,38	
3.Finland	690	3,60	5,17	72,3%	1,80	2,33	1,80	4,04	499	0,38	0,37	
4.Danmark	726	2,55	4,69	62,7%	1,36	2,91	1,20	2,86	455	0,40	0,39	
5.Tyskland	440	3,55	6,75	62,5%	1,88	4,28	1,66	3,76	275	0,44	0,37	
6.Storbritannia	127	2,82	3,60	70,1%	0,69	1,12	2,13	3,14	89	0,64	0,38	
7.Andre	305	5,09	10,03	65,2%	2,36	6,32	2,73	4,95	199	0,56	0,37	
Vektet gj.snitt	6400	4,31	7,10	67,6%	2,50	4,51	1,81	4,30	4296	0,35	0,36	
F-verdi		F _{6, 6393} = 13,0; p < 0,001		X ² ₆ = 20,6; p < 0,01	F _{6, 6393} = 25,1; p < 0,001		F _{6, 6393} = 5,7; p < 0,001		F _{6, 4289} = 41,8; p < 0,001			
Posthoc ^a		1 > 2,3,4,5,6; 7 > 2,4,6; 3 > 4			1 > 2,3,4,5,6; 3,4,5,7 > 2; 3 > 4; 3,4,5,7 > 6		7 > 1,5; 1,2,3,6,7 > 4;		1 < 2,4,5,6,7; 3,4,5 < 2; 3,4,5 < 6,7			

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik) i antall fisk. ^a Tamhane post hoc test med ulike varians. ^b Merk at gjenutsetningsandelen er regnet ut kun blant de som har fått fisk.

Tabell V3.31. Andel av de som ifølge egenrapportering har fanget sjørret eller sjørøye som har beholdt eller gjenutsatt slik fisk den siste sesongen de fisket i Norge, per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Andel fått sjørret	(i)...derav beholdt sjørret	(ii)...derav gjenutsatt sjørret	Andel fått sjørøye	(i)...derav beholdt sjørøye	(ii)...derav gjenutsatt sjørøye
Norge	3597	59,5%	63,2%	52,7%	16,6%	50,8%	57,4%
Sverige	515	48,7%	30,7%	82,1%	13,0%	19,8%	85,1%
Finland	690	35,1%	33,5%	79,3%	25,5%	28,4%	84,1%
Danmark	726	44,1%	25,3%	83,8%	15,7%	13,2%	92,1%
Tyskland	440	49,5%	44,0%	72,5%	10,2%	13,3%	93,3%
Storbritannia	127	35,4%	15,6%	86,7%	8,7%	27,3%	72,7%
Andre	305	54,4%	40,4%	72,3%	21,6%	18,2%	84,8%
Vektet gj.snitt	6400	57,3%	59,7%	55,8%	16,9%	46,0%	62,0%
Kjikkvadrat			X ² ,6=316; p<0.001	X ² ,6=247; p<0.001		X ² ,6=112; p<0.001	X ² ,6=115; p<0.001

Merknad: Spørsmålet om de har beholdt eller gjenutsatt var ikke obligatorisk for å gå videre i skjema slik mange andre spørsmål var. I utgangspunktet vil da folk som ikke har fått fisk hoppe over, mens folk som har fått fisk har svart.

Finnene var de som oftest hadde sluppet ut laks sin siste sesong og drøye 2 av 3 fiskere hadde gjort dette (tabell V3.32). Blant dansker og nordmenn var dette minst vanlig og gjaldt knapt halvparten av fiskerne. Disse to landene i lag med Tyskland var også de som hadde den laveste andelen (ca 1/3) der fiskerne slapp ut laks de kunne beholdt. Tvungen gjenutsetting pga. regelverket var vanligst blant finnene (70 %) og minst blant danskene (29 %). Blant britene var det klart vanligere å slippe ut laks «frivillig» (58%) enn pga. regelverket (42 %), mens det for de andre landene var vanligere å gjøre det pga. regelverket eller så var gjenutsetningsgrunnene ca like hyppig forekommende.

Tabell V3.32. Andel fiskere per land i hovedundersøkelsen som har sluppet ut laks totalt sett, og henholdsvis fordi de måtte pga. regler, og fisk de lovlig kunne beholdt i sin siste sesong i Norge. Fordeling i %.

	Sluppet ut laks som man iht. regler måtte gjøre, siste sesong i Norge		Sluppet ut laks som man lovlig kunne beholdt, siste sesong i Norge		Sluppet ut laks	
	N		N		N	
1.Norge	3519	36,8%	3527	32,9%	3597	45,9%
2.Sverige	504	44,2%	508	43,5%	515	55,9%
3.Finland	647	70,2%	660	49,7%	690	71,4%
4.Danmark	718	29,2%	720	32,4%	726	42,3%
5.Tyskland	435	49,2%	435	35,4%	440	52,5%
6.Storbritannia	124	42,7%	125	58,4%	127	63,0%
7.Annet	292	46,2%	294	50,7%	305	61,3%
Total	6239	41,4%	6269	37,0%	6400	50,6%
Kjikkvadrat	X ² ,6=311,0; p<0.001		X ² ,6=135,4; p<0.001		X ² ,6=199; p<0.001	

V3.12.1 2012-undersøkelsen

Det var forskjell mellom landene i 2012-undersøkelsen på hvor stor andel som oppgav at de fikk laks sin siste sesong i Norge (tabell V3.33). Færrest andel nordmenn (39,1 %) fikk laks, mens det for de andre landene lå på rundt halvparten av fiskerne. Antallet fangede laks lå på 1,3-2,0 i gjennomsnitt per fisker og land, men det var ingen forskjell mellom landene her. Størst variasjon innad i gruppa var det for nordmenn. For andelen og antall gjenutsatt laks så la denne på i størrelsesordenen 0,3-1 laks per person, og 24-47% av all fangst. Antallet fiskere per land er lavt og standardavviket relativt høyt så det er kun for nordmenn og «andre land» det er forskjell på disse to variablene.

Om lag en tredel av de norske og danske fiskerne hadde fått sjørørret sin siste sesong, mens for det lå litt lavere for svensker (29,9%), andre (27,2%) og finner (13,8 (tabell V3.34). Av de som hadde fått sjørørret var det nordmenn som hadde en den høyeste andelen fiskere som hadde beholdt sjørørret med 68%. For de andre landene lå det på 22-30%. For gjenutsetting var tallene motsatte, der var det færrest nordmenn (40%), og om lag 80% av utlendingene av alle som hadde fått sjørørret som hadde gjenutsatt. Sjørøye var det det relativt få som hadde fått fra hvert land (10-17%).

Tabell V3.33. Egenrapportert antall laks fanget, beholdt, og gjenutsatt den siste sesongen de fisket i Norge, per land i 2012-undersøkelsen. Gjennomsnittstall for samtlige fiskere.

Land	N	Antall laks fanget			Andel som har fått laks %	Antall laks beholdt		Antall laks gjenutsatt		Gjenutsettingsandel ^b (gjenutsatt/fanget)		
		Gj.snitt	St.avvik			Gj.snitt	St.avvik	Gj.snitt	St.avvik	N	Gj.snitt	St.avvik
1.Norge	568	1,35	4,23	39,1%	,99	3,90	,35	1,38	222	,24	,36	
2 Sverige	67	1,36	2,11	52,2%	,81	1,41	,55	1,06	35	,38	,41	
3 Finland	94	1,60	2,99	48,9%	,94	1,81	,66	1,68	46	,38	,42	
4 Danmark	87	1,36	2,25	48,3%	,78	1,37	,57	1,43	42	,34	,38	
5.Andre	81	1,96	3,70	50,6%	,95	2,11	1,01	2,11	41	,47	,41	
Total	897	1,43	3,79	43,0%	,95	3,28	0,48	1,49	386	,30	,39	
F-verdi				X ² =10,1, P<0,05			F _{4, 892} =4,1; p<0,01			F _{4, 381} =4,6; p<0,01		
Posthoc ^a							1<5 (10%-nivå)			1<5		

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik) i antall fisk. ^aTamhane post hoc test med ulik varians. ^b Merk at gjenutsettingsandelen er regnet ut kun blant de som har fått fisk.

Tabell V3.34. Andel av de som ifølge egenrapportering har fanget sjøørret eller sjørøye som har beholdt eller gjenutsatt slik fisk den siste sesongen de fisket i Norge, per land i 2012-undersøkelsen.

Land	N	Andel fått sjøørret	(i)...derav beholdt sjøørret	(ii)...derav gjenutsatt sjøørret	Andel fått sjørøye	(i)...derav beholdt sjørøye	(ii)...derav gjenutsatt sjørøye
Norge	568	35,0%	68,3%	40,7%	12,5%	56,3%	52,1%
Sverige	67	29,9%	30,0%	80,0%	14,9%	20%	90%
Finland	94	13,8%	23,1%	84,6%	14,9%	42,9%	71,4%
Danmark	87	36,8%	25,0%	81,3%	17,2%	6,7%	93,3%
Andre	81	27,2%	22,7%	77,3%	9,9%	0%	100%

Merknad: Spørsmålet om de har beholdt eller gjenutsatt var ikke obligatorisk for å gå videre i skjema slik mange andre spørsmål var. I utgangspunktet vil da folk som ikke har fått fisk hoppe over, mens folk som har fått fisk har svart.

V3.12.2 Oppsummering

I vår hovedundersøkelse er det for alle nasjoner en langt høyere andel av fiskerne som oppgir at de har satt ut laks enn i Tangeland et al.s (2010) undersøkelse fra 2008-sesongen. I dagens laksefiske (vår hovedundersøkelse) oppgir nesten halvparten av alle fiskere at de har sluppet ut laks sin siste sesong. Når det gjaldt å sette ut laks som de lovlig kunne ha beholdt var det minst vanlig hos nordmenn og dansker både for 2008-sesongen (hhv. 20% og 22%) og i vår hovedundersøkelsen (hhv 33% & 32%). Mellom 29 % (dansker) og 70 % (finner) av fiskerne i de ulike landene hadde siste sesong sluppet ut laks som man ifølge regelverket var tvunget å gjøre pga regelverket. I 2008-sesongen varierte dette fra 13 til 28%. Fiskerne i 2012-undersøkelsen har både fått færre og satt ut færre fisk enn fiskerne i hovedundersøkelsen.

V3.13 Holdninger og kunnskap om gjenutsetting

Fiskernes holdninger, kunnskap om og vurdering av egne/andres gjenutsettingsferdigheter er vist i tabell V3.35 for hovedundersøkelsen. Generelt kan man si at fiskerne fra alle land i gjennomsnitt har «positive» holdninger til gjenutsetting i og med at de i liten grad mener at gjenutsetting er dyreplageri eller sløsing med mat, og i stor grad mener det bidrar til å sikre fiskestammene. Egne gjenutsettingsferdigheter vurderes også som gode, men tiltroen til at andre fiskere kan dette er atskillig mindre. Likeledes tror de fleste fiskerne at en fisk som håndteres riktig og er krokert i munnen vil overleve gjenutsetting. Nordmenn som gruppe er gjennomgående mer kritisk til og oppgir at de kan/vet mindre om gjenutsetting enn de andre landene, mens britene som gruppe er mest positive til gjenutsetting.

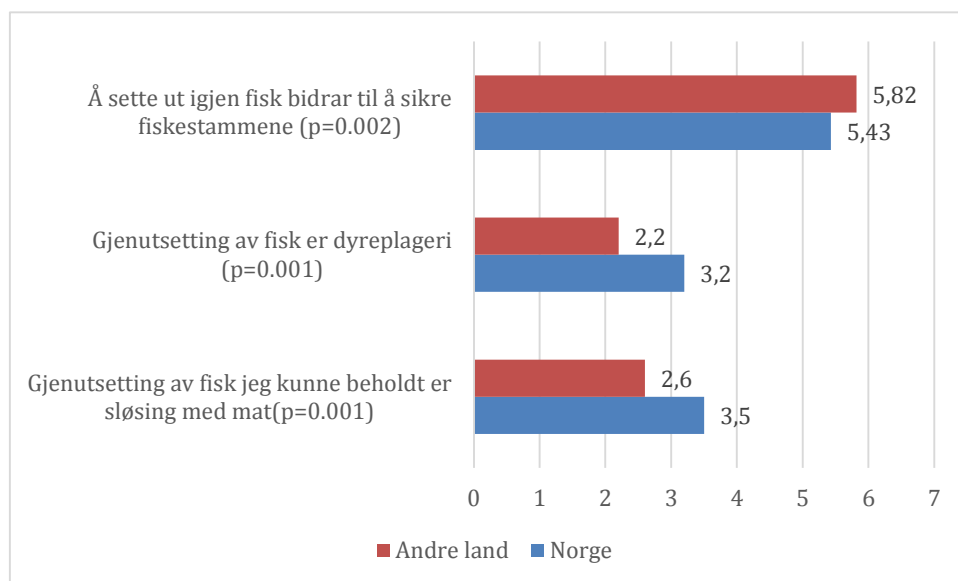
Tabell V3.35. Fiskernes holdninger, kunnskap om og vurdering av egne/andres gjenutsetningsferdigheter, per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	Å sette ut igjen fisk bidrar til å sikre fiskestammene	Jeg vet hvordan man skal håndtere og minimere skader på en fisk som gjenutsettes	De fleste fiskere håndterer en fisk som skal gjenutsettes korrekt, slik at skadene på fisken blir minst mulig	De fleste fisker som blir fanget og gjenutsatt, vil overleve og gyte om de håndteres riktig og er krocket i munnen.
1.Norge	3145-3504	3,12 (2,23)	3,08 (2,11)	5,47 (1,82)	5,92 (1,55)	4,35 (1,70)	5,34 (1,69)
2.Sverige	478-511	2,21 (1,88)	2,28 (1,77)	5,98 (1,65)	6,45 (1,32)	4,50 (1,67)	6,00 (1,49)
3.Finland	564-682	2,67 (2,05)	2,20 (1,71)	5,90 (1,69)	6,51 (1,18)	4,60 (1,44)	5,71 (1,55)
4.Danmark	680-716	2,75 (2,16)	2,38 (1,88)	5,59 (1,81)	6,46 (1,31)	4,77 (1,72)	5,61 (1,59)
5.Tyskland	426-437	2,36 (1,99)	2,32 (1,87)	5,82 (1,81)	6,50 (1,34)	4,19 (1,63)	5,87 (1,58)
6.Storbritannia	118-126	1,55 (1,22)	1,49 (1,13)	6,36 (1,42)	6,42 (1,49)	4,20 (1,55)	6,06 (1,43)
7.Andre	282-300	2,24 (2,00)	1,98 (1,76)	6,23 (1,42)	6,42 (1,23)	4,40 (1,61)	6,07 (1,42)
Vektet gj.snitt	5775-6274	3,01 (2,21)	2,94 (2,09)	5,55 (1,81)	6,00 (1,52)	4,38 (1,69)	5,43 (1,68)
F-verdi		$F_{6, 6169} = 33,2;$ $p < 0,001$	$F_{6, 6138} = 51,7;$ $p < 0,001$	$F_{6, 6210} = 20,7;$ $p < 0,001$	$F_{6, 6267} = 38,0;$ $p < 0,001$	$F_{6, 5768} = 8,9;$ $p < 0,001$	$F_{6, 5945} = 26,3;$ $p < 0,001$
Posthoc ^a		1>2,3,4,5,7>6; 3,4>2; 3>7; 4>5,7	1>2,3,4,5,7>6; 4>7	1<2,3,5,6,7; 2>4; 6,7>3>4; 6,7>5	1<2,3,4,5,6,7	1<3,4; 3>5; 4>5,6,7	1<2,3,4,5,6,7; 3,4<2; 3<7; 4<6,7

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). Skala fra 1 =svært uenig til 7=svært enig. ^aEnveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulike varians.

V3.13.1 2012-årgangen

Når det gjelder synet på å gjenutsette fisk, er de utenlandske fiskerne mer positive til dette enn nordmenn (Figur V3.2). De utenlandske fiskerne er mer uenige enn nordmenn i påstanden om at å gjenutsette fisk er dyreplageri og at det er det samme som å kaste mat. Utenlandske fiskere er med andre ord mindre høstingsorienterte enn de norske fiskerne. Utenlandske fiskere er også mer enige i påstanden om at å gjenutsette fisk bidrar til å styrke bestandene. Det var signifikante forskjeller mellom norske og utenlandske fiskere på alle påstandene (se p-verdier etter hver påstand i Figur 4.1)

Figur V3.2. Synet på å gjenutsette fiske blant norske (n= 526-532) og utenlandske fiskere (n=312-324) som sist fisket i Norge sesongen 2012. Signifikansnivået er oppgitt i parentes etter påstandene.

V3.12.2 Oppsummering

Både i 2012- og hovedundersøkelsen har fiskerne fra alle land i gjennomsnitt positive holdninger til gjenutsetting i spørsmål som omhandler ressursbevaring, dyreplageri eller sløsing med mat. Utenlandske fiskerne er mer positive enn nordmenn. Hovedundersøkelsen fikk også noen tilleggsspørsmål. Egne gjenutsettingsferdigheter vurderes også som gode, men tiltroen til at andre fiskere kan dette er atskillig mindre. Likeledes tror de fleste fiskerne at en fisk som håndteres riktig og er krokert i munnen vil overleve gjenutsetting. Nordmenn som gruppe er gjennomgående mer kritisk til og oppgir at de kan/vet mindre om gjenutsetting enn de andre landene.

V3.13 Geografisk fordeling av fisket etter laks, sjørret og sjørøye i Norge

I alt 5791 av respondentene har svart på spørsmålet om hvilke geografiske områder de fisket i sin siste sesong i Norge. Respondentene fikk oppgitt 10 geografiske områder som var delt i store og små vassdrag (i alt 20 delområder). De kunne så krysse av for hvilke av disse områdene de fisket mest, og dernest eventuelt nest mest og tredje mest i.

Det var hhv. 47 % og 24 % som oppga et område de hadde brukt nest mest og tredje mest (tabell V3.36). Tallene tyder på at andelen som fisket i flere enn tre områder trolig var liten.

I vårt vektete utvalg, som gjenspeiler fordelingen av ulike nasjonaliteter i kontaktregisteret, er det klart flest (15%) av fiskerne som oppgir de større elvene i Trondheimsfjordregionen som førsteprioritetsområde (mest brukt). For førsteprioritetsområde kom de større elvene i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal på en 2.plass (9,5%) og større vassdrag i Vest-Finnmark eller Rogaland & Hordaland på en delt 3.plass (7,8%). Vi finner samme mønster når det gjelder totalsummen for de tre mest brukte områdene blant respondentene, der nær 23,5 % oppgir å ha besøkt de store Trondheimsfjordselvene, og 15,3% større elver i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal, mens større elver i Vest-Finnmark og Rogaland/Hordaland har besøk på 12 - 13% hver. Majoriteten av respondentene synes å benytte de større elvene mest.

Tabell V3.36. Fordeling av laksefiskere i hovedundersøkelsen per fiskeområde (n=5791), bruk av vektet gjennomsnitt for å gjenspeile de ulike landenes andel av fiskere totalt sett.

	OMRÅDE	Brukt mest (i %)	Brukt nest mest (i %)	Brukt tredje mest (i %)	Samlet bruk (i %)
ØSTLANDET	Større lakseelver inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen	5,4	2,5	2,7	10,6
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,9	1,6	0,8	4,4
AGDERFYLKENE	Større lakseelver inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna	4,8	1,3	0,9	7,0
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	0,6	0,9	0,3	1,8
ROGALAND og HORDALAND	Større laksevassdrag inkl. Bjerkreim, Ogna, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva	7,8	2,9	1,6	12,4
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	4,0	2,8	0,8	7,6
SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL	Større laksevassdrag inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna	9,5	4,5	1,2	15,3
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	4,5	2,7	1,0	8,2

TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET	Større laksevassdrag inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga	15,7	5,1	2,7	23,5
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,3	1,7	0,7	3,7
FOSEN og NAMDALEN	Større laksevassdrag inkl. Stordalselva i Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva	5,8	2,9	1,2	10,0
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1,6	1,3	0,6	3,5
NORDLAND	Større laksevassdrag inkl. Vefsna, Rana, Saltdalselva, Åbjøra, Beiarn	3,7	1,7	1,1	6,5
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	5,2	2,2	0,8	8,3
TROMS	Større laksevassdrag inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle- Lakselva, Skibotn og Reisa	6,2	2,3	1,1	9,7
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	2,8	2,2	1,0	5,9
VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune	Større laksevassdrag inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv	7,8	2,9	2,0	12,7
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	1,1	1,7	1,2	4,0
ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør- Varanger	Større laksevassdrag inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, vestre Jakobselv, Komagelv og Neiden	6,9	2,3	1,3	10,4
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	2,2	1,6	0,7	4,6
	SUM	98,8*	47,1	23,7	

*Summen avviker litt fra 100% pga. avrundinger. Merknad: de som ikke har svart på dette spørsmålet er ikke med i utregningen.

V3.13.1 Geografisk fordeling av laksefiskere i Norge, per land

Om man forlater gjennomsnittet og ser på hvilke områder de ulike lands fiskere benytter i dag blir mønsteret mer nyansert (tabell V3.37)

For samtlige nasjonaliteter bortsett fra finnene som har Finnmarksområdene som topp 3 er det de større elvene i Trondheimsfjordområdet som er mest brukt. Blant de norske fiskerne er det 21,5% som har brukt dette området sin siste sesong, dette er mindre enn hos de andre nasjonene (unntatt Finland) der bruksfrekvensen ligger på 27-61%. En spesielt stor andel svensker (61 %) og dansker (45%) oppgir mye fiske i de større elvene i Trondheimsfjordområdet. Hos nordmenn er bruk av områdene mindre konsentrert om noen få regioner enn hos utlendingene. Svenskene holder seg eller mye i tilgrensende områder (Fosen/Namdalen, Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal) til Trondheimsfjordområdet. Danskene bruker foruten Trondheimsregionen ellers områdene med kort reisevei fra Danmark – de større vassdragene i Ager og Rogaland/Hordaland. Det samme mønster ser man hos tyskerne. Britene bruker ellers Vest-Finnmark og Troms, som har flere kjente, klassiske lakseelver som Målselva, Reisa, Alta og Lakselv. Av områdene med mindre lakseelver er det kun østre del av Finnmark som kommer inn som topp 3-område og da hos finner og Andre land. Se for øvrig tabell V3.39 og V3.40 for en fullstendig oversikt for bruk av alle 20 områdene per land og hvor stor andel som har disse som hhv mest brukt, nest mest brukt og tredje mest brukt. .

Skal man prøve å gi et riktig bilde av områdebruken i laksefisket rundt 2008 (Tangeland et al. 2010) /2007-2009 (vår hovedundersøkelse) sammenlignet med dagens fiske møter man på en rekke usikkerhetsmomenter man må være klar over (se punkt 1-5 i kapittel 3.1.) og sammenligninger må derfor gjøres med omhu. Tabell V3.37 viser andelen som fisket i de tre mest brukte delområdene i vår hovedundersøkelse og i [...] Tangeland et al.s (2010) studie for 2008-sesongen. Tabell v3.38 viser kun det området man har fisket mest i,- altså hovedområdet- og hvor stor andel i hovedundersøkelsen som har dette som hovedområdet per i dag og for 2007-2009, og for 2008-sesongen i Tangeland et al. (2010). Vi har ikke data for totalbruk av delområdene for 2007-2009.

Ut ifra tabell V3.37 virker andelen tyskere og dansker å ha gått tilbake i Trondheimsfjordelvene. Tabell V3.38 for hovedområdet synes å bekrefte dette for hovedundersøkelsen, selv om endringen ikke er like tydelig her.

Samlet andelsbruk for nordmenn kan tyde på en liten nedgang i de større Trondheimsfjordelvene (tabell V3.37), mens om man ser kun på hovedområdet i hovedundersøkelsen er andelsnedgangen i beste fall liten. Tallene for svenskene (V3.37 og V3.38) i de større Trondheimsfjordelvene er vanskelig å tolke i og med at de antyder både oppgang (jf. 2008) og nedgang (jf. 2007-2009). Færre briter i vår hovedundersøkelse hadde de større Trondheimsfjordelvene som hovedområde nå enn i 2007-2009.

Ut ifra tabell V3.37 virker det som det har skjedd en endring i bruk av nordmenns områder siden 2008, der større vassdrag i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal har kommet opp på 2.plass (ikke topp 3 i 2008) med 16%. Tall for hovedområdene (tabell V3.38) er mindre klare, men støtter opp om dette resultatet i og med at det viser en liten økning over tid både om man tar utgangspunkt i 2007-2009 eller i 2008. Også hos svenskene har en større andel nå brukt Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal enn i 2008 (tabell V3.37). Hovedområdebruken (tabell v3.38) for svenskene peker i samme utviklingsretning fra 2007-2009 til nå.

Hovedresultatene som vi kan dra inn fra tabell V3.40 viser at mellom 49 % (Norge) og 79 % (Storbritannia) av fiskerne fra hvert land kun fisket i ett delområde sin siste sesong. Andelen som hadde fisket i minst tre delområder varierte fra 9 % (Storbritannia) til 24% (Norge).

Nordmenn var de med en størst andel (28%) som hadde småvassdrag som mest brukte delområde, mens for dansker (6%) og svensker (8%) var denne andelen lavest. Selv om større vassdrag ble prioritert ser vi at delområder med mindre vassdrag også ble brukt (fortrinnsvis som 2. eller 3.prioritet) - fra lavest hos dansker (13 %), briter (18 %), svensker (20 %), til høyere for finner/tysskere (37%), andre land (46%), og høyest med 56 % for nordmenn.

Tabell V3.37. Laksefiskernes nasjonalitet og de tre viktigste fiskeområdene i Norge i hovedundersøkelsen. Andel som har rangert et område på første, andre eller tredje plass. (Tall i [...] fra 2008-sesongen, jf Tangeland et al. 2010: tabell 18.)

Land	N	Mest brukte område	Nest mest brukte område	Tredje mest brukte område
Norge	3245	21,5 % [24,3%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	16,0% SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	13,3% [11,3%] Større laksevassdrag i ROGALAND OG HORDALAND
Sverige	471	60,7% [55,7%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	20,4% [13,8%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	14,6% FOSEN og NAMDALEN. Større laksevassdrag
Finland	623	59,9% [54,7%] ØSTRE DEL AV FINNMARK Større laksevassdrag	27,3% [29,5%] VESTRE DEL AV FINNMARK. Større laksevassdrag	19,9% [16,9%] ØSTRE DEL AV FINNMARK Mindre vassdrag
Danmark	669	45,3% [54,6%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	27,5 % [28,4%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	21,8% [20,6%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Tyskland	411	32,4% [53,5%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	27,3 % [40,7%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	14,6% [15,1%] ROGALAND og HORDALAND / SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag
Storbritannia	115	33,0% TRONDHEIMS- FJORDOMRÅDET: Større laksevassdrag	31,3% VESTRE DEL AV FINNMARK. Større laksevassdrag	13,9% TROMS. Større laksevassdrag
Andre land	286	26,9% TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	17,8% VESTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	15% ØSTRE DEL AV FINNMARK: Mindre vassdrag

Merknad: 2008-tallene i [...] og tall for vårt utvalg er ikke sammenlignet statistisk. Videre er utvalgene ikke automatisk like, heller ikke for land, se kapittel 3.1. Tangeland et al. (2010) hadde Storbritannia slått sammen med Andre land.

Tabell V3.38. Fordeling av fiskernes hovedområde (førsteprioritetsområde) i sin siste sesong, (2007-2009) og [2008-sesongen i Tangeland et al. 2010], per land. Hovedundersøkelsen. Rangert etter mest brukt i siste sesong

Land	N	Mest brukte hovedområde	Nest mest brukte hovedområde	Tredje mest brukte hovedområde
Norge		13,7 (15,2%) [15,9%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	10,1% (7,9%) [5,6%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	8,6% (7,8%) [7,8%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Sverige		51,6% (55,9%) [46,5%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	11,9% (8,1%) [9,9%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	Større laksevassdrag i: 7,6% (6,4%) [5,4%] FOSEN og NAMDALEN; 7,9% (8,1%) [13,9%] NORDLAND.
Finland		47,2% (42,6%) [41,3%] ØSTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	17,2% (18,6%) [17,3%] VESTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	8,8% (9,8%) [8,5%] ØSTRE DEL AV FINNMARK Mindre vassdrag
Danmark		37,2% (41,7%) [46,3%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	21,7% (15,5%) [22,1%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	13,5% (8,3%) [10,9%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Tyskland		23,6% (26,4%) [35,6%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	22,1% (15,4%) [25,6%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	9,7% (2,9%) [2,2%] ROGALAND og HORDALAND
Storbritannia ^a		27,0% (37,7%) TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	28,7% (23,4%) VESTRE DEL AV FINNMARK. Større laksevassdrag	11,3% (2,6%) TROMS. Større laksevassdrag
Andre land ^a		21,3% (18,0%) TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	14,7% (14,3%) VESTRE DEL AV FINNMARK. Større laksevassdrag	8,7% (6,9%) ØSTRE DEL AV FINNMARK Mindre vassdrag

^a På grunn av få respondenter for Storbritannia og «andre land» i Tangeland et al. (2010) er det ikke oppgitt tall for 2008-sesongen [..].

Tabell V3.39. Fordeling av laksefiskere i sin siste sesong, etter land og fordeling per fiskeområde i hovedundersøkelsen. (N=5820).

OMRÅDE		LAND	N	Brukt mest (i %)	Brukt nest mest (i %)	Brukt tredje mest (i %)	Samlet bruk (i %)	
ØSTLANDET	Større lakseelver inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen	1.Norge	3245	6,1	2,7	2,8	11,6	
		2.Sverige	471	2,1	2,1	4,0	8,3	
		3.Finland	623		0,5		0,5	
		4.Danmark	669	2,8	2,1	3,0	7,9	
		5.Tyskland	411	1,5	2,7	2,2	5,4	
		6.Storbritannia	115	2,6		0,9	3,5	
		7.Annet	286	2,8	1,0	1,7	5,6	
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1.Norge			2,2	1,8	0,9	4,9
		2.Sverige			0,8	0,4	0,4	1,7
		3.Finland			0,3			0,3
		4.Danmark			0,3	0,3	0,4	1,0
		5.Tyskland			0,5	1,0	0,7	2,2
		6.Storbritannia						0
		7.Annet			1,0	1,4	0,7	3,1

AGDER- FYLKENE	Større lakseelver inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna	1.Norge	4,5	1,3	0,9	6,7
		2.Sverige	0,8	0,6	0,4	1,9
		3.Finland	0,2			0,2
		4.Danmark	21,4	4,9	1,2	27,5
		5.Tyskland	21,9	2,4	2,9	27,3
		6.Storbritannia	0,9			0,9
		7.Annet	7,3	2,1	1,4	10,8
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1.Norge	0,7	1,0	0,3	1,9
		2.Sverige	0,2		0,2	0,4
		3.Finland				0
		4.Danmark	0,9	0,4	0,1	1,5
		5.Tyskland	1,9	1,2	0,5	3,6
		6.Storbritannia				0
		7.Annet		0,7	1,0	1,7

ROGALAND og HORDALAND	Større laksevassdrag inkl. Bjerkreim, Ognå, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva	1.Norge	8,5	3,1	1,7	13,3
		2.Sverige	1,7	2,1	1,5	5,3
		3.Finland		0,2	0,2	0,3
		4.Danmark	13,0	6,3	2,5	21,8
		5.Tyskland	9,5	3,4	1,7	14,6
		6.Storbritannia	2,6	1,7	0,9	5,2
		7.Annet	6,6	1,4	0,7	8,7
	Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1.Norge	4,6	3,2	0,9	8,7
		2.Sverige	0,8	0,6	0,2	1,7
		3.Finland				0
		4.Danmark	0,6	1,2		1,8
		5.Tyskland	2,4	1,7	0,7	4,9
		6.Storbritannia	0,9	0,9		1,8
		7.Annet	1,0	1,4	0,3	2,7

SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL	Større laksevassdrag inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna	1.Norge	10,0	4,7	1,3	16,0
		2.Sverige	11,9	6,8	1,7	20,4
		3.Finland	0,2	0,2	0,2	0,5
		4.Danmark	6,3	1,9	1,3	9,6
		5.Tyskland	8,0	4,6	1,9	14,6
		6.Storbritannia	5,2	0,9	0,9	7,0
		7.Annet	6,6	4,2	1,4	12,2
Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks		1.Norge	5,0	2,9	1,1	9,0
		2.Sverige	1,5	1,5	0,4	3,4
		3.Finland			0,5	0,5
		4.Danmark	1,2	1,3	0,1	2,7
		5.Tyskland	5,4	3,2	1,7	10,2
		6.Storbritannia	5,2	1,7		7,0
		7.Annet	1,7	2,8	1,4	5,9

TRONDHEIMS FJORDOMRÅ DET	Større laksevassdrag inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga	1.Norge	13,6	5,1	2,8	21,5
		2.Sverige	50,7	8,1	1,9	60,7
		3.Finland	6,1	1,4	0,5	8,0
		4.Danmark	36,8	6,1	2,4	45,3
		5.Tyskland	23,4	6,8	2,2	32,4
		6.Storbritannia	27,0	4,3	1,7	33,0
		7.Annet	21,3	3,1	2,4	26,9
		Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1.Norge	1,4	1,7	0,7
2.Sverige	1,1	2,8	1,1	4,9		
3.Finland	0,2	0,2	0,2	0,5		
4.Danmark	0,9	0,6	0,6	2,1		
5.Tyskland	2,2	2,4	1,5	6,1		
6.Storbritannia	2,6	0,9		3,5		
7.Annet	1,4	3,5	0,7	5,6		

FOSEN og NAMDALEN	Større laksevassdrag inkl. Stordalselva i Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva	1.Norge	5,9	2,9	1,3	10,1
		2.Sverige	7,4	5,3	1,9	14,6
		3.Finland	3,4	0,6		4,0
		4.Danmark	7,8	1,9	0,9	10,6
		5.Tyskland	5,1	2,4	1,9	9,5
		6.Storbritannia	2,6	3,5		6,1
		7.Annet	4,9	2,8	1,0	8,7
Mindre vassdrag med sjøørret og/eller laks	1.Norge	1,6	1,5	0,6	3,8	
	2.Sverige	0,6	0,4	0,8	1,9	
	3.Finland		0,3	0,2	0,5	
	4.Danmark	0,6	0,3		0,9	
	5.Tyskland	1,9	1,0	0,7	3,6	
	6.Storbritannia				0	
	7.Annet	4,2	1,0	0,3	5,6	

NORDLAND	Større laksevassdrag inkl. Vefsna, Rana, Saltdalselva, Åbjøra, Beiarn	1.Norge	3,7	1,7	1,1	6,5
		2.Sverige	7,9	2,1	1,3	11,3
		3.Finland	1,4	1,0	0,6	3,0
		4.Danmark	0,1			0,1
		5.Tyskland	2,4	1,7	1,0	5,1
		6.Storbritannia	2,6	0,9	0,9	4,3
		7.Annet	4,9	1,7	1,7	8,4
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	1.Norge	6,0	2,4	1,0	9,4
		2.Sverige	0,8	1,5	0,2	2,5
		3.Finland	0,3	0,2		0,5
		4.Danmark	0,1		0,1	0,3
		5.Tyskland	1,5		0,2	1,7
		6.Storbritannia	0,9			0,9
		7.Annet	3,1	1,7	0,3	5,2

TROMS	Større laksevassdrag inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn og Reisa	1.Norge	6,7	2,5	1,2	10,4
		2.Sverige	2,5	1,3	0,2	4,0
		3.Finland	6,7	1,3	1,8	9,8
		4.Danmark	0,6	0,1	0,3	1,0
		5.Tyskland	0,5	1,5	0,7	2,7
		6.Storbritannia	11,3	0,9	1,7	13,9
		7.Annet	3,8	2,1		5,9
	Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	1.Norge	3,2	2,5	1,1	6,7
		2.Sverige	0,4	0,4	0,4	1,3
		3.Finland	0,6	0,6	0,5	1,8
		4.Danmark	0,6	0,3		0,9
		5.Tyskland	0,5	0,7	0,2	1,5
		6.Storbritannia				0
		7.Annet	1,4	0,7	0,3	2,4

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune	Større laksevassdrag inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv	1.Norge	7,3	2,8	2,1	12,2
		2.Sverige	3,8	2,8	1,5	8,1
		3.Finland	16,9	7,7	2,7	27,3
		4.Danmark	2,7	1,0	0,7	4,5
		5.Tyskland	6,6	2,4	1,2	10,2
		6.Storbritannia	28,7	1,7	0,9	31,3
		7.Annet	14,7	2,4	0,7	17,8
		Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	1.Norge	1,0	1,8	1,0
	2.Sverige	0,4	0,2	0,2	0,8	
	3.Finland	6,1	2,2	4,7	13,0	
	4.Danmark		0,4	0,1	0,6	
	5.Tyskland	0,5	0,7	0,2	1,5	
	6.Storbritannia	0,9	2,6		3,5	
	7.Annet	0,7	2,4	2,4	5,6	

ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør- Varanger	Større laksevassdrag inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, vestre Jakobselv, Komagelv og Neiden	1.Norge	5,2	1,9	1,3	8,4
		2.Sverige	1,7	0,4	0,6	2,8
		3.Finland	46,9	10,6	2,4	59,9
		4.Danmark	1,2	1,3	0,7	3,3
		5.Tyskland	2,4	1,5	1,0	4,9
		6.Storbritannia	3,5		0,9	4,3
		7.Annet	8,7	5,2	1,0	15,0
Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks		1.Norge	2,0	1,4	0,6	3,9
		2.Sverige	1,1	0,4	0,4	1,9
		3.Finland	8,7	8,3	2,9	19,9
		4.Danmark	0,3	0,3	0,3	0,9
		5.Tyskland	1,2		0,2	1,5
		6.Storbritannia	0,9	0,9		1,7
		7.Annet	2,8	2,4	2,8	8,0

Tabell V3.40. Bruk av antall delområder og småvassdrag per land i hovedundersøkelsen, siste sesong.

	N	Andel i % som har brukt småvassdrag			
		1.prioritet/ Mest brukt	Nest mest brukt	Tredje mest bruk	Samlet bruk
1.Norge	3245	27,7	20,2	7,2	55,7
2.Sverige	471	7,7	8,2	4,3	20,5
3.Finland	623	16,2	11,8	9	37
4.Danmark	669	5,5	5,1	1,7	12,7
5.Tyskland	411	18	11,9	6,6	36,8
6.Storbritannia	115	11,4	7	0	18,4
7.Annet	286	17,3	18	10,2	45,8
Total	5820				

	Andel i % som har brukt mer enn ett delområde	
	Brukt 2 delområder	Brukt 3 delområder
1.Norge	48,9	23,7
2.Sverige	39,8	19,3
3.Finland	30,7	14,7
4.Danmark	41,3	23,3
5.Tyskland	20,9	8,8
6.Storbritannia	44	22,2
7.Annet	43,2	21,9

V3.13.2 2012-undersøkelsen

Både blant nordmenn og utlendinger var større laksevassdrag hyppigere nevnt som viktigste fiskeregion enn mindre vassdrag (tabell V3.41). Det var dog en større andel nordmenn (31%) som hadde småvassdragene som viktigste region enn blant utlendinger (14%). Av nordmennene var det 39% som hadde fisket minimum to områder, mens 21% av hadde prøvd 3 områder. For utlendinger var tallene henholdsvis 33% og 26 %. Det betyr at et stort flertall av fiskerne fisket kun én region sin siste sesong. De større laksevassdragene i Trondheimsfjordområdet var det området som samlet sett ble brukt mest både blant de norske

(25,9%) og de utenlandske fiskerne (35,4%). Derneft fulgte for nordmenn de større laksevassdragene henholdsvis i/på Østlandet (12,3%) og Sogn og Fjordane /Møre og Romsdal (11,8%). For utlendingene var det større vassdrag i østre del av Finnmark (17,5%) og større vassdrag i Agderfylkene (15,3) som fulgte på 2. og 3.plass.

Tabell V3.41. Andel fiskere fra Norge og andre land som hadde nevnte delområde som henholdsvis viktigste (1), nest viktigste (2) eller tredje viktigste (3). Også summert for samlet andel som brukte dette området sin siste sesong.

	Norge				Andre land			
	1	2	3	Sum	1	2	3	Sum
ØSTLANDET: STØRRE LAKSEELVER	7,7 %	2,5 %	2,1 %	12,3 %	2,9 %	2,2 %	1,5 %	6,5 %
ØSTLANDET: MINDRE VASSDRAG	3,9 %	1,5 %	1,4 %	6,8 %	1,5 %	1,1 %	1,1 %	3,7 %
AGDERFYLKENE: STØRRE LAKSEELVER	3,1 %	1,2 %	0,6 %	4,8 %	10,2 %	4,0 %	1,1 %	15,3 %
AGDERFYLKENE: MINDRE VASSDRAG	1,0 %	0,8 %	0,4 %	2,2 %	0,7 %	0,4 %	1,1 %	2,2 %
ROGALAND og HORDALAND: STØRRE LAKSEELVER	9,1 %	1,4 %	0,4 %	10,8 %	8,8 %	2,6 %	0,7 %	12,1 %
ROGALAND og HORDALAND: MINDRE VASSDRAG	5,8 %	3,1 %	0,4 %	9,3 %	1,1 %	0,7 %	1,5 %	3,3 %
SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: STØRRE LAKSEELVER	8,5 %	1,5 %	1,7 %	11,8 %	3,3 %	2,9 %	1,8 %	8,0 %
SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: MINDRE VASSDRAG	3,9 %	1,9 %	0,8 %	6,6 %	3,3 %	1,5 %	0,7 %	5,5 %
TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: STØRRE LAKSEELVER	16,8 %	6,8 %	2,3 %	25,9 %	30,7 %	1,8 %	2,9 %	35,4 %
TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: MINDRE VASSDRAG	3,1 %	2,7 %	1,4 %	7,2 %	0,7 %	2,6 %	0,4 %	3,6 %
FOSEN og NAMDALEN: STØRRE LAKSEELVER	3,9 %	3,3 %	1,4 %	8,5 %	1,8 %	1,5 %	2,2 %	5,4 %
FOSEN og NAMDALEN: MINDRE VASSDRAG	1,9 %	1,0 %	1,0 %	3,8 %	0,7 %	1,1 %	1,1 %	2,9 %
NORDLAND: STØRRE LAKSEELVER	5,2 %	0,8 %	0,8 %	6,7 %	4,0 %	1,1 %	1,5 %	6,6 %
NORDLAND: MINDRE VASSDRAG	5,4 %	2,3 %	0,8 %	8,5 %	1,8 %	0,4 %	0,7 %	2,9 %

TROMS: STØRRE LAKSEELVER	5,2 %	1,5 %	0,6 %	7,3 %	3,6 %	1,8 %	1,8 %	7,2 %
TROMS: MINDRE VASSDRAG	2,5 %	1,9 %	1,4 %	5,8 %	0,4 %	0,7 %	0,7 %	1,9 %
VESTRE DEL AV FINNMARK: STØRRE LAKSEELVER	4,6 %	1,2 %	1,0 %	6,7 %	6,2 %	3,3 %	1,5 %	10,9 %
VESTRE DEL AV FINNMARK MINDRE VASSDRAG	1,0 %	1,0 %	0,8 %	2,7 %	1,5 %	0,0 %	2,2 %	3,7 %
ØSTRE DEL AV FINNMARK: STØRRE LAKSEELVER	5,2 %	1,2 %	1,2 %	7,5 %	14,2 %	2,2 %	1,1 %	17,5 %
ØSTRE DEL AV FINNMARK: MINDRE VASSDRAG	2,3 %	1,5 %	0,8 %	4,6 %	2,6 %	1,5 %	0,7 %	4,8 %
	100 %	39,0%	20,8%		100%	33,2%	26,3%	
Sum (N)	518	202	108		274	91	72	

V3.13.3 Oppsummering

I vårt vektete utvalg, som gjenspeiler fordelingen av ulike nasjonaliteter i kontaktregisteret, er det klart flest (15%) av fiskerne som oppgir de større elvene i Trondheimsfjordregionen som førsteprioritetsområde (mest brukt). For førsteprioritetsområde kom de større elvene i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal på en 2.plass (9,5%) og større vassdrag i Vest-Finnmark eller Rogaland & Hordaland på en delt 3.plass (7,8%). Vi finner samme mønster når det gjelder totalsummen for de tre mest brukte områdene blant respondentene, der nær 23,5 % oppgir å ha besøkt de store Trondheimsfjordselvne, og 15,3% større elver i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal, mens større elver i Vest-Finnmark og Rogaland/Hordaland har besøk på 12 - 13% hver. Majoriteten av respondentene synes å benytte de større elvene mest. De mindre vassdragene blir brukt relativt mest av nordmenn. For alle land bortsett fra Finland var det større vassdrag i Trondheimsfjordområdet som var mest brukte delområde.

Sammenligner man den geografiske fordelingen av norske fiskerne i 2012-årgangen (de som fisket siste gang i Norge i 2012 eller før) med de i hovedundersøkelsen (93% fisket i 2013 eller 2014) så ser man det samme mønsteret for samlet bruksfrekvens av delområdene. Tallene for 2012-årgangen ligger gjennomgående «1-3% poeng» lavere eller likt med bruken av delområdene i hovedundersøkelsen. Unntaket er for Trondheimsfjordområdet (både større og mindre vassdrag) der 2012-årgangen ligger 3,5-4% poeng over hovedundersøkelsen. Samtidig ser vi at de større vassdragene i Vest-Finnmark trolig har større samlet bruksandel og andel nordmenn som har det som førsteprioritetsområde i hovedundersøkelsen (hhv. 12,2% og 7,3%) enn i 2012-undersøkelsen (hhv. 6,7% og 4,6%). Det indikerer at Vest-Finnmark har vunnet markedsandeler blant nordmenn.

Fra hovedundersøkelsen ser vi også at de norske fiskerne der i større grad tok i bruk flere delområder (49% har fisket 2 minst delområder), enn for 2012-undersøkelsen (39%) slik at for hovedundersøkelsen vil områdene derfor ha større samlet bruk slik vi rapporterer den sammenlignet med 2012-undersøkelsen der fiskerne var mindre mobile).

Tallene indikerer at Trondheimsfjordområdet har tappt relativt flere fiskere enn andre områder.

V3.14 Norske fiskeres hovedområde i 2007-2009, sammenlignet med siste sesong

Tallene i rødt i tabell V3.42 viser hvor stor andel av de som hadde det gitte hovedområdet i 2007-2009, også som hovedområde i sin siste sesong. Som vi ser varierer dette mellom 76% og 91 % for de større vassdragene. Det betyr at disse fiskerne var relativt trofaste til sitt hovedområde fra 2007-2009 til sin siste sesong. For den tredelen (33,6) av fiskerne som hadde mindre vassdrag som sitt hovedområde i 2007-2009 var det mellom 33% og 76% som hadde samme hovedområde også sin siste sesong. Går man horisontalt bortover i tabellen ser man hvilket område fiskerne skiftet til (det vanligste skiftet merket i fet skrift). Det dominerende skiftemønsteret for de som hadde småelver som hovedområde i 2007-2009 var å ta større elver innenfor samme region som nytt hovedområde i sin siste sesong. For de med større elver som opprinnelig hovedområde var mønsteret litt mer ulikt, der fiskere sør for Trondheimsfjorden, samt Nordland, og østre Finnmark skiftet mest til mindre vassdrag i samme region. Mens for fiskere med opprinnelig hovedområde i de større vassdragene i Trondheimsfjorden og Fosen/Namdalen, Troms, og vestre Finnmark ser ut til å være vanligst å skifte til større vassdrag i en av naboregionene. Blant disse norske fiskerne som vi har data fra på begge perioder ser vi at andelen med små vassdrag som hovedområde har gått fra 33,4 % i 2007-09 til 27,2 % siste sesong. Splitter man opp de norske fiskerne i lokale og tilreisende så ser man at det er en høyere korrelasjon mellom hovedområde siste sesong og for 2007-2009 for lokale fiskere enn for tilreisende. Det betyr at tilreisende har skiftet område i større grad.

Tabell V3.42. Skifte av fiskeområde for hovedundersøkelsen. Krysstabell over norske fiskeres hovedområde i 2007-2009 perioden, og andelen av disse samme fiskernes hovedområde (horisontalt) siste sesong. Prosentfordeling. (n=2830)

HOVEDOMRÅDE I 2007-2009		Hovedområde siste sesong (1-20)																		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ØSTLANDET	1. Større lakseelver inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen	76,2	6,1	,6	0,0	1,8	,6	1,8	0,0	3,0	0,0	3,7	0,0	0,0	,6	1,8	,6	1,2	0,0	1,8
	2. Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	19,3	54,4	0,0	1,8	0,0	0,0	3,5	1,8	5,3	0,0	1,8	0,0	0,0	5,3	0,0	0,0	1,8	0,0	3,5
AGDER	3. Større lakseelver inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna	,9	0,0	86,4	3,6	1,8	0,0	,9	1,8	2,7	,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	,9
	4. Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	0,0	0,0	51,7	37,9	0,0	6,9	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ROGALAND og HORDALAND	5. Større laksevassdrag inkl. Bjerkreim, Ogna, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva	,4	0,0	0,0	,9	81,2	12,1	3,1	,4	,9	0,0	0,0	,4	0,0	,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	6. Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	0,0	0,0	,8	0,0	29,5	62,1	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	,8	,8	0,0	,8	0,0	2,3

		Hovedområde siste sesong																		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL	7.Større laksevassdrag inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna	,9	,9	,4	0,0	,4	1,3	83,5	5,6	3,0	0,0	,9	0,0	,4	0,0	,9	0,0	1,7	0,0	0,0
	8.Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	1,6	0,0	,5	0,0	,5	2,2	28,6	60,5	3,8	0,0	,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0
TRONDHEIMS-FJORDEN	9.Større laksevassdrag inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga	2,8	,9	,7	0,0	2,1	,7	4,1	,9	77,5	2,3	3,4	,5	,7	,7	,5	0,0	1,1	,2	,5
	10. Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	28,0	44,0	8,0	6,0	0,0	2,0	0,0	0,0	2,0	2,0	2,0
FOSEN og NAMDALEN	11. Større laksevassdrag inkl. Stordalselva i Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva	2,3	0,0	,8	,8	0,0	0,0	1,6	0,0	5,4	,8	79,1	3,1	1,6	,8	,8	,8	2,3	0,0	0,0
	12. Mindre vassdrag med sjørret og/eller laks	4,4	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	35,3	50,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5

		Hovedområde siste sesong																		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
NORDLAND	13. Større laksevassdrag inkl. Vefsna, Rana, Saltdalselva, Åbjøra, Beiarn	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	1,0	0,0	3,1	0,0	76,5	6,1	3,1	0,0	2,0	0,0	2,0
	14. Mindre vassdrag med sjørret/sjørøye og/eller laks	,5	0,0	0,0	0,0	0,0	,5	2,1	,5	2,1	0,0	1,1	,5	9,6	76,1	3,2	1,1	0,0	1,6	1,1
TROMS	15. Større laksevassdrag inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn og Reisa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	,6	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	90,7	2,5	3,1	0,0	,6
	16. Mindre vassdrag med sjørret/sjørøye og/eller laks	,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	,9	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	25,6	65,8	1,7	0,0	0,0
VESTRE FINNMARK	17. Større laksevassdrag inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv	1,5	0,0	,5	0,0	1,0	1,0	,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	3,0	1,5	79,4	2,5	3,5
	18. Mindre vassdrag med sjørret/sjørøye og/eller laks	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	2,6	0,0	2,6	2,6	51,3	33,3	2,6

		Hovedområde siste sesong																		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ØSTRE FINNMARK	19. Større laksevassdrag inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, Vestre Jakobselv, Komagelv og Neiden	0,0	0,0	1,6	0,0	,8	,8	1,6	0,0	,8	0,0	0,0	0,0	2,3	,8	3,1	,8	2,3	2,3	79,8
	20. Mindre vassdrag med sjøørret/sjørøye og/eller laks	0,0	1,2	0,0	1,2	3,5	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	1,2	4,7	0,0	1,2	1,2	0,0	25,9
	Områdefordeling siste sesong ^b	6,0	1,7	4,3	,7	8,6	4,5	10,5	4,9	14,0	1,3	5,7	1,6	3,7	6,3	7,3	3,2	7,5	,9	5,3

Merknad: Tabellen viser kun de fiskerne som har fisket både i perioden 2007-2009 og i sin siste sesong =2830. 493 fiskere oppga ikke å ha fisket i 2007-2009. ^a Kolonnen viser fordelingen av fiskere i % per hovedområde for årene 2007-2009. ^aRaden viser fordelingen av fiskere i % per hovedområde den siste sesongen de fisket. Tallene i rødt viser hvor stor andel av de som hadde det gitte hovedområdet i 2007-2009, også som hovedområde i sin siste sesong. Går man horisontalt bortover i tabellen ser man hvilket område fiskerne skiftet til (det vanligste skiftet merket i fet skrift).

V3.15 Norske fiskeres bosted kontra fiskeområde

Laksefiskemulighetene i Norge er ikke jevnt fordelt over landet, og vi ser av tabell V3.43 for hovedundersøkelsen at norske laksefiskerne fortrinnsvis bor i områder med mange lakseelver slik som Trøndelag (12%), Nordland (8%), Troms (11%) og Finnmark (10%). Unntak er Osloområdet som har 13,1% av laksefiskerne, men her bor det til gjengjeld svært mye folk. Det er en klar tendens til at folk fisker i området der de bor eller områder som grenser opp til dette. Fiskere fra de to innlandsregionene (Mjøs-/Gudbrandsdalsregionen, og Østerdal-/Glommaregionen) samt Oslofjordområdet derimot reiser til de større vassdragene i Trøndelag eller Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal for å fiske. Dette er forventet ut i fra vi vet om forekomsten av lakseelver og bosetningsmønster.

Skal man prøve å gi et riktig bilde av bostedsområde og nordmenns områdebruk i laksefisket rundt 2008 (Tangeland et al. 2010) /2007-2009 (vår hovedundersøkelse) sammenlignet med dagens fiske møter man på en rekke usikkerhetsmomenter man må være klar over (se punkt 1-5 i kapittel 3.1.) og sammenligninger må derfor gjøres med omhu. Tabell v3.43 viser andelen som fisket i de tre mest brukte delområdene i vår hovedundersøkelse og i [...] Tangeland et al.s (2010) studie for 2008-sesongen. Tabell V3.44 viser kun det området man har fisket mest i,- altså hovedområdet- og hvor stor andel i hovedundersøkelsen som har dette som hovedområdet per i dag og for 2007-2009, og for 2008-sesongen i Tangeland et al. (2010). Vi har ikke data for totalbruk av delområdene for 2007-2009.

Tabell V3.43 viser at de større vassdragene i Trondheimsfjorden hadde en mindre bruk i vår hovedundersøkelsen siste sesong enn i 2008-sesongen hos enkelte områdegrupper (Mjøs-/Gudbrandsdalen, Osloområdet, Trøndelag), noe som bekreftes av hovedområdetallene for Osloområdet og Mjøs-/Gudbrandsdalen (tabell v3.44). For større vassdrag i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal viser både områdebruken og hovedområdetallene en generell økning fra flere bostedsområder.

Relativt flere trøndere virker nå å ha valgt større vassdrag i Namdalen/Fosen i stedet for Trondheimsfjordelvene sammenlignet med i 2008, noe som støttes av hovedområdetallene. Bosatte i Bergensområdet har de siste årene i større grad fisket i Sogn og Fjordane/Møre og Romsdal enn i 2008/2007-2009. For bosatte i Troms har fisket i de store elvene i eget fylke gått litt opp siden 2008-sesongen (tabell V3.43) og perioden 2007-2009 (tabell V3.44).

Tabell V3.43. Bosted i Norge og hvilke fiskeområder norske fiskere bruker mest. Totalandel som har rangert et område på første, andre eller tredje plass. (Tall i [...] er for sesongen 2008, se Tangeland et al. 2010: tabell 20).

Bostedsområde ^a	% av total n	Mest brukte fiskeområde	Nest mest brukte fiskeområde	Tredje mest brukte fiskeområde
Mjøs/Gudbrandsdalen	4,1% [4,2%]	48,1% [57%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	34,9% [24,1%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	15,5% [*] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Mindre vassdrag
Østerdal-Glommareregionen	2,4% [2,4%]	51,9% [50,0%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	20,8% [30,4%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	15,6% [17,4%] FOSEN og NAMDALEN. Større laksevassdrag
Oslo-området	13,1% [16,5%]	29,2% [35,9%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	26,8% [28,2%] ØSTLANDET: Større lakseelver	20,1% [15,4%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag
Oslofjord Vest	6,3% [4,4%]	62,5% [59,5%] ØSTLANDET: Større lakseelver	28,5% [25,0%] ØSTLANDET: Mindre vassdrag	18,0% [17,9%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag
Oslofjord øst	3,4% [2,9%]	50,5% [55,6%] ØSTLANDET: Større lakseelver	42,1% [31,5%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	*
Sørlandet	5,0% [4,9%]	78,0% [78,5%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	23,9% [32,3%] AGDERFYLKENE: Mindre vassdrag	13,2% [*] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Sør-Rogaland	7,4% [8,7%]	77,5% [73,3%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag	47,9% [43,3%] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	8,5% [*] AGDER/TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag
Haugalandet	2,3% [0,9%]	77,8% [76,5%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag	41,7% [58,8%] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	*

Bergens-området	6,1% [6,2%]	46,9 % [23,7 %] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	45,9 % [48,3 %] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	40,7 % [44,9 %] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Nordvestlandet	8,8% [4,5%]	68,5% [50,6 %] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	51,3% [50,6 %] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Mindre vassdrag	26,2% [31,8 %] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag
Trøndelag	12,3% [15,1]	59,0% [65,3 %] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	38,4% [31,9 %] FOSEN/NAMDALEN: Større laksevassdrag	20,1% [20,4 %] Mindre vassdrag i TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET og 20,6% FOSEN/NAMDALEN
Nordland	8,3% [6,8%]	48,5 % [62,5 %] NORDLAND: Større laksevassdrag	65,2% [50,0 %] NORDLAND: Mindre vassdrag	21,2 % [*] TROMS: Større laksevassdrag
Troms	10,6% [14,3%]	65,2% [60,9 %] TROMS: Større laksevassdrag	46,7 % [51,3 %] TROMS: Mindre vassdrag	17,6% [17,0 %] VESTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag
Finmark	10,0% [8,3%]	57,1 % [49,0 %] VESTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	45,5% [43,3 %] ØSTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	20,4 % [22,2 %] VESTRE DEL AV FINNMARK: Mindre vassdrag & 20,7% ØSTRE DEL AV FINNMARK: Mindre vassdrag
	N=3183 [1893]			

^a Områdeinndelingen følger Tangeland et al. (2010), men vi har flere respondenter og kommuner inkludert i vårt utvalg. Derfor noe annen ordlyd på noen regioner. Vi bruker Nordland og Troms i stedet for Bodøregionen og Tromsøregionen. bl.a. Se Vedlegg 4 for hvilke kommuner inngår i de ulike regioner. * Ingen områder som skiller seg ut som det tredje viktigste. De andre områdene er lite brukt.

Tabell V3.44. Norske fiskeres hovedområde (førsteprioritetsområde) i sin siste sesong (2007-2009) [2008-sesongen i Tangeland et al. 2010], per bostedsområde. Hovedundersøkelsen. Rangert etter mest brukt i siste sesong.

Bosteds- område ^a	% av N	Mest brukte hovedområde	Nest mest brukte hovedområde	Tredje mest brukte hovedområde
Mjøs/Gudb- randsdalreg- ionen	4,1%	37,2% (38,7%) [47,5%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	24,0% (14,4%) [16,3%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	9,3% (6,3%) [5,0%] FOSEN og NAMDALEN. Større laksevassdrag & 5,4% (11,7%) [6,3%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Mindre vassdrag
Østerdal- Glomma- regionen	2,4%	41,6% (44,1%) [33,3%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	15,6% (10,3%) [18,8%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	7,8% (2,9%) [10,4%] FOSEN og NAMDALEN. Større laksevassdrag
Oslo- området	13,1%	20,1% (26,1%) [24,1%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	13,4% (13,6%) [15,0%] ØSTLANDET: Større lakseelver	12,7% (10,9%) [8,8%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag
Oslofjord Vest	6,3%	43,0% (46,9%) [44,2%] ØSTLANDET: Større lakseelver	10,5% (8,6%) [15,1%] ØSTLANDET: Mindre vassdrag	9,0% (9,1%) [10,5%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag
Oslofjord øst	3,4%	33,6% (23,3%) [35,1%] ØSTLANDET: Større lakseelver	21,5% (25,3%) [17,5%] TRONDHEIMSFJORD- OMRÅDET: Større laksevassdrag	*
Sørlandet	5,0%	67,9% (61,1%) [62,2%] AGDERFYLKENE: Større lakseelver	9,4% (18,8%) [20,4%] AGDERFYLKENE: Mindre vassdrag	*
Sør- Rogaland	7,4%	63,1% (63,8%) [58,1%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag	25,4% (24,8%) [25,0%] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	*
Hauga- landet	2,3%	65,3% (56,5%) [57,9%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag	15,3% (24,6%) [21,1%] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	*

Bergens-området	6,1%	25,8 % (21,2 %) [11,5%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	27,8 % (29,3%) [32,8%] ROGALAND og HORDALAND: Mindre vassdrag	18,6 % (17,4 %) [27,0%] ROGALAND og HORDALAND: Større laksevassdrag
Nordvestlandet	8,8%	50,9% (39,3%) [33,7%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Større laksevassdrag	33,0 % (37,1%) [35,8%] SOGN OG FJORDANE og MØRE OG ROMSDAL: Mindre vassdrag	7,9% (9,7%) [11,6%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag
Trøndelag	12,3%	48,3% (49,1%) [54,6%] TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET: Større laksevassdrag	24,4% (18,3%) [21,0%] FOSEN/NAMDALEN: Større laksevassdrag	8,7% (10,8%) [10,5%] Mindre vassdrag i TRONDHEIMSFJORD-OMRÅDET og 8,7% (11,6%) [4,7%] FOSEN/NAMDALEN
Nordland	8,3%	34,1% (27,8%) [48,3%] NORDLAND: Større laksevassdrag	46,2% (47,5%) [35,9%] NORDLAND: Mindre vassdrag	7,6% (6,6%) [2,8%] TROMS: Større laksevassdrag
Troms	10,6%	50,6% (40,6%) [39,3%] TROMS: Større laksevassdrag	25,3% (32,6%) [32,8%] TROMS: Mindre vassdrag	11,0% (10,0%) [7,6%] NORDLAND: Mindre vassdrag
Finnmark	10,0%	47,6% (42,9%) [39,4%] VESTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	33,2% (28,2%) [33,5%] ØSTRE DEL AV FINNMARK: Større laksevassdrag	5,0% (8,8%) [7,6%] VESTRE DEL AV FINNMARK: Mindre vassdrag & 11,6% (15,7%) [11,8%] ØSTRE DEL AV FINNMARK: Mindre vassdrag
N	3183 (3036) [1893]			

V3.16 Fiske i hovedelva

Vi stilte noen spørsmål som spesifikt angikk den elva i Norge de hadde fisket mest i de siste fem årene til og med sin siste fiskesesong. Dette vassdraget ble betegnet som hovedelva.

Tabell V3.45 viser en oversikt over hovedelva for de ulike lands fiskere i hovedundersøkelsen. Storparten av fiskeinnsatsen i det norske laksefisket foregår i et fåtall av Norges om lag 400 lakseførende vassdrag. De seksten vanligste hovedelvene fanger opp mer enn halvparten av fiskerne fra hvert land, bortsett fra for nordmenn og finner der tallet er lavere.

Gaula eller Orkla er den mest brukte elva for fiskere av alle nasjonaliteter bortsett fra finnene som oppgir Tana hyppigst og fiskere fra Tyskland som oftest oppgir Mandalselva. 15% av

fiskerne har de siste årene hatt en av de store Trondheimsfjordelvene Orkla, Gaula eller Stjørdalselva som hovedelv.

Tabell V3.45. Oversikt over hvilke vassdrag i Norge som de ulike lands fiskere har som hovedelv, andel i prosent per land for hovedundersøkelsen. Sortert etter vektet gjennomsnitt^a.

Hovedelv	Norge	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Storbritannia	Andre land	Ve gje sn
1.Gaula	6,0%	18,6%	4,3%	25,8%	14,5%	9,4%	10,5%	7,
2.Orkla	5,3%	19,4%	1,2%	10,7%	8,9%	15,0%	7,2%	6,
3.Namsenvassdraget	5,0%	6,2%	4,3%	7,6%	3,6%	2,4%	5,6%	5,0
4.Altaelva m/Eibyelva	4,3%	1,2%	0,9%	0,4%	1,1%	13,4%	5,2%	4,0
5.Tanavassdraget	3,0%	0,8%	22,0%	0,4%	0,9%	1,6%	3,6%	3,0
5.Måselvassdraget	4,1%	1,6%	0,6%	0,1%	0,0%	0,8%	1,0%	3,0
7.Bjerkreimselva	2,9%	1,9%	0,0%	11,3%	5,5%	3,1%	3,3%	2,9
8.Numedalslågen	3,2%	0,4%	0,0%	2,5%	0,7%	0,0%	1,0%	2,3
9.Stjørdalselva	2,2%	10,5%	0,6%	1,2%	0,7%	3,9%	2,0%	2,2
10.Mandalselva	1,7%	0,4%	0,0%	14,5%	18,9%	0,8%	4,6%	2,1
11.Beiarelva	2,1%	4,3%	0,4%	0,3%	0,2%	1,6%	1,6%	2,0
12.Reisavassdraget	1,9%	0,8%	4,1%	0,1%	0,0%	8,7%	0,3%	1,9
13.Drammenselva	2,2%	0,6%	0,0%	0,6%	0,0%	2,4%	1,6%	1,9
14.Suldalslågen	1,7%	0,4%	0,0%	0,7%	2,3%	0,0%	2,3%	1,4
15.Lakselva i Porsanger	1,0%	0,4%	7,7%	1,0%	4,8%	11,0%	4,9%	1,5
15.Saltdalsvassdraget	1,4%	3,5%	0,6%	0,1%	0,7%	0,0%	1,6%	1,5
Andre elver	56,4%	34,1%	71,8%	22,6%	39,0%	31,4%	48,0%	50
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100
N	3597	515	690	726	440	127	305	64

^aMerk at vektet gjennomsnitt gjenspeiler totalfordelingen av laksefiskere fra de ulike land i forhold til kontaktregisteret. Det vil si at dette skal være representativt for omfanget av laksefisket i Norge per elv. Den mest populære hovedelva per land merket med fet skrift i tabellen.

V3.16.1.1 2012-undersøkelsen

Mønsteret for 2012-undersøkelsen ligner det for hovedundersøkelsen med Trønderelvene Gaula og Orkla på topp (tabell V3.46).

Tabell V3.46. Oversikt over hvilke vassdrag som de ulike lands fiskere har som hovedelv, andel i prosent per land. Sortert etter vektet gjennomsnitt for 2012-undersøkelsen.

Hovedelv	Norge	Sverige	Finland	Danmark	Ande land	Vektet gjennomsnitt ^a
1. Gaula (i Trøndelag)	10,6%	20,9%	2,1%	12,6%	3,7%	10,3%
2. Orkla	3,5%	16,4%	0	9,2%	14,8%	4,8%
3. Bjerkreimselva	3,5%	1,5%	0	17,2%	2,5%	3,5%
4. Numedalslågen	3,9%	1,5%	0	0	1,2%	3,4%
5. Namsen	3,3%	3,0%	1,1%	1,1%	4,9%	3,3%
6. Alta m/Eibyelva	3,3%	1,5%	4,3%	1,1%	2,5%	3,2%
7. Stjørdalselva	2,5%	11,9%	0	3,4%	2,5%	2,8%
8. Drammenselva	3,0%	1,5%	0	0	2,5%	2,7%
9. Beiarelva	2,1%	11,9%	1,1%	0	1,2%	2,5%
10. Tana m/sidelever	1,8%	0	11,7%	1,1%	4,9%	2,3%
11. Måselva	2,3%	0	1,1%	0	-	1,9%
12. Mandalselva	1,1%	0	0	23,0%	7,4%	1,8%
13. Saltdalsvassdraget	1,9%	0	2,1%	0	1,2%	1,8%
14. Reisaelva	1,8%	0	4,3%	0	1,2%	1,7%
15. Vestre Jakobselv	1,8%	0	3,2%	1,1%	0	1,6%
16. Driva	1,8%	1,5%		1,1%	0	1,5%
Andre elver	51,8 %	28,4 %	74,3 %	29,1 %	49,5%	50,9 %
Sum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100%	100,0%
N	568	67	94	87	81	897

^aMerk at vektet gjennomsnitt gjenspeiler totalfordelingen av laksefiskere fra de ulike land i forhold til kontaktregisteret. Det vil si at dette skal være representativt for omfanget av laksefisket i Norge per elv. Den mest populære hovedelva per land merket med fet skrift i tabellen.

V3.16.1.2 Oppsummering

Mønsteret for hva som er hovedelv for respondentene i 2012-undersøkelsen og hovedundersøkelsen ser ganske likt ut. Det er stort sett de samme elvene som går igjen på topp 16. Da antallet fiskere per landkategori og for hver elv er liten (bortsett fra for Norge) i 2012-undersøkelsen skal man være forsiktig med å trekke noen bastante konklusjoner med sammenligning av tallene de to undersøkelsene imellom. Det kan imidlertid se ut som om det var en større andel av nordmenn som fisket i Gaula sin siste sesong i 2012-undersøkelsen (10,6%) enn i hovedundersøkelsen (6,0%). Det var også dobbelt så stor andel dansker i Gaula i hovedundersøkelsen (25,8%) som i 2012-undersøkelsen. Andelen dansker er 8,5%-poeng lavere i Mandalselva i hovedundersøkelsene enn i 2012. Videre viste resultatene at andelen

finner i Lakselva i 2012-undersøkelsen var 18,1%, sammenlignet med 7,7% i hovedundersøkelsen.

V3.16.2 Lokal eller tilreisende i hovedelva

Når man i hovedundersøkelsen korrigerer for skjevheter blant respondenten våre, så fant vi at nær halvparten (46%) av alle fiskerne i norske elver anså seg selv som lokale fiskere i hovedelva si. Med lokal fisker mener vi en som bor hjemme under fisket, mens tilreisende fiskere som utgjorde 54% av fiskerne overnatter borte fra hjemmet når man er i hovedelva si. Blant nordmenn var om lag halvparten (53%) lokale fiskere. Blant tyskerne og «andre land» var det henholdsvis 14% og 10 % som definerte seg som lokale. For de andre landene ligger denne andelen under 5%. At utlendinger definerer seg som lokale kan bero på at de har tilgang på fritidsbolig e.l. på stedet eller har vært der i så mange år at de føler seg som lokale. 69% fisket i hovedelva si siste gang i 2014, mens 18% fisket der siste gang i 2013. For et vektet gjennomsnitt var det 71% som fisket i hovedelva si siste gang i 2014.

Vi ser et lignende mønster i 2012-undersøkelsen. Der svarte 49 % av nordmennene at de anså seg som lokale og 51 % tilreisende. For de utenlandske fiskerne, svarte 8 % (n=25) at lokale. Sesongen 2012 var siste gangen 72% av nordmennene og 80% utlendingene fisket i det som betraktes som «hovedelva». Det betyr at man ikke nødvendigvis fisker hovedelva si hvert år.

V3.16.3 Grunner for fiske i hovedelva

Det var forskjell mellom landene for hvilke grunner de hadde til å fiske i sin hovedelv (tabell V3.47). Viktigste for alle land var det det å oppleve natur, slappe av og koble av fra den daglige rutinene. Disse grunnene var viktigere for finner og tyskere enn alle de andre landene. Også det sosiale var viktig, men mer så for nordmenn, svensker, finner og dansker enn for tyskere, briter og andre land. Selve de fiskemessige utfordringene var viktigst blant tyskere og briter, og minst viktig for nordmenn. Merk at det var størst variasjon innad i Norgesgruppen for denne grunnen. Minst viktig for alle landene var det å få mange fisk og det å spise/lagre opp med fisk. Høyest score her hadde finner og tyskere, men britene mente dette var minst viktig og scoret dette lavere enn alle andre.

Tabell V3.47. Vurdering av ulike grunner for valg av fiske i hovedelva, per land for hovedundersøkelsen.

Land	N	Komponent ^b			
		Natur & avkobling	Sosialt samvær	Fiskeutfordring	Høste
Norge	3597	5,90 (1,14)	4,69 (1,61)	4,30 (1,52)	2,66 (1,16)
Sverige	515	6,03 (1,03)	4,75 (1,45)	4,77 (1,33)	2,42 (1,02)
Finland	690	6,40 (0,75)	5,21 (1,34)	4,64 (1,14)	2,94 (1,03)
Danmark	726	6,14 (1,00)	4,87 (1,35)	4,83 (1,37)	2,71 (1,21)
Tyskland	440	6,40 (0,95)	3,64 (1,43)	5,03 (1,24)	2,89 (1,12)
Storbritannia	127	5,69 (1,23)	4,03 (1,35)	5,16 (1,15)	2,11 (1,00)
Andre land	305	6,07 (1,09)	3,98 (1,54)	4,77 (1,43)	2,53 (1,23)
Totalt	6400	6,03 (1,08)	4,65 (1,56)	4,53 (1,44)	2,68 (1,15)
F _{6,6393} -verdi ^a		35,8; p<0.001	64,3; p<0.001	38,2; p<0.001	19,2; p<0.001
Post hoc ^a		1,2,4,6,7<3,5; 1,6<4	6,7<1<5<4<3; 5,6,7<2<3	1<2,3,4,5,6,7; 2,3<5,6	2,6<1<3,5; 7<3,4; 6<7<5

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Komponenter trukket ut fra prinsippal komponentanalyse, basert på 12 variabler. Komponentene er gjennomsnittsverdien av de 3 variablene som inngår i den. Fiskerne vurderte grunnene/variablene på en 7-punktsskala der 1=ingen betydning og 7= svært viktig. Komponenten «Fiskeutfordring» bestod av de tre variablene Fange stor fisk, Mestre fiskemessige utfordringer, Oppleve utfordrende kamp med fisken. Komponenten «Høste» bestod av: Fange så mange fisk som mulig, Lagre opp med fisk i fryseren til bruk gjennom året, Ta fisk for et måltid med familie/venner mens man er på fisketur. Komponenten «Natur og avkobling» bestod av: Oppleve natur, For avslapping, For å komme bort fra daglig rutine. Komponenten «Sosialt samvær» bestod av: Å gjøre noe i lag med familien, Sosial omgang, Være med venner.

V3.16.3.1 2012-undersøkelsen

Naturopplevelse og avkobling fikk en høy score og var viktigste fiskemotiv for alle land (Tabell v.3.48). Dernest fulgte sosial samvær, og så fiskemessige utfordringer som begge fikk en midt på treet score. De minst viktigste motivene var høstingsrelaterte. Nordmenn scoret lavere enn alle andre land på natur og avkobling, og lavere enn de fleste på fiskeutfordring. Tyskere og Andre land scoret lavt på sosialt samvær. For tyskere, briter og andre land er antallet fiskere lavt, og dette gjør at representativiteten til disse landene kan være usikker.

Tabell V3.48. Vurdering av ulike grunner for valg av fiske i hovedelva, per land i 2012-undersøkelsen.

Land	N	Komponent ^b			
		Natur & avkobling	Sosialt samvær	Fiskeutfordring	Høste
1 Norge	568	5,50 (1.35)	4,40 (1.67)	3,68 (1.51)	2,41 (1.08)
2 Sverige	67	5,86 (1.02)	4,30 (1.43)	4,46 (1.30)	2,44 (1.00)
3 Finland	94	6,14 (1.08)	5,00 (1.20)	4,30 (1.26)	2,85 (0.98)
4 Danmark	87	5,99 (1.20)	4,62 (1.48)	4,33 (1.49)	2,44 (1.10)
5 Andre land	81	5,92 (1.34)	3,61 (1.66)	4,55 (1.44)	2,61 (1.03)
Total	897	5,68 (1.21)	4,41 (1.62)	3,94 (1.50)	2,48 (1.07)
F-verdi ^a		8,2, p<0.001	8,8 p<0.001	13,1, p< 0.001	3,8 p<0.01
Post hoc ^a		1<3,4	5<1<3; 2<3	1<alle	1<3

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Komponenter trukket ut fra prinsipal komponentanalyse, basert på 12 variabler. Komponentene er gjennomsnittsverdien av de 3 variablene som inngår i den. Fiskerne vurderte grunnene/ variablene på en 7-punktsskala der 1=ingen betydning og 7= svært viktig. Komponentene «Fiskeutfordring» bestod av de tre variablene Fange stor fisk, Mestre fiskemessige utfordringer, Oppleve utfordrende kamp med fisken. Komponentene «Høste» bestod av: Fange så mange fisk som mulig, Lagre opp med fisk i fryseren til bruk gjennom året, Ta fisk for et måltid med familie/venner mens man er på fisketur. Komponentene «Natur og avkobling» bestod av: Oppleve natur, For avslapping, For å komme bort fra daglig rutine. Komponentene «Sosialt samvær» bestod av: Å gjøre noe i lag med familien, Sosial omgang, Være med venner.

V3.16.3.2. Oppsummering

Resultatene fra de to undersøkelsene viser et likt mønster for hvilke motiver er de viktigste grunnene for å fiske i hovedelva. Man kan merke seg at jevnt over så ser det for de fleste land ut til at fiskerne i 2012-undersøkelsen scorer de fleste motivene lavere enn i hovedundersøkelsen. Det kan indikere at laksefiske er mindre viktig for dem enn hos fiskerne i hovedundersøkelsen.

V3.16.4 Fornøydhets med hovedelva

Vi ser fra tabell V3.49 at fiskerne i hovedundersøkelsen i gjennomsnitt er ganske fornøyde (score over 5 av 7 mulige) med fiskeopplevelsen i hovedelva si den siste sesongen de fisket der. Finnene er meget fornøyde med fiskeopplevelsene, og scorer her høyere enn alle andre grupper. Også nordmenn scorer ganske høyt. Fiskerne er i sum litt mer fornøyde enn misfornøyde med antall fiskere på valdet/fiskestrekningen sin, tyskerne mindre fornøyde enn alle andre grupper enn «andre land». Likeledes er det noen flere som er fornøyde med fiskereglene enn misfornøyde, spesielt dansker, tyskere og svensker er mindre fornøyd med fiskereglene. Finnene og britene er de som er mest fornøyde med fiskereglene. Når det gjelder egen fangst derimot så er fiskerne i de ulike landene i gjennomsnitt misfornøyde (unntak Finland), men her er det stor variasjon innad i gruppene. Finnene er de eneste som i snitt er mer fornøyde enn misfornøyde med egen fangst.

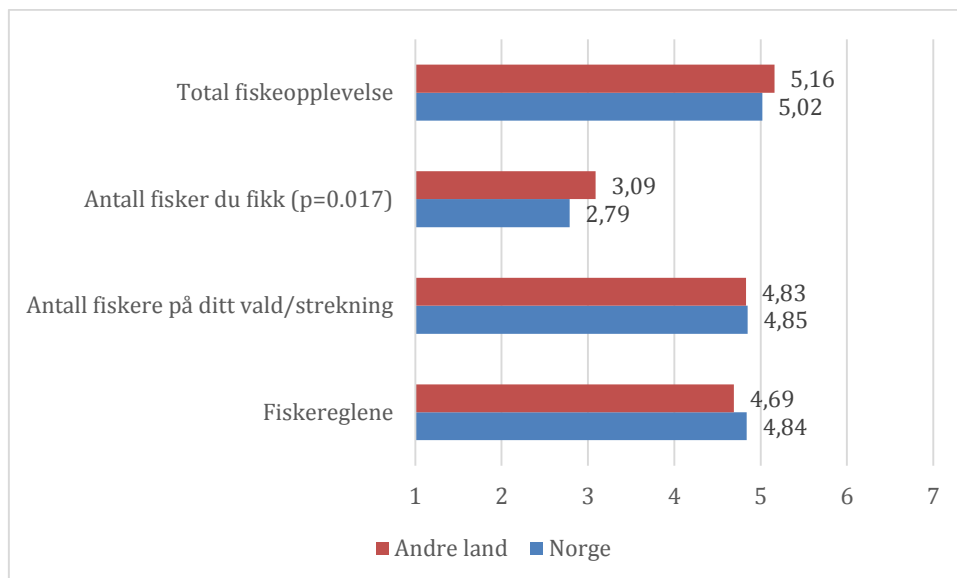
Tabell V3.49. Oversikt over hvor fornøyd fiskerne var med henholdsvis fiskeregler, antall fiskere på valdet/strekningen sin, egen fangst og deres samlede fiskeopplevelse den siste sesongen de fisket i hovedelva. Per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Fiskereglene	Antall fiskere på valdet	Egen fangst	Samlet fiskeopplevelse
1.Norge	3480-3558	5,01 (1,81)	5,14 (1,71)	3,57 (2,05)	5,40 (1,52)
2.Sverige	507-512	4,60 (1,92)	5,24 (1,73)	3,28 (2,01)	5,03 (1,65)
3.Finland	685-688	5,39 (1,53)	5,14 (1,55)	4,34 (1,94)	5,93 (1,20)
4.Danmark	718-721	4,56 (2,03)	5,15 (1,82)	3,25 (2,05)	5,08 (1,67)
5.Tyskland	433-440	4,54 (1,92)	4,68 (1,83)	3,20 (2,05)	5,04 (1,79)
6.Storbritannia	123-127	5,44 (1,64)	5,32 (1,74)	3,22 (1,90)	5,12 (1,60)
7.Andre land	294-302	4,96 (1,84)	5,06 (1,77)	3,46 (2,11)	5,17 (1,72)
Totalt	6256-6328	4,94 (1,84)	5,12 (1,72)	3,56 (2,06)	5,35 (1,57)
$F_{6,6393}$ -verdi ^a		$F_{6,6289}=21,1$; $p<0.001$	$F_{6,6249}=5,63$; $p<0.001$	$F_{6,6319}=23,9$; $p<0.001$	$F_{6,6321}=28,1$; $p<0.001$
Post hoc ^a		2,4,5<1<3; 2<6; 7<3; 4<6,7; 5<6;	5<1,2,3,4,6;	2,4,5<1<3; 6,7<3	2,4,5<1<3; 6,7<3;

Skala 1-7 der 1= svært misfornøyd og 7=svært fornøyd. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians.

V3.16.4.1 2012-undersøkelsen

Vi ba respondentene vurdere hvor fornøyde de var med ulike forhold knyttet til den siste fisketuren etter laks i Norge. Alt i alt var de relativt godt fornøyd med den totale fiskeopplevelsen, noe mindre fornøyd med antall fiskere på valdet og fiskereguleringene, hvor de utenlandske var mindre fornøyd enn de norske fiskerne (Figur V3.3). Minst fornøyd var det med antall fisk fanget, hvor de norske var mindre fornøyd enn de utenlandske fiskerne, og forskjellen mellom nordmenn og utenlandske fiskere var statistisk signifikant.

Figur V3.3 Hvor fornøyde fiskerne var med ulike forhold sist gang de fisket i Norge. Signifikansnivå på forskjeller mellom land er angitt i parentes. 1=svært misfornøyd, 7=svært fornøyd.

V3.16.4.2 Sammenligning hovedundersøkelsen og 2012-undersøkelsen

Generelt så var de norske fiskerne i hovedundersøkelsen mer fornøyde på alle punkter enn i de norske i 2012-undersøkelsen. For utlendinger er mønsteret noenlunde det samme.

V3.16.5 Stedstilknytning til hovedelva

Variabelen «samlet stedstilknytning til hovedelv» gir et uttrykk for det følelsesmessige (I), sosiale (II) og funksjonelle/aktivitetsspesifikke (III) rollen til hovedelva for fiskerne (tabell V3.50). En snittverdi på over 4 for alle land her indikerer at en del av fiskerne har en opplevd stedstilknytning til sin hovedelv. Finland og Danmark scorer høyere enn spesielt Sverige og «Andre land» her. Spesielt tyskere, briter og andre land scoret nøytralt eller lavere på den aktivitetsspesifikke tilknytningen til hovedelva, noe som betyr at for dem i større grad enn for nordmenn, finner og dansker, er det andre elver som gir dem like bra laksefiske.

V3.16.5.1 2012-undersøkelsen

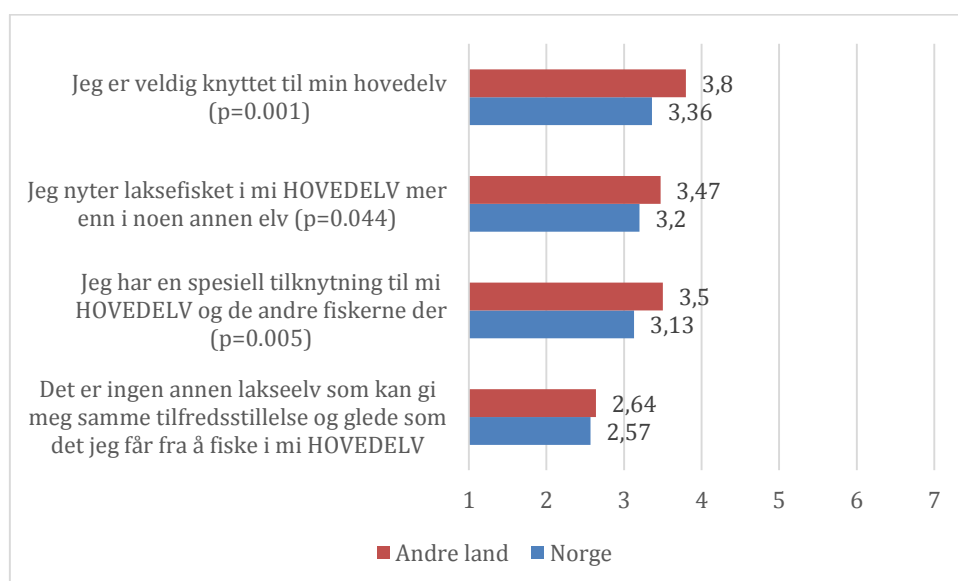
Hverken nordmenn eller utenlandske fiskere virker å være spesielt sterkt knyttet til den elva de definerer som sin hovedelv (Figur V3.4). De utenlandske fiskerne har gjennomgående noe høyere scoreverdier enn nordmenn på alle utsagnene. Det var forskjell mellom land på de tre første utsagnene ($p=0.001 < p=0.044$), mens det ikke var noen forskjell på utsagnet om at «Det er ingen annen elv som kan gi meg samme glede og tilfredshet som min hovedelv».

Tabell V3.50. Fiskernes vurdering av stedstilknytningspåstander om si hovedelv, fordelt per land i hovedundersøkelsen.

Land	N	Jeg er veldig knyttet til mi hovedelv (I)	Jeg har en spesiell tilknytning til mi hovedelv og de andre fiskerne der (II)	Jeg nyter laksefisket i mi hovedelv mer enn i noen annen elv (III)	Samlet stedstilknytning til hovedelv (I+II+III)/3
1.Norge	3597	4,74 (1,96)	4,48 (2,02)	4,53 (2,01)	4,58 (1,83)
2.Sverige	515	4,52 (1,89)	4,43 (1,98)	4,31 (1,99)	4,42 (1,75)
3.Finland	690	5,08 (1,61)	4,55 (1,80)	4,62 (1,74)	4,75 (1,56)
4.Danmark	726	4,86 (1,88)	4,74 (1,96)	4,64 (1,91)	4,74 (1,77)
5.Tyskland	440	4,72 (1,91)	4,36 (1,97)	3,99 (1,95)	4,36 (1,77)
6.Storbritannia	127	4,77 (1,96)	4,52 (1,93)	3,75 (2,00)	4,35 (1,80)
7.Andre land	305	4,46 (2,08)	4,16 (2,09)	4,00 (2,03)	4,21 (1,88)
Totalt	6400	4,76 (1,92)	4,49 (1,99)	4,46 (1,98)	4,57 (1,79)
F _{6,6393} -verdi ^a		6,3; p<0,001	3,9; p<0,001	12,7; p<0,001	6,5; p<0,001
Post hoc ^a		1,2,5,7<3; 2<4;	1,5,7<4	5,6,7<1,3,4;	7<1; 2,7<3,4; 5<3

Merknad: tabellen viser gjennomsnittverdier (standardavvik). Skala 1-7 der 1= svært uenig til 7=svært enig.

^{ba}Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

Figur V3.4. Fiskernes vurdering av stedstilknytningspåstander om si hovedelv, fordelt per land i 2012-undersøkelsen. Skala fra 1= svært uenig, 7= svært enig.

V3.16.5.2. Oppsummering

Begrepet «stedstilknytning» gir et uttrykk for det følelsesmessige (I), sosiale (II) og funksjonelle/aktivitetsspesifikke (III) rollen til hovedelva for fiskerne. Finland og Danmark er mer, men dog moderat, stedstilknyttet til si hovedelv, og scorer høyere enn spesielt Sverige og «Andre land» her. Tyskere, briter og andre land scoret nøytralt eller lavere på den aktivitetsspesifikke tilknytningen til hovedelva, noe som betyr at for dem i større grad enn for nordmenn, finner og dansker, er det andre elver som gir dem like bra laksefiske. Generelt scorer alle grupper i 2012-undersøkelsen lavere på alle aspekter ved stedstilknytning enn i hovedundersøkelsen.

V3.16.6 Vurdering av hovedelva mot andre elver

Om lag en av tre fiskerne (vektet gjennomsnitt) i hovedundersøkelsen var svært eller delvis enige (svarte 5-7) i at det ikke fantes noen fullgod erstatning erstatningselv (substitutt) for fiske i hovedelva deres (tabell V3.51). Nordmenn og dansker var de som var mest enig i dette med om lag 30% av alle fiskere, mens om lag to av tre briter og tyskere var svært eller delvis uenige om at det ikke fantes noen erstatning for deres norske hovedelv. Likeledes for nordmenn var lokale fiskere mer enige i dette enn tilreisende ($t=8,8$, $p<0.001$).

Tabell V3.51. Hvordan fiskerne fra de ulike land i hovedundersøkelsen vurderte om det fantes noen fullgod erstatningselv for hovedelva deres^a

	N	Gjennomsnitt (st.av.)	1=svært uenig	2	3	4	5	6	7= svært enig
1.Norge	3597	3,56 (2,10)	22,5%	17,1%	12,8%	15,3%	10,0%	6,6%	15,7%
2.Sverige	515	3,17 (2,00)	28,9%	18,4%	11,5%	14,8%	10,7%	6,2%	9,5%
3.Finland	690	3,26 (1,83)	20,4%	22,2%	15,1%	16,8%	11,7%	6,8%	7,0%
4.Danmark	726	3,41 (2,06)	25,1%	16,7%	12,1%	16,3%	10,7%	6,1%	13,1%
5.Tyskland	440	2,90 (1,91)	32,5%	20,5%	13,0%	13,0%	8,9%	4,3%	8,0%
6.Storbritannia	127	2,80 (2,06)	40,2%	16,5%	12,6%	11,0%	5,5%	1,6%	12,6%
7.Annet	305	3,01 (2,02)	30,2%	23,3%	11,5%	12,8%	6,2%	4,6%	11,5%
Vektet gj.snitt	6400	3,50 (2,09)	23,2%	17,6%	12,8%	15,3%	10,0%	6,5%	14,7%
F-verdi ^b		F6,6393=13,2; $p<0,001$;							
Post hoc ^b		2,3,5,6,7<1; 5<3,4; 6<4;							

Merknad: tabellen viser gjennomsnittverdier (standardavvik) og hvor mange fra hvert land som svarte på de ulike målepunktene 1-7 på skalaen. ^a Fiskerne ble bedt om å vurdere følgende påstand «Det er ingen annen lakseelv som kan gi meg samme tilfredsstillelse og glede som det jeg får fra å fiske i mi HOVEDELV», på en 7-punktskala der 1= svært uenig til 7=svært enig. ^b Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc test med antatt ulik varians.

V3.17 Vurderinger om framtidig laksefiske i Norge

Tabell V3.52 viser fiskernes holdninger til det å dra oftere på laksefiske i Norge enn det de gjorde per 2014 i hovedundersøkelsen. I snitt så ønsket alle land bortsett fra danskene å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 enn i 2014. Når man ser på realitetene så er det kun nordmenn og finner som i snitt er delvis enige i at de faktisk planlegger å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015. Disse to landene er også de to eneste som er delvis enige i at de vil dra oftere om venner og familie ønsker å bli med. Alle landene var enige i at de kom til å fiske i Norge i løpet av en femårsperiode, men dansker og briter det i noe mindre grad enn noen av de andre landene. Samlet sett så var danskene minst enige i at de kom til å øke sitt framtidige fiske i Norge, og fra scoren på så vidt over 4,0 så ser deres fiske ganske uendret ut sammenlignet med i dag.

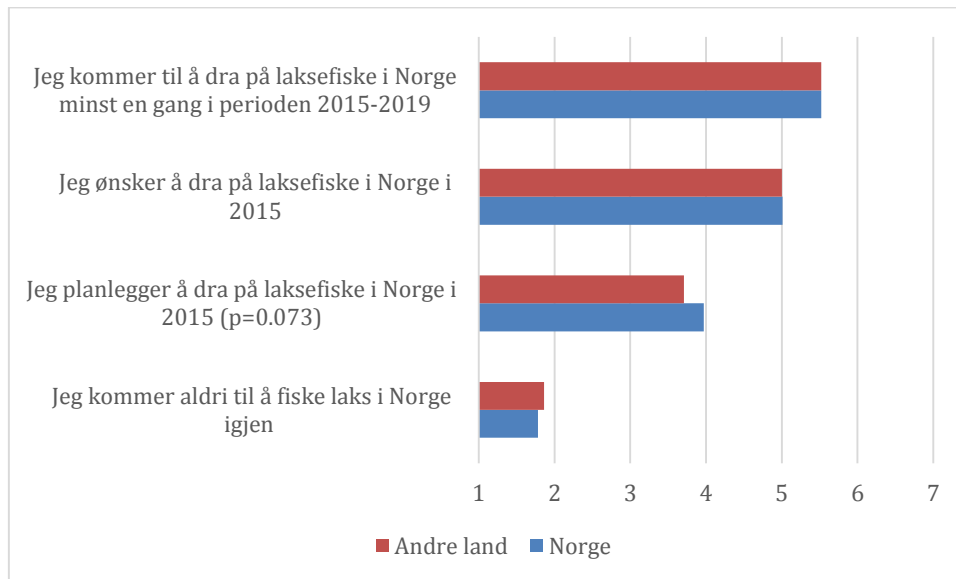
Tabell V3.52. Fiskernes holdninger til framtidig fiske i Norge sammenlignet med deres fiske i 2014-sesongen, per land i hovedundersøkelsen.

	N	Ønsker å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 (I)	Planlegger å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 (II)	Kommer til å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 om familie eller venner ønsker å bli med (III)	Kommer til å dra på laksefiske i Norge minst en gang i løpet av 2015-2019 (IV)	Samlede framtidspåplaner ((I+II+III+IV)/4)
1.Norge	3597	5,09 *(1,80)	4,44* (1,90)	4,29* (1,98)	6,35* (1,44)	5,04* (1,40)
2.Sverige	515	4,80* (2,11)	3,65* (2,05)	3,80* (2,08)	6,21* (1,51)	4,62* (1,56)
3.Finland	690	4,94* (1,88)	4,30* (1,97)	4,32* (2,03)	6,49* (1,19)	5,01* (1,45)
4.Danmark	726	4,00 (2,17)	3,17* (2,01)	3,38* (2,09)	5,96* (1,83)	4,13* (1,64)
5.Tyskland	440	5,59* (1,78)	4,14 (2,23)	3,89 (2,20)	6,43* (1,29)	5,01* (1,45)
6.Storbritannia	127	5,28* (1,83)	3,76 (2,14)	3,65* (2,06)	5,88* (1,78)	4,64* (1,52)
7.Annet	306	5,23* (2,00)	3,84 (2,20)	3,94 (2,29)	6,08* (1,69)	4,77* (1,59)
Total	6400	4,97* (1,93)	4,16*(2,02)	4,09*(2,06)	6,30* (1,49)	4,88*(1,49)
^a F _{6,6396}		44,3; p<0,001	51,4; p<0,001	25,5; p<0,001	12,7; p<0,001	44,6; p<0,001
^a Post hoc		4<1,2,3<5; 4<6,7	2,4,6,7<1; 2<3,4,5; 4,7<3; 5,6<3; 4<5; 4<5,7	1>2,4,5,6; 4<2<3;	1>4; 2,3,6,7<3; 4,5,6<5;	2<1,3; 4<1,2,3,5,6,7

Merknad: Tall som gjennomsnitt (standardavvik), målt på 7-punktsskala der 1= svært uenig og 7= svært enig. * p<0.05,T-test. Gjennomsnitt forskjellig fra 4 («hverken eller»). ^a Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc test med antatt ulik varians.

V3.17.1 2012-undersøkelsen

Fiskere som for tiden er passive kan av ulike årsaker gjenoppta aktiviteten. Vi spurte derfor om hvor enig eller uenig de var til ulike påstander om å fiske laks i Norge igjen. Både de norske og utenlandske fiskerne var nokså uenig i påstanden om at de ikke ville reise på laksefiske i Norge igjen (Figur V3.5). Derimot var de utenlandske mer usikre enn nordmenn på om de kom til å fiske laks i Norge i løpet av sesongen 2015. Begge grupper skårer derimot likt på påstanden om at de kunne tenke seg å fiske laks i Norge i løpet av sesongen 2015, og er også mest enig i påstanden om at de vil fiske laks i Norge minst en gang i løpet av perioden 2015-2019. Ingen av påstandene var signifikant forskjellige mellom land.

Figur V3.5. Hvordan norske (n=568) og utenlandske fiskere (n=329) rangerer ulike påstander knyttet til sannsynligheten for å fiske laks i Norge i løpet av sesongen 2015, eller i løpet av de nærmeste årene. Skala: 1= svært uenig, 7= svært enig.

V3.17.2. Oppsummering

I snitt for hovedundersøkelsen så ønsket alle land bortsett fra danskene å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 enn i 2014. Når man ser på realitetene så er det kun nordmenn og finner som i snitt er delvis enige i at de faktisk planlegger å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015. Disse to landene er også de to eneste som er delvis enige i at de vil dra oftere om venner og familie ønsker å bli med. Alle landene var enige i at de kom til å fiske i Norge i løpet av en femårsperiode, men dansker og briter det i noe mindre grad enn noen av de andre landene. Samlet sett så var danskene minst enige i at de kom til å øke sitt framtidige fiske i Norge, og fra scoren på så vidt over 4,0 så ser deres fiske ganske uendret ut sammenlignet med i dag.

Respondentene fra 2012-undersøkelsen svarte på flere spørsmål om et eventuelt framtidig laksefiske i Norge. Både de norske og utenlandske fiskerne i hovedundersøkelsen var nokså uenig i påstanden om at de aldri ville reise på laksefiske i Norge igjen. Derimot var de utenlandske mer usikre enn nordmenn.

V3.18 Deltagelse i laksefisket 2014 – begrensinger, fremmere, og strategier

V3.18.1 Forhold som påvirket deltagelse i laksefisket

Respondentene i hovedundersøkelsen vurderte hvorvidt en rekke ulike forhold (variabler) enten hindret/begrenset eller fremmet/økte deres deltagelse i laksefisket i Norge i 2014. De 19 ulike variablene og hvordan gjennomsnittsfiskeren for hvert land scorer disse er vist i oversikten i tabell V3.54 under. For lettere å kunne sammenstille informasjonen og se helheten om hva som påvirket respondentenes fiskedeltagelse i 2014 har vi gjort en faktoranalyse der vi samler beslektede variabler i lag i faktorer og ender opp med 6 ulike faktorer (tabell V3.53). For detaljer om de enkelte variablene som inngår i faktoranalysen se tabell V3.54. Jo lavere score på faktoren jo mer begrensende var den for laksefiskedeltagelsen. Score under 4,0 kan tolkes som å ha en begrensende effekt, rundt 4,0 ingen effekt, mens score over 4,0 fremmet deltagelsen i 2014. For alle land ser vi at «Familie, arbeid og fritid» og «Reisetid og kostnader» begrenset deltagelsen noe – og gitt score 3-3,7. Spesielt for finner og tyskere var disse faktoren mer begrensende. Forhold som gikk på «fiskeregler» (bruk av kvoter og framveksten av fang-og-slipp) var svakt begrensende for nordmenn og dansker, men fremmet deltagelsen for briter og «andre land». For Svensker, finner og tyskere, var effekten omtrent nøytral. Det er verdt å merke seg at både for denne og andre faktorer er det til dels stor variasjon innad i landene (noe man kan lese av standardavviket). Faktorene «fiskeristatus» (mengde fisk/fangstsannsynlig), «andre personer» (noen å fiske med, venners og familiens syn på laksefiske) og «egen mestring» (egen kunnskap, ferdigheter, helse) fremmet i gjennomsnitt deltagelsen noe. For gruppa tyskere som gruppe hadde fiskeristatus ingen effekt, mens spesielt finnene scoret «andre personer» høyere enn alle andre.

Tabell V3.53. Faktoranalyse. Forhold som påvirket deltagelsen i laksefisket i Norge i 2014, per land i hovedundersøkelsen.

	N	Familie, arbeid, fritid	Reisetid og kostnader	Fiskeristatus	Fiskeregler (kvoter, C&R)	Egen mestring	Aksept og deltagelse fra andre
1.Norge	3597	3,50 (1,08)	3,69 (1,14)	4,45 (1,35)	3,79 (1,10)	4,54 (1,04)	4,53 (0,99)
2.Sverige	515	3,59 (1,27)	3,48 (1,37)	4,44 (1,59)	4,14 (1,43)	4,68 (1,10)	4,67 (1,09)
3.Finland	690	3,20 (1,26)	3,14 (1,13)	4,84 (1,15)	4,12 (1,06)	4,65 (1,09)	5,13 (1,08)
4.Danmark	726	3,66 (1,21)	3,59 (1,41)	5,04 (1,58)	3,62 (1,43)	4,77 (1,11)	4,82 (1,07)
5.Tyskland	440	3,00 (1,35)	3,08 (1,51)	4,03 (1,48)	3,93 (1,43)	4,56 (1,25)	4,54 (1,12)
6.Storbritannia	127	3,29 (1,42)	3,28 (1,25)	5,09 (1,43)	4,62 (1,36)	4,71 (1,15)	4,59 (1,02)
7.Andre land	305	3,64 (1,47)	3,61 (1,66)	4,83 (1,62)	4,53 (1,55)	4,67 (1,17)	4,63 (1,09)
Total	6400	3,46 (1,19)	3,54 (1,27)	4,57 (1,43)	3,90 (1,24)	4,60 (1,08)	4,65 (1,05)
^a F		16,1	28,3	33,4	33,5	4,9	31,1
^a Post hoc		3,5<1,2,4,7	2,3,5,6<1; 3,5<2,4,7;	5<1,2<3,4,6,7	1,4<2,3<6,7; 4<5<6,7;	1<4	1<4<5; alle<3;
Cronbach's alpha		0,74	0,63	0,86	0,81	0,70	0,73
Varians forklart: 54,3 %		9,6%.	5,7%	13,0%	8,3%	8,5%	9,3%

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). Faktoranalysestatistikk: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0,75. Bartlett's Test of Sphericity $X^2_{120} = 17735$; $p > 0.001$. Determinant [R] = 0,008.

Ingen variabel ladet sterkere enn 0,4 på flere faktorer. Alle variabler fra tabell X ladet over 0,4 på en faktor. Tre variabler fra lista over opprinnelige variabler (tabell V3.54) ble fjernet før endelig faktorløsning ble klar. Dette fordi de ladet $> 0,3$ på mer enn en faktor eller ladet ikke over 0,3 på noen faktor. Det betyr ikke at de er uten betydning, men at de ikke hører i lag med noen av de andre faktorene her. Disse tre variablene var: Muligheten for å kunne fiske gode strekninger/vald/elver; Lengden på fiskesesongen der jeg ønsker å fiske; Mine oppfatninger om det er rett eller galt å fiske laks med dagens situasjon for villaksen. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Faktoren er trukket ut fra en faktoranalyse (principal axis factoring) med utgangspunkt i de 19 variablene i tabell. Faktorene er gjennomsnittsverdien av de variablene som inngår i den. Fiskerne vurderte hvordan variablene påvirket deres deltagelse i laksefisket i Norge i 2014. Målt på en 7-punktsskala der 1= begrenset deltagelsen sterkt, 4= ingen effekt, 7 = fremmet deltagelsen sterkt. «Ikke relevant» var også et svaralternativ. Faktoren «Familie, arbeid, fritid» bestod av de tre variablene: Omfang av jobb/studier; Grad av familieforpliktelser; Hvor mye fri jeg har fra jobb/studier/familieforpliktelser. Faktoren «Reisetid og kostnader» bestod av variablene: Kostnader ved laksefiske i Norge; Reisetid til de elvene som er aktuelle for meg å fiske. Faktoren «Fiskeristatus» bestod av variablene: Størrelsen på lakseoppgangen; Sannsynligheten for å få fisk; Fangstsannsynlighet for storlaks. Faktoren «Fiskeregler» bestod av variablene: Økt omfang av fang-og-slipp fiske; Økt bruk av kvoter/fangstbegrensninger. Faktoren «Egen mestring» bestod av variablene: Min kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske; Min personlige helse/fysiske form/rørlighet; Mine ferdigheter som fisker. Faktoren «Aksept og deltagelse fra andre» bestod av variablene: Noen å kunne fiske sammen med; Familiens syn på mitt laksefiske; Venners syn på mitt laksefiske.

Tabell V3.54. Variabelliste. Forhold som påvirket deltagelsen i laksefisket i Norge i 2014, per land i hovedundersøkelsen.

Hindre/fremmere	1.No	2.Sve	3.Fi	4.DK	5.DE	6.UK	7.Andre	Totalt ^a	F ^a	Post hoc ^a
Omfang av jobb/studier	3,40 (1,34)	3,54(1,60)	2,89 (1,53)	3,64 (1,40)	2,70 (1,52)	3,31 (1,65)	3,43 (1,91)	3,32 (1,46)	25,7; p<0.001	3<1;2,4,7; 1<4; 5<1,2,4,6,7
Grad av familieforpliktelser	3,57 (1,30)	3,68 (1,38)	3,24 (1,41)	3,67 (1,42)	3,31 (1,49)	3,33 (1,48)	3,72 (1,55)	3,54 (1,36)	9,2; p<0.001	3,5<2,4,7; 3<1
Hvor mye fri jeg har fra jobb/studier/familieforpliktelser	3,66 (1,55)	3,70 (1,68)	3,61 (1,78)	3,85 (1,62)	3,21 (1,79)	3,38 (1,74)	3,81 (1,95)	3,65 (1,64)	6,7; p<0.001	5<1,2,3,4,7
Kostnader ved laksefiske i Norge	3,57 (1,30)	3,42 (1,63)	3,05 (1,38)	3,44 (1,59)	3,11 (1,63)	3,20 (1,51)	3,53 (1,79)	3,44 (1,44)	16,7; p<0.001	5<1; 3<1,2,4,7; 5<4,7;
Reisetid til de elvene som er aktuelle for meg å fiske	3,84 (1,51)	3,56 (1,50)	3,22 (1,38)	3,77 (1,66)	3,09 (1,71)	3,33 (1,42)	3,71 (1,90)	3,67 (1,56)	27,1; p<0.001	2,3,5,6<1; 5,3<2,4,7;
Muligheten for å kunne fiske gode strekninger/vald/elver	4,49 (1,63)	4,49 (1,91)	5,01 (1,63)	5,23 (1,77)	3,81 (1,78)	4,90 (1,90)	4,80 (1,84)	4,61 (1,73)	40,3; p<0.001	5<1,2<3,4; 7<4; 5<6,7
Størrelsen på lakseoppgangen	4,22 (1,59)	4,15 (1,89)	4,64 (1,34)	4,92 (1,82)	3,69 (1,67)	4,73 (1,68)	4,61 (1,75)	4,34 (1,66)	34,2; p<0.001	5<1<2<3,6,7; 3<4
Sannsynligheten for å få fisk	4,60 (1,61)	4,52 (1,85)	5,05 (1,37)	5,21 (1,82)	4,20 (1,75)	4,99 (1,61)	4,96 (1,87)	4,71 (1,68)	26,9; p<0.001	1,2<3,4,7; 5<1,3,4,6,7;
Fangstsannsynlighet for storlaks	4,58 (1,43)	4,65 (1,58)	4,87 (1,34)	4,97 (1,64)	4,22 (1,68)	5,60 (1,60)	4,89 (1,78)	4,68 (1,52)	22,7; p<0.001	5<1,2,3,4,7<6 1<3, 1,2<4;
Økt omfang av fang-og-slipp fiske	3,81 (1,24)	4,25 (1,51)	4,21 (1,23)	3,70 (1,62)	4,10 (1,53)	4,80 (1,43)	4,64 (1,76)	3,96 (1,39)	35,8; p<0.001	1,4<2,3,5<6; 3,5<7
Økt bruk av kvoter/fangstbegrensninger	3,79 (1,22)	4,04 (1,58)	4,05 (1,15)	3,56 (1,53)	3,82 (1,53)	4,47 (1,55)	4,38 (1,66)	3,86 (1,35)	20,8; p<0.001	4<1<2,3,6,7; 5<6,7

Hindre/fremmere	1.No	2.Sve	3.Fi	4.DK	5.DE	6.UK	7.Andre	Totalt ^a	F ^a	Post hoc ^a
Lengden på fiskesesongen der jeg ønsker å fiske	3,97 (1,33)	4,12 (1,17)	4,07 (1,10)	4,04 (1,26)	3,80 (1,41)	3,90 (1,42)	4,19 (1,53)	4,00 (1,31)	3,8; p<0.01	5<2,3,7
Min kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske	4,63 (1,43)	4,68 (1,50)	4,52 (1,48)	4,87 (1,47)	4,34 (1,71)	4,45 (1,77)	4,56 (1,67)	4,62 (1,49)	6,3; p<0.001	5<1<4; 5<2; 3<4
Min personlige helse/fysiske form/rørlighet	4,42 (1,32)	4,49 (1,35)	4,71 (1,45)	4,63 (1,43)	4,54 (1,45)	4,63 (1,37)	4,57 (1,50)	4,50 (1,37)	5,7; p<0.001	1<3,4
Mine ferdigheter som fisker	4,60 (1,25)	4,85 (1,40)	4,76 (1,36)	4,93 (1,33)	4,77 (1,51)	5,06 (1,31)	4,93 (1,43)	4,71 (1,32)	10,5; p<0.001	1<2,4,5,6,7;
Mine oppfatninger om det er rett eller galt å fiske laks med dagens situasjon for villaksen	4,02 (1,14)	4,06 (1,35)	4,22 (1,10)	4,26 (1,37)	4,01 (1,25)	4,09 (1,12)	4,34 (1,50)	4,09 (1,21)	7,6; p<0.001	1<3,4,7;
Noen å kunne fiske sammen med	4,77 (1,42)	5,05 (1,48)	5,62 (1,44)	5,35 (1,50)	4,74 (1,51)	5,18 (1,41)	5,00 (1,49)	4,98 (1,48)	41,7; p<0.001	1<2,4,6<3; 2<4; 5,7<4,3
Familiens syn på mitt laksefiske	4,41 (1,20)	4,36 (1,42)	4,77 (1,36)	4,57 (1,37)	4,41 (1,30)	4,23 (1,28)	4,48 (1,34)	4,46 (1,28)	8,5; p<0.001	1,2,5,6<3
Venners syn på mitt laksefiske	4,50 (1,11)	4,59 (1,25)	5,01 (1,34)	4,67 (1,29)	4,60 (1,35)	4,40 (1,24)	4,53 (1,45)	4,59 (1,22)	16,8; p<0.001	1,2,4,5,6,7<3; 1<4;
N	2798-3343	421-494	597-673	453-688	310-400	103-124	219-277	4928-5985		

Merknad: N varierer fordi svaralternativet «Ikke relevant» ikke er med i gjennomsnittsverdien. Spørsmålsordlyd: «I hvilken grad bidro følgende forhold til enten å hindre/begrense eller fremme/øke din deltagelse i laksefiske i DE NORSKE OMRÅDENE SOM VAR AKTUELLE FOR DEG Å FISKE I 2014? Dersom noen av de nevnte forholdene ikke var relevante for deg krysser du «ikke relevant» helt til høyre (eksempelvis om du ikke har familieforpliktelser). Om eks. fangstsannsynligheten ikke har noen effekt på hvor mye du fisket så krysser du 4 (ingen effekt).» Målt på en 7-punktsskala der 1= begrenset deltagelsen sterkt, 4= ingen effekt, 7 = fremmet deltagelsen sterk

V3.18.2 Strategier for deltagelse i laksefisket

Respondentene vurderte sin bruk av en rekke tilpasninger eller strategier for å kunne starte, fortsette eller øke sitt laksefiske i Norge. De 13 ulike variablene og hvordan gjennomsnittsfiskeren for hvert land scorer disse er vist i oversikten i tabell V3.56 under. For lettere å sammenstille informasjonen og se helheten om hvilke strategier de bruker har vi gjort en faktoranalyse der vi samler beslektede variabler i lag i faktorer og ender opp med 3 ulike faktorer (tabell V3.55). For detaljer om de enkelte variablene som inngår i faktoranalysen se tabell v3.50. Jo høyere (1-7) score på faktoren jo mer enige var de i bruken av slike tiltak. For alle land var «penger og ferdigheter» (dvs.variablene forbedre egne fiskeferdigheter, sette av penger, dra til billigere elver) den viktigste faktoren og innen denne faktoren var ferdighetsvariabelen den som scoret høyest. Det å benytte «andre elver/tidspunkt» scoret midt på treet med 3,2-4,2 i snitt, mens lavest scoret blant landene var «andre folk» som gikk på å forhandle med familien, finne nye turkamerater eller organisere egen fiskegruppe. Nordmenn scoret alle faktorene lavere enn andre land. Merk også at finnene i mye større grad enn alle andre scoret «andre folk» høyt.

Tre enkeltvariabler som ikke hørte hjemme i faktoranalysen nevnes også (tabell V3.56). «Gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota» ble lavt scoret av nordmenn, men medium (+-4) av alle andre. Det å bruke andre typer redskap ble relativt lavt prioritert (2-3), og minst av svensker og briter som begge i stor grad fisker kun med flue, og noe høyere av nordmenn, dansker og tyskere som har et mer variert redskapsvalg. Å forsøke å finne informasjon om hvor man kan få tilgang på bra laksefiske var relativt viktig blant utlendinger, men mindre viktig blant nordmenn.

Tabell V3.55 Faktoranalyse. Strategier for å kunne drive med laksefiske, per land i hovedundersøkelsen

	N	Andre folk	Andre elver/tidspunkt	Penger og ferdigheter
1.Norge	3597	2,63 (1,33)	3,15 (1,55)	3,75 (1,56)
2.Sverige	515	3,01 (1,37)	3,61 (1,42)	4,42 (1,46)
3.Finland	690	4,82 (1,03)	4,11 (1,09)	4,86 (1,17)
4.Danmark	726	3,28 (1,29)	3,64 (1,48)	4,57 (1,48)
5.Tyskland	440	3,54 (1,49)	4,28 (1,20)	4,74 (1,31)
6.Storbritannia	127	3,33 (1,33)	3,96 (1,33)	4,30 (1,38)
7.Annet	305	3,15 (1,40)	4,04 (1,48)	4,49 (1,52)
Total	6400	3,07 (1,48)	3,48 (1,51)	4,13 (1,55)
^a F		285,2	85,5	95,6
^a Post hoc		1<2<4,5,6,7<3; 4,7<5;	1<alle; 2<3,5,7; 4<3,5,7;	1<alle; 2,4,6,7<3; 2,6<5;
Cronbach's alpha		0,60	0,80	0,66
Varians forklart i %.		20,1%	12,1%	12,0%

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). Faktoranalysestatistikk: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = 0,871. Bartlett's Test of Sphericity $X^2_{45} = 17926$; $p > 0.001$. Determinant $[R] = 0,061$. Tre variabler fra lista over opprinnelige variabler (tabell V3.56) ble fjernet før endelig faktorløsning ble klar. Dette fordi de ladet sterkt ($>0,4$) på mer enn en faktor eller ladet ikke over 0,3 på noen faktor. Disse tre variablene var: gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota; bruker andre typer fiskeredskap/fisketeknikk (eks. skifte fra slukfiske til fluefiske); forsøker å finne informasjon om hvor jeg kan få tilgang på bra laksefiske. Tre faktorer ble valgt her fordi dette ga en bedre teoretisk løsning enn den 2-faktorløsningen med grense egenverdi på 1. ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. ^b Faktoren er trukket ut fra en faktoranalyse (principal axis factoring) med utgangspunkt i de 13 variablene i tabell V3.56. Faktorene er gjennomsnittsverdien av de variablene som inngår i den. Spørsmålsordlyd: «Nedenfor er det listet opp noen av tingene folk gjør for å unngå de hindringer de møter når de prøver å starte, fortsette eller øke sitt laksefiske (antall fiskedager) i Norge. Indiker i hvilken grad du er enig eller uenig med hvordan hver påstand under samsvarer med dine valg. For å starte, fortsette eller øke mitt laksefiske i Norge, så gjør/planlegger jeg å gjøre følgende:.....». Fiskerne vurderte påstandene på en 7-punktsskala der 1= svært uenig, 7= svært enig. Faktoren «andre folk» bestod av de tre variablene: forsøker å finne nye fiskekamerater; forhandler med familien for å kunne dra på laksefiske; organiserer fisketurer med min egen gruppe. Faktoren «andre elver/tilpasninger» bestod av: drar til lakseelver som har mer fisk; drar til lakseelver som har lengre sesong; drar til lakseelver med mindre trengsel; drar på laksefiske andre datoer/perioder av sesongen. Faktoren «Penger og ferdigheter» bestod av: forsøker å forbedre mine ferdigheter som fisker; setter av penger til laksefiske; drar til lakseelver som ikke er så dyre å fiske i.

Tabell V3.56. Strategier for å kunne drive med laksefiske, per land i hovedundersøkelsen

Deltagelsesstrategier	1.No	2.Sve	3.Fi	4.DK	5.DE	6.UK	7.Andre	Totalt ^a	F ^a	Post hoc ^a
Faktor «andre folk»										
...forsøker å finne nye fiskekamerater	2,40 (1,61)	2,45 (1,55)	3,18 (1,65)	2,44 (1,66)	3,40 (1,80)	2,76 (1,67)	2,75 (1,75)	2,58 (1,67)	43,7; ; p<0.001	1<3,5,7; 2<3,5; 4,7<3; 4,6,7<5
...forhandler med familien for å kunne dra på laksefiske	2,45 (1,77)	2,90 (1,01)	5,66 (1,63)	2,78 (1,95)	3,49 (1,98)	2,83 (1,88)	2,91 (1,97)	2,97 (2,07)	304,6; p<0.001	1<2,3,4,5,7; 2<3, 5; 4,6,7<5<3
...organiserer fisketurer med min egen gruppe	3,05 (1,99)	3,69 (2,16)	5,65 (1,52)	4,62 (2,16)	3,74 (2,13)	4,40 (1,91)	3,77 (2,21)	3,67 (2,18)	201,3; p<0.001	1<2,5<4,6<3; 1<7<4,6
Faktor «andre elver/tidspunkt»										
...drar til lakseelver som har mer fisk	3,09 (1,86)	3,97 (2,01)	4,28 (1,58)	3,98 (2,03)	4,55 (1,77)	4,43 (1,81)	4,26 (2,00)	3,57 (1,95)	97,2; p<0.001	1<alle; 2<5; 4<3,5;
...drar til lakseelver som har lengre sesong	2,80 (1,81)	2,80 (1,74)	3,26 (1,60)	2,91 (1,83)	3,56 (1,79)	3,14 (1,71)	3,59 (2,02)	2,96 (1,81)	23,8; p<0.001	1,2,4<3,5,7
...drar til lakseelver med mindre trengsel	3,78 (2,11)	4,49 (1,99)	4,99 (1,50)	4,28 (2,00)	5,22 (1,56)	4,74 (1,92)	4,80 (1,97)	4,19 (2,05)	72,7; p<0.001	1<alle; 2,4<3,5; 4<7<5
...drar på laksefiske andre datoer/perioder av sesongen	2,95 (1,79)	3,20 (1,82)	3,91 (1,66)	3,40 (1,83)	3,79 (1,75)	3,54 (1,71)	3,50 (1,94)	3,22 (1,82)	41,9; p<0.001	1<3,4,5,6,7; 2,4<3,5; 7<3

Deltagelsesstrategier	1.No	2.Sve	3.Fi	4.DK	5.DE	6.UK	7.Andre	Totalt ^a		
Faktor «Penger og ferdigheter»										
...forsøker å forbedre mine ferdigheter som fisker	4,65 (1,93)	4,90 (1,95)	5,93 (1,28)	4,99 (1,93)	5,37 (1,71)	4,89 (1,75)	5,23 (1,76)	4,93 (1,89)	53,0; p<0.001	alle<3; 1<4,5,7; 2,4<5
...setter av penger til laksefiske	3,04 (2,00)	4,34 (2,05)	4,51 (1,93)	4,59 (2,05)	4,25 (1,90)	4,40 (1,93)	4,14 (2,02)	3,64 (2,11)	128,6; p<0.001	1<alle; 7<4;
...drar til lakselver som ikke er så dyre å fiske i	3,57 (2,07)	4,02 (1,89)	4,12 (1,78)	4,13 (1,98)	4,60 (1,77)	3,60 (1,81)	4,09 (2,00)	3,82 (2,01)	28,4; p<0.001	1<2,3,4,7<5; 6<5
Inngår ikke i noen faktor										
...gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota	2,87 (1,99)	3,92 (2,24)	4,08 (2,17)	3,70 (2,05)	4,09 (2,15)	4,01 (2,42)	3,90 (2,24)	3,33 (2,14)	72,0; p<0.001	1<alle; 4<3,5
...bruker andre typer fiskeredskap/fisketeknikk (eks. skifte fra slukfiske til fluefiske)	3,02 (2,08)	1,99 (1,75)	2,56 (2,04)	3,16 (2,22)	3,05 (2,22)	2,21 (1,88)	2,84 (2,24)	2,88 (2,11)	25,8; p<0.001	2<1,3,4,5,7; 3,6<1,4,5
...forsøker å finne informasjon om hvor jeg kan få tilgang på bra laksefiske	3,92 (1,98)	4,73 (1,87)	5,39 (1,50)	4,62 (1,90)	5,31 (1,59)	4,91 (1,69)	5,08 (1,83)	4,39 (1,96)	100,4; p<0.001	1<alle; 2<3,5; 4<3,5,7
n	3597	515	690	726	440	127	305	6400		

Merknad: tall er vist som gjennomsnitt (standardavvik). ^a Enveis variansanalyse med Tamhane post hoc test med ulik varians. Spørsmålsordlyd: «Nedenfor er det listet opp noen av tingene folk gjør for å unngå de hindringer de møter når de prøver å starte, fortsette eller øke sitt laksefiske (antall fiskedager) i Norge. Indiker i hvilken grad du er enig eller uenig med hvordan hver påstand under samsvarer med dine valg. For å starte, fortsette eller øke mitt laksefiske i Norge, så gjør/planlegger jeg å gjøre følgende:.....». Fiskerne vurderte påstandene på en 7-punktsskala der 1= svært uenig, 7= svært enig.

V3.18.3. Dyktighet til å komme seg på laksefiske (forhandlingsevne)

Enkelte personer er dyktigere enn andre til å komme seg forbi de hindringer som kan begrense laksefisket. For å måle dette ba vi respondenten vurdere enigheten i tre påstander, og tok snittet av dette som et mål på hvor «dyktige» de er på å komme seg forbi hindringene for deres laksefiske (tabell V3.57). Finnene er de som forserer hindringene best, mens nordmenn er mindre flinke enn andre land her.

Tabell V3.57. Dyktighet til å komme rundt hindringer for laksefiske, per land. («Negotiation efficacy»)

	1.No	2.Sve	3.Fi	4.DK	5.DE	6.UK	7.Andre	Totalt ^a	F ^a	Post hoc
(I) Jeg klarer å få til noe laksefiske, også om det er hinder i veien eller andre hensyn som skal tas	4,57 (1,85)	5,00 (1,84)	5,52 (1,36)	4,84 (1,74)	5,29 (1,48)	4,91 (1,77)	4,76 (1,85)	4,81 (1,79)	36,3; p<0.001	1<2,3,4 2,4,6,7 4,7<5
(II) Mine ivrigste fiskekamerater klarer å dra på laksefiske, til tross for at de møter hinder i veien og det er hensyn som skal tas	4,51 (1,87)	4,90 (1,80)	5,48 (1,41)	4,84 (1,67)	4,83 (1,78)	4,87 (1,80)	4,45 (1,95)	4,71 (1,82)	32,0; p<0.001	1<2,4,5 6,7<3;
(III) Min familie og venner oppmuntrer meg til å drive med laksefiske, selv når det er hinder i veien og andre hensyn som skal tas	4,07 (1,87)	4,43 (1,90)	4,72 (1,67)	4,41 (1,86)	4,95 (1,72)	4,64 (1,54)	4,29 (1,92)	4,29 (1,86)	26,4; p<0.001	1<2,3,4 2,4,7<5 4,7<3;
Samlet gjennomsnitt (I+II+III)/3)	4,38 (1,49)	4,78 (1,49)	5,24 (1,17)	4,70 (1,45)	5,03 (1,37)	4,80 (1,42)	4,50 (1,55)	4,60 (1,48)	45,0; p<0.001	1<2,3,4 7<3; 4,
n	3597	515	690	726	440	127	305	6400		

Merknad: tall vist som gjennomsnitt (standardavvik). Fiskerne vurderte påstandene på en 7-punktsskala der 1= svært uenig, 7= svært enig.

V3.19. Grunner for laksefiskestopp etter 2012

Spørreskjemaet inneholdt en del påstander knyttet til hva som var årsakene til at fiskerne i 2012-undersøkelsen ikke hadde fisket i Norge etter 2012 (tabell V3.58). De viktigste årsaken blant nordmenn, var at andre fritidsaktiviteter opptar fritiden. Deretter kommer andre forpliktelser som arbeid, studier eller familie. At laksefiske er dyrt kommer på fjerdeplass, mens dette oppgis å være hovedårsaken blant de utenlandske fiskerne, hvor forpliktelser i forhold til jobb, studier eller familie oppgis å være de nest viktigste grunnene.

Tabell V3.58. Vurdering av ulike årsaker til at respondentene ikke hadde fisket laks etter sesongen 2012. Nordmenn vs. alle andre land.

	Norge	Andre land	Sign.
Andre fritidsaktiviteter tar opp tida mi	4,39	3,44	***
Jeg har for mange jobb-/studie-/ familieforpliktelser	4,07	3,78	NS
Jeg har ikke nok tid for meg selv fri fra jobb/studier/familieforpliktelser	3,92	3,77	NS
Kostnadene ved laksefiske i Norge er for høye	3,19	4,24	***
Jeg har ikke tilgang til attraktive laksefiskemuligheter nær der jeg bor	3,01	3,12	NS
Sannsynligheten for å få fisk er for lav	3,17	3,33	NS
Elvene jeg ønsker å fiske i har for lite fisk	2,96	3,15	NS
Jeg liker ikke økningen i av fang-og-slipp fiske i norske elver	2,83	2,43	*
Jeg har begrenset kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske	2,57	2,61	NS
Kvotene/fangstbegrensningene er for restriktive	2,50	2,33	NS
Elvene jeg ønsker å fiske i har for kort fiskesesong	2,27	2,29	NS
Jeg synes ikke det sømmer seg å dra på laksefiske slik situasjonen for fiskebestandene er nå	2,21	2,51	*
Jeg mangler de nødvendige fiskeferdighetene	2,11	1,83	**
Elvene jeg ønsker å fiske i har blitt stengt	2,00	1,78	*
Jeg har ikke noen å dra på laksefiske med	1,95	1,94	NS
Jeg har ikke helse/fysisk form til å fiske oftere	1,59	1,59	NS
Familien min synes ikke jeg bør dra på laksefiske	1,52	1,78	***
Jeg liker ikke å fiske	1,31	1,26	NS
Vennene mine synes ikke jeg bør dra på laksefiske	1,25	1,31	NS

Merknad: tall som gjennomsnittscore. NS= ikke signifikant, *= p<0.05, **=p<0.01, ***p<0.001. Skala: 1= ikke viktig grunn, 7= svært viktig grunn

For lettere å se det store bildet av ulike faktorer/grupper hindringer for deres laksefiske gjorde vi en faktoranalyse som grupperte beslektede hindringer (fra tabell V3.59) i lag i en faktor. Deretter sammenlignet vi gjennomsnittsverdien av disse faktorene for de vanligste landene i undersøkelsen. Gjennomgående ser vi at det er ingen av hindringene som har høy score men heller middels eller lavt på skalaen. «Mangel på tid» har høyest score for samtlige land og ligger midt på skalaen med score pluss minus 4. Deretter kommer «forhold i elvene», hvor dette var viktigere grunn fra uteblivelse for fiske for svensker enn for nordmenn og finner. Dernest «fiskeregler», «mangel på kunnskap» og til slutt «venner og families aksept». Sistnevnte faktor var en lite viktig grunn for alle land, men ble ansett som relativt viktigere av finner enn nordmenn og svensker.

Tabell V3.59. Faktoranalyse. Vurdering av ulike faktorer for at respondentene ikke hadde fisket laks etter sesongen 2012. Nordmenn og de vanligste landene.

Land	Faktor ^b					
	N	Mangel på tid	Fiskeregler	Forhold i elvene	Venner og families aksept	Mangel på kunnskap
1 Norge	568	4,00 (2.21)	2,40 (1.30)	2,78 (1.48)	1,36 (0.78)	2,21 (1.28)
2 Sverige	67	3,51 (2.04)	2,12 (1.26)	3,57 (1.63)	1,38 (0.65)	1,86 (1.15)
3 Finland	94	3,81 (2.11)	2,46 (1.34)	2,84 (1.33)	1,75 (0.85)	2,26 (1.11)
4 Danmark	87	3,73 (2.25)	2,15 (1.16)	2,88 (1.57)	1,42 (0.75)	2,05 (1.17)
5 Andre land	81	3,99 (2.16)	2,06 (1.21)	2,84 (1.53)	1,19 (0.51)	2,27 (1.40)
Total	897	3,91 (2.19)	2,33 (1.29)	2,86 (1.50)	1,39 (0.76)	2,18 (1.26)
F-verdi		0,99, p=0.412	2.44, p=0.45	4,17, p=0.002	7,21, p=0.001	1,58, p=0.177
Post hoc (Tamhane)				2>1,3	1,2<3	
Cronbach's alpha		0,93	0,72	0,73	0,61	0,66
Forklart varians i %		12,0	11,8	10,8	8,8	5,4

Merknad: Tall som gjennomsnittsscore (standardavvik). ^b Faktorer trukket ut fra faktoranalyse (principal axis factoring) basert på hindringsvariablene i tabell V3.58. Optimalt antall faktorer basert på visuell vurdering av forklaringsbidraget til ulike antall faktorer (scree-plot) og en simuleringsteknikk kalt parallell analyse, hvor det optimale antall faktorer er i skjæringspunktet hvor eigenvalues i våre data og i simuleringen krysser hverandre. Varimax rotasjon ble benyttet, og inkluderte spørsmålsledd med faktorladning >.30. Spørsmålsledd som ladet lite (<.30), eller ladet dobbelt, dvs på flere faktorer samtidig, ble fjernet fra analysene. Faktorene er gjennomsnittsverdiene av de variablene som inngår i dem. Fiskerne vurderte hindringene på en 7-punktsskala der 1=ikke viktig grunn, 7= svært viktig grunn. Faktoren «mangel på tid» bestod av de to variablene Jeg har for mange jobb-/studie-/ familieforpliktelser; Jeg har ikke nok tid for meg selv fri fra jobb/studier/familieforpliktelser. Faktoren «Reguleringer» bestod av de fire variablene: Kvotene/fangstbegrensningene er for restriktive; Jeg liker ikke økningen i fang-og-slipp fiske i norske elver; Elvene jeg ønsker å fiske i har for kort fiskesesong; Elvene jeg ønsker å fiske i har blitt stengt. Faktoren «Forhold i elvene» bestod av: Elvene jeg ønsker å fiske i har for lite fisk; Sannsynligheten for å få fisk er for lav; Jeg synes ikke det sømmer seg å dra på laksefiske slik situasjonen for fiskebestandene er nå. Faktoren «Venner og families aksept» bestod av: Vennene mine synes ikke jeg bør dra på laksefiske; Familien min synes ikke jeg bør dra på laksefiske; Jeg liker ikke å fiske. Faktoren «Mangel på kunnskap» bestod av: Jeg mangler de

nødvendige fiskeferdighetene; Jeg har begrenset kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske; Jeg har ikke noen å dra på laksefiske med.

V3.20 Tiltak for å fiske mere eller starte fisket igjen

De mest foretrukne tiltakene i 2012-undersøkelsen for nordmenn var forbedre tilgangen til gode fiskevald/-elver og redusere prisene på fiskekort og forbedre fisket i min hovedelv (Tabell v3.60). Hos de utenlandske fiskerne var det først og fremst reduserte priser på fiskekort, lettere å få tilgang til gode fiskevald/-elver og nasjonal internettside med informasjon om hvor man får kjøpt laksefiske som skåret høyest.

Tabell V3.60. Fiskernes vurderinger av ulike tiltak for at de skal fiske mer eller gjenoppta laksefisket i framtiden. Gjennomsnittscore vist

	Norge	Andre land	Sign.
Lettere å få tilgang til gode vald/strekninger/elver	4,06	4,18	NS
Billigere fiskekort/leie av vald	3,63	4,35	***
Bedre fiske i mi hovedelv	3,61	3,66	NS
Større fangster	3,39	3,85	***
Nettside med samlet, landsdekkende informasjon om tilgjengelig laksefiske	3,14	4,13	***
Færre fiskere /mindre trengsel per vald/strekning	2,95	3,24	*
La fiskerne beholde mer fisk	2,86	2,35	***
Bedre fiskemuligheter for barnefamilier	2,62	2,50	NS
Lengre fiskesesong	2,58	2,59	NS
Tilby kurs for å forbedre fiskeferdighetene	2,47	2,30	NS
Tilby fisketurer for enkeltpersoner som ønsker å bli kjent med nye fiskekamerater	2,24	2,02	*
Tilby leie/lån av fiskeutstyr	1,89	1,86	NS

Merknad: NS= ikke signifikant, *= p<0.05, **=p<0.01, ***p<0.001. Skala: 1= ikke sannsynlig i det hele tatt, 7= veldig sannsynlig.

Også her gjorde vi en faktoranalyse for lettere å se det store bildet. Ser vi på forskjeller i faktorskåre mellom land (tabell V3.61), finner vi at faktoren «økte fangster og bedre tilgjengelighet» skårer mellom 3,4 – 3,6 for de fleste landene, med unntak av Sverige som har en gjennomsnittsskåre på 3,9. Norge og Finland har lavest skåre, men det var kun signifikante forskjeller mellom Norge og Sverige. Når det gjelder faktoren «kunnskap og informasjon» skårer de svenske fiskerne lavest, mens fiskere fra Finland og de landene som havnet i

kategorien «andre land» som har høyest skåre. Variansanalysen viste at det var signifikante forskjeller mellom norske og svenske fiskere når det gjaldt «økte fangster og bedre tilgjengelighet», mens svenskene var signifikant forskjellige fra Finland og andre land når det gjaldt kunnskap og informasjon.

Tabell V3.61. Faktoranalyse. Fiskernes vurderinger av ulike tiltak for at de skal fiske mer eller gjenoppta laksefisket i framtiden, for 2012-undersøkelsen

Land	N	Faktor	
		Øke fangster og bedre tilgjengelighet	Øke ferdigheter og bedre informasjon
1 Norge	568	3,41 (1,44)	2,49 (1,25)
2 Sverige	67	3,94 (1,29)	2,21 (0,96)
3 Finland	94	3,41 (1,19)	2,71 (1,02)
4 Danmark	87	3,60 (1,39)	2,48 (1,18)
5 Andre land	81	3,56 (1,26)	2,80 (1,19)
Total	897	3,48 (1,39)	2,52 (1,20)
F-verdi		2.45, p=0.045	2.91, p=0.021
Post hoc (Tamhane)		1<2	2<3,5
Cronbach's alpha		0,79	0,75
Forklart varians i %		20,9	19,4

Merknad: Tall som gjennomsnittsscore (standardavvik). ^b Faktorer trukket ut fra faktoranalyse (principal axis factoring) basert på hindringsvariablene i tabell V3.60 . Optimalt antall faktorer basert på visuell vurdering av forklaringsbidraget til ulike antall faktorer (scree-plot) og en simuleringsteknikk kalt parallell analyse, hvor det optimale antall faktorer er i skjæringspunktet hvor eigenvalues i våre data og i simuleringen krysser hverandre. Varimax rotasjon ble benyttet, og inkluderte spørsmålsledd med faktorladning >.30. Spørsmålsledd som ladet lite (<.30), eller ladet dobbelt, dvs på flere faktorer samtidig, ble fjernet fra analysene. Faktorene er gjennomsnittsverdiene av de variablene som inngår i hver av dem. Fiskerne vurderte tiltaket på en 7-punktsskala der 1= ikke sannsynlig i det hele tatt, 7= veldig sannsynlig. Faktoren «Øke fangster og bedre tilgjengelighet» bestod av de seks variablene: Bedre fiske i min hovedelv, Lettere å få tilgang til gode vald/strekninger/elver, Færre fiskere /mindre trengsel per vald/strekning, Billigere fiskekort/leie av vald, La fiskerne beholde mer fisk. Faktoren «Øke ferdigheter og bedre informasjon» bestod av de seks variablene: Tilby kurs for å forbedre fiskeferdighetene, Tilby leie/lån av fiskeutstyr, Tilby fisketurer for enkeltpersoner som ønsker å bli kjent med nye fiskekamerater, Bedre fiskemuligheter for barnefamilier, Nettside med samlet, landsdekkende informasjon om tilgjengelig laksefiske, Lengre fiskesesong.

V3.21 Fiskeravgiften - holdninger og praksis

Fiskerne i undersøkelsen rapporterer at de i stor grad betaler fiskeravgiften hvert år. Mindre interesserte laksefiskere var imidlertid mer uenige i dette spørsmålet (Pearson korrelasjon $r = -0.1$; $p < 0.001$), noe som indikerer at de kanskje ikke betaler avgiften like ofte som de som har laksefiske som en viktig interesse/fritidsaktivitet. Fiskerne er også i stor grad enige eller svært enige (5-7 på skala) i at fiskeravgiftsmidlene brukes til viktige/gode fiskerforsterkningstiltak (tabell V3.62). Imidlertid vet de ikke hva slags prosjekter midlene går til. Fiskerne oppga at de i stor grad betaler fiskeravgiften før fiske var bestilt, noe som tyder på at det for mange er en vane. At de ble sjekket av grunneier/kortselger for at fiskeravgiften var betalt er fiskerne delvis enige i, noe som betyr at ikke alle opplever at de må forevise kvittering for betalt fiskeravgift. Nordmenn var gjennomgående de som var minst enige i at midlene fra fiskeravgiften var viktige for fiskeforsterkningstiltak eller ga bedre fiske.

Tabell V3.62. Holdninger, praksis og kunnskap omkring laksefiskeravgiften blant fiskerne i hovedundersøkelsen, per land.

Land	N	Enkelte sesonger har jeg glemt å betale fiskeravgiften, eller fisket så lite at jeg har unnlatt å betale	Jeg betaler vanligvis fiskeravgiften FØR jeg har bestilt eller betalt fiske	Pengene som blir betalt inn til fiskeravgiften er viktige for fiskeforsterkningstiltak i områdene jeg fisker	Pengene som blir betalt inn til fiskeravgiften brukes til fiskeforsterkningstiltak som gir bedre fiske	Jeg vet hva slags tiltak/prosjekt pengene fra fiskeravgiften brukes til	Når jeg leier fiske/kjøper fiskekort så sjekker vanligvis selger/grunneier om jeg har betalt fiskeravgiften
Norge	2710-3551	1,64 (1,65)	6,07 (1,93)	5,16 (2,02)	4,95 (1,90)	3,40 (1,99)	4,75 (2,30)
Sverige	391-508	1,34 (1,33)	5,65 (2,33)	5,97 (1,63)	5,63 (1,66)	3,30 (1,89)	4,81 (2,30)
Danmark	547-690	1,06 (,56)	5,27 (2,42)	6,35 (1,37)	5,20 (1,65)	3,08 (1,74)	5,41(1,91)
Tyskland	535-715	1,34 (1,32)	5,53 (2,42)	5,88 (1,74)	5,68 (1,72)	3,70 (2,02)	4,61 (2,40)
Storbritannia	313-429	1,69 (1,81)	6,24 (1,79)	6,32 (1,44)	5,88 (1,67)	3,28 (2,09)	5,42 (2,15)
Frankrike	86-122	1,42 (1,40)	5,15 (2,53)	6,13 (1,47)	5,83 (1,76)	3,33 (2,11)	5,02 (2,22)
Italia	203-296	1,59 (1,63)	6,03 (1,94)	6,12 (1,52)	5,85 (1,66)	3,16 (2,09)	5,10 (2,29)
Polen	4872-6311	1,51 (1,52)	5,88 (2,11)	5,61 (1,88)	5,24 (1,84)	3,37 (1,97)	4,88 (2,27)
Utdrag		18,2; p<0,001	24,1; p<0,001	66,0; p<0,001	33,1; p<0,001	5,2; p<0,001	14,3; p<0,001
Posthoc ^a		1,5>2,3>4; 7>4	1,5>2,3,4,6; 7>3,4,6	1<2,3,4,5,6,7; 2,4<3,5;	1,3<2,3,4,5,7; 1<6;	3<1; 1,2,3,7<4	1,2,4<3,5;

Merknad. Tall som gjennomsnitt (standardavvik), målt på 7-punktsskala der 1= svært uenig og 7= svært enig Også mulig å svare «vet ikke». «Vet ikke»-alternativet er utelatt fra analysen, derfor varierende n-verdier mellom spørsmålene. Det er de tre spørsmålene om hva pengene fra fondet går til som har flest «vet ikke»-svar. ^a Enveisvariansanalyse (ANOVA) med Tamhane posthoc-test med antatt ulik varians.

VEDLEGG 4. KOMMUNE OG REGIONINNDELING AV NORSKE FISKERE

Regionnavn (jf. Tangeland et al. 2010)	Kommune (grønt er nye jf. Tangeland et al. 2010)		
		Oslofjord vest	
		Oslofjord vest	Holmestrand
		Oslofjord vest	Horten
Oslo-området	Asker	Oslofjord vest	Kongsberg
Oslo-området	Bærum	Oslofjord vest	Larvik
Oslo-området	Drammen	Oslofjord vest	Lier
Oslo-området	Hurum	Oslofjord vest	Nedre
Oslo-området	Fet	Oslofjord vest	Notodden
Oslo-området	Frogn	Oslofjord vest	Nøtterøy
Oslo-området	Lørenskog	Oslofjord vest	Porsgrunn
Oslo-området	Modum	Oslofjord vest	Sandefjord
Oslo-området	Nannestad	Oslofjord vest	Skien
Oslo-området	Nesodden	Oslofjord vest	Stokke
Oslo-området	Nittedal	Oslofjord vest	Sørums
Oslo-området	Oppegård	Oslofjord vest	Tokke
Oslo-området	Oslo	Oslofjord vest	Tønsberg
Oslo-området	Ringerike	Oslofjord vest	Bø i Telemark
Oslo-området	Rælingen	Oslofjord vest	Drangedal
Oslo-området	Røyken	Oslofjord vest	Nedre Eiker
Oslo-området	Skedsmo	Oslofjord vest	Nore og Uvdal
Oslo-området	Akershus		Sande i Vestfold
Oslo-området	Gjerdrum	Oslofjord vest	Seljord
Oslo-området	Jevnaker	Oslofjord vest	Svelvik
Oslo-området	Nord-Aurdal	Oslofjord vest	Tinn
Oslo-området	Søndre Land	Oslofjord vest	Flesberg
Oslo-området	Sør-Aurdal	Oslofjord vest	Flå
Oslo-området	Vang	Oslofjord vest	Fyresdal
Oslo-området	Øystre Slidre	Oslofjord vest	Hof
Oslo-området	Ski	Oslofjord vest	Hol
		Oslofjord vest	Hole
	Andebu	Oslofjord vest	Kviteseid

Oslofjord vest	Lardal	Sørlandet	Åmli
Oslofjord vest	Nes i Buskerud	Sørlandet	Kvinesdal
Oslofjord vest	Nissedal	Sørlandet	Valle
Oslofjord vest	Nome	Sørlandet	Tvedestrand
Oslofjord vest	Re	Sør-Rogaland	Bjerkreim
Oslofjord vest	Sauherad	Sør-Rogaland	Eigersund
Oslofjord vest	Sigdal	Sør-Rogaland	Flekkefjord
Oslofjord vest	Siljan	Sør-Rogaland	Gjesdal
Oslofjord vest	Ål	Sør-Rogaland	Hå
Oslofjord vest	Øvre Eiker	Sør-Rogaland	Klepp
Oslofjord vest	Øvre	Sør-Rogaland	Randaberg
Sørlandet	Arendal	Sør-Rogaland	Sandnes
Sørlandet	Audnedal	Sør-Rogaland	Sola
Sørlandet	Bamble	Sør-Rogaland	Stavanger
Sørlandet	Birkenes	Sør-Rogaland	Forsand
Sørlandet	Farsund	Sør-Rogaland	Hjelmeland
Sørlandet	Grimstad	Sør-Rogaland	Lund
Sørlandet	Kragerø	Sør-Rogaland	Rennesøy
Sørlandet	Kristiansand	Sør-Rogaland	Sokndal
Sørlandet	Lillesand	Sør-Rogaland	Strand
Sørlandet	Lindesnes	Sør-Rogaland	Time
Sørlandet	Lyngdal	Haugalandet	Bømlo
Sørlandet	Mandal	Haugalandet	Haugesund
Sørlandet	Marnardal	Haugalandet	Karmøy
Sørlandet	Søgne	Haugalandet	Stord
Sørlandet	Sømna	Haugalandet	Tysvær
Sørlandet	Gjerstad	Haugalandet	Bokn
Sørlandet	Bykle	Haugalandet	Sauda
Sørlandet	Evje og Hornnes	Haugalandet	Suldal
Sørlandet	Froland	Haugalandet	Sveio
Sørlandet	Risør	Haugalandet	Utsira
Sørlandet	Sirdal	Haugalandet	Vindafjord
Sørlandet	Vennesla	Bergensområdet	Askøy

Bergensområdet	Bergen	Oslofjord øst	Råde
Bergensområdet	Fjell	Oslofjord øst	Spydeberg
Bergensområdet	Kvam	Oslofjord øst	Trøgstad
Bergensområdet	Kvinnherad	Oslofjord øst	Skiptvet
Bergensområdet	Lindås	Oslofjord øst	Ås
Bergensområdet	Meland	Mjøsområdet	Eidsvoll
Bergensområdet	Os i Hordaland	Mjøsområdet	Gausdal
Bergensområdet	Osterøy	Mjøsområdet	Gjøvik
Bergensområdet	Fitjar	Mjøsområdet	Hamar
Bergensområdet	Eidfjord	Mjøsområdet	Lillehammer
Bergensområdet	Jondal	Mjøsområdet	Lunner
Bergensområdet	Odda	Mjøsområdet	Løten
Bergensområdet	Radøy	Mjøsområdet	Nordre
Bergensområdet	Sund	Mjøsområdet	Ringsaker
Bergensområdet	Tysnes	Mjøsområdet	Stange
Bergensområdet	Ulvik	Mjøsområdet	Vestre Toten
Bergensområdet	Vaksdal	Mjøsområdet	Østre Toten
Bergensområdet	Voss	Mjøsområdet	Dovre
Bergensområdet	Samnanger	Mjøsområdet	Gran
Bergensområdet	Øygarden	Mjøsområdet	Hurdal
Oslofjord øst	Askim	Mjøsområdet	Lom
Oslofjord øst	Aurskog-Høland	Mjøsområdet	Nord-Fron
Oslofjord øst	Enebakk	Mjøsområdet	Nordre Land
Oslofjord øst	Fredrikstad	Mjøsområdet	Oppland
Oslofjord øst	Halden	Mjøsområdet	Skjåk
Oslofjord øst	Hvaler	Mjøsområdet	Sør-Fron
Oslofjord øst	Moss	Mjøsområdet	Vågå
Oslofjord øst	Rakkestad	Mjøsområdet	Sel
Oslofjord øst	Rygge	Mjøsområdet	Øyer
Oslofjord øst	Sarpsborg	Nord-Vestlandet	Austrheim
Oslofjord øst	Vestby	Nord-Vestlandet	Averøy
Oslofjord øst	Våler i Østfold	Nord-Vestlandet	Bremanger
Oslofjord øst	Eidsberg	Nord-Vestlandet	Eide

Nord-Vestlandet	Fræna	Nord-Vestlandet	Stranda
Nord-Vestlandet	Frøya	Nord-Vestlandet	Ulstein
Nord-Vestlandet	Kristiansund	Nord-Vestlandet	Vanylven
Nord-Vestlandet	Molde	Nord-Vestlandet	Vestnes
Nord-Vestlandet	Rauma	Nord-Vestlandet	Vik
Nord-Vestlandet	Skodje	Nord-Vestlandet	Vågsøy
Nord-Vestlandet	Smøla	Nord-Vestlandet	Ørskog
Nord-Vestlandet	Sunndal	Nord-Vestlandet	Førde
Nord-Vestlandet	Sykkylven	Nord-Vestlandet	Gaular
Nord-Vestlandet	Tingvoll	Nord-Vestlandet	Halsa
Nord-Vestlandet	Træna	Nord-Vestlandet	Haram
Nord-Vestlandet	Eid	Nord-Vestlandet	Hareid
Nord-Vestlandet	Aukra	Nord-Vestlandet	Jølster
Nord-Vestlandet	Aure	Nord-Vestlandet	Luster
Nord-Vestlandet	Aurland		Sande i Møre og Romsdal
Nord-Vestlandet	Etne	Nord-Vestlandet	Sogndal
Nord-Vestlandet	Fjaler	Nord-Vestlandet	Stryn
Nord-Vestlandet	Flora	Nord-Vestlandet	Sula
Nord-Vestlandet	Giske	Nord-Vestlandet	Surnadal
Nord-Vestlandet	Gjemnes	Nord-Vestlandet	Volda
Nord-Vestlandet	Gloppen	Nord-Vestlandet	Ørsta
Nord-Vestlandet	Herøy i Møre og Romsdal	Nord-Vestlandet	Ålesund
Nord-Vestlandet	Høyanger	Trøndelag	Bjugn
Nord-Vestlandet	Lærdal	Trøndelag	Flatanger
Nord-Vestlandet	Midsund	Trøndelag	Frosta
Nord-Vestlandet	Naustdal	Trøndelag	Grong
Nord-Vestlandet	Neset	Trøndelag	Klæbu
Nord-Vestlandet	Norrdal	Trøndelag	Levanger
Nord-Vestlandet	Rindal	Trøndelag	Malvik
Nord-Vestlandet	Sandøy	Trøndelag	Melhus
Nord-Vestlandet	Selje	Trøndelag	Meråker
Nord-Vestlandet	Songdalen	Trøndelag	Midtre Gauldal
Nord-Vestlandet	Stordal	Trøndelag	Namdalseid

Trøndelag	Namsos	Bodøområdet (=Nordland i vår undersøkelse)	Beiarn
Trøndelag	Orkdal	Bodøområdet	Bodø
Trøndelag	Osen	Bodøområdet	Ballangen
Trøndelag	Overhalla	Bodøområdet	Brønnøy
Trøndelag	Rennebu	Bodøområdet	Bø i Nordland
Trøndelag	Rissa	Bodøområdet	Flakstad
Trøndelag	Skaun	Bodøområdet	Grane
Trøndelag	Snåase - Snåsa	Bodøområdet	Hadsel
Trøndelag	Steinkjer	Bodøområdet	Alstahaug
Trøndelag	Stjørdal	Bodøområdet	Bindal
Trøndelag	Trondheim	Bodøområdet	Hamarøy - Hábmer
Trøndelag	Verdal	Bodøområdet	Hemnes
Trøndelag	Evenes	Bodøområdet	Herøy i Nordland
Trøndelag	Agdenes	Bodøområdet	Lurøy
Trøndelag	Fosnes	Bodøområdet	Lødingen
Trøndelag	Hitra	Bodøområdet	Nesna
Trøndelag	Høylandet	Bodøområdet	Tjeldsund
Trøndelag	Leka	Bodøområdet	Tysfjord
Trøndelag	Leksvik	Bodøområdet	Hattfjelldal
Trøndelag	Lierne	Bodøområdet	Leirfjord
Trøndelag	Meldal	Bodøområdet	Moskenes
Trøndelag	Namsskogan	Bodøområdet	Narvik
Trøndelag	Roan	Bodøområdet	Rana
Trøndelag	Verran	Bodøområdet	Sortland
Trøndelag	Hemne	Bodøområdet	Steigen
Trøndelag	Holtålen	Bodøområdet	Vefsn
Trøndelag	Inderøy	Bodøområdet	Vestvågøy
Trøndelag	Nærøy	Bodøområdet	Vågan
Trøndelag	Oppdal	Bodøområdet	Øksnes
Trøndelag	Røros	Bodøområdet	Fauske
Trøndelag	Vikna	Bodøområdet	Gildeskål
Trøndelag	Ørland	Bodøområdet	
Trøndelag	Åfjord	Bodøområdet	

Bodøområdet	Meløy		Karášjohka - Karasjok
Bodøområdet	Saltdal	Finnmarksregionen	
Bodøområdet	Sørfold		Guovdageaidnu - Kautokeino
Tromsøområdet (=Troms i vår undersøkelse)	Andøy	Finnmarksregionen	Kvalsund
Tromsøområdet	Balsfjord	Finnmarksregionen	Nordkapp
Tromsøområdet	Bardu		Porsángu - Porsanger - Porsanki
Tromsøområdet	Berg	Finnmarksregionen	
Tromsøområdet	Dyrøy	Finnmarksregionen	Sør-Varanger
Tromsøområdet	Harstad	Finnmarksregionen	Deatnu Tana
Tromsøområdet	Karlsøy	Finnmarksregionen	Vadsø
Tromsøområdet	Karmøy	Finnmarksregionen	Loppa
Tromsøområdet	Lenvik		Gáivuotna - Kåfjord
Tromsøområdet	Lyngen	Finnmarksregionen	
Tromsøområdet	Målselv	Finnmarksregionen	Gamvik
Tromsøområdet	Nordreisa	Finnmarksregionen	Lebesby
Tromsøområdet	Kvæfjord		Unjárga - Nesseby
Tromsøområdet	Ibestad	Finnmarksregionen	
Tromsøområdet	Kvænangen	Finnmarksregionen	Vardø
Tromsøområdet	Lavangen	Østerdal og glommaregionen	Elverum
Tromsøområdet	Skånland	Østerdal og glommaregionen	
Tromsøområdet	Storfjord	Østerdal og glommaregionen	Kongsvinger
Tromsøområdet	Sørreisa	Østerdal og glommaregionen	
Tromsøområdet	Torsken	Østerdal og glommaregionen	Nes i Akershus
Tromsøområdet	Salangen	Østerdal og glommaregionen	Nord-Odal
Tromsøområdet	Skjervøy	Østerdal og glommaregionen	
Tromsøområdet	Tranøy	Østerdal og glommaregionen	Stor-Elvdal
Tromsøområdet	Tromsø	Østerdal og glommaregionen	Sør-Odal
Finnmarksregionen (=Finnmark i vår undersøkelse)	Alta	Østerdal og glommaregionen	Trysil
Finnmarksregionen	Berlevåg	Østerdal og glommaregionen	
Finnmarksregionen	Båtsfjord	Østerdal og glommaregionen	Tynset
Finnmarksregionen	Hammerfest	Østerdal og glommaregionen	Ullensaker

Østerdal og glommaregionen	Åmot	Østerdal og glommaregionen	Eidskog
Østerdal og glommaregionen	Årdal	Østerdal og glommaregionen	Grue
Østerdal og glommaregionen	Åsnes	Østerdal og glommaregionen	Rendalen
Østerdal og glommaregionen	Os i Hedmark	Østerdal og glommaregionen	Tolga
Østerdal og glommaregionen	Alvdal	Østerdal og glommaregionen	Våler i Hedmark
		Svalbard	Svalbard

VEDLEGG 5. KONTAKTEPOSTER UT TIL RESPONDENTENE

1) FORHÅNDS-E-POSTEN PÅ KOMBINERT NORSK/ENGELSK SENDT TIL . NORGE, DANMARK OG SVERIGE (ENGELSK PÅHENG IKKE TATT MED HER I VEDLEGGET)

Emnefelt:

Laksefiskeundersøkelse/ Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

DO NOT REPLY TO THIS EMAIL, USE INSTEAD salmonfishing@nmbu.no
TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet «Bærekraftig laksefiske i en verden i endring»

Kjære laksefisker,

Om noen dager vil du få tilsendt en spørreundersøkelse per epost. Vi sender deg en forhåndsepost om dette nå fordi mange ønsker å vite om slikt på forhånd. Undersøkelsen skal gi svar på i hvilken grad svakere fiskeoppgang og strengere fiskeregler har gitt endringer i utøvelsen av sportsfiske etter laks, sjørørret og sjørøye i Norge. Her er vi forskere avhengig av hjelp fra dere sportsfiskere som kan gi oss svar om dette.

Du er en av flere sportsfiskere som er tilfeldig trukket ut blant de som har betalt fiskeravgiften for laks, sjørørret og sjørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014.

ET RIKTIG BILDE AV SPORTSFISKERNE SOM HELHET, FÅR VI BARE OM OGSÅ SPORTSFISKERE SOM HAR INGEN ELLER KUN FÅ FISKEDAGER I PERIODEN 2012-2014 DELTAR I UNDERSØKELSEN. DITT SVAR ER VIKTIG!

HVA FÅR DU IGJEN FOR DELTAGELSEN?

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene. I tillegg har vi uttrekkspremier med blant annet fiskeutstyr og laksefiske i Alaska.

Vi håper du vil delta i den kommende undersøkelsen og bidra til mer kunnskap om laksefiske.

Du vil motta mer informasjon om undersøkelsen i løpet av noen dager.

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobiltf. (+47) 9159 7556, e-post: salmonfishing@nmbu.no.

Med vennlig hilsen

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås

2) INVITASJON-E-POSTEN MED FØRSTE LINKUTSENDING

Emnefelt: Laksefiske – en spørreundersøkelse /Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

DO NOT REPLY TO THIS EMAIL, USE INSTEAD salmonfishing@nmbu.no
TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet «Bærekraftig laksefiske i en verden i endring»

Kjære laksefisker,

Du er en av flere sportsfiskere som er tilfeldig trukket ut blant de som har betalt fiskeravgiften for laks, sjøørret og sjørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014.

I den tilsendte spørreundersøkelsen ønsker vi å vite hvilket syn du og andre sportsfiskere har på de endringer som skjer i laksefisket, hva laksefisket betyr som fritidsaktivitet, hvilke forhold som gjør om du fisker laks eller ikke, og en kartlegging av fiskevaner og geografisk fordeling av laksefiskere i Norge.

ET RIKTIG BILDE AV SPORTSFISKERNE SOM HELHET, FÅR VI BARE OM OGSÅ SPORTSFISKERE SOM HAR INGEN ELLER KUN FÅ FISKEDAGER I PERIODEN 2012-2014 DELTAR I UNDERSØKELSEN. DITT SVAR ER VIKTIG!

HVA FÅR DU IGJEN FOR DELTAGELSEN? BLANT DE SOM SVARER TREKKER VI UTFØLGENDE PREMIER:

- 1) To stk. ukesopphold med laksefiske i Alaska på Talkeetna Fishing Lodge i 2015 eller 2016. Premien er donert av lodgeeier og nordmann Henrik Wessel, og har en verdi på kr 19.000 per stk. (Inkluderer guiding, opphold og mat. Flyreisa og billig fiskekort kommer i tillegg). Se www.talkeetnafishinglodge.com.
- 2) To stk gavekort på fiskeutstyr a kr 2500 gitt av Guideline www.guideline.no
- 3) Flere årsabonnement på bladene Alt om fiske og Villmarksliv.

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene

Din hjelp er viktig

Undersøkelsen tar om lag 20-30 minutter, og vi håper du vil delta på undersøkelsen og bidra til mer kunnskap om laksefiske. Ditt svar er viktig!

Følg linken under til undersøkelsen og mer informasjon. Du kan starte på undersøkelsen nå, så ta en pause og etterpå fortsette der du slapp ved å klikke på linken igjen.

KLIKK PÅ DENNE LINKEN FOR Å GÅ TIL UNDERSØKELSEN: [LINK]

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobiltlf. (+47) 9159 7556, e-post: salmonfishing@nmbu.no.

Med vennlig hilsen

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås
www.nmbu.no

INTROTEKST i QB ETTER SPRÅKVALG

Bakgrunn og formål

Spørreundersøkelsen du nå har mottatt er en del av forskningsprosjektet «Bærekraftig laksefiske i en verden i endring».

Forskningsprosjektet undersøker hvilke konsekvensene stengte elver, redusert fiskesesong og fangstbegrensinger har for fiskere, elveiere og lokalsamfunn. Disse konsekvensene er viktig å få dokumentert. Spørreundersøkelsen følger opp en tilsvarende undersøkelse fra 2008, og er derfor spesielt verdifull.

Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet.

Hva skjer med dine svar?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt, og svar fra enkeltpersoner gjenkjennes ikke i rapporter eller publikasjoner. Kun forskere får tilgang til hva den enkelte har svart. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås står for innsamling, behandling og lagring av data.

Datamaterialet fra spørreundersøkelsen anonymiseres ved prosjektslutt 31.12.2016.

Din hjelp er viktig og frivillig

Det tar om lag 20-30 min å besvare spørreundersøkelsen og vi håper du kan hjelpe oss. Om du skulle ha behov for en pause i utfyllinga, kan du på et senere tidspunkt klikke på linken og fortsette der du slapp sist.

Ved å svare vil du bidra med innspill og synspunkter som vil bli vurdert i det videre arbeidet med forvaltningen av laksefisket i elv. Det er frivillig å delta i undersøkelsen og du kan avslutte din deltagelse i undersøkelsen når det måtte passe deg uten å oppgi noen grunn. Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Spørsmål eller kommentarer kan gjøres i kommentarfeltet helt til slutt i skjema eller rettes til Stian Stensland, mobiltlf. -. (+47) 9159 7556; e-post: salmonfishing@nmbu.no.

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

3) FØRSTE PÅMINNING

Emnefelt: Påminning: Laksefiske – en spørreundersøkelse /Reminder: Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

DO NOT REPLY TO THIS EMAIL, USE INSTEAD salmonfishing@nmbu.no
TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

Kjære laksefisker,

For to uker siden, sendte vi deg en spørreundersøkelse om ditt laksefiske i Norge. Du er en av flere sportsfiskere som er invitert til å delta i denne viktige studien. Ditt navn er tilfeldig trukket ut blant de som har betalt fiskeravgiften for laks, sjøørret og sjørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014. Så langt har vi ikke mottatt svar fra deg.

Vi forstår at tiden før og i jula er travel, så derfor sender vi deg denne påminningen og håper du nå har tid og interesse til å hjelpe oss ved å svare på undersøkelsen.

KLIKK PÅ DENNE LINLKEN FOR Å GÅ TIL UNDERSØKELSEN [LINK]

Ditt svar er viktig for å få et korrekt bilde av endringene i laksefisket og fiskerdeltagelsen. Framtidige forvaltningstiltak kan bli basert på meningene og fiskerdeltagelsen fra sportsfiskere som deg selv.

Vi minner om at alle som deltar i undersøkelsen er med i trekningen av følgende svarpremier:

1) To stk. ukesopphold med laksefiske i Alaska på Talkeetna Fishing Lodge i 2015 eller 2016. Premien er donert av lodgeier og nordmann Henrik Wessel, og har en verdi på kr 19.000 per stk. (Inkluderer guiding, opphold og mat. Flyreisa og billig fiskekort kommer i tillegg). Se www.talkeetnafishinglodge.com.

2) To stk gavekort på fiskeutstyr a kr 2500 gitt av Guideline www.guideline.no

3) Flere årsabonnement på bladene Alt om fiske og Villmarksliv.

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobil tlf. (+47) 9159 7556, e-post: salmonfishing@nmbu.no.

God jul og godt nyttår fra

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås
www.nmbu.no

ANDRE PÅMINNING

Emnefelt: Påminning: Laksefiske – en spørreundersøkelse /Reminder: Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

CLICK THIS LINK TO GO TO THE SURVEY.

IF YOU CANNOT OPEN THE SURVEY. TRY TO COPY THE FULL LINK, AND PASTE IT IN YOUR WEB BROWSER. IF STILL PROBLEMS CONTACT US.

TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

KLIKK PÅ DENNE LINKEN FOR Å GÅ TIL UNDERSØKELSEN
OM DU IKKE FÅR ÅPNET UNDERSØKELSEN, PRØV DA Å KOPIERE HELE LINKEN,
OG LIM DEN INN I DIN NETTLESER. OM DET IKKE GÅR, TA KONTAKT MED OSS.

[LINK]

Kjære laksefisker,

For noen uker siden sendte vi deg en spørreundersøkelse om ditt laksefiske og endringer i laksefiske i Norge¹. Undersøkelsen er en del av et internasjonalt forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd, og er sendt fiskere som har betalt fiskeravgiften for laks, sjørørret og sjørørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014.

Vi forstår at jule- og nyttårsferien er travel, så derfor sender vi deg denne påminningen og håper du nå har tid og interesse til å hjelpe oss ved å svare på undersøkelsen.

ET KORREKT BILDE AV LAKSEFISKERE SOM GRUPPE ER BARE MULIG Å FÅ OM
OGSÅ DE SOM FISKET LITE ELLER INGENTING DELTAR I UNDERSØKELSEN.
DINE SVAR ER VIKTIGE FOR FORSKNINGEN!

Du kan starte på undersøkelsen nå, så ta en pause og etterpå fortsette der du slapp ved å klikke på linken igjen.

Ditt svar er viktig for å få et korrekt bilde av endringene i laksefisket og fiskerdeltagelsen. Framtidige forvaltningstiltak kan bli basert på meningene og fiskerdeltagelsen fra sportsfiskere som deg selv.

DELTAGERPREMIER

Vi minner om at alle som deltar i undersøkelsen er med i trekningen av følgende svarpremier:

- 1) To stk. ukesopphold med laksefiske i Alaska på Talkeetna Fishing Lodge i 2015 eller 2016. Premien er donert av lodgeeier og nordmann Henrik Wessel, og har en verdi på kr 19.000 per stk. (Inkluderer guiding, opphold og mat. Flyreisa og billig fiskekort kommer i tillegg). Se www.talkeetnafishinglodge.com.
- 2) To stk gavekort på fiskeutstyr a kr 2500 gitt av Guideline www.guideline.no
- 3) Flere årsabonnement på bladene Alt om fiske og Villmarksliv.

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobiltlf. (+47) 9159 7556, e-post:
salmonfishing@nmbu.no.

Skitt fiske for 2015 og godt nyttår fra

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås
www.nmbu.no

1 Spørreundersøkelsen er del av forskningsprosjektet «SALMONCHANGE – Bærekraftig laksefiske i en verden i endring». Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet. Data fra prosjektet blir anonymisert ved prosjektslutt 31.12.2016.

TREDJE PÅMINNING

Emnefelt: Påminning: Laksefiske – en spørreundersøkelse /Reminder: Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

CLICK THIS LINK TO GO TO THE SURVEY.

IF YOU CANNOT OPEN THE SURVEY. TRY TO COPY THE FULL LINK, AND PASTE IT IN YOUR WEB BROWSER. IF STILL PROBLEMS CONTACT US.

TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

KLIKK PÅ DENNE LINKEN FOR Å GÅ TIL UNDERSØKELSEN
OM DU IKKE FÅR ÅPNET UNDERSØKELSEN, PRØV DA Å KOPIERE HELE LINKEN,
OG LIM DEN INN I DIN NETTLESER. OM DET IKKE GÅR, TA KONTAKT MED OSS.

[LINK]

Kjære laksefisker,

For noen uker siden sendte vi deg en spørreundersøkelse om ditt laksefiske og endringer i laksefiske i Norge¹. Vi holder på og avslutter datainnsamlinga nå, og sender deg denne påminningen og håper du vil hjelpe oss ved å delta på undersøkelsen nå. Dine svar er viktige for vår forskning og i lakseforvaltningen.

Du kan starte undersøkelsen ved å klikke på linkene over. Om du startet på undersøkelsen, men ikke gjorde den ferdig så kan du fortsette der du slapp ved å klikke på linkene igjen.

ET KORREKT BILDE AV LAKSEFISKERE SOM GRUPPE ER BARE MULIG Å FÅ OM OGSÅ DE SOM FISKET LITE ELLER INGENTING DELTAR I UNDERSØKELSEN. DINE SVAR ER VIKTIGE FOR FORSKNINGEN! FRAMTIDIGE FORVALTNINGSTILTAK KAN BLI BASERT PÅ MENINGENE OG FISKERDELTAGELSEN FRA SPORTSFISKERE SOM DEG SELV.

En kommentar til undersøkelsen. Spørreundersøkelsen er sendt til fiskere som har betalt fiskeravgiften for laks, sjøørret og sjørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014. Bare forskerne vil ha tilgang til hva du har svart. Norges miljø og biovitenskapelige universitet er ansvarlig for innsamling, analyse og lagring av data.

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene. I tillegg trekker vi ut 1) to personer som hver får et ukesopphold med laksefiske i Alaska på Talkeetna Fishing Lodge www.talkeetnafishinglodge.com. 2) To stk gavekort på fiskeutstyr a kr 2500 gitt av Guideline www.guideline.no 3) Flere årsabonnement på bladene Alt om fiske og Villmarksliv.

Vi håper du vil hjelpe oss ved å delta i undersøkelsen.

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobiltlf. (+47) 9159 7556, e-post: salmonfishing@nmbu.no.

Skitt fiske for 2015,

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås
www.nmbu.no

1 Spørreundersøkelsen er del av forskningsprosjektet «SALMONCHANGE – Bærekraftig laksefiske i en verden i endring». Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet. Data fra prosjektet blir anonymisert ved prosjektslutt 31.12.2016.

Fjerde påminning

Emnefelt: SISTE påminning: Laksefiske – en spørreundersøkelse /LAST reminder: Salmon Fishing Survey

E-post-tekst:

CLICK THIS LINK TO GO TO THE SURVEY.

IF YOU CANNOT OPEN THE SURVEY. TRY TO COPY THE FULL LINK, AND PASTE IT IN YOUR WEB BROWSER. IF STILL PROBLEMS CONTACT US.

TEXT IN ENGLISH FOLLOWS BELOW.

KLIKK PÅ DENNE LINKEN FOR Å GÅ TIL UNDERSØKELSEN

OM DU IKKE FÅR ÅPNET UNDERSØKELSEN, PRØV DA Å KOPIERE HELE LINKEN, OG LIM DEN INN I DIN NETTLESER. OM DET IKKE GÅR, TA KONTAKT MED OSS.

[LINK]

Kjære laksefisker,

For noen uker siden sendte vi deg en spørreundersøkelse om ditt laksefiske og endringer i laksefiske i Norge¹. Vi holder på og avslutter datainnsamlinga nå, og sender deg denne SISTE påminningen og håper du vil hjelpe oss ved å delta på undersøkelsen nå. Dine svar er viktige for vår forskning og i lakseforvaltningen.

Du kan starte undersøkelsen ved å klikke på linken over. Om du startet på undersøkelsen, men ikke gjorde den ferdig så kan du fortsette der du slapp ved å klikke på linken igjen.

ET KORREKT BILDE AV LAKSEFISKERE SOM GRUPPE ER BARE MULIG Å FÅ OM OGSÅ DE SOM FISKET LITE ELLER INGENTING DELTAR I UNDERSØKELSEN. DINE SVAR ER VIKTIGE FOR FORSKNINGEN! FRAMTIDIGE FORVALTNINGSTILTAK KAN BLI BASERT PÅ MENINGENE OG FISKERDELTAGELSEN FRA SPORTSFISKERE SOM DEG SELV.

En kommentar til undersøkelsen. Spørreundersøkelsen er sendt fiskere som har betalt fiskeravgiften for laks, sjøørret og sjørøye i Norge minst en av sesongene 2012-2014. Bare forskerne vil ha tilgang til hva du har svart. Norges miljø og biovitenskapelige universitet er ansvarlig for innsamling, analyse og lagring av data.

Alle som svarer får tilsendt et sammendrag av resultatene. I tillegg trekker vi ut 1) to personer som hver får et ukesopphold med laksefiske i Alaska på Talkeetna Fishing Lodge www.talkeetnafishinglodge.com. 2) To stk gavekort på fiskeutstyr a kr 2500 gitt av Guideline www.guideline.no 3) Flere årsabonnement på bladene Alt om fiske og Villmarksliv.

Vi håper du vil hjelpe oss ved å delta i undersøkelsen.

Om spørsmål kontakt Stian Stensland; mobil tlf. (+47) 9159 7556, e-post: salmonfishing@nmbu.no.

Skitt fiske for 2015,

Stian Stensland og Knut Fossgard, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås
www.nmbu.no

1 Spørreundersøkelsen er del av forskningsprosjektet «SALMONCHANGE – Bærekraftig laksefiske i en verden i endring». Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet. Data fra prosjektet blir anonymisert ved prosjektslutt 31.12.2016.

VEDLEGG 6. OPPRINGINGSLOGG FOR IKKE-SVARSUNDERSØKELSE FRA NORSTAT. 2012-UNDERSØKELSEN.

Project	NNB37919
1. Interviews	
Completed	
Telephone interviews	
	Nordic language
	Other language
Partially completed	
Telephone interviews	
	Nordic language
	Other language
2. Lost (L)	
Declines	
Does not have time/ interview too long	
Integrity/ declines on principle	
Does not want to participate/not interested in subject matter of the survey	
Does not think him/herself to be in the target group	
Hung up - reasons unknown / Other, what	
Not able to reach (known target population object)	
Not present for the time being/On holiday/ not available in the time period/ abroad	

Telephone number missing

Answering machine

Moved - address/phone number unknown

Only contact with switchboard/ reception/ only the main office answers surveys

Buzy

Other missed

Physically/ mentally prevented from taking part in survey (deaf, drunk, mentally unstable, demented etc)

Language problems

3. Status unknown (U)

Not reached (information missing)

4. Overcoverage (Ø)

Deceased

Number not in use (if telephone numbers are drawn)

Business is terminated/ out of business

Business does not belong to target population (line of business, size and so on)

Does not belong to target population (gender, age, geography, occupation, purchases and so on)

Incorrect number (fax, modem, corporate number etc - in telephone surveys)

Doublet - the same number occurs earlier in the selection.

Moved abroad

Estimation of u = How many of those with Status unknown (U) belong to the target group?

u can be estimated through assumptions, studies of method or such

$u = 0$ None of those with status unknown are assumed to belong to the target group

u = 1 All of those with status unknown are assumed to belong to the target group

PP = Percentage that participated

Estimate u =

0,95

$n_s =$	305	$n_o =$	25	PP = Percentage that participated
$n_u =$	548	$n_L =$	466	PL = Percentage lost:

**VEDLEGG 7. OPPRINGINGSLOGG FOR IKKE-SVARSUNDERSØKELSE FRA NORSTAT.
HOVEDUNDERSØKELSEN**

Project	NNA37919
1. Interviews	
<i>Completed</i>	
Telephone interviews	
	Nordic language
	Other language
<i>Partially completed</i>	
Telephone interviews	
	Nordic language
	Other language
2. Lost (L)	
<i>Declines</i>	
Does not have time/ interview too long	
Integrity/ declines on principle	
Does not want to participate/not interested in subject matter of the survey	
Does not think him/herself to be in the target group	

Hung up - reasons unknown / Other, what

Not able to reach (known target population object)

Not present for the time being/On holiday/ not available in the time period/ abroad

Telephone number missing

Answering machine

Moved - address/phone number unknown

Only contact with switchboard/ reception/ only the main office answers surveys

Buzy

Other missed

Physically/ mentally prevented from taking part in survey (deaf, drunk, mentally unstable, demented etc)

Language problems

3. Status unknown (U)

Not reached (information missing)

4. Overcoverage (Ø)

Deceased

Number not in use (if telephone numbers are drawn)

Business is terminated/ out of business

Business does not belong to target population (line of business, size and so on)

Does not belong to target population (gender, age, geography, occupation, purchases and so on)

Incorrect number (fax, modem, corporate number etc - in telephone surveys)

Doublet - the same number occurs earlier in the selection.

Moved abroad

Estimation of u = How many of those with Status unknown (U) belong to the target group?

u can be estimated through assumptions, studies of method or such

$u = 0$ None of those with status unknown are assumed to belong to the target group

$u = 1$ All of those with status unknown are assumed to belong to the target group

Estimate $u =$

0,95

PP = Percentage that participated

$n_s =$

445

$n_o =$

212

PP = Percentage that

$n_U =$

749

$n_L =$

731

PL = Percentage lost

**VEDLEGG 8A. TELEFONNUMMER - SPORINGSLOGGER FRA
BISNODE. HOVEDUNDERSØKELSEN**

**VEDLEGG 8B. TELEFONNUMMER - SPORINGSLOGGER FRA
BISNODE. 2012-UNDERSØKELSEN**

**VEDLEGG 9. SPØRRESKJEMA HOVEDUNDERSØKELSEN
(NORSK)**

VEDLEGG 10. SPØRRESKJEMA 2012-UNDERSØKELSEN (NORSK)

VEDLEGG 11. QUESTIONNAIRE, MAIN SURVEY (IN ENGLISH)

VEDLEGG 12. QUESTIONNAIRE, 2012-SURVEY (IN ENGLISH)

Resultatrapport

Vask av kunderegister

Kunde	- NORSTAT	Ordrenr	
		Dato	04.02.2015
Beskrivelse			
Selger	Merethe Straumsnes	Produsert av	Marit Garder
merethe.straumsnes@bisnode.no		marit.garder@bisnode.no	

Oppsummering resultat

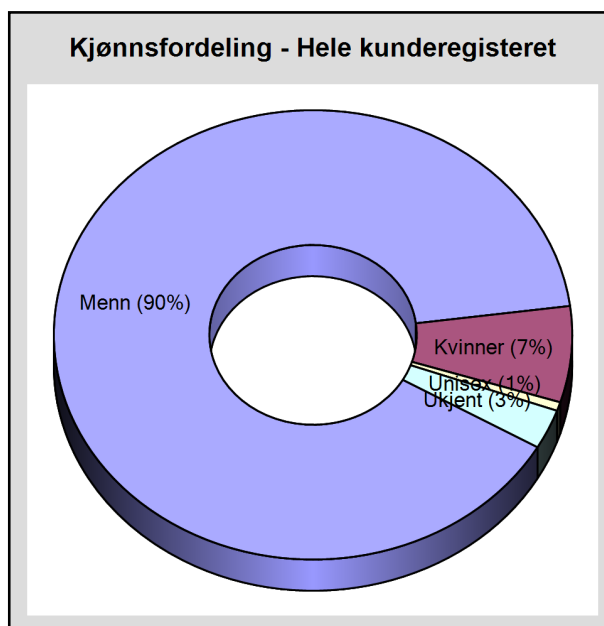
Antall poster vasket	5 399	100,0%
Antall poster identifisert	3 556	65,9%
Antall døde	100	1,9%
Antall potensielle tlf/mob	3 318	61,5%
Antall dubletter individnivå	15	0,3%
Antall dubletter familienivå	0	0,0%

Reserverte i DSR	2 075	38,4%	
DM	2	DM+TM	68
TM	106	DM+HU	5
HU	0	TM+HU	881
		DM+TM+HU	1 013

DSR=Det Sentrale Reservasjonsregisteret i Brønnøysund
DM=Reservert mot DM, TM=Reservert mot TM, HU=Reservert mot Humanitære

Statusrapport kunderegister før vask

Utfylte navn	5 399	100,0%
Utfylte gateadresser	0	0,0%
Utfylte postnr	5 260	97,4%
Utfylte poststeder	0	0,0%
Utfylte telefonnr	49	0,9%
Utfylte mobilnr	1 847	34,2%
Utfylte født datoer	0	0,0%
Ugyldige postnr/sted	0	0,0%
Snudde navn	140	2,6%
Indikasjon på firmanavn	3	0,1%
Utfylte organisasjonr	0	0,0%

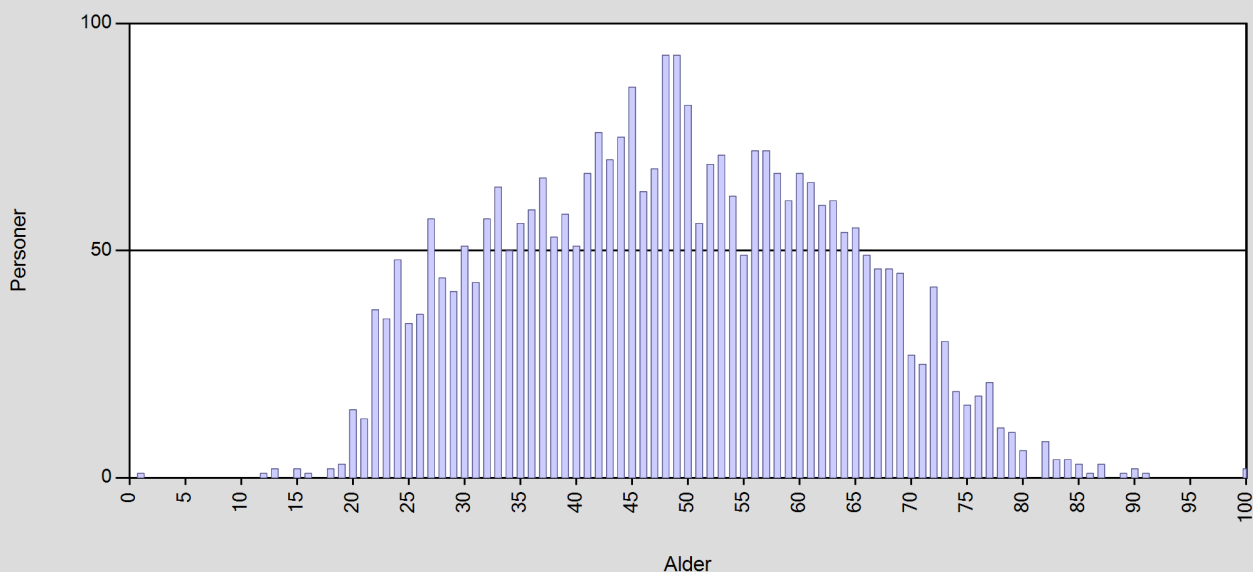
Manuelle endringer utført før vask

Resultatrapport

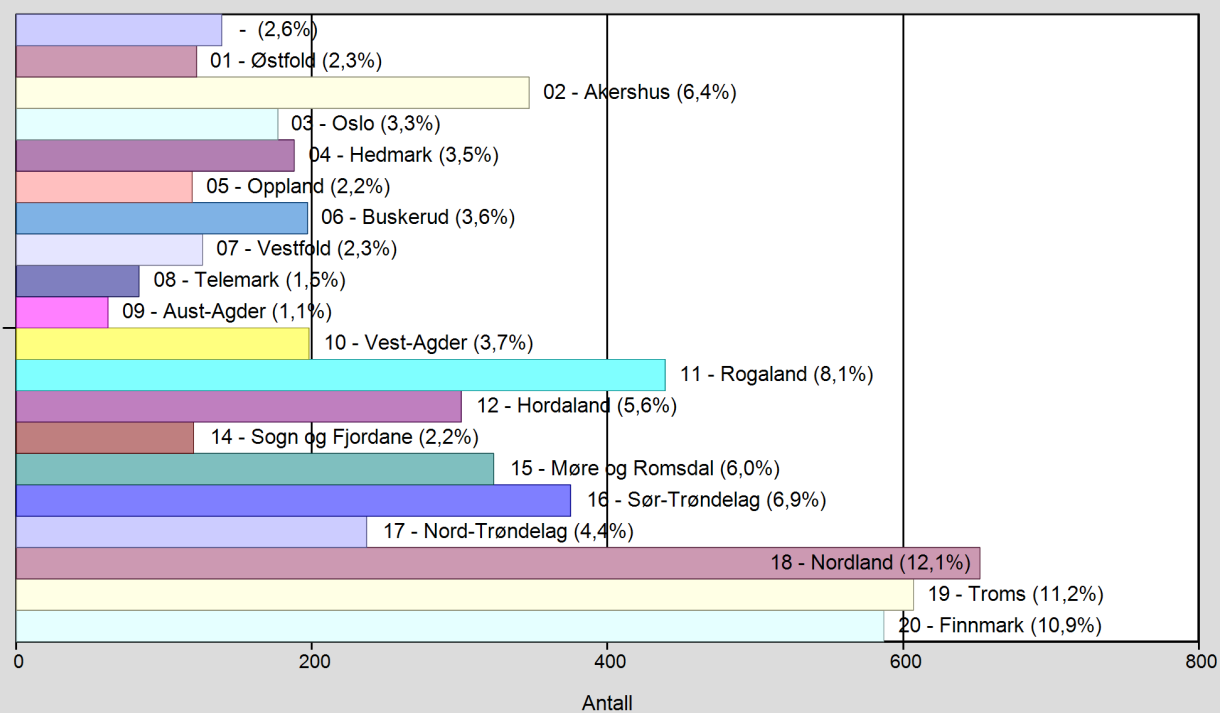
Vask av kunderegister

Aldersfordeling - Hele kunderegisteret

Fylkesfordeling - Hele kunderegisteret

Resultatrapport

Vask av kunderegister

Adresseoppdatering

Verifisert	16	0,3%
Påført	0	0,0%
Endret	1 083	20,1%
Flytteindikasjon	273	5,1%
Sum	1 099	20,4%

Ingen treff	2 382	44,1%
-------------	-------	-------

Verifisert	4	0,1%
Påført	1	0,0%
Endret	1 913	35,4%
Flytteindikasjon	1 769	32,8%
Sum	1 918	35,5%

Telefon

Verifisert	13	0,2%
Påført	169	3,1%
Endret	1	0,0%
Sum	183	3,4%

Ingen treff	4 848	89,8%
-------------	-------	-------

Verifisert	14	0,3%
Påført	354	6,6%
Endret	0	0,0%
Sum	368	6,8%

Mobil

Verifisert	1 240	23,0%
Påført	477	8,8%
Endret	38	0,7%
Sum	1 755	32,5%

Ingen treff	2 300	42,6%
-------------	-------	-------

Verifisert	368	6,8%
Påført	915	16,9%
Endret	61	1,1%
Sum	1 344	24,9%

Født dato

Verifisert	0	0,0%
Påført	1 716	31,8%
Endret	0	0,0%
Sum	1 716	31,8%

Ingen treff	2 265	42,0%
-------------	-------	-------

Verifisert	0	0,0%
Påført	1 418	26,3%
Endret	0	0,0%
Sum	1 418	26,3%

Resultatrapport

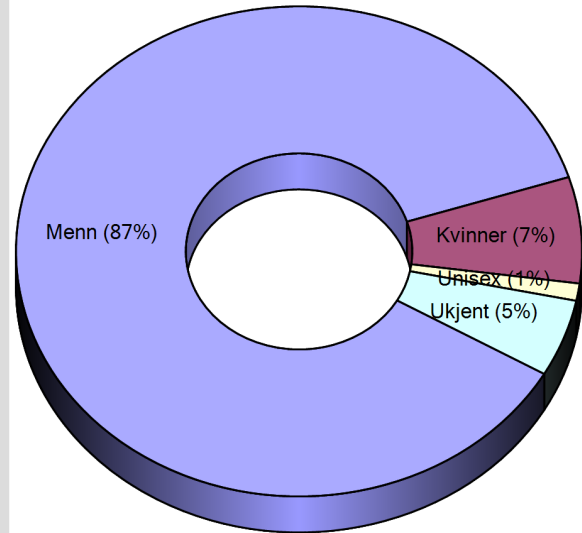
Vask av kunderegister

Rød sone (ukjente) - Nøkkeltall

Totalt antall Rød sone	1 843	100,0%
Blankt navn	0	0,0%
Snudde navn	84	4,6%
Indikasjon på firmanavn	1	0,1%
Blank adresse	1 843	100,0%
Kun c/o adresse	0	0,0%
Kun postboks adresse	0	0,0%
Ugyldig adresse	1 843	100,0%
Blankt postnr	90	4,9%
Utfylt, men ugyldige postnr	0	0,0%
Blankt telefonnr	1 829	99,2%
Blankt mobilnr	1 783	96,7%
Blank fødselsdato	1 843	100,0%

Kjønnsfordeling - Rød sone

Aldersfordeling - Rød sone

No Data Available

NB! Hvis denne grafen er tom, så finnes det ingen i Rød Sone med fødselsdato utfyllt fra kunderegister

Resultatrapport

Vask av kunderegister

Kunde	- NORSTAT	Ordrenr	
		Dato	04.02.2015
Beskrivelse			
Selger	Merethe Straumsnes	Produsert av	Marit Garder
merethe.straumsnes@bisnode.no		marit.garder@bisnode.no	

Oppsummering resultat

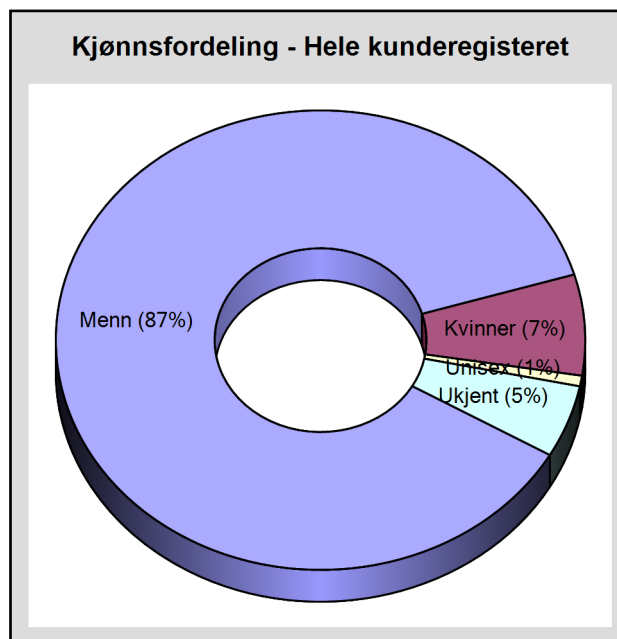
Antall poster vasket	4 288	100,0%
Antall poster identifisert	1 923	44,8%
Antall døde	63	1,5%
Antall potensielle tlf/mob	1 574	36,7%
Antall dubletter individnivå	2	0,0%
Antall dubletter familienivå	0	0,0%

Reserverte i DSR	1 265	29,5%
DM	1	DM+TM 39
TM	64	DM+HU 2
HU	0	TM+HU 509
		DM+TM+HU 650

DSR=Det Sentrale Reservasjonsregisteret i Brønnøysund
DM=Reservert mot DM, TM=Reservert mot TM, HU=Reservert mot Humanitære

Statusrapport kunderegister før vask

Utfylte navn	4 288	100,0%
Utfylte gateadresser	0	0,0%
Utfylte postnr	3 959	92,3%
Utfylte poststeder	0	0,0%
Utfylte telefonnr	0	0,0%
Utfylte mobilnr	0	0,0%
Utfylte fødsdatoer	0	0,0%
Ugyldige postnr/sted	0	0,0%
Snudde navn	82	1,9%
Indikasjon på firmanavn	1	0,0%
Utfylte organisasjon	0	0,0%

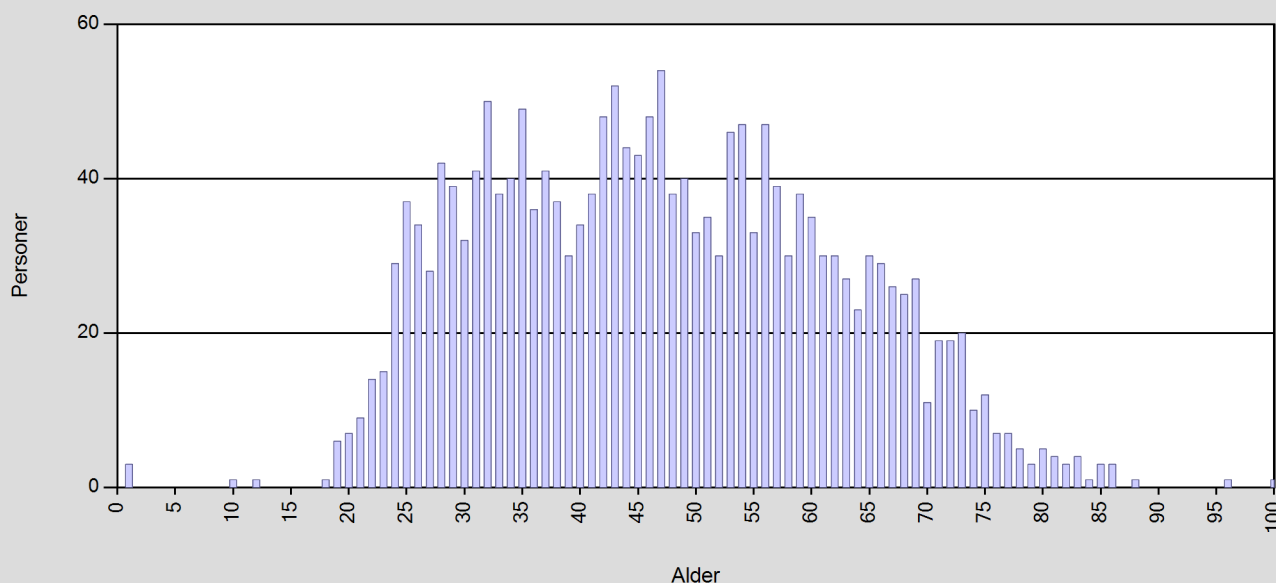
Manuelle endringer utført før vask

Resultatrapport

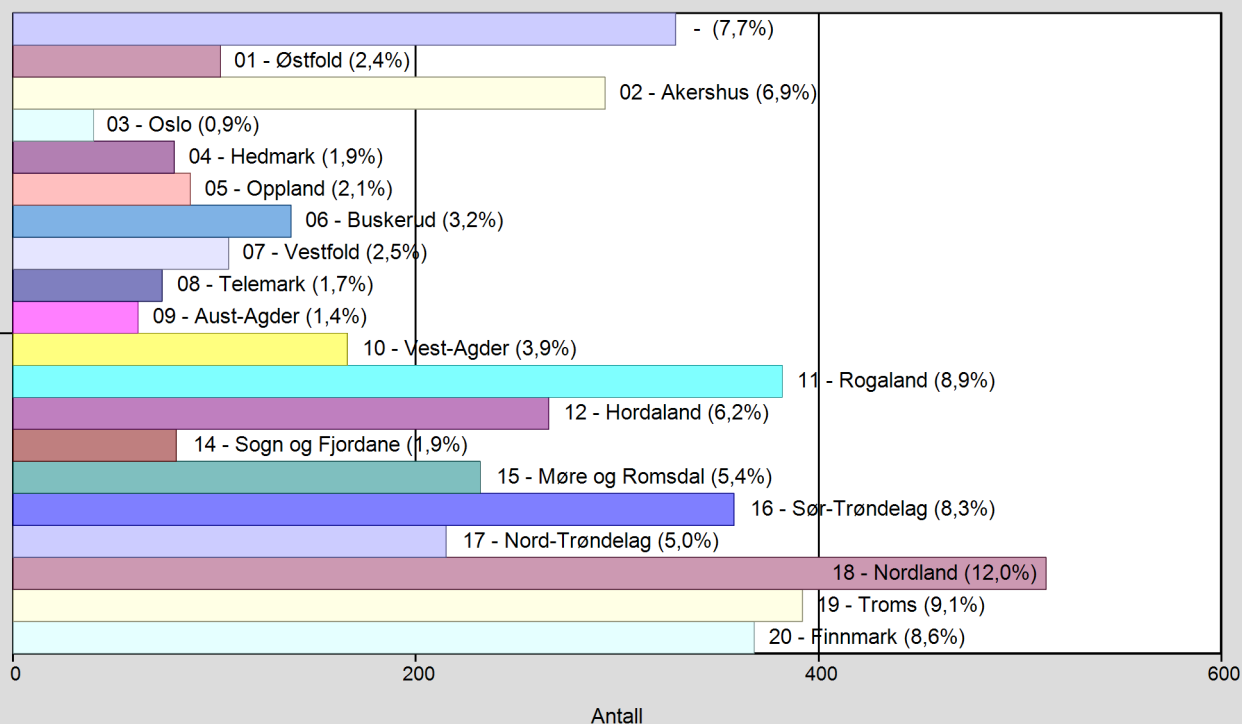
Vask av kunderegister

Aldersfordeling - Hele kunderegisteret

Fylkesfordeling - Hele kunderegisteret

Resultatrapport

Vask av kunderegister

Adresseoppdatering

Verifisert	9	0,2%
Påført	0	0,0%
Endret	718	16,7%
Flytteindikasjon	213	5,0%
Sum	727	17,0%

Verifisert	0	0,0%
Påført	0	0,0%
Endret	1 140	26,6%
Flytteindikasjon	1 070	25,0%
Sum	1 140	26,6%

Ingen treff	2 421	56,5%
-------------	-------	-------

Telefon

Verifisert	0	0,0%
Påført	112	2,6%
Endret	0	0,0%
Sum	112	2,6%

Verifisert	0	0,0%
Påført	242	5,6%
Endret	0	0,0%
Sum	242	5,6%

Ingen treff	3 934	91,7%
-------------	-------	-------

Mobil

Verifisert	0	0,0%
Påført	510	11,9%
Endret	0	0,0%
Sum	510	11,9%

Verifisert	0	0,0%
Påført	1 008	23,5%
Endret	0	0,0%
Sum	1 008	23,5%

Ingen treff	2 770	64,6%
-------------	-------	-------

Født dato

Verifisert	0	0,0%
Påført	725	16,9%
Endret	0	0,0%
Sum	725	16,9%

Verifisert	0	0,0%
Påført	1 173	27,4%
Endret	0	0,0%
Sum	1 173	27,4%

Ingen treff	2 390	55,7%
-------------	-------	-------

Resultatrapport

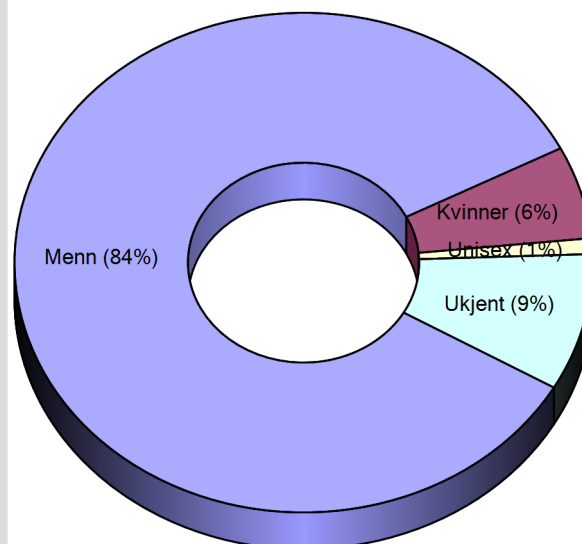
Vask av kunderegister

Rød sone (ukjente) - Nøkkeltall

Totalt antall Rød sone	2 365	100,0%
Blankt navn	0	0,0%
Snudde navn	67	2,8%
Indikasjon på firmanavn	0	0,0%
Blank adresse	2 365	100,0%
Kun c/o adresse	0	0,0%
Kun postboks adresse	0	0,0%
Ugyldig adresse	2 365	100,0%
Blankt postnr	279	11,8%
Utfyllt, men ugyldige postnr	0	0,0%
Blankt telefonnr	2 365	100,0%
Blankt mobilnr	2 365	100,0%
Blank fødselsdato	2 365	100,0%

Kjønnsfordeling - Rød sone

Aldersfordeling - Rød sone

No Data Available

NB! Hvis denne grafen er tom, så finnes det ingen i Rød Sone med fødselsdato utfyllt fra kunderegister

Laksefiske i Norge

Bakgrunn og formål

Spørreundersøkelsen du nå har mottatt er en del av forskningsprosjektet «Bærekraftig laksefiske i en verden i endring».

Forskningsprosjektet undersøker hvilke konsekvensene stengte elver, redusert fiskesesong og fangstbegrensinger har for fiskere, elveiere og lokalsamfunn. Disse konsekvensene er viktig å få dokumentert. Spørreundersøkelsen følger opp en tilsvarende undersøkelse fra 2008, og er derfor spesielt verdifull.

Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet.

Hva skjer med dine svar?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt, og svar fra enkeltpersoner gjenkjennes ikke i rapporter eller publikasjoner. Kun forskere får tilgang til hva den enkelte har svart. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås står for innsamling, behandling og lagring av data.

Datamaterialet fra spørreundersøkelsen anonymiseres ved prosjektslutt 31.12.2016.

Din hjelp er viktig og frivillig

Det tar om lag 20-30 min å besvare spørreundersøkelsen og vi håper du kan hjelpe oss. Om du skulle ha behov for en pause i utfyllinga, kan du på et senere tidspunkt klikke på linken og fortsette der du slapp sist.

Ved å svare vil du bidra med innspill og synspunkter som vil bli vurdert i det videre arbeidet med forvaltningen av laksefisket i elv. Det er frivillig å delta i undersøkelsen og du kan avslutte din deltagelse i undersøkelsen når det måtte passe deg uten å oppgi noen grunn. Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Spørsmål eller kommentarer kan gjøres i kommentarfeltet helt til slutt i skjema eller rettes til Stian Stensland, mobiltlf. -. (+47) 9159 7556; e-post: salmonfishing@nmbu.no.

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

1) Noen spørsmål er obligatoriske og må fylles ut for å gå videre i undersøkelsen. Du vil få beskjed om du glemmer noen av disse. Vær så snill og fyll ut alle spørsmål etter beste evne.

2) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

3) * Hvilket år var den SISTE SESONGEN du fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i Norge?

- 2011 eller før
- 2012
- 2013

- 2014
- Har aldri fisket etter laks, sjørret eller sjørøye i Norge

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " er lik "Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway"
-)

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Actions vil skje for følgende alternativer:

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead. : Gå til slutten
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead. : Gå til slutten
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address. : Gå til slutten
- Other (alternative answers) : Gå til slutten

Du svarte at du aldri hadde fisket i Norge. Din epostadresse var imidlertid i registeret over de som har betalt den statlige fiskeravgifta for fiske etter laks, sjørret og sjørøye.

4) * Hva er grunnen til dette? Velg et svar under eller skriv en kort forklaring, Ditt svar er til stor hjelp for oss.

- Jeg hadde planer om å fiske, men rapporter om dårlig fiske gjorde at jeg endret mening.
- Jeg hadde planer om å fiske, men personlige forhold gjorde at jeg ikke dro.
- En annen person som fisket, var registrert med min epostadresse
- Jeg fisket bare litt, så jeg trodde spørreundersøkelsen ikke var ment for meg. (Om det er tilfellet, vær så snill å delta på undersøkelsen. Ditt svar er viktig for oss!).
- Annen grunn, skriv her:

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us." er lik "I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important , so please complete the survey.)"
-)

5) * Hvilket år var den SISTE SESONGEN du fisket etter laks, sjørret eller sjørøye i Norge?

- 2011 eller før
- 2012
- 2013
- 2014

6) Hvilke av de følgende sesongene/periodene fisket du i ferskvann etter laks, sjørret eller sjørøye i Norge?. Om du fisket bare ett og ikke alle årene i perioden, kryss av for at du har fisket. Gi et best mulig anslag.

	2007- 2009	2010- 2011	2012	2013	2014
Fisket	☐	☐	☐	☐	☐
Husker ikke om fisket	☐	☐	☐	☐	☐

7) * I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander om den statlige fiskeravgifta for laks, sjørørret og sjørøye?

	Svært uenig						Svært enig		Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7		
Enkelte sesonger har jeg glemt å betale fiskeravgifta, eller fisket så lite at jeg har unnlatt å betale.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg betaler vanligvis fiskeravgifta FØR jeg har bestilt eller betalt fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Pengene som blir betalt inn til fiskeravgifta er viktige for fiskeforsterkningstiltak i områdene jeg fisker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Pengene som blir betalt inn til fiskeravgifta brukes til fiskeforsterkningstiltak som gir bedre fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg vet hva slags tiltak/prosjekt pengene fra fiskeravgifta brukes til	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Når jeg leier fiske/kjøper fiskekort så sjekker vanligvis selger/grunneier om jeg har betalt fiskeravgifta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

8) SISTE SESONG du fisket i Norge, hvilke av de følgende artene fisket du målrettet etter? Flere svar mulig

- Laks
 Sjørørret
 Sjørøye

9) * Om du måtte velge, hvilken av disse artene er viktigst for deg i ditt elvefiske?

- Laks
 Sjørørret
 Sjørøye

Hvor mange lakser beholdt eller gjenutsatte du den SISTE SESONGEN du fisket etter disse i Norge? Om laks ikke finnes der du fisket, svar det. Om den fantes, men du ikke fikk laks skriv 0. Gi et best mulig anslag!

10) * Antall LAKS BEHOLDT? Omtrent...

Velg alternativ

11) * Antall LAKS GJENUTSATT? Omtrent.....

3

Velg alternativ **12) Merk av i boksene under om du beholdt og/eller satte ut igjen sjørørret eller sjørørøye den SISTE SESONGEN du fisket i Norge.**

	Beholdt	Gjenutsatt
Sjørørret	☐	☐
Sjørørøye	☐	☐

13) * Har du noen gang fisket etter laks, sjørørret eller sjørørøye i ferskvann i andre land enn Norge? Ta også med stillehavslaks og sjøvandrende ørret/rørøyearter her.

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"
-)

14) * Merk av for alle land/regioner der du har fisket etter laks, sjørørret eller sjørørøyearter i ferskvann i løpet av din fiskerkarriere

- Island
- Danmark
- Sverige
- Finland
- Kola halvøya, Russland
- Storbritannia
- Irland
- Nord-Amerika - ATLANTERHAVSSIDA
- Nord-Amerika - STILLEHAVSSIDA
- STILLEHAVSSIDA AV RUSSLAND
- Andre land, skriv her:

Inkludert din siste sesong, hvor mange sesonger har du drevet laksefiske i NORGE? Gi et anslag.

15) * Antall sesonger i NORGE? Omtrent...Velg alternativ **Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen**

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"

•)

16) * Antall sesonger i ANDRE LAND ENN NORGE? Omtrent...Velg alternativ

Over årenes løp, i hvor mange elver har du drevet laksefiske? Gi et anslag.

17) * Norske elver, totalt antall omkring...Velg alternativ **Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen**

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"
-)

18) * Elver i UTLANDET, totalt antall omkring.....Velg alternativ

Den SISTE SESONGEN du drev laksefiske i Norge, hvor mange fiskedager hadde du og hvor mange elver fisket du i? (Om du bare fisket noen minutter en dag, så regnes det likevel som en fiskedag)

19) * Antall fiskedager SISTE SESONG i Norge? Omtrent.....Velg alternativ **20) * Antall elver i NORGE SISTE SESONG? Omtrent...**Velg alternativ **21) * I gjennomsnitt, hvor mange DAGER per år fisket du etter laks, sjørøret eller sjørøye i Norge i periodene 2007-2009, og 2010-2012, sammenlignet med det du gjorde i 2013-2014? Sett ett kryss per linje under.**

	Fisket ikke denne perioden	Under 50% av 2013/14	16-50% mindre enn 2013/14	Samme som (+/-15%) 2013/14	16-50% mer enn 2013/14	Over 50% mer enn 2013/14	Husker ikke
For 2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For 2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"
-)

22) Merk alle sesonger du fisket etter lakse-, sjørøret- eller sjørøyearter i UTLANDET. Om du fisket minst ett år i perioden så regnes det som fisket. Gi et

5

anslag.

	2007- 2009	2010- 2011	2012	2013	2014
Fisket	☐	☐	☐	☐	☐
Husker ikke om fisket	☐	☐	☐	☐	☐

FISKEREDSKAP & REISEFØLGE

23) Hvilke typer fiskeredskap brukte du den SISTE SESONGEN du drev laksefiske i Norge? (Du kan sette flere kryss dersom du fisket med flere typer redskap)

- Sluk/wobbler/spinner
- Mark
- Fluefiske
- Fluer fisket med haspelutstyr
- Annen redskap, skriv her:

24) * Hvis du bare kunne velge én type redskap for laksefiske i Norge, hvilken av disse ville du velge da?

- Sluk/wobbler/spinner
- Mark
- Fluefiske
- Fluer fisket med haspelutstyr
- Annen redskap, skriv her:

25) * Når du dro på laksefiske i Norge, dro du HOVEDSAKLIG alene eller med annet reisefølge? Gi ett svar.

- Alene
- Med kone/samboer/kjæreste eller barna
- Venner eller slektninger
- Forretningsforbindelser/kollegaer
- En lik kombinasjon av gruppene over
- Andre, skriv her:

GJENUTSETTING

I mange områder har bestandene av laks blitt gradvis redusert. For å opprettholde fiskemulighetene under slike forhold, benytter man seg ofte av fiskeregler (maksstørrelse, kvoter) som gjør at flere fisk må gjenutsettes.

26) * Har du i Norge, den SISTE SESONGEN du fisket her...

	Ja	Nei	Husker ikke
... fanget og gjenutsatt LAKS påkrevd av fiskereglene?	☐	☐	☐
... fanget og gjenutsatt LAKS som du lovlig kunne beholdt?	☐	☐	☐

27) * I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander om gjenutsetting av laks, sjørret eller sjørøye?

	Svært uenig							Svært enig	Har ingen mening
	1	2	3	4	5	6	7		
Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Å sette ut igjen fisk bidrar til å sikre fiskestammene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vet hvordan man skal håndtere og minimere skader på en fisk som gjenutsettes	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De fleste fiskere håndterer en fisk som skal gjenutsettes korrekt, slik at skadene på fisken blir minst mulig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De fleste fisker som blir fanget og gjenutsatt, vil overleve og gyte om de håndteres riktig og er kroket i munnen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

INTERESSE FOR LAKSEFISKE OG ANDRE AKTIVITETER

29) * Generelt sett, hvordan vil du vurdere din egen interesse for laksefiske?

	Ikke interessert							Svært interessert
	1	2	3	4	5	6	7	
Vurder din interesse for laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30) * I forhold til andre fritidsaktiviteter i sommerhalvåret, hvor viktig var laksefiske for deg i periodene 2007-2009, 2010-2012 og 2013-2014?

	Ikke viktig aktivitet	En av mange aktiviteter	Min tredje viktigste aktivitet	Min nest viktigste aktivitet	Min viktigste fritidsaktivitet
	1	2	3	4	5
2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐
2013-2014	☐	☐	☐	☐	☐

31) * Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med dine laksefisketurer/-opplevelser i Norge de følgende periodene?

	Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Husker ikke
	1	2	3	4	5	6	7	
2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7

2013-2014

32) * Sammenlignet med de antall dager du brukte på laksefiske (eller ikke fisket) i Norge i 2014, i hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander om ditt framtidige laksefiske?

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg ønsker å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg planlegger å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kommer til å dra oftere på laksefiske i Norge i 2015 om familie eller venner ønsker å bli med	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kommer til å dra på laksefiske i Norge minst en gang i løpet av 2015-2019	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33) * I hvilken grad er du enig eller uenig i de følgende påstandene:

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
Det er ingen annen fritidsaktivitet som gir meg samme tilfredsstillelse og glede som laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nedenfor ønsker vi at du beskriver så godt som mulig hvilke områder i Norge du fisket mest i din SISTE SESONG. Her kan du rangere opptil 3 områder om du fisket i flere områder. Det området du fisket mest i får nr 1. Det du eventuelt fisket nest mest får nr 2, etc.,

34) Dersom du fisket i flere områder, ranger de tre områdene du fisket mest i.

ØSTLANDET: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen)

ØSTLANDET: MINDRE VASSDRAG med sjørret og/eller laks i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark

AGDERFYLKENE: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna)

AGDERFYLKENE: MINDRE VASSDRAG med sjørret og/eller laks

ROGALAND og HORDALAND: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Bjerkreim, Ogna, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva)

ROGALAND og HORDALAND: MINDRE VASSDRAG med sjørret og/eller laks

SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna)

SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: MINDRE VASSDRAG med sjørret og/eller laks

8

TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga,)

TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

FOSEN og NAMDALEN: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Stordalselva i Åfjord, Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva)

FOSEN og NAMDALEN: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

NORDLAND: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Åbjøra, Vefsna, Rana, Saltdalselva og Beiarn)

NORDLAND: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

TROMS: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn, Reisa)

TROMS: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv)

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør-Varanger: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, vestre Jakobselv, Komagelv, Neiden)

ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør-Varanger: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

35) * Hvilken av regionene over var ditt hovedområde for laksefiske i perioden 2007-2009? (Om du ikke fisket i denne perioden, velg det alternativet).

Velg alternativ

36) * Hvilken norsk lakseelv fisket du mest i de siste fem årene til og med din SISTE SESONG? Fra nå av er dette referert til som din HOVEDELV

Velg alternativ

Hvis du ikke finner elva di på lista over, kan du skrive navnet på den her:

37) * 12. Anser du deg som lokal eller tilreisende fisker i din HOVEDELV (jf. over)? «Lokal fisker» har kort reisevei fra hjemmet til elva og bor oftest hjemme i forbindelse med fisket. «Tilreisende fisker» er en som overnatter borte fra hjemmet under fisket.

- Lokal
- Tilreisende

38) * Vi ønsker å forstå noen av grunnene hvorfor du fisket i din HOVEDELV. I hvilken grad var følgende grunner viktige eller uten betydning for ditt valg av HOVEDELV?

HOVEDELV?

	Ingen betydning						Svært viktig
	1	2	3	4	5	6	7
Fange stor fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mestre fiskemessige utfordringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve utfordrende kamp med fisken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fange så mange fisk som mulig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lagre opp med fisk i fryseren til bruk gjennom året	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ta fisk for et måltid med familie/venner mens man er på fisketur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For avslapping	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For å komme bort fra daglig rutine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Å gjøre noe i lag med familien	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sosial omgang	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være med venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

39) * Det siste året du fisket i din HOVEDELV, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med...

	Svært misfornøyd			Svært fornøyd				Husker ikke
	1	2	3	4	5	6	7	
.... fiskereglene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.... antall fiskere på ditt vald/strekning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... antall fisker du fikk?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.... total fiskeopplevelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

40) Hvilket år var det siste du fisket i din hovedelv?

- 2007 eller tidligere
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014

41) * Ditt forhold til di HOVEDELV som fiskeplass og en plass å være. I hvilken grad sier du deg enig eller uenig i påstandene under?

	Svært uenig						Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg er veldig knyttet til mi HOVEDELV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg har en spesiell tilknytning til mi HOVEDELV og de andre fiskerne der	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg nyter laksefisket i mi HOVEDELV mer enn i noen annen elv	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Det er ingen annen lakseelv som kan gi meg samme tilfredsstillelse og glede som det jeg får fra å fiske i mi HOVEDELV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

42) * På strekningen/valdet i din HOVEDELV, hva vil du si karakteriserer typen fiskeutleie?

- Åpent kortsalg uten begrensninger på antall strenger per strekning (dag-, uke- eller sesongkort)
- Begrenset kortsalg med et visst antall stenger per strekning (dag-, uke- eller sesongkort)
- Langtidsutleie av valdet til en gruppe fiskere for hele sesongen
- Salg av fiskepakker av halvukes til ukers varighet, inkludert fiske og overnatting
- Fiskekort selges gjennom et lotterisystem
- Annen ordning, skriv her:

43) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

NÅ ER DU FERDIG MED DEN DELEN SOM DREIER SEG OM DITT HOVEDOMRÅDE/HOVEDELV

44) * I hvilken grad bidro følgende forhold til enten å hindre/begrense eller fremme/øke din deltagelse i laksefisket i DE NORSKE OMRÅDENE SOM VAR AKTUELLE FOR DEG Å FISKE I 2014? Dersom noen av de nevnte forholdene ikke var relevante for deg krysser du ikke relevant helt til høyre (eksempelvis om du ikke har familieforpliktelser). Om eks. fangstsannsynligheten ikke har noen effekt på hvor mye du fisket så krysser du 0 (ingen effekt).

	Begrenset deltakelsen sterkt			Ingen effekt			Fremmet deltakelsen sterkt		Ikke relevant
	-3	-2	-1	0	1	2	+3		
Omfang av jobb/studier	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Grad av familieforpliktelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Hvor mye fri jeg har fra jobb/studier/familieforpliktelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Kostnader ved laksefiske i Norge	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Reisetid til de elvene som er aktuelle for meg å fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Muligheten for å kunne fiske gode strekninger/vald/elver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Størrelsen på lakseoppgangen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Sannsynligheten for å få fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Fangstsannsynlighet for storlaks	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økt omfang av fang-og-slipp fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Økt bruk av kvoter/fangstbegrensninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lengden på fiskesesongen der jeg ønsker å fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min personlige helse/fysiske form/rørighet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mine ferdigheter som fisker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mine oppfatninger om det er rett eller galt å fiske laks med dagens situasjon for villaksen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Noen å kunne fiske sammen med	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familiens syn på mitt laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Venners syn på mitt laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

45) * Nedenfor er det listet opp noen av tingene folk gjør for å unngå de hindringer de møter når de prøver å starte, fortsette eller øke sitt laksefiske (antall fiskedager) i Norge. Indiker i hvilken grad du er enig eller uenig med hvordan hver påstand under samsvarer med dine valg. For å starte, fortsette eller øke mitt laksefiske i Norge, så gjør/planlegger jeg å gjøre følgende:

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
...forsøker å finne nye fiskekamerater	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...forhandler med familien for å kunne dra på laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...organiserer fisketurer med min egen gruppe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...drar til lakseelver som har mer fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...drar til lakseelver som har lengre sesong	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...drar til lakseelver med mindre trengsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...drar på laksefiske andre datoer/perioder av sesongen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...gjenutsetter fisk for å unngå å fylle kvota	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...bruker andre typer fiskeredskap/fisketeknikk (eks. skifte fra slukfiske til fluefiske)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...forsøker å forbedre mine ferdigheter som fisker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...forsøker å finne informasjon om hvor jeg kan få tilgang på bra laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

...setter av penger til laksefiske

...drar til lakseelver som ikke er så dyre å fiske i

46) * Fortell oss i hvilken grad du er enig eller uenig i følgende påstander om å velge og dra på laksefiske i Norge

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg klarer å få til noe laksefiske, også om det er hinder i veien eller andre hensyn som skal tas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mine ivrigste fiskekamerater klarer å dra på laksefiske, til tross for at de møter hinder i veien og det er hensyn som skal tas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min familie og venner oppmuntrer meg til å drive med laksefiske, selv når det er hinder i veien og andre hensyn som skal tas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

47) Om du ønsker kan du kommentere ytterligere, hva det er som påvirker din deltakelse i laksefisket

Hvilke to ord eller tanker dukker opp i hodet ditt først når du tenker på Norges image/omdømme som et sted å fiske laks? OM DU IKKE KOMMER PÅ NOE HOPPER DU OVER SPØRSMÅLET

48) Ord/tanke (Norge) 1:

49) Ord/tanke (Norge) 2:

For å sammenligne Norge med et annet land vil vi gjerne vite hvilke to ord eller tanker som dukker opp i hodet ditt først når du tenker på Islands image/omdømme som et sted å fiske laks? OM DU IKKE KOMMER PÅ NOE HOPPER DU OVER SPØRSMÅLET.

50) Ord/tanke (Island) 1:

51) Ord/tanke (Island) 2:

BAKGRUNN - DETTE ER VANLIGE SPØRSMÅL I SLIKE UNDERSØKELSER FORDI HUSHOLDNINGENS SAMMENSETNING, INNTEKT, ALDER, ETC., ER KJENT FOR Å PÅVIRKE FOLKS AKTIVITETSDELTADELSE

52) * Din alder i år

Velg alternativ

Husholdningens sammensetning. Vi ønsker å vite følgende om din husholdning:

53) * Er du...?

- Mann
 Kvinne

54) Er du...?

- Singel/enslig
 Gift/samboer
 Separert/skilt
 Enke/enkemann
 I et forhold, men bor ikke sammen

55) * Inkludert deg selv, hvor mange personer bor det i din husholdning?

Velg alternativ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "2"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "3"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "4"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "5"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9+"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "7"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "8"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "6"
-)

56) * Hvor mange barn (17 år og yngre/under 18) bor det i husholdningen?

Velg alternativ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" er lik "1"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" er lik "3"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" er lik "2"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" er lik "4"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" er lik "9+"

-)
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household? " er lik "6"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household? " er lik "7"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household? " er lik "8"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household? " er lik "9"
 - eller
 - Hvis "How many children (17 or younger / under 18) live in your household? " er lik "5"

57) Alder (i antall år) på yngste barn i husholdningen

Velg alternativ

58) Hva er din nåværende yrkesstatus?

- Ansatt
- Selvstendig næringsdrivende
- Jobbsøker/arbeidsledig
- Pensjonist
- På trygd/sosialhjelp
- Student/skolelev
- Annet

59) Hva er din høyeste fullførte utdanning?

- Ungdomskole/folkeskole (årstrinn 1-9/10)
- Videregående/yrkesfag/teknisk fagskole/landbrukskole (årstrinn 9/10-12/13 år)
- 1-3 år på universitet/høyskole
- 4 år eller mer på universitet/høyskole

60) Din bruttoinntekt (før skatt) i 2014?

Velg alternativ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "2"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "4"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "3"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "5"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9+"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "7"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "8"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "6"

61) Din husholdnings bruttoinntekt (før skatt) i 2014?

Velg alternativ

I HVILKET LAND BOR DU?

62) * Land

Velg alternativ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
- Hvis "Country" er lik "Norway"
-)

63) Om Norge, i hvilken kommune?

Velg alternativ

Annen

64) Høsten 2015 ønsker vi å sende ut en KORT spørreundersøkelse med noen få spørsmål om 2015-sesongen til deltagere av den undersøkelsen du nettopp har fullført. Det er viktig med svar både fra deg som fisket og deg som ikke fisket i 2015. Kryss av i boksen under om du IKKE ønsker hjelpe oss med denne undersøkelsen.

 Ønsker IKKE å delta i undersøkelsen høsten 2015

65) Om det er noe annet du ønsker å fortelle oss om laksefiske, lakseforvaltning eller din interesse for dette kan du gjøre det her.

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

Laksefiske – en spørreundersøkelse / Salmon Fishing Survey

Bakgrunn og formål

Spørreundersøkelsen du nå har mottatt er en del av forskningsprosjektet «Bærekraftig laksefiske i en verden i endring».

Forskningsprosjektet undersøker hvilke konsekvensene stengte elver, redusert fiskesesong og fangstbegrensinger har for fiskere, elveiere og lokalsamfunn. Disse konsekvensene er viktig å få dokumentert. Spørreundersøkelsen følger opp en tilsvarende undersøkelse fra 2008, og er derfor spesielt verdifull.

Prosjektet ledes av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvene rundt Trondheimsfjorden (ErT), Norske Lakseelver og Norges Bondelag bidrar også i prosjektet. Finansiering kommer fra Norges Forskningsråd, jordbruksavtalemidler, og Miljødirektoratet.

Hva skjer med dine svar?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt, og svar fra enkeltpersoner gjenkjennes ikke i rapporter eller publikasjoner. Kun forskere får tilgang til hva den enkelte har svart. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås står for innsamling, behandling og lagring av data.

Datamaterialet fra spørreundersøkelsen anonymiseres ved prosjektslutt 31.12.2016.

Din hjelp er viktig og frivillig

Det tar om lag 15-20 minutter å besvare spørreundersøkelsen og vi håper du kan hjelpe oss. Om du skulle ha behov for en pause i utfyllinga, kan du på et senere tidspunkt klikke på linken og fortsette der du slapp sist.

Ved å svare vil du bidra med innspill og synspunkter som vil bli vurdert i det videre arbeidet med forvaltningen av laksefisket i elv. Det er frivillig å delta i undersøkelsen og du kan avslutte din deltagelse i undersøkelsen når det måtte passe deg uten å oppgi noen grunn. Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Spørsmål eller kommentarer kan gjøres i kommentarfeltet helt til slutt i skjema eller rettes til Stian Stensland, mobiltlf. (+47) 9159 7556; e-post: salmonfishing3@nmbu.no.

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre lakseforvaltning!

1) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

2) Noen spørsmål er obligatoriske og må fylles ut for å gå videre i undersøkelsen. Du vil få beskjed om du glemmer noen av disse. Vær så snill og fyll ut alle spørsmål etter beste evne.

3) * Hvilket år var den SISTE SESONGEN du fisket etter laks, sjørret eller sjørøye i Norge?

- 2011 eller før
- 2012
- 2013

- 2014
- Har aldri fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i Norge

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " er lik "Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway"
-)

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Actions vil skje for følgende alternativer:

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead. : Gå til slutten
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead. : Gå til slutten
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address. : Gå til slutten
- Other (alternative answers) : Gå til slutten

Du svarte at du aldri hadde fisket i Norge. Din epostadresse var imidlertid i registeret over de som har betalt den statlige fiskeravgifta for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye.

4) * Hva er grunnen til dette? Velg et svar under eller skriv en kort forklaring, Ditt svar er til stor hjelp for oss.

- Jeg hadde planer om å fiske, men rapporter om dårlig fiske gjorde at jeg endret mening.
- Jeg hadde planer om å fiske, men personlige forhold gjorde at jeg ikke dro.
- En annen person som fisket, var registrert med min epostadresse
- Jeg fisket bare litt, så jeg trodde spørreundersøkelsen ikke var ment for meg. (Om det er tilfellet, vær så snill å delta på undersøkelsen. Ditt svar er viktig for oss!).
- Annen grunn, skriv her:

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us." er lik "I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important, so please complete the survey.)"
-)

5) * Hvilket år var den SISTE SESONGEN du fisket etter laks, sjørørret eller sjørøye i Norge?

- 2011 eller før
- 2012
- 2013
- 2014

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2013"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2014"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2014"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2013"
-)

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Actions vil skje for følgende alternativer:

- I fished after 2012, but forgot to pay the national license fee. : Gå til slutten
- I fished after 2012, but the national license fee was paid in another way via bank/post office/ permit seller/fishing lodge : Gå til slutten
- I fished after 2012, but I am included in the family license fee paid by a family member : Gå til slutten
- Other (alternative answers) : Gå til slutten

Du svarte at din siste fiskesesong i Norge var 2013 eller 2014. I registeret over de som har betalt den statlige fiskeravgifta for fiske etter laks, sjørret og sjørøye via Miljødirektoratets nettsider, står du oppført med 2012 som siste år.

6) * Hva er grunnen til dette? Velg et svar under eller skriv en kort forklaring, Ditt svar er til stor hjelp for oss.

- Jeg fisket etter 2012, men glemte å betale fiskeravgifta.
- Jeg fisket etter 2012, men fiskeravgifta ble betalt via nettbanken min/bank/post/annen løsning.
- Jeg fisket etter 2012, men inngår i familiens fiskeravgift, og den står registrert på en annen person.
- Annen grunn, skriv her:

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2013"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2014"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2013"
 - eller
 - Hvis "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " *er lik* "2014"
-)

Hvor mange lakser beholdt eller gjenutsatte du den SISTE SESONGEN du fisket etter disse i Norge? Om laks ikke finnes der du fisket, svar det. Om den fantes, men du ikke fikk laks skriv 0. Gi et best mulig anslag!

8) * Antall LAKS BEHOLDT? Omtrent...

Velg alternativ

9) * Antall LAKS GJENUTSATT? Omtrent....

Velg alternativ **10) Merk av i boksene under om du beholdt og/eller satte ut igjen sjørørret eller sjørørøye den SISTE SESONGEN du fisket i Norge.**

	Beholdt	Gjenutsatt
Sjørørret	☐	☐
Sjørørøye	☐	☐

11) * Har du noen gang fisket etter laks, sjørørret eller sjørørøye i ferskvann i andre land enn Norge? Ta også med stillehavslaks og sjøvandrende ørret/røyearter her.

- Ja
 Nei

12) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørørret eller sjørørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

Inkludert din siste sesong, hvor mange sesonger har du drevet laksefiske i NORGE? Gi et anslag.

13) * Antall sesonger i NORGE? Omtrent...Velg alternativ **Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen**

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"
-)

14) * Antall sesonger i ANDRE LAND ENN NORGE? Omtrent...Velg alternativ

Over årenes løp, i hvor mange elver har du drevet laksefiske? Gi et anslag.

15) * Norske elver, totalt antall omkring...Velg alternativ **Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen**

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " er lik "Yes"
-)

16) * Elver i UTLANDET, totalt antall omkring.....Velg alternativ

4

Den SISTE SESONGEN du drev laksefiske i Norge, hvor mange fiskedager hadde du og hvor mange elver fisket du i? (Om du bare fisket noen minutter en dag, så regnes det likevel som en fiskedag)

17) * Antall fiskedager SISTE SESONG i Norge? Omtrent.....

Velg alternativ

18) * Antall elver i NORGE SISTE SESONG? Omtrent...

Velg alternativ

19) * Når du dro på laksefiske i Norge, dro du HOVEDSAKLIG alene eller med annet reisefølge? Gi ett svar.

- Alene
- Med kone/samboer/kjæreste eller barna
- Venner eller slektninger
- Forretningsforbindelser/kollegaer
- En lik kombinasjon av gruppene over
- Andre, skriv her:

20) * I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander om gjenutsetting av laks, sjørørret eller sjørøye?

	Svært uenig						Svært enig		Ingen mening
	1	2	3	4	5	6	7		
Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Å sette ut igjen fisk bidrar til å sikre fiskestammene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

INTERESSE FOR LAKSEFISKE OG ANDRE AKTIVITETER

21) * Generel sett, hvordan vil du vurdere din egen interesse for laksefiske?

	Ikke interessert							Svært interessert
	1	2	3	4	5	6	7	
Vurder din interesse for laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

22) * I forhold til andre fritidsaktiviteter i sommerhalvåret, hvor viktig var laksefiske for deg i periodene 2007-2009, 2010-2012 og 2013-2014?

	Ikke viktig aktivitet	En av mange aktiviteter	Min tredje viktigste aktivitet	Min nest viktigste aktivitet	Min viktigste fritidsaktivitet
	1	2	3	4	5
2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐

2013-2014

23) * Min livskvalitet har på grunn av at jeg stoppet/ikke har drevet laksefiske i Norge etter 2012:

	Minket svært mye	1	2	3	Vært uendret	4	5	6	Økt svært mye	7
.....		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24) * Sammenlignet med de siste 5 årene til og med sesongen du fisket laks i Norge siste gang; har du gjort etter DIN SISTE LAKSEFISKESESONG i Norge gjort mindre av, omtrent det samme eller mer av følgende aktiviteter ? Om ikke gjorde aktiviteten i noen av periodene krysser du ikke relevant

	Mye mindre av	1	2	3	Uendret	4	5	6	Mye mere av	7	Ikke relevant
Laksefiske i andre land enn Norge		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ferskvannfiske etter vanlig ørret		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet ferskvannsfiske		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sjøørretfiske i saltvann		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet saltvannsfiske		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Storviltjakt		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Småviltjakt		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vandreturer		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellsport/toppturer		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ski (inkl. langrenn, frikjøring, alpint, brett)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kano/kajakk/robåt		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre friluftslivsaktiviteter		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Svømming		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Løping/jogging/gåture		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sykling		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Golf		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Racketsport (tennis, badminton, squash etc)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fotball		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annen idrett/sport		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25) Gir noen av disse aktivitetene deg minst samme tilfredsstillelse og glede som du normalt ville få fra laksefiske i Norge? Kryss av for hver aktivitet der dette er tilfellet.

- Laksefiske i andre land enn Norge
- Ferskvannfiske etter vanlig ørret
- Annet ferskvannsfiske
- Sjøørretfiske i saltvann
- Annet saltvannsfiske
- Sturviltjakt
- Småviltjakt
- Vandreturer
- Fjellsport/toppturer
- Ski (inkl. langrenn, frikjøring, alpint, brett)
- Kano/kajakk/robåt
- Andre friluftslivsaktiviteter
- Svømming
- Løping/jogging/gåturer
- Sykling
- Golf
- Racketsport (tennis, badminton, squash etc)
- Fotball
- Annen idrett/sport

26) * Hva er din viktigste fritidsaktivitet? Velg fra lista, eller om den mangler skriv inn under

Velg alternativ

Annet, skriv her:

27) * I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander om ditt framtidige laksefiske?

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg kommer aldri til å dra på laksefiske i Norge igjen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ønsker å dra på laksefiske i Norge i 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg planlegger å dra på laksefiske i Norge i 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kommer til å dra på laksefiske i Norge minst en gang i løpet av 2015-2019	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28) * I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstand:

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7

Det er ingen annen fritidsaktivitet som

gir meg samme tilfredsstillelse og glede
som laksefiske

Nedenfor ønsker vi at du beskriver så godt som mulig hvilke områder i Norge du fisket mest i din SISTE SESONG. Her kan du rangere opptil 3 områder om du fisket i flere områder. Det området du fisket mest i får nr 1. Det du eventuelt fisket nest mest får nr 2. etc.,

29) Dersom du fisket i flere områder, ranger de tre områdene du fisket mest i.

ØSTLANDET: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Enningdalselva, Glomma/Ågårdselva, Drammenselva, Numedalslågen)

ØSTLANDET: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks i fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark

AGDERFYLKENE: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna)

AGDERFYLKENE: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

ROGALAND og HORDALAND: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Bjerkreim, Ogna, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva)

ROGALAND og HORDALAND: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva, Surna)

SOGN OG FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva, Skauga,)

TRONDHEIMSFJORDOMRÅDET: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

FOSEN og NAMDALEN: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Stordalselva i Åfjord, Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva)

FOSEN og NAMDALEN: MINDRE VASSDRAG med sjøørret og/eller laks

NORDLAND: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Åbjøra, Vefsna, Rana, Saltdalselva og Beiarn)

NORDLAND: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

TROMS: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Målselva m/sidevassdrag, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn, Reisa)

TROMS: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv, Børselv)

VESTRE DEL AV FINNMARK til og med Porsanger kommune: MINDRE VASSDRAG med sjøørret/sjørøye og/eller laks

ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med Sør-Varanger: STØRRE LAKSEELVER (inkl. Langfjordelva/Laggo, Tana m/sidevassdrag, vestre Jakobselv,

Komagelv, Neiden)

ØSTRE DEL AV FINNMARK fra og med Lebesby til og med

Sør-Varanger: MINDRE

VASSDRAG med sjørret/sjørøye og/eller laks

30) * Hvilken norsk lakseelv fisket du mest i de siste fem årene til og med din SISTE SESONG? Fra nå av er dette referert til som din HOVEDELV

Velg alternativ

Hvis din elv ikke er på lista, kan du skrive navnet på den her:

31) * 12. Anser du deg som lokal eller tilreisende fisker i din HOVEDELV (jf. over)? «Lokal fisker» har kort reisevei fra hjemmet til elva og bor oftest hjemme i forbindelse med fisket. «Tilreisende fisker» er en som overnatter borte fra hjemmet under fisket.

- Lokal
- Tilreisende

32) * Vi ønsker å forstå noen av grunnene hvorfor du fisket i din HOVEDELV. I hvilken grad var følgende grunner viktige eller uten betydning for ditt valg av HOVEDELV?

	Ingen betydning						Svært viktig
	1	2	3	4	5	6	7
Fange stor fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mestre fiskemessige utfordringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve utfordrende kamp med fisken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fange så mange fisk som mulig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lagre opp med fisk i fryseren til bruk gjennom året	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ta fisk for et måltid med familie/venner mens man er på fisketur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For avslapping	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For å komme bort fra daglig rutine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Å gjøre noe i lag med familien	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sosial omgang	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være med venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33) * Det siste året du fisket i din HOVEDELV, hvor fornøyd eller misfornøyd var du med...

	Svært misfornøyd						Svært fornøyd	Husker ikke
	1	2	3	4	5	6	7	ikke
.... fiskereglene?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9

.... antall fiskere på ditt vald/strekning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... antall fisker du fikk?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.... total fiskeopplevelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34) Hvilket år var det siste du fisket i din hovedelv?

- 2007 eller tidligere
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012

35) * Ditt forhold til di HOVEDELV som fiskeplass og en plass å være. I hvilken grad sier du deg enig eller uenig i påstandene under?

	Svært uenig						Svært enig
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg er veldig knyttet til mi HOVEDELV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har en spesiell tilknytning til mi HOVEDELV og de andre fiskerne der	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg nyter laksefisket i mi HOVEDELV mer enn i noen annen elv	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er ingen annen lakseelv som kan gi meg samme tilfredsstillelse og glede som det jeg får fra å fiske i mi HOVEDELV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

36) MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

NÅ ER DU FERDIG MED DEN DELEN SOM DREIER SEG OM DITT HOVEDOMRÅDE/HOVEDELV

MERK: Der vi skriver laksefiske eller bare fiske , så mener vi fiske etter laks, sjørret eller sjørøye , såfremt ikke noe annet er spesifisert.

37) * Hvilken betydning har følgende grunner hatt for at du ikke har vært på laksefiske i Norge etter 2012?

	Ikke viktig grunn						Svært viktig grunn
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg har for mange jobb-/studie-/familieforpliktelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke nok tid for meg selv fri fra jobb/studier/familieforpliktelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kostnadene ved laksefiske i Norge er for høye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke tilgang til attraktive laksefiskemuligheter nær der jeg bor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Elvene jeg ønsker å fiske i har for lite fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sannsynligheten for å få fisk er for lav	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre fritidsaktiviteter tar opp tida mi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg liker ikke økningen i av fang-og-slipp fiske i norske elver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvotene/fangstbegrensningene er for restriktive	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Elvene jeg ønsker å fiske i har for kort fiskesesong	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Elvene jeg ønsker å fiske i har blitt stengt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har begrenset kunnskap om hvor jeg kan få tilgang til bra fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke helse/fysisk form til å fiske oftere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg mangler de nødvendige fiskeferdighetene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg synes ikke det sømmer seg å dra på laksefiske slik situasjonen for fiskebestandene er nå	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg liker ikke å fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke noen å dra på laksefiske med	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familien min synes ikke jeg bør dra på laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vennene mine synes ikke jeg bør dra på laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

38) * Hvor sannsynlig eller ikke sannsynlig er det at noen av de følgende tiltakene vil medføre at du starter igjen eller drar oftere på laksefiske i framtiden?

	Ikke sannsynlig i det hele tatt						Svært sannsynlig
	1	2	3	4	5	6	
Nettside med samlet, landsdekkende informasjon om tilgjengelig laksefiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Større fangster	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre fiskemuligheter for barnefamilier	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilby kurs for å forbedre fiskeferdighetene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Billigere fiskekort/leie av vald	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
La fiskerne beholde mer fisk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lettere å få tilgang til gode vald/strekninger/elver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilby leie/lån av fiskeutstyr	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lengre fiskesesong	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre fiske i min HOVEDELV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Færre fiskere /mindre trengsel
per vald/strekning

Tilby fisketurer for
enkelpersoner som ønsker å bli
kjent med nye fiskekamerater

39) Om du ønsker kan du kommentere ytterligere, hva det er som påvirker din deltakelse i laksefisket

BAKGRUNN - DETTE ER VANLIGE SPØRSMÅL I SLIKE UNDERSØKELSER FORDI HUSHOLDNINGENS SAMMENSETNING, INNTEKT , ALDER, ETC., ER KJENT FOR Å PÅVIRKE FOLKS AKTIVITETSDELTADELSE

40) * Din alder i år

Velg alternativ

Husholdningens sammensetning. Vi ønsker å vite følgende om din husholdning:

41) * Er du...?

- Mann
 Kvinne

42) Er du...?

- Singel/enslig
 Gift/samboer
 Separert/skilt
 Enke/enkemann
 I et forhold, men bor ikke sammen

43) * Inkludert deg selv, hvor mange personer bor det i din husholdning?

Velg alternativ

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "2"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "3"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "4"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "5"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9+"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "7"
 - eller

- Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "8"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "9"
 - eller
 - Hvis "Including yourself, how many persons live in your household?" er lik "6"
-)

44) * Hvor mange barn (17 år og yngre/under 18) bor det i husholdningen?Velg alternativ **45) Hva er din høyeste fullførte utdanning?**

- Ungdomskole/folkeskole (årstrinn 1-9/10)
- Videregående/yrkesfag/teknisk fagskole/landbrukskole (årstrinn 9/10-12/13 år)
- 1-3 år på universitet/høyskole
- 4 år eller mer på universitet/høyskole

46) Din bruttoinntekt (før skatt) i 2014?

Velg alternativ

I HVILKET LAND BOR DU?

47) * LandVelg alternativ **Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen**

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- (
- Hvis "Country" er lik "Norway"
-)

48) Om Norge, i hvilken kommune?Velg alternativ Annen

49) Høsten 2015 ønsker vi å sende ut en KORT spørreundersøkelse med noen få spørsmål om 2015-sesongen til deltagere av den undersøkelsen du nettopp har fullført. Det er viktig med svar både fra deg som fisket og deg som ikke fisket i 2015. Kryss av i boksen under om du IKKE ønsker hjelpe oss med denne undersøkelsen.

- Ønsker IKKE å delta i undersøkelsen høsten 2015

50) Om det er noe annet du ønsker å fortelle oss om laksefiske, lakseforvaltning eller din interesse for dette kan du gjøre det her.

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

Salmon Fishing in Norway

Background and goal

The survey you now have received is part of the research project «Sustainable salmon fishing tourism in a changing world».

The project investigates the consequences of closed rivers, shortened fishing seasons, and harvest restrictions, to anglers, landowners and local communities. These consequences are highly important to document. The survey is of particular value because it also follows up a similar study from the 2008 season.

The Norwegian University of Life Sciences is project lead and partners up with Norwegian Institute of Nature Research. User groups are represented by Norwegian Salmon Rivers, The Trondheim Fjord Rivers and Norwegian Farmers' Union. Funding sources are: Research Council of Norway, Agriculture Research funds, and The Directorate of Environment.

What happens to my answers/data?

Personal information is treated confidentially. Responses are not being linked to single individuals in any publications/presentations. Only researchers get access to what single individuals has answered. The Norwegian University of Life Sciences is responsible for collection, analyses and storage of data. Data will be anonymized at project end 31.12.2016.

Your contribution is important and voluntary

The survey takes about 20-30 minutes, and we hope you can help us. If you should need a break, you can later click on the link again and go back to where you left.

By participating you also provide valuable input and opinions for sport fishery managers in Norway. Participating is voluntary, and you can withdraw at any time without citing a reason. As standard procedure is, a notification about this survey has been sent to NSD- Data Protection Official for Research.

Questions or comments can be made at the end of the survey form, or directed to Stian Stensland ph. (+47) 9159 7556 (mobile), e-mail: salmonfishing@nmbu.no

In advance, thank you so much for your contribution to research and better salmon fishery management!

1) Some questions are mandatory and need to be completed to continue the survey. You will get a message if you forget to complete these. Please try to answer all questions as well as you can.

2) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

3) * Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway?

- 2011 or earlier
- 2012
- 2013
- 2014
- Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway"
-)

This box is shown in preview only.

These actions will take effect for the following alternatives:

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead. : Go to end
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead. : Go to end
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address. : Go to end
- Other (alternative answers) : Go to end

You answered that you have never fished in Norway. Your e-mail address was however registered in the directory of those having paid the mandatory National salmon fishing license fee.

4) * What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us.

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead.
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead.
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address.
- I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important , so please complete the survey.)
- Other reasons, please explain

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us." equals "I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important , so please complete the survey.)"
-)

5) * Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway?

- 2011 or earlier
- 2012
- 2013
- 2014

6) Which of the following seasons/periods did you fish in freshwater (river or lake) for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? If you fished just one of the years in that period is it still counted as fished. Give an estimate.

	2007- 2009	2010- 2011	2012	2013	2014
Fished	☐	☐	☐	☐	☐

Don't remember if fished

7) * To what extent do you agree or disagree on the following statements about the mandatory Norwegian national salmon fishing license fee?

	Strongly disagree							Strongly agree	Don't know
	1	2	3	4	5	6	7		
There were some seasons I forgot to pay the license fee, or I fished so little that I didn't care about paying	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I usually pay the national fishing license fee before I have booked or paid for any fishing that year	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funding from fee payments are important for fish enhancement projects in those areas I fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funding from fee payments are used in enhancement projects that provide anglers with better fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I know what kind of projects the money from fee payments are used for	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
When I buy/rent fishing, the landowner/permit issuer/seller usually wants to see if I have paid the license fee.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8) The LAST SEASON you fished in Norway, which of these species did you specifically target/try to catch? (Multiple answers possible)

- Atlantic salmon (Latin name: Salmo salar)
- Sea trout (Anadromous brown trout. Latin name: Salmo trutta)
- Sea-run char (Anadromous Arctic char. Latin name: Salvelinus alpinus)

9) * If you had to choose: Which one of these species is the most important for you to fish for in freshwater?

- Atlantic salmon
- Sea trout
- Sea-run char

How many salmon did you actually keep/kill or release during your LAST SEASON in Norway? If salmon was not present in the rivers you fished, indicate so. If present but you didn't keep or release any pick 0. Give an estimate!

10) * Number of SALMON KEPT? Around...

Select answer

11) * Number of SALMON RELEASED? Around...

Select answer

12) For your LAST SEASON in Norway, please tell us if you kept/killed or released any sea trout or sea-run char by ticking all relevant boxes below.

	Kept	Released
Sea trout	☐	☐
Sea-run char	☐	☐

13) * Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here.

- Yes
 No

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"
-)

14) * Mark all the other countries/regions you gave been freshwater fishing for salmon, or sea run trout /char species during your fishing career.

- Iceland
 Denmark
 Sweden
 Finland
 Kola Peninsula, Russia
 United Kingdom
 Ireland
 Atlantic North America
 Pacific North America
 Pacific Russia
 Other, please specify:

Including your last season fishing, how many SEASONS have you been salmon fishing? Give an estimate.

15) * Number of seasons in NORWAY? Around...

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other

countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"

•)

16) * Number of seasons in OTHER COUNTRIES THAN NORWAY? Around...

Select answer

During your period as an angler, in how many rivers in Norway and other countries have you been salmon fishing? Give an estimate.

17) * Norwegian Rivers, a total of around ... rivers

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"
-)

18) * Rivers in other countries than Norway, a total of around ... rivers

Select answer

The LAST SEASON you fished in Norway, how many days and number of rivers did you go salmon fishing in FRESHWATER (rivers/lakes)? (If you fished only a few minutes one day, it is still considered one day of fishing)

19) * Number of days in NORWAY LAST SEASON? Around...

Select answer

20) * Number of rivers in NORWAY I fished the LAST SEASON? Around...

Select answer

21) * On average, how many DAYS per year did you go fishing for salmon, sea trout and char in Norway in the periods of 2007-2009, and 2010-2012 respectively, compared to 2013-2014? Mark one answer for each row below.

	Didn't fish this period	Under 50% of 2013/14	16-50% less than 2013/14	About same (+/-15%) as 2013/14	16-50% more than 2013/14	Over 50% more than 2013/14	Don't remember
During 2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
During 2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"
-)

22) Mark all the following seasons you fished for salmon, sea trout or sea-run char in OTHER COUNTRIES than Norway? If you fished just one of the years in that period is it still counted as fished. Give an estimate.

	2007-2009	2010-2011	2012	2013	2014
Fished	☐	☐	☐	☐	☐
Don't remember if fished	☐	☐	☐	☐	☐

FISHING GEAR & TRAVEL COMPANIONS

23) What type of gear did you use when you went salmon fishing in Norway your LAST SEASON? (You can give several answers if you used several types of gear)

- Spoon/wobbler/spinning gear
- Worm
- Fly fishing
- Flies fished with spinning gear
- Other gear, what:

24) * If you could chose only one type of gear for your salmon fishing in Norway, what would you prefer?

- Spoon/wobbler/spinning gear
- Worm
- Fly fishing
- Flies fished with spinning gear
- Other gear, what:

25) * When going salmon fishing in Norway did you MAINLY go alone or with other travel companions? Check one box.

- Alone
- My spouse/partner and/or children
- Friends & other relatives
- Business relations/colleagues
- An even combination of groups above
- Other, please specify:

CATCH & RELEASE SECTION

In many areas, stocks of wild salmon are gradually being reduced. To maintain fishing opportunities under such circumstances, fishing regulations (e.g. size limits, bag limits) that leads to more fish being released are often applied.

26) * Have you, in Norway the LAST SEASON you fished there...

	Yes	No	Don't remember
... caught and released SALMON that you were obligated to release according to regulations?	☐	☐	☐

... caught and released SALMON that you legally could have killed/kept?

27) * Do you agree or disagree about the following statements about catch & release of salmon, sea trout and sea-run char?

	Strongly disagree						Strongly agree	No opinion
	1	2	3	4	5	6	7	
Release of fish I could have kept is wasting food	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Release of fish is cruelty to animals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To release fish contributes to protecting the fish stocks	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I know how to correctly handle and minimize damages to a fish that are going to be released	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Most anglers correctly handle and minimize damages to a fish that are going to be released	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Most released fish would survive and spawn if handled correctly and hooked in the mouth	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

INTEREST IN SALMON FISHING AND OTHER ACTIVITIES

29) * Generally, how would you rate your interest in salmon fishing?

	Not interested						Very interested
	1	2	3	4	5	6	7
Rate your interest in salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30) * Compared to other recreational activities in the summer months, how important was salmon fishing to you during the periods 2007-2009, 2010-2012 and 2013-2014?

	Not important activity	One of many activities	3rd most important activity	2nd most important activity	My most important activity
	1	2	3	4	5
2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐
2013-2014	☐	☐	☐	☐	☐

31) * Overall, how would you rate your salmon fishing trips/salmon fishing experiences in Norway during the following periods?

Experiences in Norway during the following periods:

	Extremely unsatisfied						Extremely satisfied	Don't remember
	1	2	3	4	5	6	7	
2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2013-2014	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32) * Compared to the number of days you spent salmon fishing (or if you not fished at all) in Norway in 2014, to which extent do you agree or disagree about the following statements about your future fishing?

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
I would like to go salmon fishing in Norway more often in 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I plan to go salmon fishing in Norway more often in 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I will go salmon fishing in Norway more often in 2015 if my family or friends want to join	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I will go salmon fishing in Norway at least once during 2015-2019	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33) * To what extent do you agree or disagree to the following statement:

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
There are no other recreation activities which would provide me with the same satisfaction and enjoyment as I receive from salmon fishing?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

MAIN FISHING AREAS IN NORWAY IN YOUR LAST SEASON. Below, we want you to mention your main area(s) for salmon fishing your LAST SEASON in Norway. Rank up to 3 areas if you fished several areas. The one you spent most days fishing in gets no. 1. The next (if any) gets no. 2. and so on.

34) If you fished in several rivers and areas your LAST SEASON, rank up to three main fishing areas.

- SOUTHEAST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Enningdal/Berby, Glomma/Ågård, Drammen, Numedal)
- SOUTHEAST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in counties Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark
- SOUTHERN NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna) in Agder counties
- SOUTHERN NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Agder counties
- SOUTHWEST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl Bjerkreim, Ognå, Figgjo,

Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva) in Rogaland and Hordaland counties	<input type="text"/>
SOUTHWEST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Rogaland and Hordaland counties	<input type="text"/>
WESTCOAST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva and Surna) in Sogn & Fjordane and Møre & Romsdal counties	<input type="text"/>
WESTCOAST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Sogn & Fjordane and Møre & Romsdal counties	<input type="text"/>
TRONDHEIM REGION: LARGER SALMON RIVERS (incl Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva and Skauga) in Sør-Trøndelag county and inner parts of Trondheim fjord in Nord-Trøndelag county	<input type="text"/>
TRONDHEIM REGION: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Sør-Trøndelag county and inner parts of Trondheim fjord in Nord-Trøndelag county	<input type="text"/>
NAMDAL and FOSEN/NORTHERN TRONDHEIM REGION: LARGER SALMON RIVERS (incl Stordalselva in Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva) in Nord-Trøndelag county north of Trondheim fjord and Fosen peninsula	<input type="text"/>
NAMDAL and FOSEN/NORTHERN TRONDHEIM REGION: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Nord-Trøndelag county north of Trondheim fjord and Fosen peninsula	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – SOUTHERN part: LARGER SALMON RIVERS (incl Åbjøra, Vefsna, Rana, Saltdalselva and Beiarn) in Nordland county	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – SOUTHERN part: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Nordland county	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – MIDDLE part: LARGER SALMON RIVERS (incl Målselva w/tributaries, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn, Reisa) in Troms county	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – MIDDLE part: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon in Troms county	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – WESTERN part of Finnmark county: LARGER SALMON RIVERS (incl Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv and Børselv)	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – WESTERN part of Finnmark county: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – EASTERN part of Finnmark county: LARGER SALMON RIVERS (incl Langfjordelva/Laggo, Tana w/tributaries, vestre Jakobselv, Komagelv and Neiden)	<input type="text"/>
NORTHERN NORWAY – EASTERN part of Finnmark county: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon	<input type="text"/>

35) * Which of the above regions was your MAIN FISHING AREA during the period

2007-2009? (If you didn't fish that period also mark that)

Select answer

36) * Which Norwegian Salmon River did you fish the most in the five years up to and including your LAST SEASON? From now on this is referred to as your "MAIN RIVER".

Select answer

If your river is not on the list, you can name it here:

37) * Are you a local or a visiting angler in your MAIN RIVER (cf. above)? A "local" has short travel distance from home, and usually lives at home while fishing the river. A "visitor" has a longer way to travel and is staying overnight away from home during fishing.

- Local
- Visitor

38) * We want to understand some of the reasons why you fished YOUR MAIN RIVER. Please mark how important or unimportant each of the listed reasons are for you to fish in your MAIN RIVER.

	Not at all important							Very important
	1	2	3	4	5	6	7	
Catch a big fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To master angling-related challenges	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To experience a challenging fight with the fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To catch as many fish as possible	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To generate a supply of fish in the freezer for non-angling times	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To catch fish for a meal with family/friends while on fishing trip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To experience nature	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For relaxation	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To get away from the regular routine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To do something with your family	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To socialize	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To be with friends	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

39) * The last season you fished your MAIN RIVER, how satisfied or unsatisfied were you with...

Extremely unsatisfied							Extremely satisfied	Don't remember
1	2	3	4	5	6	7		

... the fishing regulations?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... the number of anglers on your beat/section?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... the number of fish you caught?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... overall fishing experience?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

40) Which year was the last you fished your main river?

- 2007 or earlier
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014

41) * About your relationship to your MAIN RIVER as a fishing destination and a place to be. To what extent do you agree or disagree with the statements below.

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
I am very attached to my MAIN RIVER	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have a special connection to my MAIN RIVER and the people who fish here	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I enjoy salmon fishing in my MAIN RIVER more than on any other rivers	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
There is no other salmon river which would provide me with the same satisfaction and enjoyment as I receive from fishing my MAIN RIVER	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

42) * On the section/beat of YOUR MAIN RIVER where you fished the most, what would you say characterizes the system for fishing rights leasing?

- Unrestricted numbers of rods -open sale, of fishing licenses/permits (daily, weekly, or seasonal)
- Restricted numbers of rods - sale, of fishing licenses/permits (daily, weekly, or seasonal)
- Long term letting for the whole season by a group of anglers
- Sale of fishing packages of about one week length including fishing and lodging
- Lottery sale of licenses/permits
- Other, please specify:

43) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

THIS MARKS THE ENDS OF THE SECTION DEALING ONLY WITH THE AREA/RIVER YOU FISHED THE MOST IN NORWAY YOUR LAST SEASON, TO EVERYONE; ALSO THOSE NOT FISHING IN NORWAY 2014

44) * To what extent did the following factors either hinder/limit or enable/increase your participation in salmon fishing in Norway in REGIONS/RIVERS OF INTEREST TO YOU in 2014? If some of the factors were of no relevance to you pick "not relevant" at right end (e.g. if you have no family obligations). If e.g. probability of catching fish has no effect of how much you fish, pick 0.

	Greatly limited participation -3	-2	-1	No effect 0	1	2	Greatly enabled participation +3	Not relevant
Amount of time I work and/or study	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Extent of family/household obligations	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
How much time I have for myself free from work/studies/ family obligations	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Costs of salmon fishing in Norway	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Travel time to an attractive river /area	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Possibility of fishing good beats/sections/rivers	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Size of salmon runs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Probability of catching fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Catch probability for large salmon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The growth of catch & release in Norwegian rivers	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Increased use of bag limits and harvest quotas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Length of fishing season where I would like to fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My knowledge about where to buy/rent good fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My personal health situation/fitness/mobility	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My fishing skills and abilities	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My thought about whether it is right or wrong to go fishing for	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

salmon given current stock status

Having other people to fish with

My family's opinion about my salmon fishing

My friends' opinion about my salmon fishing

45) * Below are some of the things people do to get around the obstacles they face in starting, continuing or increasing their participation in salmon fishing in Norway. Please indicate the level to which you agree or disagree with how each statement fits your behavior. To start, continue or increase my participation in salmon fishing in Norway; I actually do or plan to do the following:

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
Try to find new fishing buddies	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Negotiate with my family so I can go salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organize fishing trips with my own group	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Go to salmon rivers that have more fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Go to salmon rivers that have longer season	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Go to salmon rivers that are less crowded	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Go salmon fishing at other dates /periods of the season	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Release fish to avoid filling my quota	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Use other type of fishing gear/technique (e.g. switch from spoon/spin to fly fishing)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Try to improve my fishing skill	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Try to find information about where to get access to good salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Set aside money to use for salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Go to salmon rivers that are less expensive	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

46) * Please tell us the extent to which you agree or disagree with the following statements about choosing to go salmon fishing in Norway.

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
I am able to do some salmon fishing in Norway, even though there are barriers to get around	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

My most eager fishing buddies are able to do some salmon fishing, even when there are barriers to get around

My family and friends encourage me to participate in salmon fishing, even when there are obstacles

47) If you want you can further comment on factors affecting your participation in SALMON FISHING

Which two words or two thoughts first come to mind when you think about the image of Norway as a place to go fishing for salmon? IF YOU CAN'T THINK OF ANYTHING, PLEASE SKIP THIS QUESTION AND PROCEED TO NEXT.

48) Word/thought (Norway) 1:

49) Word/thought (Norway) 2:

To compare Norway to another country, we would like to know which two words or two thoughts first come to mind when you think about the image of Iceland as a place to go fishing for salmon? IF YOU CAN'T THINK OF ANYTHING, PLEASE SKIP THIS QUESTION AND PROCEED TO NEXT.

50) Word/thought (Iceland) 1:

51) Word/thought (Iceland) 2:

BACKGROUND - THESE ARE COMMON QUESTIONS IN SURVEYS LIKE THIS, BECAUSE HOUSEHOLD COMPOSITION, INCOME, AGE ETC. ARE KNOWN TO INFLUENCE PEOPLE'S ACTIVITY INVOLVEMENT

52) * Your age in years

Select answer

Household composition. We would like to know the following information about your household:

53) * Your sex

- Man
- Woman

54) Are you?

- Single
- Married/co-habitant
- Separated/divorced

- Widow/widower
- In a relationship, but does not live together

55) * Including yourself, how many persons live in your household?

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "2"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "3"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "4"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "5"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9+"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "7"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "8"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "6"
-)

56) * How many children (17 or younger / under 18) live in your household?

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "1"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "3"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "2"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "4"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "9+"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "6"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "7"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "8"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "9"
 - or
 - If "How many children (17 or younger / under 18) live in your household?" equals "5"
-)

57) Age of youngest child living in your household, in years

Select answer

58) What is your current main occupational status?

- Employee
- Self-employed/own business
- Job seeker/unemployed
- Retired
- On social welfare
- Student/school pupil
- Other

59) What is your highest completed education?

- Primary and lower secondary school
- High school /Vocational School
- Bachelor degree or 1-3 years at University/College
- Master or PhD or 4 years+ at University/College

60) Your gross PERSONAL income (before taxes) in 2014?

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "2"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "4"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "3"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "5"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9+"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "7"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "8"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "6"
-)

61) Your gross HOUSEHOLD income (before taxes) in 2014?

Select answer

YOUR PLACE OF RESIDENCE

62) * Country

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
- If "Country" equals "Norway"
-)

63) If Norway, which municipality (kommune)?

Select answer

Other

64) After the 2015 fishing season we will would like to send you a SHORT survey with some specific questions about the 2015 fishing season. Responses from both those who fished and those who not fished in 2015 are valuable for us. Tick this box if you DO NOT want to receive this survey.

Do not

65) If there is anything else you would like to tell us about salmon fishing, management of salmon stocks or your interest for this you can do this here.

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

Salmon Angling in Norway – past, present and future

Background and goal

The survey you now have received is part of the research project «Sustainable salmon fishing tourism in a changing world».

The project investigates the consequences of closed rivers, shortened fishing seasons, and harvest restrictions, to anglers, landowners and local communities. These consequences are highly important to document. The survey is of particular value because it also follows up a similar study from the 2008 season.

The Norwegian University of Life Sciences is project lead and partners up with Norwegian Institute of Nature Research. User groups are represented by Norwegian Salmon Rivers, The Trondheim Fjord Rivers and Norwegian Farmers' Union. Funding sources are: Research Council of Norway, Agriculture Research funds, and The Directorate of Environment.

What happens to my answers/data?

Personal information is treated confidentially. Responses are not being linked to single individuals in any publications/presentations. Only researchers get access to what single individuals has answered. The Norwegian University of Life Sciences is responsible for collection, analyses and storage of data. Data will be anonymized at project end 31.12.2016.

Your contribution is important and voluntary

The survey takes about 15-20 minutes, and we hope you can help us. If you should need a break, you can later click on the link again and go back to where you left.

By participating, you also provide valuable input and opinions for sport fishery managers in Norway. Participating is voluntary, and you can withdraw at any time without citing a reason. As standard procedure is, a notification about this survey has been sent to NSD- Data Protection Official for Research.

Questions or comments can be made at the end of the survey form, or directed to Stian Stensland ph.(+47) 9159 7556 (mobile), e-mail: salmonfishing3@nmbu.no

In advance, thank you so much for your contribution to research and better salmon fishery management!

1) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

2) Some questions are mandatory and need to be completed to continue the survey. You will get a message if you forget to complete these. Please try to answer all questions as well as you can.

3) * Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway?

- 2011 or earlier
- 2012
- 2013
- 2014
- Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "Have never fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway"
-)

This box is shown in preview only.

These actions will take effect for the following alternatives:

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead. : Go to end
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead. : Go to end
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address. : Go to end
- Other (alternative answers) : Go to end

You answered that you have never fished in Norway. Your e-mail address was however registered in the directory of those having paid the mandatory National salmon fishing license fee.

4) * What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us.

- I had plans to go fishing, but bad fishing reports made me do something else instead.
- I had plans to go fishing, but personal circumstances made me do something else instead.
- Somebody else that went fishing was registered with my e-mail address.
- I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important, so please complete the survey.)
- Other reasons, please explain

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us." equals "I only fished a little bit, and thought this survey was not for me. (If so, your answer is important, so please complete the survey.)"
-)

5) * Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway?

- 2011 or earlier
- 2012
- 2013
- 2014

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2013"
 - or
 - If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in

- Norway? " equals "2014"
- o or
- o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2014"
- o or
- o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2013"

•)

This box is shown in preview only.

These actions will take effect for the following alternatives:

- I fished after 2012, but forgot to pay the national license fee. : Go to end
- I fished after 2012, but the national license fee was paid in another way via bank/post office/ permit seller/fishing lodge : Go to end
- I fished after 2012, but I am included in the family license fee paid by a family member : Go to end
- Other (alternative answers) : Go to end

You answered that your last fishing season in Norway was 2013 or 2014. In the National license fee register you are listed with the year 2012 as your last season. The Register lists your name only if the license fee was paid via the government webpage payment solution.

6) * What is the reason for this? Select an answer below or write an explanation. Your answer is of great help to us.

- I fished after 2012, but forgot to pay the national license fee.
- I fished after 2012, but the national license fee was paid in another way via bank/post office/ permit seller/fishing lodge
- I fished after 2012, but I am included in the family license fee paid by a family member
- Other reasons, please explain:

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2013"
 - o or
 - o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2014"
 - o or
 - o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2013"
 - o or
 - o If "Which year was the LAST SEASON you fished for salmon, sea trout or sea-run char in Norway? " equals "2014"

•)

This survey specifically investigates lapsed/quit anglers. Thereby we sent this survey to those, according to the register, paid the national salmon fishing license fee the last time in 2012. Since you have fished after 2012 you are not in the target group for this survey. We thank you so much for your interest in the survey! This is the last question for you then.

How many salmon did you actually keep/kill or release during your LAST SEASON in Norway? If salmon was not present in the rivers you fished, indicate so. If present but you didn't keep or release any pick 0. Give an estimate!

8) * Number of SALMON KEPT? Around...

Select answer

9) * Number of SALMON RELEASED? Around...

Select answer

10) For your LAST SEASON in Norway, please tell us if you kept/killed or released any sea trout or sea-run char by ticking all relevant boxes below.

	Kept	Released
Sea trout	☐	☐
Sea-run char	☐	☐

11) * Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here.

- Yes
 No

12) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

Including your last season fishing, how many SEASONS have you been salmon fishing? Give an estimate.

13) * Number of seasons in NORWAY? Around...

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"
-)

14) * Number of seasons in OTHER COUNTRIES THAN NORWAY? Around...

Select answer

During your period as an angler, in how many rivers in Norway and other countries have you been salmon fishing? Give an estimate.

15) * Norwegian Rivers, a total of around ... rivers

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Have you, in freshwater, ever fished for salmon or sea-run trout /char species in other countries than Norway? Include also Pacific species of salmon/sea-run trout/char here. " equals "Yes"
-)

16) * Rivers in other countries than Norway, a total of around ... rivers

Select answer

The LAST SEASON you fished in Norway, how many days and number of rivers did you go salmon fishing in FRESHWATER (rivers/lakes)? (If you fished only a few minutes one day, it is still considered one day of fishing)

17) * Number of days in NORWAY LAST SEASON? Around...

Select answer

18) * Number of rivers in NORWAY I fished the LAST SEASON? Around...

Select answer

19) * When going salmon fishing in Norway did you MAINLY go alone or with other travel companions? Check one box.

- Alone
- My spouse/partner and/or children
- Friends & other relatives
- Business relations/colleagues
- An even combination of groups above
- Other, please specify:

20) * Do you agree or disagree about the following statements about catch & release of salmon, sea trout and sea-run char?

	Strongly disagree							Strongly agree	No opinion
	1	2	3	4	5	6	7		
Release of fish I could have kept is wasting food	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Release of fish is cruelty to animals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To release fish contributes to protecting the fish stocks	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

INTEREST IN SALMON FISHING AND OTHER ACTIVITIES

21) * Generally, how would you rate your interest in salmon fishing?

	Not interested						Very interested
	1	2	3	4	5	6	7
Rate your interest in salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

22) * Compared to other recreational activities in the summer months, how important was salmon fishing to you during the periods 2007-2009, 2010-2012 and 2013-2014?

Not important activity	One of many activities	3rd most important activity	2nd most important activity	My most important activity
1	2	3	4	5

2007-2009	☐	☐	☐	☐	☐
2010-2012	☐	☐	☐	☐	☐
2013-2014	☐	☐	☐	☐	☐

23) * My life quality has because I stopped/haven't been salmon fishing in Norway since 2012:

	Decreased a lot			Remained unchanged			Increased a lot
	1	2	3	4	5	6	7
...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24) * Compared to the last 5 years up to and including your LAST SALMON FISHING SEASON in Norway; have you since your LAST SEASON in Norway performed the following activities less, the same or more frequent? If you did not perform the activity in neither of the two periods , choose "not relevant".

	Much less			Unchanged			Much more	Not relevant
	1	2	3	4	5	6	7	
Salmon fishing in other countries than Norway	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Freshwater trout fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other freshwater fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Saltwater sea trout fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other saltwater fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Big game hunting	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Small game hunting (e.g. grouse, ducks, hare, fox, etc)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hiking	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mountaineering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skiing (incl. cross/back country, alpine, off-piste skiing, snowboard)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kayak, canoe, rowing boat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other outdoor recreation activities	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Swimming	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Running/jogging/walking	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Biking	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Golf	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Racquet sports	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Football	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other sports	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25) Do any of these activities give you at least the same satisfaction and enjoyment as you normally received from going salmon fishing in Norway. For

enjoyment as you normally received from going salmon fishing in Norway) For each activity, check the box if so.

- Salmon fishing in other countries than Norway
- Freshwater trout fishing
- Other freshwater fishing
- Saltwater sea trout fishing
- Other saltwater fishing
- Big game hunting
- Small game hunting (e.g. grouse, ducks, hare, fox, etc)
- Hiking
- Mountaineering
- Skiing (incl. cross/back country, alpine, off-piste skiing, snowboard)
- Kayak, canoe, rowing boat
- Other outdoor recreation activities
- Swimming
- Running/jogging/walking
- Biking
- Golf
- Racquet sports
- Football
- Other sports

26) * What is currently your most important recreation activity?

Select answer

Other, write here:

27) * To which extent do you agree or disagree about the following statements about your future fishing?

	Strongly disagree						Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7
I will never go salmon fishing in Norway again	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I would like to go salmon fishing in Norway in 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I will go salmon fishing in Norway in 2015	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I will go salmon fishing in Norway at least once during 2015-2019	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28) * To what extent do you agree or disagree to the following statement:

Strongly disagree						Strongly agree
1	2	3	4	5	6	7

There are no other recreation activities which would provide me with the same satisfaction and enjoyment as I receive from salmon fishing?

MAIN FISHING AREAS IN NORWAY IN YOUR LAST SEASON.

Below, we want you to mention your main area(s) for salmon fishing your LAST SEASON in Norway. Rank up to 3 areas if you fished several areas. The one you spent most days fishing in gets no. 1. The next (if any) gets no. 2. and so on.

29) If you fished in several rivers and areas your LAST SEASON, rank up to three main fishing areas.

SOUTHEAST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Enningdal/Berby, Glomma/Ågård, Drammen, Numedal)

SOUTHEAST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in counties Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark

SOUTHERN NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Otra, Tovdalselva, Mandalselva, Audna, Lygna) in Agder counties

SOUTHERN NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Agder counties

SOUTHWEST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Bjerkreim, Ognå, Figgjo, Suldal, Etne, Eio, Vosso, Oselva) in Rogaland and Hordaland counties

SOUTHWEST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Rogaland and Hordaland counties

WESTCOAST NORWAY: LARGER SALMON RIVERS (incl. Aurland, Nausta, Stryn, Eid, Ørsta, Bondal, Rauma, Driva and Surna) in Sogn & Fjordane and Møre & Romsdal counties

WESTCOAST NORWAY: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Sogn & Fjordane and Møre & Romsdal counties

TRONDHEIM REGION: LARGER SALMON RIVERS (incl. Orkla, Gaula, Stjørdal, Verdal, Nidelva and Skauga) in Sør-Trøndelag county and inner parts of Trondheim fjord in Nord-Trøndelag county

TRONDHEIM REGION: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Sør-Trøndelag county and inner parts of Trondheim fjord in Nord-Trøndelag county

NAMDAL and FOSEN/NORTHERN TRONDHEIM REGION: LARGER SALMON RIVERS (incl. Stordalselva in Åfjord Namsen, Bjøra, Sanddøla, Bogna, Årgårdselva) in Nord-Trøndelag county north of Trondheim fjord and Fosen peninsula

NAMDAL and FOSEN/NORTHERN TRONDHEIM REGION: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Nord-Trøndelag county north of Trondheim fjord and Fosen peninsula

8

NORTHERN NORWAY – SOUTHERN part: LARGER SALMON RIVERS (incl Åbjøra, Vefsna, Rana, Saltdalselva and Beiarn) in Nordland county

NORTHERN NORWAY – SOUTHERN part: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout and/or salmon in Nordland county

NORTHERN NORWAY – MIDDLE part: LARGER SALMON RIVERS (incl Måselva w/tributaries, Salangen, Laukhelle-Lakselva, Skibotn, Reisa) in Troms county

NORTHERN NORWAY – MIDDLE part: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon in Troms county

NORTHERN NORWAY – WESTERN part of Finnmark county: LARGER SALMON RIVERS (incl Alta, Repparfjord, Stabburselv, Lakselv and Børselv)

NORTHERN NORWAY – WESTERN part of Finnmark county: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon

NORTHERN NORWAY – EASTERN part of Finnmark county: LARGER SALMON RIVERS (incl Langfjordelva/Laggo, Tana w/tributaries, vestre Jakobselv, Komagelv and Neiden)

NORTHERN NORWAY – EASTERN part of Finnmark county: SMALLER RIVER SYSTEMS with sea trout, sea-run char and/or salmon

30) * Which Norwegian Salmon River did you fish the most in the five years up to and including your LAST SEASON? From now on this is referred to as your "MAIN RIVER".

Select answer

If your river is not on the list, you can name it here:

31) * Are you a local or a visiting angler in your MAIN RIVER (cf. above)? A "local" has short travel distance from home, and usually lives at home while fishing the river. A "visitor" has a longer way to travel and is staying overnight away from home during fishing.

- Local
- Visitor

32) * We want to understand some of the reasons why you fished YOUR MAIN RIVER. Please mark how important or unimportant each of the listed reasons are for you to fish in your MAIN RIVER.

	Not at all important							Very important
	1	2	3	4	5	6	7	
Catch a big fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
To master angling-related challenges	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
To experience a challenging fight with the fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

To catch as many fish as possible	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To generate a supply of fish in the freezer for non-angling times	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To catch fish for a meal with family/friends while on fishing trip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To experience nature	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For relaxation	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To get away from the regular routine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To do something with your family	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To socialize	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To be with friends	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33) * The last season you fished your MAIN RIVER, how satisfied or unsatisfied were you with...

	Extremely unsatisfied							Extremely satisfied	Don't remember
	1	2	3	4	5	6	7		
.... the fishing regulations?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.... the number of anglers on your beat/section?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... the number of fish you caught?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.... overall fishing experience?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34) Which year was the last you fished your main river?

- 2007 or earlier
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011
- 2012

35) * About your relationship to your MAIN RIVER as a fishing destination and a place to be. To what extent do you agree or disagree with the statements below.

	Strongly disagree							Strongly agree
	1	2	3	4	5	6	7	
I am very attached to my MAIN RIVER	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have a special connection to my MAIN RIVER and the people who fish here	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I enjoy salmon fishing in my MAIN RIVER more than on any other rivers

There is no other salmon river which would provide me with the same satisfaction and enjoyment as I receive from fishing my MAIN RIVER

36) REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

THIS MARKS THE ENDS OT THE SECTION DEALING ONLY WITH THE AREA/RIVER YOU FISHED THE MOST IN NORWAY YOUR LAST SEASON.

REMARK: wherever we write 'salmon fishing' or just fishing, we mean fishing for salmon, sea trout or sea-run char, unless otherwise stated.

37) * What importance have the following reasons had for you for not going salmon fishing in Norway after 2012?

	Not important reason						Very important reason
	1	2	3	4	5	6	7
I have too many work/study/family commitments	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't have enough time for myself free from work/studies/family obligations	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The costs of salmon fishing in Norway are too expensive	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't have access to attractive salmon fishing opportunities close to home	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The river(s) I would like to fish have too few fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The chances of catching fish are too low	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Other leisure activities take up my time	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't like the growth of catch & release in Norwegian rivers	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bag limits and harvest quotas are too strict	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The river(s) I would like to fish have too short a fishing season	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The river(s) I would like to fish have been closed to fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have limited knowledge about where to buy/rent good fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't have the physical ability/health to fish more often	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't have the necessary fishing skills	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't think it's appropriate to go salmon fishing given current	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

stock status

I don't like to fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I don't have other people to go salmon fishing with	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My family don't think I should go salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
My friends don't think I should go salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

38) * How likely or unlikely is it that any of the following actions would encourage you to start or go salmon fishing more often in the future?

	Not at all likely	1	2	3	4	5	6	Extremely likely
		1	2	3	4	5	6	7
Website with total, nationwide information about available salmon fishing	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Increase catches	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Improve salmon fishing opportunities for families with children	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offer a course to improve salmon fishing skills	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cheaper fishing permits/license prices	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Allow anglers to keep more fish	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Easier to get access to good beats/stretches/rivers	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offer loan/rent of fishing equipment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Longer salmon fishing season	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Improve salmon fishing in my MAIN RIVER	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fewer anglers per beat/stretch	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offer group tours for anglers that would like to meet new fishing buddies	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

39) If you want you can further comment on factors affecting your participation in SALMON FISHING

BACKGROUND - THESE ARE COMMON QUESTONS IN SURVEYS LIKE THIS, BECAUSE HOUSEHOLD COMPOSITION, INCOME, AGE ETC. ARE KNOWN TO INFLUENCE PEOPLE'S ACTIVITY INVOLVEMENT

40) * Your age in years

Select answer

Household composition. We would like to know the following information about your household:

41) * Your sex

- Man
 Woman

42) Are you?

- Single
 Married/co-habitant
 Separated/divorced
 Widow/widower
 In a relationship, but does not live together

43) * Including yourself, how many persons live in your household?

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "2"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "3"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "4"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "5"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9+"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "7"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "8"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "9"
 - or
 - If "Including yourself, how many persons live in your household?" equals "6"
-)

44) * How many children (17 or younger / under 18) live in your household?

Select answer

45) What is your highest completed education?

- Primary and lower secondary school
 High school /Vocational School
 Bachelor degree or 1-3 years at University/College
 Master or PhD or 4 years+ at University/College

46) Your gross PERSONAL income (before taxes) in 2014?

Select answer

YOUR PLACE OF RESIDENCE

47) * Country

Select answer

This box is shown in preview only.

The following criteria must be fulfilled for this question to be shown:

- (
- If "Country" equals "Norway"
-)

48) If Norway, which municipality (kommune)?

Select answer

Other

49) After the 2015 fishing season we will would like to send you a SHORT survey with some specific questions about the 2015 fishing season. Responses from both those who fished and those who not fished in 2015 are valuable for us. Tick this box if you DO NOT want to receive this survey.

 Do not

50) If there is anything else you would like to tell us about salmon fishing, management of salmon stocks or your interest for this you can do this here.